

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH MIASTA MIELCA
NA LATA 2014-2021**

Mielec 2014

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

SPIS TREŚCI

CZĘŚĆ I. PROCEDURA TWORZENIA GMINNEJ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.....	7
WSTĘP	7
ROZDZIAŁ I. Prawne podstawy opracowania strategii.....	11
1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).....	11
2) Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.)	12
3) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r., poz. 182 z późn. zm.)	12
4) Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r., poz. 1456).....	16
5) Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014r.o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.....	19
6) Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tekst jednolity: Dz. U. z 2012 r., poz. 1228 z późn. zm.)	20
7) Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2011 r. Nr 43, poz. 225 z późn. zm.).....	20
8) Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (tekst jednolity: Dz. U. z 2011r. Nr 231, poz.1375 z późn. zm.).....	22
9) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (tekst jednolity: Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz.1536 z późn. zm.)	22
10) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. (tekst jednolity: Dz. U. z 2012 r., poz. 1356 z późn. zm.)	24
11) Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. z 2012r. poz.124 z późn. zm.).....	24
12) Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r., poz.674 z późn. zm.)	25
13) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.)	26
14) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r., poz.135 z późn. zm.)	26
15) Uchwała Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspieranie finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (M.P. z 2013r. poz. 1024)	27

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

16) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. Nr 94, poz. 651 z późn. zm.)	28
17) Ustawa z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych (Dz. U. Nr 251, poz. 1844)	28
18) Ustawa z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 z późn. zm.)	28
19) Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2013r., poz. 966 z późn. zm.)	29
20) Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (tekst jednolity: Dz. U. z 2012r., poz. 1059 z późn. zm.)	30
21) Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.)	30
ROZDZIAŁ II	31
2.1 DOKUMENTY PRAWNE I PROGRAMOWE RADY EUROPY	31
2.1.1. EUROPEJSKA KARTA SPOŁECZNA z 18.10.1961 r.	31
2.2. DOKUMENTY PRAWNE I PROGRAMOWE UNII EUROPEJSKIEJ	31
2.3. KRAJOWE DOKUMENTY PROGRAMOWE.....	32
2.3.1. STRATEGIA ROZWOJU KRAJU 2020-Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo.....	33
2.3.2. Uchwała Nr 104 Rady Ministrów z dnia 18 czerwca 2013 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020 (M. P. z 2013 r., poz. 640).....	34
2.3.3. Uchwała Nr 61 Rady Ministrów z dnia 26 marca 2013 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego 2020 (M. P. z 2013 r., poz. 378)	36
2.3.4. Uchwała nr 209 Rady Ministrów z dnia 27 listopada 2013 r. w sprawie przyjęcia Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014 - 2020	37
2.3.5. Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej na lata 2014 - 2020.....	37
2.3.6. Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020.	38
2.3.7. Program Operacyjny Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym 2014 – 2020	39
CZĘŚĆ II. DIAGNOZA	41
ROZDZIAŁ I. Charakterystyka gminy	41
1.1. Opis społeczno – gospodarczy	41
Mielec, jako ośrodek subregionalny	41
Historia	42
Gospodarka, rynek pracy i poziom bezrobocia	43
Handel i usługi	46
Transport	48
Zabytki	48

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Służba zdrowia	50
Kultura.....	50
Samorządowe Centrum Kultury	50
Pozostałe większe placówki kultury	51
Stowarzyszenia kulturalne.....	51
Oświata.....	52
Prasa	54
Podział administracyjny Mielca	54
Instytucje i urzędy administracji publicznej.....	55
Religia	56
Sport	56
Obiekty sportowe i rekreacyjne MOSiR	57
Inne miejsca imprez rekreacyjnych i zawodów sportowych	58
1.2. Dane społeczno - demograficzne	59
A. Ludność	59
B. Mieszkania.....	70
C. Szkolnictwo	74
D. Bezrobocie	77
ROZDZIAŁ II. Diagnoza problemów społecznych gminy	90
2.1 DANE DOTYCZĄCE POMOCY SPOŁECZNEJ	90
A. Dane ogólne.....	90
B. Finanse.....	100
C. Klienci- sytuacja rodzinna, finansowa, mieszkaniowa	115
2.2. BEZROBOCIE	124
2.3. NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	132
2.4. DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	137
2.5. UZALEŻNIENIA	138
2.6. BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYCH	141
2.7. PRZESTĘPCZOŚĆ	146
2.8. PRZEMOC W RODZINIE.....	148
2.9. OSOBY STARSZE	151
2.10. BEZDOMNOŚĆ.....	156
ROZDZIAŁ III. Mapa problemów społecznych	162
Kadra pomocy społecznej	162
Mapa problemów społecznych-oznaczenia.....	163
Osiedla Mielca	164
ROZDZIAŁ IV. Analiza mocnych i słabych stron miasta Mielca	169
GŁÓWNE UWARUNKOWANIA ZAWARTE W ANALIZIE SWOT.....	172
ROZDZIAŁ V. Zasoby umożliwiające rozwiązanie problemów społecznych	173
5.1. Edukacja	173
5.1.1. Przedszkola	173
5.1.2. Szkoły.....	174
5.1.3. OREW.....	176
5.2. Kultura.....	178
5.2.1. Samorządowe Centrum Kultury.....	178
5.3. Służba zdrowia.....	178
5.3.1 Szpital Powiatowy im. Edmunda Biernackiego w Mielcu.	178
5.3.2 Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Nowe Życie” z/s 39-300 Mielec, ul. Chopina 8.....	178
5.3.3 Mieleckie Stowarzyszenie Chorych na Stwardnienie Rozsiane	179
5.4. Zabezpieczenie społeczne.....	180
5.4.1 Ośrodki wsparcia.....	180
Środowiskowy Dom Samopomocy.....	180

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Dom Dziennego Pobytu	181
Warsztaty Terapii Zajęciowej.....	182
5.4.2. Koło Mieleckie Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta	183
5.4.3. Parafialny Oddział Caritas Diecezji Tarnowskiej przy Parafii Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Mielcu.....	183
5.4.4. Dom Pomocy Społecznej im. ks. St. Kard. Wyszyńskiego w Mielcu	184
5.4.5. Świetlica Profilaktyczno-Wychowawcza Stowarzyszenia Rodzin Katolickich DT o/Parafia MBNP w Mielcu ul. Ks. H. Arczewskiego 5.	185
5.4.6. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Miejski w Mielcu	185
5.4.7. Mielecki Uniwersytet Trzeciego Wieku w Mielcu.....	186
5.4.8. Polski Związek Głuchych Koło Terenowe.....	187
5.4.9. Oddział Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża.....	188
5.4.10. Powiatowy Urząd Pracy.....	188
5.4.11. Nazwa instytucji: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mielcu	190
5.5. Organizacje pozarządowe w Mielcu	192
Ekonomia społeczna.....	194
Obywatele.....	194

CZĘŚĆ III. STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH..... 195

ROZDZIAŁ I. Misja i wizja gminy195

ROZDZIAŁ II. Cel główny, cele strategiczne, operacyjne i działania gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych197

Cel główny strategii:	197
Cele pośrednie:	197
Cele operacyjne:	197
Metody rozwiązywania zidentyfikowanych problemów społecznych:	198

ROZDZIAŁ III. Cele strategiczne, operacyjne i kierunki działań199

1. ZAPOBIEGANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU OSÓB I RODZIN DOTKNIĘTYCH PROBLEMEM UBÓSTWA.....	199
2. PRZECIWDZIAŁANIE BEZROBOCIU ORAZ POMOC NA RZECZ OSÓB BEZROBOTNYCH.....	204
3. WSPARCIE RODZINY W REALIZACJI FUNKCJI OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYCH, SZCZEGÓLNIE W RODZINACH DYSFUNKCYJNYCH: WIELODZIECZNYCH I NIEPEŁNYCH WYMAGAJĄCYCH POMOCY W ROZWIĄZYWANIU TRUDNOŚCI RZUTUJĄCYCH NA ROZWÓJ DZIECI I MŁODZIEŻY.	209
4. STWORZENIE ZINTEGROWANEGO SYSTEMU WSPARCIA NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH, DŁUGOTRWALE LUB CIĘŻKO CHORYCH ZAPEWNIĄCEGO IM WŁAŚCIWĄ OPIEKĘ.....	211
5. TWORZENIE GMINNEGO SYSTEMU PRZECIWDZIAŁANIA ALKOHOLIZMOWI, PRZEMOCY W RODZINIE I NARKOMANII.....	215
6. STWORZENIE SPRAWNEGO SYSTEMU POMOCY NA RZECZ DZIECI I RODZIN DOTKNIĘTYCH SIEROCTWEM, ZARÓWNO NATURALNYM JAK I SPOŁECZNYM	217
7. ZWIĘKSZENIE AKTYWNOŚCI ŻYCIOWEJ LUDZI STARSZYCH POPRZECZ POMOC W ŁAGODZENIU TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z WIEKU I STWORZENIE MOŻLIWOŚCI UCZESTNICTWA W ŻYCIU SPOŁECZNYM	220
8. ORGANIZACJA WSPARCIA OSÓB BEZDOMNYCH I ZAGROŻONYCH BEZDOMNOŚCIĄ	221
9. PODWYŻSZANIE JAKOŚCI PRACY KADRY POMOCY SPOŁECZNEJ	224

ROZDZIAŁ IV. Zasady realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych225

ZASADY STRATEGICZNE225

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

1. Zasada Zrównoważonego Rozwoju	225
2. Zasada Rozwoju Wielokierunkowego	225
3. Zasada Orientacji na Mieszkańców	225
4. Zasada Partnerstwa Publiczno-Społecznego	225
5. Zasada Lokalnego zróżnicowania celów i narzędzi oddziaływań – projektowanie i wdrażanie strategii powinno być zróżnicowane i odpowiadać charakterystyce gminnej społeczności lokalnej.	225
ROZDZIAŁ V. Monitoring i ewaluacja	226
Cechy programów i projektów	228
Propozycje programów:	230
PODSUMOWANIE	231

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

CZĘŚĆ I. PROCEDURA TWORZENIA GMINNEJ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

WSTĘP

Przedmiotem szczególnej uwagi polityki społecznej są różnego rodzaju przeszkody ograniczające możliwość zaspokajania podstawowych potrzeb zbiorowości ludzkich. Blokady takie określa się mianem kwestii społecznych. W języku potocznym słowo „kwestia” znaczy tyle co „problem” (sprawa, zagadnienie do rozwiązania, coś trudnego, z czym należy się uporać).

Kwestie społeczne charakteryzują się występowaniem w szerokiej skali skrajnie trudnych sytuacji w życiu jednostek i rodzin. Ich źródła tkwią w mechanizmach życia zbiorowego. Mogą być one ograniczane i rozwiązywane.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych określa najważniejsze działania, które należy zrealizować, aby zapewnić mieszkańcom wspólnoty samorządowej miasta Mielca warunki sprzyjające rozwojowi społecznemu oraz wzrostowi poczucia bezpieczeństwa w wymiarze społecznym. Stanowi ona ogólny program definiowania i realizacji celów organizacji oraz pełnienia jej misji.

W związku z wejściem Polski w struktury Unii Europejskiej przed władzami samorządowymi pojawiły się nowe zadania z zakresu polityki społecznej, wynikające z polityki regionalnej Unii Europejskiej. Ponadto zmiany legislacyjne w kraju nakładają na samorząd realizację wielu zadań sfery społecznej. Od 1 maja 2004 r. obowiązuje nowa ustawa o pomocy społecznej, przekazująca samorządom lokalnym realizację całych obszarów pomocy społecznej państwa.

Przed władzami samorządowymi oraz instytucjami polityki społecznej na poziomie lokalnym stoją do rozwiązania różnego rodzaju problemy społeczne. Występujące dysproporcje, dotyczące poziomu życia rodzin, zjawiska związane ze sferą ubóstwa, niedostatek materialny rodzin, problemy egzystencji osób samotnych i starszych oraz niepełnosprawnych, tworzą powiązany ze sobą konglomerat problemów, który decyduje w istocie o sposobie odczuwania jakości życia przez znaczną część społeczności lokalnej.

W skali kraju, miniony ponad 20-letni okres stopniowego odchodzenia od modelu państwa opiekuńczego wywołał nasilenie się zjawisk społecznych, takich jak m.in.:

- 1) rozwarstwienie społeczne,
- 2) marginalizacja (wykluczenie) jednostek i dużych grup społecznych,
- 3) nierówności społeczne w dostępie do pracy, edukacji, kultury, lecznictwa i uczestnictwa w podziale dochodu narodowego.

W związku z tym celem realizowanej polityki społecznej Państwa i samorządów terytorialnych powinno być m.in.:

- 1) poprawianie położenia materialnego i wyrównywanie szans życiowych grup społeczeństwa ekonomicznie i socjalnie najsłabszych,

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

- 2) prowadzenie bieżących działań osłonowych,
- 3) postrzeganie zagrożeń społecznych z wyprzedzeniem,
- 4) określenie publicznych funduszy celowych i administrowanie nimi,
- 5) określenie zadań w zakresie socjalnej funkcji państwa.

Rozwiązywanie problemów społecznych jest procesem długofalowym, dlatego celowe jest strategiczne podejście do zagadnień ze strefy polityki społecznej. Wyrazem tego procesu jest Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych, kierująca działania władz samorządowych i instytucji polityki społecznej. Wytyczenie strategicznych kierunków oparte jest na diagnozie problemów społecznych występujących w Mielcu. Zintegrowane podejście do problemów sfery społecznej, zaprezentowane w przedmiotowej Strategii, pozwala na przyjęcie nowych rozwiązań w celu ograniczenia niekorzystnych zjawisk.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych wskazuje kluczowe kwestie społeczne występujące w społeczności lokalnej i wytycza kierunki działań na rzecz ograniczania zjawisk niepożądanych, a także mechanizmy wzmacniające efektywność podejmowanych w ramach prowadzonej polityki społecznej działań.

W opracowaniu Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wykorzystano dane będące w dyspozycji Gminy Miejskiej, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mielcu, dane uzyskane z: Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego, Głównego Urzędu Statystycznego, Wojewódzkiego i Powiatowego Urzędu Pracy, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mielcu, oraz instytucji oraz organizacji współpracujących z Ośrodkiem.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest zgodna ze Strategią Rozwoju Kraju na lata 2014-2020, Strategią Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020, Strategią Rozwoju Kapitału Społecznego 2020, Strategią Województwa Podkarpackiego, Powiatową Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Powiatu Mieleckiego na lata 2008-2015 i Strategią Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta Mielca na lata 2007-2015 z Prognozą do Roku 2020.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest zgodna z zasadami pomocniczości, partycypacji i współodpowiedzialności. Pojęcie pomocniczości oznacza, że struktury wyższe (władza) nie powinny wyręczać struktur niższych, czyli osób, rodzin, grup i społeczności lokalnych w tym, z czym mogą one sobie poradzić we własnym zakresie. Ich rolą winno być natomiast pobudzanie, podtrzymywanie i wspomaganie struktur niższych oraz wspieranie ich wysiłków wówczas, gdy realizacja określonych zadań przekracza ich możliwości. W tym ujęciu, znaczenia nabiera zasada partycypacji społecznej, polegająca na włączaniu obywateli w rozwiązywanie problemów, czy też zaspokajaniu istniejących potrzeb. Bardzo istotny staje się aspekt samopomocy, którego idea polega na wyzwalaniu i wykorzystywaniu wewnętrznych zasobów, a także kompetencji osób, grup i społeczności lokalnych.

Planowane, w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, działania będą realizowane na trzech poziomach:

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

- 1) profilaktyki, czyli zapobieganiu powstawania niekorzystnych zjawisk jako działania o charakterze priorytetowym,
- 2) pomocy doraźnej (ratownictwo), czyli świadczeniu natychmiastowej pomocy w sytuacjach kryzysowych,
- 3) programów naprawczych zmierzających do rozwiązania lub przynajmniej zminimalizowania problemów społecznych i lokalnych.

Działania będą kierowane głównie ku środowiskom wykluczonym społecznie lub zagrożonym tym zjawiskiem. Zgodnie z Narodową Strategią Integracji Społecznej pod pojęciem „wykluczenia” należy rozumieć: brak lub ograniczenie możliwości uczestnictwa, wpływania i korzystania z podstawowych instytucji publicznych i rynków, które powinny być dostępne dla wszystkich, a w szczególności dla osób ubogich. Są to między innymi: publiczna edukacja, pośrednictwo pracy, ochrona pracy, transport publiczny, sektor mieszkaniowy, administracja publiczna, sektor pozarządowy i organizacje polityczne, rynek pracy, rynek dóbr konsumenckich, rynek usług telekomunikacyjnych, bankowych i innych, prywatna własność i przedsiębiorczość.

Do kategorii osób najbardziej zagrożonych zjawiskiem wykluczenia należy zaliczyć:

- 1) dzieci i młodzież ze środowisk niewydolnych wychowawczo,
- 2) kobiety samotne wychowujące dzieci,
- 3) ofiary dysfunkcyjnych systemów życia rodzinnego,
- 4) osoby bezrobotne, w tym w szczególności długotrwale oraz kobiety pozostające poza rynkiem pracy,
- 5) osoby o niskich kwalifikacjach,
- 6) osoby żyjące w bardzo trudnych warunkach mieszkaniowych,
- 7) niepełnosprawnych i przewlekle chorych,
- 8) osoby psychicznie chore,
- 9) starsze osoby samotne.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych, będąca „drogowskazem” działania władz samorządowych i innych instytucji sfery polityki społecznej, wśród narzędzi stosowanych w celu dokonania pozytywnych zmian podkreśla znaczenie „pracy socjalnej”, rozumianej jako wszelkie działania typu prospołecznego, których celem jest podtrzymywanie, chronienie lub rozwijanie interesów jednostek, rodzin, grup i społeczności. Celem podejmowanych działań będzie łagodzenie skutków trudnej sytuacji rodzin, usuwanie przyczyn tej sytuacji oraz zapobieganie jej powstawaniu. W tym znaczeniu, działania z zakresu pracy socjalnej będą polegały na udzielaniu pomocy wszystkim tym, którzy nie posiadają środków do egzystencji godnej człowieka w celu osiągnięciu najwyższego możliwego stopnia samodzielności i niezależności od innych.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych zorientowana jest na rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej oraz współpracę z różnymi instytucjami zajmującymi się pomocą społeczną w gminie, instytucjami działającymi w szerszym obszarze polityki

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

społecznej, m.in. w oświacie, kulturze, służbie zdrowia i sądownictwie, a także z prokuraturą, policją oraz urzędem pracy.

W ujęciu strategicznym pomoc społeczna to nie tylko udzielanie wsparcia materialnego, ale przede wszystkim szeroko rozumiana praca socjalna nastawiona na: wzmocnienie postaw aktywnych, stworzenie systemu wsparcia psychologicznego, poradnictwo prawne oraz wdrożenie kontraktu socjalnego, mającego na celu wspólne znalezienie sposobów rozwiązania konkretnych problemów i wyjścia z trudnej sytuacji z wykorzystaniem wszelkich dostępnych zasobów tak po stronie klienta czy środowiska, jak i Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Strategia opracowana została w oparciu o zapisy Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Zgodnie z przywołaną ustawą – do zadań z zakresu pomocy społecznej realizowanych przez gminę należy m.in. opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych.

W części pierwszej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla miasta Mielca określono procedury tworzenia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, a w szczególności podstawy prawne dotyczące zabezpieczenia społecznego w Polsce, elementy prawa w zakresie planowania polityki społecznej w Unii Europejskiej oraz krajowe dokumenty programowe.

W części drugiej przedstawiono diagnozę, na którą składa się charakterystyka gminy i diagnoza problemów społecznych. W części tej opracowano również mapę problemów społecznych, przedstawiono analizę SWOT oraz zasoby umożliwiające rozwiązanie problemów społecznych.

W części trzeciej opracowania przedstawiono strategię rozwiązywania problemów społecznych, na którą składa się: misja i wizja, cel główny; cele strategiczne; cele operacyjne i proponowane działania, służące rozwiązywaniu problemów społecznych. W części tej scharakteryzowano również zasady realizacji gminnej strategii oraz przedstawiono zasady monitoringu, ewaluacji i wskaźników będących podstawą monitoringu. Opisano także cechy i propozycje programów będących uszczegółowieniem strategii.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych będzie podstawą do przygotowania projektów i programów oraz pozyskiwania środków finansowych rządowych i pozarządowych, pochodzących z Unii Europejskiej.

Dokument ten ma charakter otwarty, będzie poddawany ewaluacji, okresowej weryfikacji i niezbędnym modyfikacjom.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

ROZDZIAŁ I. Prawne podstawy opracowania Strategii

1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r.

(Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.)

W preambule Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wyrażona jest zasada pomocniczości, zgodnie z którą państwo powinno wspierać obywateli i ich wspólnoty w działaniach mających na celu zaspakajanie ich życiowych potrzeb.

Rozdział II Konstytucji określa sprawę wolności oraz prawa i obowiązki człowieka i obywatela. Do wartości konstytucyjnej została podniesiona godność człowieka, bowiem art. 30 tego rozdziału stanowi, że przyrodzona i niezbywalna godność człowieka stanowi źródło wolności i praw człowieka i obywatela oraz że jest nienaruszalna, a jej poszanowanie i ochrona jest obowiązkiem władz publicznych.

Szczególne znaczenie dla zabezpieczenia społecznego mają przepisy dotyczące wolności i praw ekonomicznych, socjalnych i kulturalnych. Są to:

- art. 65 ust. 5 stanowiący, że władze publiczne prowadzą politykę zmierzającą do pełnego, produktywnego zatrudnienia poprzez realizowanie programów zwalczania bezrobocia, w tym organizowanie i wspieranie poradnictwa i szkolenia zawodowego oraz robót publicznych i prac interwencyjnych;
- art.67 ust.2 stanowiący, że obywatel pozostający bez pracy nie z własnej woli i nie mający środków utrzymania ma prawo do zabezpieczenia społecznego;
- art.68 stanowiący, że każdy ma prawo do ochrony zdrowia oraz że władze publiczne są zobowiązane do zapewnienia szczególnej opieki zdrowotnej dzieciom, kobietom ciężarnym, osobom niepełnosprawnym i osobom w podeszłym wieku;
- art.69 stanowiący, że władze publiczne udzielają osobom niepełnosprawnym, zgodnie z ustawą, pomocy w zabezpieczeniu egzystencji, przysposobieniu do pracy oraz komunikacji społecznej;
- art.70 stanowiący, że każdy ma prawo do nauki oraz że władze publiczne tworzą i wspierają systemy pomocy finansowej i organizacyjnej dla uczniów i studentów w celu zapewnienia obywatelom powszechnego i równego dostępu do wykształcenia;
- art.71 stanowiący, że państwo w swojej polityce społecznej i gospodarczej uwzględnia dobro rodziny; rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne i niepełne oraz matki przed i po urodzeniu dziecka mają prawo do szczególnej pomocy władz publicznych;
- art. 72 stanowiący, że Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka;
- art.75 stanowiący, że władze publiczne prowadzą politykę sprzyjającą zaspokojeniu potrzeb mieszkaniowych obywateli, w szczególności przeciwdziałają bezdomności, wspierają rozwój budownictwa socjalnego oraz popierają działania obywateli zmierzające do uzyskania własnego mieszkania.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

2) Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U z 2013r., poz. 594 z późn. zm.)

Gmina to, zgodnie z art. 1 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym, wspólnota samorządowa oraz odpowiednie terytorium. Do zakresu jej działania należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, nie zastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów (art. 6 ust.1).

W art. 7 ustawy określono zakres działania i zadania gminy, w tym te należące do sfery zabezpieczenia społecznego. Należą do nich w szczególności zadania z zakresu:

- 1) ochrony zdrowia,
- 2) pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych,
- 3) wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- 4) gminnego budownictwa mieszkaniowego,
- 5) polityki prorodzinnej, w tym zapewnienia kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej,
- 6) współpracy i działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536, z późn. zm.).

Ustawy określają, które zadania własne gminy mają charakter obowiązkowy. Przekazanie gminie, w drodze ustawy, nowych zadań własnych wymaga zapewnienia koniecznych środków finansowych na ich realizację w postaci zwiększenia dochodów własnych gminy lub subwencji.

Ustawy mogą nakładać na gminę obowiązek wykonywania zadań zleconych z zakresu administracji rządowej. Zadania takie gmina może wykonywać również na podstawie porozumienia z organami tej administracji. Ponadto gmina może wykonywać zadania z zakresu właściwości powiatu oraz zadania z zakresu właściwości województwa, na podstawie porozumień z tymi jednostkami samorządu terytorialnego. Gmina otrzymuje wówczas środki finansowe w wysokości koniecznej do wykonania zadań, o których mowa wyżej .

3) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013r., poz. 182).

Pomoc społeczna umożliwia przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych tym, którzy nie są w stanie sami ich pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera ich w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej (minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, wojewodowie) i samorządowej (marszałkowie województw, starostowie na poziomie powiatów oraz wójtowie, burmistrzowie (prezydenci miast) na poziomie gmin. Realizując zadania pomocy społecznej współpracują oni, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi Kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje:

- 1) osobom posiadającym obywatelstwo polskie mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) cudzoziemcom mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
 - a) na podstawie zezwolenia na osiedlenie się, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich, zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 53 ust. 1 pkt 13 ustawy z dnia 13 czerwca 2003r. o cudzoziemcach (tekst jednolity: Dz. U. z 2011r. nr 264, poz. 1537 z późn. zm.), lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej,
 - b) na podstawie zgody na pobyt tolerowany – w formie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego;
- 3) mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej oraz członkom ich rodzin w rozumieniu art. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobytku oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. Nr 144, poz. 1043 z późn. zm.), posiadającym prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Prawo do świadczeń w formie interwencji kryzysowej, schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego przysługuje cudzoziemcom, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt. 15 oraz art. 53a ust. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 13 czerwca 2003r. o cudzoziemcach.

Osoba lub rodzina ubiegająca się o pomoc społeczną może zgłosić się do ośrodka pomocy społecznej w miejscu zamieszkania (ośrodki znajdują się w każdej gminie). Decyzje o przyznaniu lub odmowie przyznania pomocy wymagają uprzednio przeprowadzenia przez pracownika socjalnego rodzinnego wywiadu środowiskowego. Decyzje w sprawach świadczeń pomocy społecznej wydawane są w formie pisemnej. Od każdej decyzji służy prawo odwołania.

Prawo do świadczeń pieniężnych przysługuje osobom i rodzinom, których posiadane dochody nie przekraczają kryteriów dochodowych ustalonych w oparciu o próg interwencji

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

socjalnej. Kryteria dochodowe podlegają weryfikacji co 3 lata. Rada gminy, w drodze uchwały, może podwyższyć kwoty uprawniające do zasiłków okresowego i celowego.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- 1) przyznawaniu i wypłacaniu świadczeń,
- 2) pracy socjalnej,
- 3) prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- 4) analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- 5) realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- 6) rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Zadania gminy

I. Zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

- 1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
- 2) sporządzanie, zgodnie z art. 16a, oceny w zakresie pomocy społecznej;
- 3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
- 7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nie mającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- 8) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
- 9) opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie nie zamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
- 10) praca socjalna;
- 11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

- 12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych;
- 13) dożywianie dzieci;
- 14) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
- 15) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
- 15a) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 16) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- 17) utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników;
- 18) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;
- 19) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Zadania własne gminy:

- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;
- 2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków,
- 3) pożyczek oraz pomocy w naturze;
- 4) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu
- 5) gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;
- 6) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
- 7) współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

II. Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez gminę:

- 1) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;
- 3) prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 4) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a;
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 6) wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

4) Ustawa o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003r.

(Dz. U. z 2013 r., poz. 1456)

System świadczeń rodzinnych utworzony został jako system poza ubezpieczeniowych świadczeń socjalnych. Celem reformy systemu jest stworzenie spójnego systemu wsparcia rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji materialnej, wychowującej małe dzieci oraz dzieci uczęszczające do szkoły, w tym niepełnosprawne.

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych przewiduje cztery rodzaje świadczeń rodzinnych i dwa rodzaje kryterium dochodowego w przypadku ubiegania się o zasiłek rodzinny wraz z dodatkami. Od dnia 1 stycznia 2013 r. jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka i specjalny zasiłek opiekuńczy uzależnione są od kryterium dochodowego. Aktualnie okres zasiłkowy trwa od 1 listopada do 31 października następnego roku kalendarzowego.

Świadczeniami rodzinnymi są:

1. Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego;
2. Świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne oraz specjalny zasiłek opiekuńczy;
3. Zapomoga wypłacana przez gminy, na podstawie art. 22 a ustawy o świadczeniach rodzinnych;
4. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu:

- 1) urodzenia dziecka,
- 2) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- 3) samotnego wychowywania dziecka,
- 4) wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
- 5) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
- 6) rozpoczęcia roku szkolnego,
- 7) podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

Rada gminy w drodze uchwały może przyznać zamieszkałym na terenie jej działania osobom jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia ich dziecka (art. 22 a w/w ustawy).

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do tego zasiłku przysługuje:

- 1) rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka;
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka;
- 3) osobie uczącej się.

Zasiłki rodzinne przysługują do ukończenia przez dziecko 18 roku życia lub nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia, albo ukończenia 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności. Zasiłek rodzinny przysługuje także osobie uczącej się w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia.

Dodatki do zasiłku rodzinnego:

- 1) Dodatek z tytułu urodzenia dziecka – wypłacany jednorazowo.
- 2) Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego przysługujący osobie uprawnionej do urlopu wychowawczego przez okres: 24 miesiące kalendarzowych; 36 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu; 72 miesiące kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.
- 3) Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka przysługuje samotnie wychowującym dziecko matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, jeżeli nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, ponieważ drugi z rodziców dziecka nie żyje, ojciec dziecka jest nieznanym, powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone. Dodatek przysługuje również osobie uczącej się, jeżeli oboje rodzice osoby uczącej się nie żyją.
- 4) Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, a także osobie uczącej się, na pokrycie zwiększonych wydatków związanych z rehabilitacją lub kształceniem dziecka w wieku do ukończenia 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności, powyżej 16 roku życia do ukończenia 24 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.
- 5) Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego przysługuje na częściowe pokrycie wydatków związanych z rozpoczęciem w szkole nowego roku szkolnego oraz na dziecko rozpoczynające roczne przygotowanie przedszkolne.
- 6) Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania przysługuje w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej lub gimnazjum w przypadku dziecka lub osoby uczącej się, legitymującej się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły, w przypadku dojazdu do szkoły ponadgimnazjalnej, a także szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki w zakresie odpowiadającym nauce w szkole ponadgimnazjalnej. Dodatek przysługuje przez 10 miesięcy w roku, w okresie pobierania nauki od września do czerwca następnego roku kalendarzowego.

- 7) Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka.

Ustawa o świadczeniach rodzinnych reguluje kwestie jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, tzw. „becikowe”, przysługujące na każde żywo urodzone dziecko. O świadczenie może ubiegać się matka lub ojciec, opiekun prawny albo opiekun faktyczny dziecka jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1922,00 zł.

Świadczenia opiekuńcze

- 1) Zasiłek pielęgnacyjny jest świadczeniem, które przysługuje niepełnosprawnemu dziecku, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności i osobie, która ukończyła 75 lat a także osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.
- 2) Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje matce albo ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka, osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Osobom innym niż spokrewnione w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki, przysługuje świadczenie pielęgnacyjne, w przypadku gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich, są małoletni lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 2) nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

3) nie ma osób, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie to przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała nie później niż do ukończenia 18. roku życia lub w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25. roku życia – zgodnie z nowelą ustawy o świadczeniach rodzinnych wprowadzoną ustawą z dnia 7 grudnia 2012r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012r. poz. 1548).

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy - ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności, łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobie, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty, o której mowa w art. 5 ust. 2. ustawy o świadczeniach rodzinnych.

5)Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2014r., poz. 567)

Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów weszła w życie z dniem 15 maja 2014r. i określa warunki nabywania oraz zasady ustalania i wypłacania zasiłków dla opiekunów osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

Zasiłek dla opiekuna przysługuje osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1548 oraz z 2013 r. poz. 1557) z dniem 1 lipca 2013r.

Zasiłek dla opiekuna przysługuje:

- 1) za okresy od dnia 1 lipca 2013 r. do dnia poprzedzającego dzień wejścia w życie ustawy, w których osoba spełniała warunki do otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego określone w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992, z późn. zm) w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia 2012r.;
- 2) od dnia wejścia w życie ustawy, jeżeli osoba spełnia warunki do otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego określone w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia 2012 r.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do zasiłku dla opiekuna organ ustalający prawo do świadczeń pielęgnacyjnych wszczyna na wniosek osoby ubiegającej się o zasiłek dla opiekuna. Wniosek może być złożony nie później niż w terminie 4 miesiące od dnia wejścia w życie ustawy.

6) Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tekst jednolity: Dz. U. z 2012 r., poz. 1228 z późn. zm.).

W ustawie zostały uregulowane: zasady pomocy państwa osobom uprawnionym do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego w przypadku bezskutecznej egzekucji oraz działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych, warunki nabywania prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego, zasady i tryb postępowania w sprawach przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz finansowanie realizacji zadań przewidzianych w ustawie.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacane są osobom uprawnionym, tzn. osobom uprawnionym do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna, do czasu ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub w szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

Gmina jest organem prowadzącym postępowanie wobec osób uchylających się od płacenia alimentów, a zamieszkujących na jej terenie.

Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów reguluje również działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych, na wniosek organu właściwego wierzyciela, który przyznał osobie uprawnionej prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego lub na wniosek osoby uprawnionej.

7) Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2011r. Nr 43, poz. 225 z późn. zm.)

Ustawa określa zasady zatrudnienia socjalnego. Zatrudnienie socjalne skierowane jest w szczególności do:

- 1) bezdomnych realizujących indywidualny program wychodzenia z bezdomności, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej;
- 2) uzależnionych od alkoholu, po zakończeniu programu psychoterapii z zakładzie leczenia odwykowego;
- 3) uzależnionych od narkotyków lub innych środków odurzających, po zakończeniu programu terapeutycznego w zakładzie opieki zdrowotnej;

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

- 4) chorych psychicznie, w rozumieniu przepisów prawa psychicznego;
bezrobotnych, w rozumieniu przepisów o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu, pozostających bez pracy przez okres co najmniej 36 miesięcy;
- 5) zwalnianych z zakładów karnych, mających trudności w integracji ze środowiskiem w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej;
- 6) uchodźców, realizujących indywidualny program integracji w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej, którzy podlegają wykluczeniu społecznemu i ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie własnym staraniem zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych i znajdują się w sytuacji powodującej ubóstwo oraz uniemożliwiającej lub ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym.

Zgodnie z ustawą o zatrudnieniu socjalnym – przez zatrudnienie socjalne należy rozumieć zapewnienie w/w osobom możliwości uczestnictwa w zajęciach prowadzonych przez centra integracji zawodowej, kluby integracji zawodowej i zatrudnienia wspieranego.

Centra integracji zawodowej mogą być tworzone przez wójta, burmistrza i prezydenta miasta i działają w formie gospodarstwa pomocniczego, zgodnie z przepisami o finansach publicznych.

Centrum Integracji Społecznej realizuje reintegrację zawodową i społeczną przez następujące usługi:

- 1) kształcenie umiejętności pozwalających na pełnienie ról społecznych i osiągnięcie pozycji społecznych dostępnym osobom nie podlegającym wykluczeniu społecznemu;
- 2) nabywanie umiejętności zawodowych oraz przyuczenie do zawodu, przekwalifikowanie lub podwyższenie kwalifikacji zawodowych;
- 3) naukę planowania życia i zaspokajania potrzeb własnym staraniem, zwłaszcza przez możliwość osiągnięcia własnych dochodów przez zatrudnienie lub działalność gospodarczą;
- 4) uczenie umiejętności racjonalnego gospodarowania posiadanymi środkami pieniężnymi.

Po zakończeniu uczestnictwa w zajęciach w Centrum Integracji Społecznej, a w uzasadnionych przypadkach także przed jego zakończeniem, na wniosek kierownika, pracownika socjalnego Centrum lub uczestnika powiatowy urząd pracy może skierować uczestnika do pracy u pracodawcy lub w Centrum.

Uczestnicy mogą podjąć wspólną działalność gospodarczą na zasadach określonych w ustawie z dnia 16 września 1982r. - Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2013r., poz. 1443). W/w zatrudnienie jest wspierane finansowo ze środków Funduszu Pracy.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 gmina lub na jej zlecenie ośrodek pomocy społecznej czy też organizacje pożytku publicznego prowadzące reintegrację zawodową lub społeczną mogą:

- 1) organizować roboty publiczne,
- 2) prowadzić kluby integracji społecznej organizujące działania o charakterze terapeutycznym, zatrudnieniowym i samopomocowym.

W Klubach Integracji Społecznej można organizować i prowadzić w szczególności:

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

- 1) programy zatrudnienia tymczasowego mające na celu pomoc w znalezieniu pracy na czas określony lub czas wykonywania określonej pracy, wykonywanie usług na podstawie umów cywilnoprawnych oraz przygotowanie do podjęcia zatrudnienia;
- 2) poradnictwo prawne;
- 3) działalność samopomocową w zakresie zatrudnienia, spraw mieszkaniowych i socjalnych.

8) Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011r. nr 231, poz. 1375 z późn. zm.)

Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego zobowiązuje gminy do realizacji zadań z zakresu administracji rządowej poprzez świadczenie usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz prowadzenie środowiskowych domów samopomocy. Ponadto jednostki organizacyjne pomocy społecznej (również szczebla gminnego), działające w oparciu o ustawę o pomocy społecznej, organizują na obszarze swojego działania oparcie społeczne dla osób, które z powodu choroby psychicznej lub upośledzenia umysłowego mają poważne trudności w życiu codziennym, zwłaszcza w kształtowaniu swoich stosunków z otoczeniem, w zakresie edukacji i spraw bytowych.

Oparcie społeczne polega w szczególności na podtrzymywaniu i rozwijaniu umiejętności niezbędnych do samodzielnego aktywnego życia, organizowaniu w środowisku społecznym pomocy ze strony rodziny, innych osób, grup, organizacji społecznych i instytucji oraz udzielaniu pomocy finansowej, rzeczowej i innych świadczeń na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej.

9) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 z późn. zm.)

Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie obejmuje swoim zakresem wszystkie organizacje pozarządowe i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego. Reguluje: zasady prowadzenia działalności pożytku publicznego przez organizacje pozarządowe, tryb, reguły i formy zlecenia realizacji zadań publicznych przez administrację publiczną organizacjom pozarządowym; uzyskiwanie przez organizacje statusu organizacji pożytku publicznego oraz nadzór nad działalnością organizacji pożytku publicznego, a także warunki wykonywania świadczeń przez wolontariuszy oraz korzystania z tych świadczeń.

Ustawa wprowadza pojęcie pożytku publicznego, zgodnie z którym jest to działalność prowadzona w sferze zadań publicznych obejmująca następujące zadania (art. 4 Ustawy):

- pomoc społeczną, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób,
- działalność charytatywną,

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

- podtrzymywanie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwój świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej,
- działalność na rzecz mniejszości narodowych,
- ochronę i promocję zdrowia,
- działanie na rzecz osób niepełnosprawnych,
- promocję zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy,
- upowszechnianie i ochronę praw kobiet oraz działalność na rzecz równych praw kobiet i mężczyzn,
- działalność wspomagającą rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości,
- działalność wspomagającą rozwój wspólnot i społeczności lokalnych,
- naukę, edukację, oświatę i wychowanie,
- krajoznawstwo oraz wypoczynek dzieci i młodzieży,
- kulturę, sztukę, ochronę dóbr kultury i tradycji,
- upowszechnianie kultury fizycznej i sportu,
- ekologię i ochronę zwierząt oraz ochronę dziedzictwa przyrodniczego,
- porządek i bezpieczeństwo publiczne oraz przeciwdziałanie patologiom społecznym,
- upowszechnianie wiedzy i umiejętności na rzecz obronności państwa,
- upowszechnianie i ochronę wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działań wspomagających rozwój demokracji,
- ratownictwo i ochronę ludności,
- pomoc ofiarom katastrof, klęsk żywiołowych, konfliktów zbrojnych i wojen w kraju i za granicą,
- upowszechnianie i ochronę praw konsumentów,
- działania na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami,
- promocję i organizację wolontariatu,
- działalność wspomagająca technicznie, szkoleniowo, informacyjnie lub finansowo organizacje pozarządowe oraz jednostki kościelne (jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego) w wyżej wymienionej działalności.

Ustawa nakłada obowiązek współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi w sferze zadań publicznych, określonych w art. 4 ustawy (tj. w zakresie prowadzonej przez nie działalności pożytku publicznego). Określa również formy współpracy organizacji pozarządowych z administracją publiczną, tryb zlecenia realizacji zadań publicznych oraz przyznawania środków finansowych na realizację tych zadań.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

10) Ustawa z dnia 26 października 1982 r o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012r., poz. 1356 z późn. zm.)

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wskazuje, że prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, a także integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. Zadania te obejmują w szczególności: zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu; udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej; prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży; wspomaganie działalności, instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych; wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Realizacji w/w zadań jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, uchwalanego corocznie przez radę gminy.

Istotną rolę w podejmowaniu i realizacji zadań z zakresu wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi odgrywają gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych powoływane przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta). Komisje te są także uprawnione do podejmowania czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

11) Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012r., poz. 124 z późn. zm.)

Zgodnie z w/w ustawą do zadań własnych gminy związanych z przeciwdziałaniem narkomanii należy: zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem; udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychologicznej i prawnej; prowadzenie profilaktycznej działalności edukacyjnej, informacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii – w szczególności wśród dzieci i młodzieży; wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii; udzielanie pomocy społecznej osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych, dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie tych osób ze środowiskiem lokalnym.

W celu wykonywania tych zadań rada gminy uchwała gminny program przeciwdziałania narkomanii. Program ten jest realizowany przez jednostkę wskazaną w nim bezpośrednio. Możliwe jest także powołanie pełnomocnika wójta (burmistrza, prezydenta) do realizacji tych zadań .

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

12) Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013r., poz. 674 z późn. zm.)

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy określa zadania państwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej. Instytucjami rynku pracy realizującymi zadania określone w ustawie są: publiczne służby zatrudnienia, ochotnicze hufce pracy, agencje zatrudnienia, instytucje szkoleniowe, instytucje dialogu społecznego i instytucje partnerstwa lokalnego.

Powiatowe urzędy pracy prowadzą pośrednictwo pracy dla zarejestrowanych osób w razie braku możliwości zapewnienia odpowiedniej pracy: świadczą usługę poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej, świadczą usługę pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy, inicjują oraz finansują (w zakresie określonym w ustawie) inne instrumenty rynku pracy, inicjują, organizują i finansują szkolenia, przygotowanie zawodowe dorosłych i staże oraz przyznają i wypłacają stypendia, inicjują i dofinansowują tworzenie dodatkowych miejsc pracy, przyznają i wypłacają zasiłki oraz inne świadczenia z tytułu bezrobocia.

Świadczenia z których może skorzystać osoba bezrobotna:

- 1) zasiłek dla bezrobotnych,
2. pośrednictwo pracy,
- 3) usługi EURES - są realizowane na terenie państw UE, polegają w szczególności na: udzielaniu bezrobotnym i poszukującym pracy pomocy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia zgodnie z prawem swobodnego przepływu pracowników w Unii Europejskiej;
- 4) poradnictwo zawodowe, które polega na udzielaniu bezrobotnym i poszukującym pracy pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia oraz pracodawcom w doborze kandydatów do pracy na stanowiska wymagające szczególnych predyspozycji psychofizycznych;
- 5) pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy, która polega na przygotowywaniu bezrobotnych i poszukujących pracy do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu i podejmowaniu zatrudnienia;
- 6) szkolenie – bezrobotnemu w okresie odbywania szkolenia, na które został skierowany przez starostę, przysługuje dodatek szkoleniowy, (wysokość dodatku szkoleniowego wynosi miesięcznie 20 % zasiłku);
- 7) prace interwencyjne - oznacza to zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę, które nastąpiło w wyniku umowy zawartej ze starostą i ma na celu wsparcie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy;
- 8) przygotowanie zawodowe w miejscu pracy - oznacza to zdobywanie nowych kwalifikacji lub umiejętności zawodowych poprzez praktyczne wykonywanie zadań zawodowych na stanowisku pracy, według ustalonego programu uzgodnionego pomiędzy starostą, pracodawcą i bezrobotnym;
- 9) roboty publiczne - oznacza to zatrudnienie bezrobotnego w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy przy wykonywaniu prac mających na celu reintegrację zawodową i społeczną;

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

- 10) staż - oznacza to nabywanie przez bezrobotnego umiejętności praktycznych do wykonywania pracy przez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą;
- 11) stypendium - oznacza to kwotę wypłacaną z Funduszu Pracy bezrobotnemu w okresie odbywania przygotowania zawodowego w miejscu pracy lub w okresie odbywania szkolenia, stażu u pracodawcy.

13) Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180 poz. 1493 z późn. zm.) oraz Ustawa z dnia 10 czerwca 2010 roku o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 125, poz. 842)

Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

1. opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
2. prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
3. zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
4. tworzenie Zespołów Interdyscyplinarnych.

14) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013r., poz. 135 z późn. zm.)

Cytowana ustawa nałożyła na gminę obowiązek zapewnienia wsparcia rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Wspieranie rodziny jest prowadzone poprzez pracę z rodziną oraz pomoc w opiece i wychowaniu dziecka. Praca z rodziną jest prowadzona w szczególności: w formie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego, terapii i mediacji, usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych, pomocy prawnej, zwłaszcza z zakresu prawa rodzinnego, a także grup wsparcia i grup samopomocowych dla rodzin.

W celu wsparcia rodziny dziecko może zostać również objęte opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego. Placówki takie prowadzone są przez gminę lub inny podmiot, któremu gmina zleciła to zadanie zgodnie z obowiązującymi przepisami. Ponadto rodziny mogą korzystać z pomocy tzw. rodzin wspierających. Nowym sposobem pomocy rodzinie przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze jest wsparcie takiej rodziny przez asystenta rodzin.

Istotną zmianą, wprowadzoną przez cytowaną ustawę, jest zobowiązanie gminy do współfinansowania pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka,

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym. Wysokość ponoszonych wydatków wynosi odpowiednio: 10% w pierwszym roku pobytu, 30% - w drugim roku i 50% - w trzecim roku pobytu dziecka, wydatków przeznaczanych na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej lub średnich wydatków przeznaczanych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej, lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym

15) Uchwała Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspieranie finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (M.P. z 2013 r., poz. 1024)

Warunkiem wdrożenia programu na szczeblu gminy jest przyjęcie uchwały o przystąpieniu do jego realizacji. Doświadczenia kilku ostatnich lat potwierdziły, iż jedną z bardziej skutecznych form pomocy jest prowadzone przez gminy dożywianie uczniów w szkołach. Od 2005 r. dożywianiem objęto inne osoby znajdujące się w trudnych sytuacjach życiowych. Rozszerzony został krąg świadczeniobiorców, który obejmuje obecnie: dzieci - do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, uczniów - do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej, osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej (w tym w szczególności osoby samotne, w podeszłym wieku, chore lub niepełnosprawne).

Pomocy udziela się w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Określono kryterium dochodowe uprawniające do pomocy w w/w formie nieodpłatnej tj. do 150% kryterium dochodowego w pomocy społecznej osoby samotnie gospodarującej lub na osobę w rodzinie. Uchwała Rady Ministrów dopuszcza również przyznanie pomocy w formie posiłku dla uczniów i dzieci, w których rodzinach przekroczone kryterium 150% kryterium dla pomocy społecznej. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń lub dziecko wyraża chęć zjedzenia posiłku, odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola informuje ośrodek pomocy społecznej o potrzebie udzielenia pomocy w formie posiłku. Liczba takich dzieci i uczniów nie może przekroczyć 20% liczby dzieci i uczniów dożywianych w szkołach i przedszkolach na terenie gminy w poprzednim miesiącu kalendarzowym. Ta forma wsparcia nie wymaga przeprowadzenia wywiadu środowiskowego i wydania decyzji administracyjnej. Gmina musi przyjąć w tej sprawie stosowny program osłonowy.

W przypadku Gminy Miejskiej Mielec kwestię tą reguluje Uchwała Nr XXXVI/321/2014 Rady Miejskiej w Mielcu z dnia 7 stycznia 2014r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do uzyskania wsparcia w zakresie dożywiania w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 oraz utworzenia „Programu osłonowego w zakresie dożywiania dzieci i uczniów na terenie Gminy Miejskiej Mielec”.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

16) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. nr 94, poz. 651 z późn. zm.)

Przyjęcie ustawy wynika z przekonania, że spółdzielnie socjalne tworzą szansę na skuteczne rozwiązywanie problemów osób, które mają największe trudności z funkcjonowaniem w życiu społecznym i zawodowym, w tym głównie na rynku pracy. Ustawa uzupełnia istniejące regulacje w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej. Zapewnia ramy prawne do powstawania nowych podmiotów społeczno-gospodarczych, które staną się alternatywnymi miejscami pracy dla osób wymagających integracji społecznej.

Ustawa wpisuje się w realizację założeń Strategii Lizbońskiej oraz wspólnotowego programu przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Spółdzielnia socjalna liczy co najmniej 5 osób, nie więcej jednak niż 50. Przesłaniem takiej regulacji jest stworzenie możliwości wspólnej pracy dla osób, które samodzielnie miałyby trudności w rozpoczęciu i prowadzeniu działalności gospodarczej.

17) Ustawa z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych (Dz. U. nr 251, poz. 1844 z późn. zm.)

Ustawa o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych, określa zasady udzielania przez Bank Gospodarstwa Krajowego z Funduszu Dopłat finansowego wsparcia podmiotom realizującym przedsięwzięcia, polegające na tworzeniu zasobu lokali socjalnych, mieszkań chronionych, a także noclegowni i domów dla bezdomnych.

W ustawie dokładnie określono, czym jest lokal socjalny (powierzchnia pokoi, przypadająca na członka gospodarstwa domowego najemcy, nie może być mniejsza niż 5m², a w wypadku jednoosobowego gospodarstwa domowego - 10m²), noclegownia, mieszkanie chronione, dom dla bezdomnych, inwestor i towarzystwo budownictwa społecznego. Opisano, jakie podmioty są uprawnione do finansowania wsparcia, rodzaje wspieranych przedsięwzięć oraz zasady udzielania i rozliczania finansowego wsparcia. Ustawa określa wysokość finansowego wsparcia na realizację przedsięwzięcia.

Dofinansowania udziela Bank Gospodarstwa Krajowego ze środków Funduszu Dopłat, zasilanego z budżetu państwa.

18) Ustawa z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. nr 164, poz. 1027 z późn. zm.)

Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych to bardzo obszerny dokument, który określa beneficjentów tej opieki, zakres świadczonych usług, a także organizację całego systemu. Dodatkowo Ustawodawca zobowiązuje władze

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

publiczne do określenia zadań i ich realizacji w zakresie zapewnienia równego dostępu do świadczeń.

Dokumentem potwierdzającym prawo ubezpieczonego do wykonania świadczeń opieki zdrowotnej jest karta ubezpieczenia zdrowotnego.

Osoba, która nie posiada ubezpieczenia zdrowotnego, może uzyskać bezpłatnie świadczenia pomocy zdrowotnej, jeżeli podlega uregulowaniom któregoś z aktów prawnych wymienionych w ustawie.

Kolejną możliwością uzyskania prawa do świadczeń jest decyzja wójta (burmistrza, prezydenta) gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy.

Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie powyższej decyzji przysługuje przez okres 90 dni od dnia określonego w decyzji.

Osoba może uzyskać status świadczeniobiorcy świadczeń w ramach niniejszej ustawy, jeżeli dokona rejestracji w urzędzie pracy, uzyska status bezrobotnego i wtedy jest objęta obowiązkowym ubezpieczeniem, jeżeli nie podlega obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

19) Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2013 r, poz. 966 z późn. zm.)

Niniejszy akt prawny reguluje zasady i tryb przyznawania, ustalania wysokości i sposób wypłacania dodatków mieszkaniowych. Pierwszym kryterium, jakie należy spełnić, aby uzyskać dodatek mieszkaniowy, jest określony tytuł prawny, który przysługuje osobom będącym:

- 1) najemcą oraz podnajemcą lokalu mieszkalnego,
- 2) lokatorem spółdzielczego lokalu mieszkalnego,
- 3) właścicielem budynku i lokalu mieszkalnego,
- 4) posiadaczem innego tytułu prawnego i ponoszącego wydatki związane z jego zajmowaniem,
- 5) oczekującym na lokal zamienny albo socjalny.

Dodatek przysługuje, jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie 3 miesięcy przed złożeniem wniosku nie przekracza 175% najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym i 125% w gospodarstwie wieloosobowym.

Ustawa określa normatywną powierzchnię użytkową lokalu mieszkalnego wraz z liczbą osób zamieszkującą dany lokal, np. dla 1 osoby to 35m² a dla 5 osób - 65m². Powierzchnia ta ulega zwiększeniu o 15m², jeżeli w lokalu zamieszkuje osoba niepełnosprawna poruszająca się na wózku lub wymagająca zamieszkania w osobnym pokoju. Określono wysokość dodatku na:

- 15% dochodów w gospodarstwie jednoosobowym
- 12% w gospodarstwie 2 do 4 osób

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

- 10% w gospodarstwie pięcioosobowym i większym.

20) Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012r., poz. 1059 z późn. zm.)

Przepis ten definiuje pojęcie odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej jako osobę, której przyznano dodatek mieszkaniowy w rozumieniu ustawy o dodatkach mieszkaniowych, będącą stroną umowy sprzedaży energii elektrycznej. Określono również odbiorcę wrażliwego paliw gazowych jako osobę, której przyznano ryczałt na zakup opału w rozumieniu ustawy o dodatkach mieszkaniowych. Odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej przysługuje zryczałtowany dodatek energetyczny w wysokości nie więcej niż 30% iloczynu limitu zużycia energii oraz średniej ceny energii elektrycznej. Wypłata tego dodatku jest zadaniem z zakresu administracji rządowej. Limit, o którym mowa powyżej wynosi:

- 900kWh w roku kalendarzowym dla gospodarstwa jednoosobowego
- 1250kWh w roku kalendarzowym dla gospodarstwa składającego się z 2 do 4 osób
- 1500kWh w roku kalendarzowym dla gospodarstwa składającego się z 5 i więcej osób.

21) Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. nr 256, poz. 2572 z późn. zm.)

Ustawa ta, w rozdziale 8A, określa zasady i formy pomocy materialnej dla uczniów, m.in. stypendium szkolne i zasiłek szkolny. Pomoc ta przysługuje uczniom szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych.

Stypendium szkolne może utrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, gdy w rodzinie występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, niepełność rodziny lub zdarzenie losowe. Stypendium udziela się w formie całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym. Uprawnieni do stypendium są uczniowie, gdy dochód na osobę w rodzinie nie przekracza wysokości dochodu na osobę w rodzinie, określonej ustawą o pomocy społecznej. Wysokość stypendium nie może być niższa niż 80% kwoty zasiłku rodzinnego i nie może być wyższa niż 200% tej kwoty. Stypendium jest przyznawane na okres nie krótszy niż miesiąc i nie dłuższy niż 10 miesięcy w danym roku szkolnym. Drugą formą pomocy jest zasiłek szkolny przyznawany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

ROZDZIAŁ II

2.1. DOKUMENTY PRAWNE I PROGRAMOWE RADY EUROPY

2.1.1. EUROPEJSKA KARTA SPOŁECZNA z dnia 18.10.1961r.

(zrewidowana dnia 3 maja 1996r.)

Europejska Karta Społeczna stanowi podstawowy dokument Rady Europy, dotyczący praw społeczno-ekonomicznych obywateli. Zapewnia prawa oraz wolności obywatelskie i polityczne bez dyskryminacji ze względu na rasę, kolor i płeć, religię, poglądy polityczne, pochodzenie narodowe lub społeczne.

W 1996 została przyjęta Nowa Europejska Karta Socjalna, biorąca pod uwagę zachodzące zmiany społeczne. Weszła w życie 1 lipca 1999. Uaktualnia ona i umacnia prawa gwarantowane przez Kartę, a także zawiera nowe prawa i bardziej postępowe zabezpieczenia, takie jak m. in.: prawo do godności w miejscu pracy (art. 26), do ochrony przed biedą i wykluczeniem (art. 30) i prawo do mieszkania (art. 31). Ponadto zakres art. 15 dotyczącego osób niepełnosprawnych został znacznie rozszerzony i wychodzi teraz poza problem zatrudnienia. Stanowi on prawo osób niepełnosprawnych do niezależności, socjalnej integracji i uczestnictwa w życiu społecznym. Do najistotniejszych praw gwarantowanych przez Kartę należy prawo rodziny do ochrony prawnej i ekonomicznej (art. 16).

2.2. DOKUMENTY PRAWNE I PROGRAMOWE UNII EUROPEJSKIEJ

Zagrożenie ubóstwem i marginalizacją wymaga odpowiednich działań interwencyjnych, pomocniczych i wspierających. Formy i metody wspierania zależą od wielu czynników, a zwłaszcza od tego, co stanowi główną przyczynę ubóstwa i ekskluzji. Obok rozwiązań o charakterze uniwersalnym w coraz większym stopniu wykorzystuje się instrumenty dostosowane do indywidualnej sytuacji, a także programy finansowane ze środków Unii Europejskiej. Unia wpisała jako priorytet do realizacji zwalczanie wykluczenia społecznego, podkreślając, że człowiek jest najważniejszym czynnikiem rozwoju, kapitałem ludzkim.

Decyzja o podjęciu wspólnych działań, mających na celu zwalczanie wykluczenia społecznego i ubóstwa zapadła na posiedzeniu Rady Europejskiej w Lizbonie w marcu 2000 r. Rezultatem tego posiedzenia było wytyczenie priorytetów ekonomicznych i społecznych UE. Była to tzw. Strategia Lizbońska. W Europejskiej Agencji Społecznej wyodrębniono sześć priorytetów polityki społecznej.

Z punktu widzenia interesującej nas problematyki, najistotniejszymi są: stworzenie większej liczby miejsc pracy, zwalczanie ubóstwa i wszelkich form dyskryminacji w celu promowania integracji społecznej, modernizacja systemów zabezpieczenia społecznego oraz wzmocnienie polityki społecznej.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Wspólną podstawą działań na rzecz walki z ubóstwem i wykluczeniem, podejmowanych przez państwa członkowskie, miały być cztery cele ustalone w Nicei w grudniu 2000r.:

- 1) zapewnienie dostępu do pracy, zasobów, praw, dóbr i usług dla wszystkich,
- 2) zapobieganie ryzyku wykluczenia,
- 3) pomoc najbardziej narażonym na wykluczenie (wspieranie najsłabszych),
- 4) mobilizacja wszystkich organizacji ze sfery gospodarczej i społecznej.

W grudniu 2001r. uzgodniony został „Wspólnotowy Program Działań na Rzecz Zwalczenia Wykluczenia Społecznego w latach 2002-2006”. Program ten oparty był na metodzie otwartej koordynacji, która służyła wymianie najlepszych rozwiązań. Cele tego programu to przede wszystkim: lepsze zrozumienie zjawiska wykluczenia społecznego i ubóstwa, wymiana doświadczeń w zakresie prowadzonej polityki i narodowych planów działań, zwiększenie zdolności przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Wiodącą rolę w realizacji celów Agendy Lizbońskiej odgrywa Europejska Strategia Zatrudnienia. Podstawą do jej sformułowania był Traktat Amsterdamski, przyjęty w 1997 r. Stworzenie Europejskiej Strategii Zatrudnienia miało związek ze wzmagającym się problemem bezrobocia. Strategia ta określała skalę działań państw członkowskich na rzecz ograniczenia bezrobocia, redukcji ubóstwa i marginalizacji społecznej.

Agenda Społeczna 2005-2010 kładzie nacisk na propagowanie społecznego wymiaru wzrostu gospodarczego, na solidarność społeczną i międzypokoleniową oraz integrację społeczeństwa. Wskazuje na szczególnie zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, w tym w szczególności: dzieci, osoby wcześniej kończące naukę, osoby samotnie wychowujące dzieci, duże rodziny z jednym żywicielem, ludzi młodych o znacznej trudności w pozyskaniu zatrudnienia, kobiety (większa trudność zatrudnienia, niższe płace), osoby starsze, osoby niepełnosprawne lub przewlekle i obłożnie chore oraz ich opiekunów, bezrobotnych (w szczególności długotrwale bezrobotnych), ofiary przemocy, osoby uzależnione (alkohol, narkotyki, hazard). Stąd w sprawozdaniu w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Roku Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym (2010) nacisk położono na wyeliminowanie nierówności w kształceniu i szkoleniu, w tym umiejętności informatycznych oraz na dostęp do odpowiednich zasobów i usług, w tym przyzwoitych warunków mieszkaniowych, opieki zdrowotnej i ochrony socjalnej oraz dostęp do kultury i rekreacji.

Unia Europejska, realizując politykę społeczną w krajach członkowskich, przyjęła kolejne dokumenty ustanawiające przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności (Rozporządzenie Rady (WE) Nr 1083/2006 z dn. 11.07.2006r., Rozporządzenie (WE) Nr 1081/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dn. 05.07.2006r.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

2.3. KRAJOWE DOKUMENTY PROGRAMOWE

OBOWIĄZUJĄCE KRAJOWE DOKUMENTY PROGRAMOWE

2.3.1. STRATEGIA ROZWOJU KRAJU 2014- 2020 – Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo

Strategia Rozwoju Kraju 2014-2020 (SRK) jest podstawowym dokumentem strategicznym określającym cele i priorytety w obszarze rozwoju społeczno-gospodarczego Polski oraz warunki, które powinny ten rozwój zapewnić. Strategia wyznacza cele oraz identyfikuje obszary uznane za najważniejsze z punktu widzenia osiągnięcia tych celów, w których koncentrowane będą działania państwa. Uwzględnia jednocześnie najważniejsze trendy rozwoju światowej gospodarki oraz cele, jakie stawia Unia Europejska w Strategii Lizbońskiej. SRK nadaje priorytet działaniom, jakie podejmie rząd w latach 2014-2020 w celu realizacji wizji Polski (www.mrr.gov.pl).

W SRK podkreśla się, że państwo musi zapewniać obywatelom bezpieczeństwo i poczucie tego bezpieczeństwa. Państwo powinno także skutecznie ograniczać zakres biedy i margines wykluczenia społecznego oraz promować integrację społeczną.

Cel główny Narodowej Strategii Spójności to tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki polskiej opartej na wiedzy i przedsiębiorczości, zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej. Ma to być realizowane m.in. poprzez wzrost zatrudnienia i podniesienie jego jakości.

Efektywne wykorzystanie zasobów pracy powinno wspierać wzrost gospodarczy oraz zmniejszanie dysproporcji w rozwoju regionalnym. Wzrost zatrudnienia jest podstawowym czynnikiem zmniejszania zagrożenia napięciami i niespójnością społeczną. Wskazuje się także na potrzebę zdecydowanych działań na rzecz podniesienia poziomu wykształcenia osób o niskich kwalifikacjach i nieaktywnych zawodowo oraz stworzenia dla tej kategorii większych możliwości zatrudnienia.

Strategia wyznacza kierunki dla 9 zintegrowanych z nią strategii m.in.: Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego, Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego i Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020. Strategia określa 3 obszary strategiczne:

1. Sprawne i efektywne państwo
2. Konkurencyjna gospodarka
3. Spójność społeczna i terytorialna.

W pierwszym obszarze strategicznym, w zakresie spraw społecznych porusza się kwestię rozwoju kapitału społecznego, traktowanego jako inwestycję o charakterze długofalowym. Zwraca się uwagę na stworzenie regulacji prawnych dla rozwoju edukacji nieformalnej osób w wieku 50+, promowanie wolontariatu wśród tych osób, wzmocnienie organizacji pozarządowych. Podnosi się również kwestie wzrostu zatrudnienia osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy i promowania osób starszych wśród

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

pracodawców. Jako cel główny przyjęto zwiększenie wskaźnika zatrudnienia do 71% w roku 2020.

W trzecim obszarze strategicznym wskazuje się na integrację społeczną, zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, traktowane jako zwiększenie możliwości zatrudnienia i dostępu do podstawowych usług publicznych. Planuje się zbudowanie systemu świadczeń społecznych nakierowanych na podjęcie i utrzymanie zatrudnienia. Podkreśla się kwestię zatrudnienia osób niepełnosprawnych, a szczególnie podnoszenia ich kwalifikacji, przygotowania środowiska lokalnego i pracodawców do uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym. W obszarze tym celem jest również zmniejszenie ubóstwa w najbardziej zagrożonych grupach. Ma to być wsparcie rodzin poprzez selektywne świadczenia społeczne, ratownictwo społeczne i system podatkowy oraz wyrównywanie szans rozwojowych i przeciwdziałanie zaniedbanom wynikającym z deficytów gospodarstw domowych. Szczególny nacisk ma być położony na działania edukacyjne, w tym kształcenie ustawiczne. Przeciwdziałać wykluczeniu społecznemu ma również odpowiednia polityka mieszkaniowa. W obszarze tym mówi się też o zapewnieniu dostępu do podstawowych usług publicznych: ochrony zdrowia, oświaty, kultury, sportu, pomocy społecznej i obsługi bezrobotnych. Planuje się wprowadzenie standardów świadczenia usług publicznych z wykorzystaniem technologii informatycznych i komunikacyjnych.

2.3.2. Uchwała nr 104 Rady Ministrów z dnia 18 czerwca 2013r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020 (M.P. z 2013r., poz. 640)

Ten dokument programowy jest elementem Strategii Rozwoju Kraju 2020. Składa się z 5 celów szczegółowych:

- 1) Wzrost zatrudnienia
- 2) Wydłużenie okresu aktywności zawodowej i zapewnienie lepszej jakości funkcjonowania osób starszych
- 3) Poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym
- 4) Poprawa zdrowia obywateli oraz efektywności systemu opieki zdrowotnej
- 5) Podniesienie poziomu kompetencji oraz kwalifikacji obywateli.

Strategia określa również działania w ujęciu „Cykl życia - Cykl kariery”. Podzielono je na następujące etapy:

1. Wczesne dzieciństwo
2. Edukacja szkolna
3. Edukacja na poziomie wyższym
4. Aktywność zawodowa, uczenie się dorosłych i rodzicielstwo
5. Starość.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Działania określone w Strategii będą podstawą do wykorzystania funduszy unijnych. Głównym celem działań zaplanowanych w Strategii jest rozwijanie kapitału ludzkiego poprzez wydobywanie potencjałów osób tak, aby mogły one w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, politycznym i ekonomicznym na wszystkich etapach życia.

W celu szczegółowym pierwszym zakłada się:

- ułatwienie godzenia pracy z indywidualnymi potrzebami człowieka
- rozwój opieki nad dziećmi do 3 lat
- możliwość sprawowania opieki nad małym dzieckiem bez rezygnacji z pracy
- ograniczenie czynników zniechęcających do zatrudnienia
- aktywizacja zawodowa osób niepracujących, w tym długotrwale wykluczonych z rynku pracy
- zwiększenie mobilności pracowników
- dostosowanie rynku pracy do struktury demograficznej.

W celu szczegółowym drugim kładzie się nacisk na:

- zwiększenie efektywności wsparcia materialnego dla rodzin z dziećmi
- zwiększenie dostępności mieszkań na wynajem
- rozwój tzw. „srebrnej gospodarki”
- aktywność osób starszych, w tym w ramach wolontariatu.
- poprawienie dostępności opieki ambulatoryjnej i szpitalnej w zakresie geriatry
- rozwój opieki długoterminowej.

Cel szczegółowy trzeci obejmuje:

- tworzenie miejsc pracy dla osób starszych
- poprawę systemu zabezpieczenia społecznego
- poprawę efektywności aktywizacji zawodowej
- poprawę dostępu osób wykluczonych do usług publicznych
- ograniczenie skali ubóstwa i zagrożenia ubóstwem
- działania na rzecz dzieci i rodzin zagrożonych dysfunkcją
- rozwój pieczy zastępczej
- rozwój form pomocy osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym, w tym poprzez ekonomię społeczną
- wsparcia dla zagrożonych przemocą
- wsparcie dla niepełnosprawnych i ich otoczenia
- zwiększenie dostępu do mieszkań
- ułatwienie zatrudnienia osobom odbywającym karę pozbawienia wolności.

W celu szczegółowym czwartym podkreśla się:

- rozwój sieci wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- rozwój alternatywnych form opieki środowiskowej dla przewlekle chorych, starszych i niepełnosprawnych.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

W celu szczegółowym piątym kładzie się nacisk na:

- poprawę jakości kształcenia i szkolenia
- rozwój kształcenia zawodowego
- upowszechnienie kształcenia ustawicznego
- upowszechnienie wiedzy o przedsiębiorczości, w tym o przedsiębiorczości społecznej wśród uczniów i studentów.

2.3.3. Uchwała Nr 61 Rady Ministrów z dnia 26 marca 2013r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego 2020 (M.P. z 2013r., poz. 378)

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej jest gospodarzem drugiego obszaru Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego (dalej SRKS). Obejmuje on zagadnienia partycypacji społecznej i aktywności obywatelskiej. W ramach tego obszaru mają być realizowane działania zmierzające do poprawy mechanizmów partycypacji społecznej i wpływu obywateli na życie publiczne. W SRKS wskazano, że dla całości przedsięwzięć w tym obszarze wykorzystane zostaną doświadczenia MPiPS we wspieraniu działań w ramach Programu Operacyjnego Fundusz Inicjatyw Obywatelskich.

W kolejnej perspektywie finansowej ma nastąpić kontynuacja funkcjonowania Funduszu Inicjatyw Obywatelskich, który stanowi merytoryczną i finansową formułę budowy społeczeństwa obywatelskiego jako integralnego elementu kapitału społecznego. Wyrazem tej kontynuacji jest właśnie Program FIO. Spośród listy działań zawartych w SRKS można wyodrębnić te, do których odnosi się Program FIO i które będą przezeń wspierane. Należą do nich m.in.:

- 1) projekty realizowane przez organizacje społeczne w zakresie edukacji obywatelskiej;
- 2) upowszechnienie i wdrażanie rozwiązań zwiększających kontrolę społeczną nad działaniami administracji publicznej wszystkich szczebli;
- 3) stałe podnoszenie wiedzy i umiejętności przedstawicieli organizacji pozarządowych (zarządy, pracownicy) w zakresie zarządzania organizacją, a w szczególności zarządzania zasobami ludzkimi i finansami;
- 4) różne formy zachęcania obywateli do zwiększania swojej aktywności na forum publicznym;
- 5) rozwijanie i promocja indywidualnej filantropii, wolontariatu, jak i społecznej odpowiedzialności biznesu;
- 6) wspieranie rozwoju przedsiębiorczości społecznej i innych form przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i zawodowemu, w tym różnorodnych form samopomocy;
- 7) ułatwienie działalności organizacji obywatelskich;
- 8) wsparcie dla ruchów społecznych, grup nieformalnych.

Program FIO, przez swój cel główny i cele szczegółowe, wpisuje się w realizację celu operacyjnego „Poprawa mechanizmów partycypacji społecznej i wpływu obywateli na życie

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

publiczne” oraz w mniejszym zakresie w cele: „Kształtowanie postaw sprzyjających kooperacji, kreatywności oraz komunikacji”, „Usprawnienie procesów komunikacji społecznej oraz wymiany wiedzy” oraz „Rozwój i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego i kreatywnego”. Jego koncepcja pozostaje także w zgodzie z postanowieniami SRKS.

2.3.4. Uchwała Nr 209 Rady Ministrów z dnia 27 listopada 2013r. w sprawie przyjęcia Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014-2020

Składane projekty realizują cel główny P FIO, jakim jest zwiększenie zaangażowania obywateli i organizacji pozarządowych w życie publiczne. Realizacja P FIO ma umożliwić obywatelom angażowanie się w różnorodne działania na rzecz innych, swoich wspólnot oraz w tworzenie, realizację i monitoring polityk publicznych.

Finansowane będą wyłącznie projekty mieszczące się w ramach statutowej działalności nieodpłatnej lub odpłatnej pożytku publicznego. Uprawnione podmioty mogą składać oferty o dofinansowanie zadań w ramach jednego z czterech Priorytetów:

1. Małe inicjatywy
 2. Aktywne społeczeństwo
 3. Aktywni obywatele
 4. Silne organizacje pozarządowe
- oraz komponentów wyodrębnionych w ramach tych Priorytetów.

Zakres możliwych do zrealizowania w ramach P FIO działań obejmuje wszystkie wymienione w art. 4 Ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

PRZYGOTOWANE PROJEKTY KRAJOWYCH DOKUMENTÓW PROGRAMOWYCH

2.3.5. Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej na lata 2014-2020

Cel główny Programu zakłada, iż do 2020r. podmioty ekonomii społecznej staną się ważnym elementem w aktywizacji osób w trudnej sytuacji oraz dostarczycielem usług użyteczności społecznej działającymi w społeczności lokalnej.

Ciekawe są Priorytety, które wraz przypisanymi do nich działaniami będą faktycznym drogowskazem realizacji celów Programu:

- **w Prioryciecie I:** „Ekonomia społeczna na społecznie odpowiedzialnym terytorium” przewidziano działania, takie jak: wspieranie partycypacyjnych modeli badania potrzeb społecznych i planowania lokalnego, lokalnej samoorganizacji i aktywności obywatelskiej, rozwoju usług użyteczności publicznej poprzez ekonomię społeczną, działań na rzecz zrównoważonego rozwoju poprzez ekonomię społeczną, działań na rzecz solidarności

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

pokoleń poprzez ekonomię społeczną, usług aktywnej integracji poprzez ekonomię społeczną;

- **Priorytet II:** „Działania regulacyjne w zakresie ekonomii społecznej”, przewiduje określenie otoczenia prawnego ekonomii społecznej oraz zasad zamówień publicznych i pomocy publicznej wspierających rozwój ekonomii społecznej;
- **w Priorytecie III:** „System wsparcia ekonomii społecznej” przewiduje się zastosowanie bezzwrotnych oraz zwrotnych instrumentów finansowych, usług wsparcia ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych, rozwoju sieci kooperacji i partnerstw ekonomii społecznej;
- **Priorytet IV:** „Włączenie ekonomii społecznej do głównego nurtu polityk publicznych na poziomie krajowym i regionalnym” zakłada działania z zakresu koordynacji polityki wobec ekonomii społecznej na poziomie krajowym oraz regionalnym, samoorganizacji ekonomii społecznej oraz monitoringu ekonomii społecznej.

Autorzy Programu oceniają, że dzięki jego wdrożeniu przybędzie ok. 50 tys. miejsc pracy dla osób wykluczonych społecznie. Jaka będzie trwałość tych miejsc jak nowe podmioty poradzą sobie na rynku - to już są pytania, na które dziś trudno odpowiedzieć. Program będzie finansowany przez EFS oraz programy wojewódzkie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.¹

2.3.6. Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020.

W Programie przedstawiono szeroką diagnozę ubóstwa i wykluczenia społecznego dotyczącą w szczególności: rodzin, dzieci, osób starszych, bezdomnych i niepełnosprawnych. Opisano podstawowe problemy, z jakimi borykają się wymienione kategorie społeczne: bezrobocie, problemy mieszkaniowe (przeludnienie, mieszkania substandardowe, zaległości czynszowe i eksmisje, brak mieszkań socjalnych), bezdomność, niedorozwój usług pomocy i integracji społecznej.

Celem głównym Programu jest ograniczenie ubóstwa i wykluczenia społecznego poprzez działania zmierzające do zwiększenia zatrudnienia oraz do wzrostu spójności społecznej. Jego rezultatem będzie obniżenie o 1,5 mln liczby osób zagrożonych ubóstwem i deprawacją materialną.

Priorytety Krajowego Programu Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu, istotne dla przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób bezdomnych, to: zapobieganie niepewności mieszkaniowej i przeciwdziałania bezdomności, reforma budownictwa komunalnego (mieszkania na wynajem, socjalne mieszkania kontraktowe), zintegrowane działania na rzecz zapobiegania utracie mieszkania, zadłużeniom czynszowym, eksmisjom i bezdomności, diagnozowanie i mierzenie problemu wykluczenia mieszkaniowego, rozwiązywanie problemu bezdomności oraz zmiany strukturalne systemu integracji społecznej.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Przedstawione cele i priorytety są propozycją poprawy sytuacji osób wykluczonych społecznie, w tym bezdomnych. Sprawną realizację mają zapewnić działania legislacyjne, organizacyjne i odpowiednie wsparcie finansowe ze środków EFS, EFRR i źródeł krajowych.²

2.3.7. Program Operacyjny Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym 2014–2020.

Jest to krajowy program operacyjny pomocy żywnościowej i podstawowych produktów konsumpcyjnych, o którym mowa w art. 2 pkt 3a projektu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.

Oprócz działań obejmujących pomoc żywnościową oferować będzie działania towarzyszące, mające na celu włączenie społeczne odbiorców końcowych pomocy żywnościowej. Program będzie realizowany na terenie całego kraju.

Program Operacyjny „Pomoc Żywnościowa” w Polsce jest zgodny z horyzontem czasowym Strategii Rozwoju Kraju 2020. Program wpisuje się w obszar Strategii Rozwoju Kraju dotyczącej spójności społecznej i terytorialnej, w celu 111.1 „Integracja społeczna”, kierunek interwencji III.1.2. „Zmniejszenie ubóstwa w grupach najbardziej nim zagrożonych” oraz w cel główny Krajowego Programu Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020 - obniżenie o 1,5 mln liczby osób zagrożonych ubóstwem i deprivacją materialną oraz żyjących w gospodarstwach domowych bez osób pracujących lub o niskiej intensywności pracy.

Zgodnie z projektem rozporządzenia FEAD osoby najbardziej potrzebujące to osoby fizyczne, w tym osoby żyjące samotnie, w rodzinie lub grupy złożone z takich osób, których potrzeba uzyskania pomocy została stwierdzona na podstawie obiektywnych kryteriów przyjętych przez właściwe organy krajowe lub ustalonych przez organizacje partnerskie i zatwierdzonych przez odnośne właściwe organy.

Zakłada się, że pomocą w ramach Programu objęte zostaną osoby o najniższych dochodach korzystające z pomocy społecznej lub utrzymujące się z niskich dochodów, nie przekraczających 150% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub na osobę w rodzinie określonego w art. 8 ust. 1 pkt. 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej. Dodatkowym kryterium wyboru, oprócz kryterium ubóstwa, będą także przesłanki art. 7 ustawy o pomocy społecznej, w szczególności bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych. Kryteria te będą mogły ulegać zmianom w zależności od sytuacji społeczno-gospodarczej. Uzgodnień w tym zakresie dokonywać będzie instytucja zarządzająca wspólnie z instytucją pośredniczącą oraz z organizacjami partnerskimi. Organizacje uczestniczące w Programie powinny współpracować z ośrodkami pomocy społecznej, w szczególności w zakresie doboru odbiorców i weryfikacji kwalifikowalności klientów. Będą mogły również w określonych sytuacjach samodzielnie kwalifikować osoby potrzebujące do udziału w Programie w oparciu o wyżej wymienione kryteria. Liczba osób kwalifikowanych do pomocy żywnościowej

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

samodzielnie przez organizację partnerską nie może przekroczyć 30% wszystkich osób dożywianych rocznie przez daną organizację, chyba że ośrodek pomocy społecznej odmówi współpracy w zakresie wskazywania osób do wsparcia w ramach programu.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

CZĘŚĆ II. DIAGNOZA

ROZDZIAŁ I. Charakterystyka gminy

1.1. Opis społeczno – gospodarczy

Wstęp

Mielec jest gminą miejską i miastem powiatowym w południowo-wschodniej części Polski, w województwie podkarpackim. Geograficznie Mielec znajduje się w środkowej części Kotliny Sandomierskiej. Położenie GPS - 50°17'N 21°26'E.

Posiada korzystny klimat charakteryzujący się ciepłymi latami, łagodnymi zimami i umiarkowanymi opadami atmosferycznymi. Znaczny wpływ na dobre warunki klimatyczne ma duży kompleks leśny (południowo-zachodnia część Puszczy Sandomierskiej), stanowiący naturalną osłonę miasta od północy i wschodu. Na zachodzie Mielec przylega do prawego brzegu Wisłoki w dolnym biegu tej rzeki, która w odległości ok. 20 km na północ wpada do Wisły.

Gleby Mielca i okolic wykazują spore różnicowanie. W dolinie Wisłoki przeważają żyzne mady, zaś w części północno-wschodniej występują piaski. Na wschodnich terenach miasta zdarzają się też gleby błotne, w tym torfy, które niegdyś intensywnie eksploatowano dla uzdrowisk i wykorzystywano do celów leczniczych i rekonwalescencyjnych.

Miasto liczy 61 030 mieszkańców, w tym 31 691 kobiet i 29 339 mężczyzn (2012r.). Pod względem ilości mieszkańców Mielec znajduje się na 4. miejscu na Podkarpaciu, po Rzeszowie, Przemyślu i Stalowej Woli. Nadmienić należy, że w Mielcu mieszka kilkusetosobowa mniejszość narodowa Romów.

Powierzchnia miasta wynosi 46,89 km², co sytuuje Mielec na 93. miejscu w Polsce. Tereny zurbanizowane zajmują 1811 ha, w tym: 540 ha to zabudowa mieszkaniowa, 323 ha – zabudowa przemysłowa i 110 ha przeznaczonych do zabudowy. Ponadto 694 ha zajmują obszary leśne, a 2034 ha tereny rolne.

Mielec jest członkiem Związku Miast Polskich. W ramach współpracy międzynarodowej Mielec utrzymuje kontakty z miastami partnerskimi: Douchy-les-Mines, Morlaix, Saint-Martin-des-Champs i Saint-Thegonnec (Francja), Löhne (Niemcy), Vila Nova de Poiares (Portugalia), Tiszaföldvár (Węgry) i Mukaczewo (Ukraina).

Mielec jako ośrodek subregionalny i jego oddziaływanie na otoczenie

Będąc przez kilkadziesiąt lat ośrodkiem rzemiosła i handlu, a później także centrum administracyjnym i przemysłowym środkowej części Kotliny Sandomierskiej, Mielec wyrósł na silny ośrodek subregionalny. Aktualnie pełni istotną rolę w zakresie funkcji administracyjnych, sądowniczych, oświatowych i akademickich, medycznych, kulturalnych i artystycznych, sportowych, turystycznych i promocyjnych subregionu nad Wisłoką i Wisłą, niemal tożsamego z granicami powiatu mieleckiego.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Po przezwyciężeniu ostrego kryzysu gospodarczego, Mielec w pierwszych latach XXI w. wrócił na pozycję jednego z ważniejszych ośrodków przemysłowych południowo-wschodniej Polski. Dominujący wpływ na to odrodzenie się ma Specjalna Strefa Ekonomiczna EURO-PARK MIELEC, zatrudniająca kilkanaście tysięcy osób z Mielca i powiatu mieleckiego oraz sąsiednich powiatów. Podobną strukturę zatrudnienia mają inne zakłady pracy na terenie Mielca. Ponadto mielecki ośrodek przemysłowy kooperuje z wieloma firmami terenowymi. Znaczącą rolę w rozwijaniu przedsiębiorczości w subregionie odgrywa Agencja Rozwoju Regionalnego MARR SA. w Mielcu.

Równie silnie oddziałuje na okolicę mieleckie szkolnictwo ponadgimnazjalne, pomaturalne i wyższe. Oferując kształcenie ogólnokształcące oraz różne możliwości kształcenia zawodowego, edukuje zdecydowaną większość młodzieży z opisywanego terenu, a także zapewnia możliwość doskonalenia zawodowego osobom pracującym.

Przykładem oddziaływań sięgających nawet poza subregion jest działalność Szpitala Powiatowego im. Edmunda Biernackiego w Mielcu. Nowoczesny kompleks kilkunastu obiektów szpitalnych z infrastrukturą i wyposażeniem stanowi regionalną bazę służby zdrowia. W szpitalu znajduje się prawie dwadzieścia oddziałów. Są tu m.in.: bloki operacyjne, stacja dializ, poradnie specjalistyczne, laboratoria i pracownie diagnostyczne oraz inne placówki, niezbędne do sprawnego funkcjonowania obiektu. Renoma placówki i poszerzający się wachlarz usług medycznych powoduje, że do Mielca przyjeżdżają się leczyć chorzy z innych powiatów, a nawet spoza województwa podkarpackiego. W corocznym ogólnokrajowym rankingu szpitali publicznych dziennika „Rzeczpospolita” w latach 2004-2012 mielecki szpital klasyfikowano każdorazowo w stu najlepszych (najwyżej w 2009 r. – 21. miejsce).

Spośród innych instytucji, które mają znaczący wpływ na subregion i jego okolice, wymienić należy: Samorządowe Centrum Kultury, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, PUP oraz Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Historia

Pierwsze wzmianki o Mielcu pochodzą z lat dwudziestych XIII w. Około 1373r. utworzono pierwszą parafię rzymskokatolicką. Zezwolenie na założenie miasta wydał król Kazimierz Jagiellończyk na prośbę Jana z Mielca w 1457 r., ale dokument lokacyjny wystawili bracia Jan i Bernardyn Mieleccy (synowie Jana) dopiero w 1470 r. W XVI w. rodzina Mieleckich weszła w skład najbardziej znaczących rodów w państwie, a jej przedstawiciele pełnili szereg ważnych funkcji. M.in. Jan był marszałkiem wielkim koronnym i wojewodą podolskim, Sebastian – kasztelanem krakowskim, czyli pierwszym senatorem świeckim, a Mikołaj syn Jana – hetmanem wielkim koronnym i wojewodą podolskim. Można ród Mieleckich dobrze dbał o swoją rodową siedzibę, toteż Mielec rozwijał się pomyślnie i prowadził ożywiony handel z wieloma miastami, a zwłaszcza ze stołecznym Krakowem. Do znaczących właścicieli Mielca w XVII, XVIII i XIX należeli Chodkiewiczowie, Ossolińscy, Morsztynowie, Pieniżkowie i Suchorzewscy. W czasie „potopu” szwedzkiego i najazdów wojsk Rakoczego miasto zostało w dużym stopniu zniszczone. Odbudowało się,

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

ale jego dalszy rozwój uległ wyraźnemu spowolnieniu. Swej kondycji miasto nie poprawiło wiele także w czasie zaboru austriackiego (1772-1918), chociaż w 1853 r. zostało siedzibą powiatu.

Mocnym impulsem do rozwoju było dopiero włączenie Mielca do Centralnego Okręgu Przemysłowego i wybudowanie Państwowych Zakładów Lotniczych w latach 1937-1939, gdzie rozpoczęto produkcję nowoczesnych samolotów bombowych PZL P-37B „Łoś”. II wojna światowa i terror okupacyjny uniemożliwiły dalszy rozwój fabryki oraz doprowadziły do niepowetowanych strat materialnych i demograficznych. W 2 poł. XX w., po przekształceniu fabryki samolotów w Wytwórnę Sprzętu Komunikacyjnego i znacznym rozszerzeniu jej produkcji (samoloty, samochody – w tym mielecki MR 300 „Mikrus”, silniki, aparatura paliwowa, pojazdy elektryczne „Melex”), Mielec rozwijał się, przekraczając pod koniec lat 80. XX w. liczbę 60 tysięcy mieszkańców. Przemiany ustrojowe w Polsce po 1989 r. ujemnie wpłynęły na funkcjonowanie firmy WSK „PZL-Mielec”, która w 1999 r. została zmuszona do ogłoszenia upadłości.

Na początku lat 90. także miasto przeżywało kryzys i borykało się z rosnącym bezrobociem oraz postępującą pauperyzacją ludności. Te procesy udało się zahamować po uruchomieniu w 1995 r. na terenach WSK pierwszej w Polsce Specjalnej Strefy Ekonomicznej EURO-PARK MIELEC, która nadal systematycznie i dynamicznie się rozwija. Sztandarowa produkcja lotnicza została utrzymana dzięki utworzeniu Polskich Zakładów Lotniczych, a następnie ich sprzedaniu (16 III 2007 r.) renomowanej firmie lotniczej Sikorsky Aircraft Corporation, która wprowadziła do Mielca produkcję nowoczesnych śmigłowców Black Hawk.

W wyniku reformy administracyjnej przeprowadzonej końcu XX w. Mielec ponownie został miastem powiatowym. Dziś jest liczącym się subregionalnym centrum administracyjnym, handlowo-usługowym, akademickim, oświatowym, kulturalnym i sportowym. Dzięki rozwiniętej produkcji przetwórczej Mielec jest w południowo-wschodniej Polsce ważnym ośrodkiem przemysłowym, który ma istotne znaczenie dla gospodarki krajowej. Potwierdzają to liczne laury w ogólnopolskich formach współzawodnictwa miast, m.in. Godło Promocyjne „Teraz Polska” i Złota Statuetka w Konkursie „Samorząd Przyjazny Przedsiębiorczości”.

Trzeba przy tym nadmienić, że w ogólnopolskim rankingu oszczędnych gmin – miasto Mielec od 2007 r. do końca 2011 r. pięć razy z rzędu plasowało się na pierwszym miejscu, zarówno w swojej grupie – miast o liczbie ludności od 30 tys. do 75 tys. mieszkańców, jak też we wszystkich pozostałych kategoriach rankingu polskich miast i wsi.

Gospodarka, rynek pracy i poziom bezrobocia

Mielec leży w tarnobrzeskim podregionie gospodarczym, który wg Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową w 2009 r. dołączył do grupy obszarów o najwyższej atrakcyjności inwestycyjnej, wysokiej atrakcyjności usługowej i przeciętnej atrakcyjności dla działalności zaawansowanych technologii. Sytuacja ta w kolejnych latach nie uległa zmianie.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Według Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej 23 III 2012r. w granicach administracyjnych Mielca działały 3352 podmioty o różnorodnym profilu produkcyjnym. Największe znaczenie w mieście ma przemysł przetwórczy i jego branże: lotnicza, motoryzacyjna, elektromaszynowa, drzewna, meblarska, spożywcza, budowlana, chemiczna, farmaceutyczna i dziewiarska.

Wszystkie większe firmy (polskie, zagraniczne i mieszane) są zlokalizowane na kilku obszarach wyznaczonych pod działalność gospodarczą, a zwłaszcza w Specjalnej Strefie Ekonomicznej Euro-Park Mielec, Mieleckim Parku Przemysłowym, Inkubatorze Nowych Technologii „In-Tech” Agencji Rozwoju Regionalnego „MARR” SA. Na uwagę zasługuje utworzenie Centrum Transferu Nowoczesnych Technologii Wytwarzania – Powiat Mielecki.

W mieleckich zakładach pracy, zatrudniających powyżej 9 osób, pracuje około 24 tysiące osób, a dalszych kilka tysięcy zatrudniają małe firmy.

Największymi pracodawcami w przemyśle są firmy amerykańskie: Polskie Zakłady Lotnicze Sp. z o.o. (ponad 2 tysiące) i Lear Corporation Poland II Sp. z o.o. (około 2 tysiące). Do grupy największych i najbardziej znanych firm zaliczane są też: Kronospan Mielec Sp. z o.o., BRW Sp. z o.o., Husqvarna, Bury Mielec Sp. z o.o., Kirchhoff Polska Sp. z o.o., E-STAR Elektrociepłownia Mielec Sp. z o.o., EADS PZL „Warszawa-Okęcie” Zakład Usług Agrolotniczych w Mielcu, Onduline Production Sp. z o.o., Melex A&D Tyszkiewicz Sp. z o.o., Tarapata Sp. z o.o., C+N Polska Sp. z o.o., Zielona Budka Mielec Sp. z o.o., Termo Organika Sp. z o.o., Plastic Factory „Cobi” SA, Fakro WDF Sp. z o.o., Agmar SA, Zakłady Farmaceutyczne „Colfarm” SA, Aero AT Sp. z o.o., First Company Sp. z o.o., Eurocast Sp. z o.o., Sanglass SA, „Autopart” Fabryka Akumulatorów, Geyer&Hosaja Sp. z o.o., Metalpol, Retech, Tycner, Zakłady Elektroniki i Mechaniki Precyzyjnej R&G i Reg-Benz.

Działające w Mielcu firmy mają dla większości swoich produktów nabywców na rynku krajowym, ale istotna część produkcji trafia także na rynki eksportowe: do państw europejskich (głównie obszar UE), do państw Ameryki Północnej (głównie USA) oraz do odbiorców w Ameryce Południowej i Azji.

Mielec jest absolutnym rekordzistą Podkarpacia we wskaźnikach produkcji sprzedanej. W 2006 r. jej wartość wyniosła prawie 32 tysiące złotych na jednego mieszkańca. Tego prymatu mielczanie nie tracili nawet w porównaniach z trzema sąsiednimi województwami: małopolskim, świętokrzyskim i lubelskim. W 2007r. mieleckie wyroby (z miasta i powiatu) sprzedano za 4 mld 825 mln zł. Przewodnictwo w tym zakresie w Polsce południowo-wschodniej zostało utrzymane również w 2010r. – w przeliczeniu na jednego mieszkańca wartość produkcji sprzedanej przemysłu wyniosła prawie 35 tysięcy złotych. W 2007r. także eksport i import dotyczący Mielca z powiatem należał w kraju do grupy o bardzo wysokim, najwyższym wskaźniku na jednego mieszkańca, przekraczając kwotę 4 tys. dolarów.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Badania przeprowadzone przez Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Jagiellońskiego w 2004 r. wykazały, że na dynamiczny rozwój mieleckiego przemysłu największy wpływ miały następujące czynniki:

- wydzielone przestrzenie przemysłowe z kompletnym uzbrojeniem i infrastrukturą towarzyszącą (Specjalna Strefa Ekonomiczna EURO-PARK MIELEC),
- system ulg podatkowych,
- sprawna obsługa administracyjna inwestorów,
- kilkudziesięcioletnie doświadczenie miejscowych firm i odpowiednie przygotowanie produkcyjne pod wymagających klientów,
- kultura zawodowa pracowników, wynikająca z tradycji mieleckiego ośrodka przemysłowego, zapoczątkowanych w latach 1937-1939 (COP), kwalifikacje pracowników dostosowywane do zmian rynkowych,
- rozbudowany system szkolnictwa zawodowego (na wszystkich poziomach edukacji), kształcąca fachowców w dziedzinach wskazanych przez mielecki przemysł.

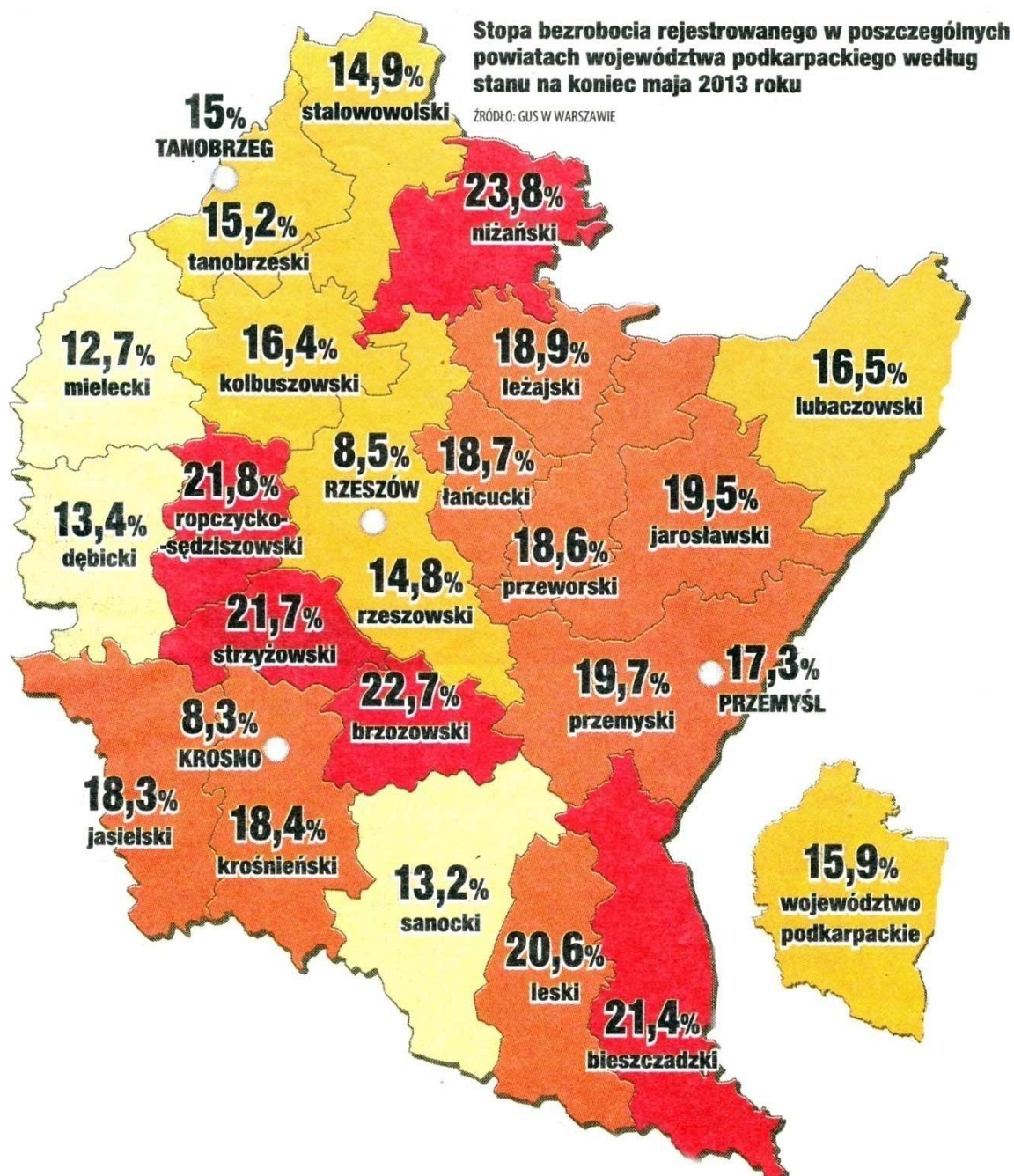
Samorząd miasta Mielca, we współpracy m.in. z miejscowym Oddziałem Agencji Rozwoju Przemysłu, zakłada dalszy rozwój gospodarczy i społeczny poprzez inwestycje w branżę przemysłową. Kolejnym inwestorom oferuje się:

- uzbrojone tereny przemysłowe w granicach SSE EUROPARK-MIELEC, gdzie istnieją szczególnie korzystne warunki do prowadzenia działalności gospodarczej,
- atrakcyjny, uzbrojony obszar do prowadzenia działalności gospodarczej w Mieleckim Parku Przemysłowym, który proponuje też wsparcie małym i średnim przedsiębiorcom, zamierzającym podjąć lub rozszerzyć działalność gospodarczą na terenie Gminy Miejskiej Mielec,
- nowoczesne obiekty Inkubatora Nowych Technologii IN-TECH – instytucji wsparcia przedsiębiorców w działaniach innowacyjnych oraz inkubacji firm innowacyjnych,
- inne lokalizacje inwestycji na terenie miasta i w tym przypadku udzielana jest pomoc finansowa inwestorom w ramach funkcjonującego prawa.

Największym pracodawcą na terenie miasta jest Gmina Miejska Mielec. To ponad 2 tysiące osób zaangażowanych w obsługę mieszkańców w dziedzinach określonych prawem o samorządzie gminnym, m.in. w Urzędzie Miejskim, komunalnych spółkach prawa handlowego, oświacie, kulturze, kulturze fizycznej i instytucjach pomocy społecznej.

Według danych GUS, w połowie 2013 r. najmniejsze bezrobocie w grupie mieszkańców miast zanotowano w Krośnie (8,3%) i Rzeszowie (8,5%), natomiast spośród powiatów województwa podkarpackiego najmniejsze bezrobocie występowało w powiecie mieleckim (12,7%), sanockim (13,2%) i dębickim (13,4%).

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Handel i usługi

Mielec jako miasto powiatowe i silny ośrodek przemysłowy posiada znaczny potencjał nabywczy. Stanowi centrum handlowo-usługowe subregionu mieleckiego oraz atrakcyjny i liczący się w województwie rynek. Na początku ostatniej dekady dwudziestego stulecia w Mielcu przeprowadzono niemal pełną prywatyzację lokalnego handlu. Uporządkowano

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

mapę obszarów handlowych w mieście. Rada Miejska unormowała zasady prowadzenia handlu na terenie Mielca, miejska administracja wyznaczyła i zagospodarowała publiczne miejsca do handlowania, a lokale miejskie wydierżawiono handlowcom prywatnym.

Powstały nowe centra sprzedaży towarów i usług. Zbudowano Halę Targową z placem kupieckim, powstało Centrum Handlowo-Usługowe „Pasaż”. Przebudowano i unowocześniono najstarszy miejski „Zielony Rynek”. Przy stadionie sportowym Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji powstał bazar – jedno z największych targowisk w południowo-wschodniej Polsce. Obecnie w związku z przebudową stadionu otrzymało nową lokalizację.

Dynamicznie rozwijają się duże placówki handlowo-usługowe, głównie znanych sieci handlowych: „Biedronka” – 5 sklepów, „Tesco” – 3, „Rossmann” – 3, „Lidl” – 2, „Jysk”, CCC – 2, Delikatesy „Centrum” – 2, „Natura”, „Frac”, „Komputronik”, RTV Euro AGD, „Avans”, „Neonet”, „Vobis”, „Merkury Market”, BRW, „Polo Market”, „Deichmann”, „Pepco” i „Tork” oraz miejscowego biznesu: PSS „Społem” – 10, „A&K” – 5, „Xerima” – 2 i „Orzech”. Powstały średniej wielkości galerie: „Viva”, „Aura”, „Smoczka” i Galeria Sportu. Planowana jest realizacja pierwszej wielkopowierzchniowej (ok. 35 tys. m²) uniwersalnej Galerii „Awiator”.

Po modernizacji Hotelu: „Polskiego” i „Iskierki” z restauracjami oraz wybudowaniu hotelu „Atena” z restauracją, dużych obiektów gastronomicznych: „Imperium” i „Karczma Polska”, pawilonu restauracyjnego sieci McDonald's i kilkunastu kolejnych lokali gastronomicznych – usługi hotelowe i gastronomiczne stały się atrakcyjne.

Zmotoryzowani mają do dyspozycji sieć 5 stacji gazowych i 10 stacji paliw (w tym „Orlen”, „British Petroleum”, „Shell”), a także 3 salony samochodowe (BIBMOT z samochodami marki Renault, BIBMOT z samochodami Fiat, Reg-Benz z samochodami Opel).

Popyt na telefony zaspokajają salony sieci komórkowych Orange, T-Mobile, Play i Plus.

Rozwój handlu i usług stymulują także dwie lokalne centrale rzemieślnicze o wieloletnim doświadczeniu – Cech Rzemiosł Różnych, skupiający około 180 rzemieślników oraz Spółdzielnia Rzemieślnicza „Wielobranżowa” z 90. średnimi i małymi firmami. Siedzibą obu central jest „Dom Rzemiosła”, w którym funkcjonuje także szereg firm.

Znaczący wpływ na rozwój usług mają: Specjalna Strefa Ekonomiczna EURO-PARK MIELEC oraz Agencja Rozwoju Regionalnego „MARR” SA z Inkubatorem Nowych Technologii i Mieleckim Parkiem Przemysłowym, permanentnie wpływając na powstawanie podmiotów, które oferują podaż towarów i usług typu finansowego, prawniczego, hotelowego, informatycznego, logistycznego, administracyjnego, porządkowego i ochroniarskiego.

Obecnie można oszacować, że spośród aktywnych podmiotów gospodarczych w Mielcu 64,5% stanowią firmy handlowe, a 16% usługowe.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Transport

Mielec jest lokalnym węzłem komunikacyjnym. Przebiegają przezzeń następujące drogi wojewódzkie:

- droga wojewódzka nr 875 z Kolbuszowej,
- droga wojewódzka nr 984 z Lisiej Góry (k. Tarnowa) przez Radomyśl Wielki,
- droga wojewódzka nr 983 z Sadkowej Góry,
- droga wojewódzka nr 985 z Tarnobrzega przez Baranów Sandomierski,
- droga wojewódzka nr 985 z Dębicy.

Ponadto realizowana jest budowa trasy Kielce – Staszów – Połaniec – Mielec – Kolbuszowa – Rzeszów. W ramach inwestycji m.in. buduje się nowy most na Wiśle w okolicach Połańca oraz obwodnicę wschodnią Mielca. Około 20 km na południe od Mielca przebiega budowana autostrada A4, której jeden z odcinków oddano do użytku 30 października 2013 roku wraz z węzłem Dębica Pustynia, łączącym autostradę z drogą wojewódzką nr 985 Mielec - Dębica.

W Mielcu działają dwa duże przedsiębiorstwa liniowej komunikacji autobusowej. Miejska Komunikacja Samochodowa Sp. z o.o. pokrywa zapotrzebowanie na przewóz ludzi w obrębie miasta i jego najbliższych okolic. Z kolei firma Arriva Mielec, której pojazdy odjeżdżają z dworca przy ul. Jagiellończyka, obsługuje linie podmiejskie i dalekobieżne. Ponadto swoje połączenia prowadzi kilka mniejszych firm przewozowych.

Do Mielca doprowadzono kolej w 1887 roku. W ostatnich latach transport szynowy w Mielcu wyraźnie stracił na znaczeniu. Ze względu na zły stan techniczny odcinek Dębica – Mielec – Tarnobrzeg w 2009 r. wstrzymano ruch pociągów osobowych oraz pospiesznych. Nadal odbywa się ruch towarowy, obsługiwany głównie przez państwowe PKP Cargo i prywatne spółki kolejowe. Około 15 km na północ od Mielca przebiega Linia Hutnicza Szerokotorowa (linia kolejowa nr 65), mająca połączenie z torami o rozstawie zgodnym ze stosowanym w krajach byłego ZSRR. Terminal przeładunkowy w Woli Baranowskiej umożliwia wymianę ładunków pomiędzy koleją szerokotorową i normalnotorową oraz transportem samochodowym.

W północnej części miasta znajduje się lotnisko spółki „Cargo”, wykorzystywane głównie przez Polskie Zakłady Lotnicze i Zakład Usług Agrolotniczych oraz przez Aeroklub Mielecki, „Royal Star Aero” i Fly Polska jako lotnisko fabryczne, sportowe i służące szkoleniu personelu latającego. Mieleckie lotnisko nie jest przystosowane do regularnego ruchu pasażerskiego. W 2012 r. otwarto ładowisko dla helikopterów przy Szpitalu Powiatowym.

Zabytki

W rejestrze zabytków województwa podkarpackiego figurują następujące obiekty architektury miejskiej w Mielcu:

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

- bazylika mniejsza św. Mateusza (od 2006 r.) – w 1526 r. prepozytura; kościół murowany z XVII-XVIII w., w nim murowana kaplica św. Anny z XVI-XVII w. – w jej podziemiach pochowano kilka znakomitych osobistości z rodu Mieleckich herbu Gryf i niektórych innych właścicieli Mielca; wewnątrz kościoła późnobarokowe, w ołtarzu głównym obraz „Ukrzyżowanie” z XVII w.; wieża z końca XVIII w. podwyższona w 1924 r. i nakryta hełmem z latarnią; murowane ogrodzenie z XVIII w.;
- zespół pałacowy (ostatni właściciele – Oborscy) z XVIII-XX wieku przy ul. Legionów 73 wraz z parkiem z 1. poł. XIX wieku;
- dwór Wiesiołowskich, Sękowskich i Gardulskich z XVIII-XX w. wraz z parkiem, wozownią i relikwiami fortyfikacji ziemnych przy ul. Wojsławskiej (obiekt po gruntownej przebudowie);
- cmentarz parafii rzymskokatolickiej z drugiej połowy XIX wieku (przy ul. Długosza) wraz z kaplicą cmentarną i ogrodzeniem z bramami wejściowymi;
- kościół pomocniczy św. Marka Ewangelisty (2. poł. XVIII w.) przy ul. Rzecznej – dawniej kaplica cmentarna;
- budynek Rady Powiatowej z 1909 r., a w nim „Sala Królewska” z unikatowym poczem władców polskich) – obecnie Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia przy ul. Kościuszki 10;
- gmach sądu z końca XIX wieku (przy ul. Kościuszki 15);
- zespół budynków Ochotniczej Straży Pożarnej (przy ul. Kilińskiego 27, obecnie najstarsza jednostka na Podkarpaciu oraz w Polsce), w tym drewniana strażnica OSP z 1882r., kręgielnia OSP z 1894 r., murowana wozownia OSP z 1921 r.;
- kamienica z 1904 r. – tzw. „Łojczykówka”(przy ul. Mickiewicza 2);
- kamienica z 1900 r. – „Księgarnia Dębickich” (przy ul. Mickiewicza 5);
- willa z ogrodem z 1933 r. (przy ul. Jadernych 1);
- willa z początku XX w. (przy ul. Jadernych 5);
- willa z 1920 r. (przy ul. Kościuszki 28);
- dworek Suchorzewskich z początku XIX w. wraz z ogrodem (przy ul. Kościuszki 5);
- zakład fotograficzny Jadernych z 1906 r. – „Jadernówka”, muzeum fotografii, filia Muzeum Regionalnego (przy ul. Jadernych 19);
- domy: ul. Jadernych 21 (początek XX w.), ul. Krasickiego 1 (1926 r.), ul. Legionów 1 (1902 r.), ul. Mickiewicza 7 (1900-1902), ul. Sienkiewicza 17 (drewniany z 1898r.), Rynek 3 (kamienica z XIX w.), Rynek 22 (kamienica z początku XX w.), Rynek 23 (kamienica z połowy XIX w.), Rynek 25 (kamienica XIX/XX w.), ul. Sandomierska 17 (XIX/XX w.).

Ogółem rejestr zabytków Podkarpacia zawiera 25 obiektów podlegających ochronie konserwatorskiej. Inne obiekty o cechach zabytkowych znajdują się w ewidencji wojewódzkiej (ponad 300 wpisów dokonanych w 1991 r.).

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Służba zdrowia

Placówki ochrony zdrowia to:

- 1) Szpital Powiatowy im. Edmunda Biernackiego przy ul. Żeromskiego, należący do krajowej czołówki, wykonujący swoje zadania w zakresie:
 - stacjonarnej, całodobowej opieki medycznej,
 - specjalistycznych, ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych.
- 2) Przychodnie lekarskie:
 - 60 Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej.
- 3) Powiatowa Stacja Pogotowia Ratunkowego Samodzielny Publiczny Zakład
- 4) 25 aptek i 5 sklepów zielarsko-medycznych.

Kultura

Samorządowe Centrum Kultury

Samorządowe Centrum Kultury jest instytucją kultury Gminy Miejskiej Mielec, realizującą zadania w zakresie tworzenia, upowszechniania i ochrony kultury. Strukturę organizacyjną SCK tworzą następujące jednostki: Dom Kultury, Muzeum Regionalne i Miejska Biblioteka Publiczna. Siedziba główna znajduje się w budynek przy Al. Niepodległości 7.

Jest głównym organizatorem życia kulturalnego w mieście i regionie, inicjatorem i realizatorem przedsięwzięć kulturalnych i społecznych – często o znaczeniu i zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym. Najważniejsze imprezy cykliczne to: Międzynarodowy Festiwal Muzyczny, Dni Mielca, Ogólnopolski Festiwal Tańca Współczesnego i Noc Muzeów. W obiekcie Domu Kultury funkcjonuje kino „Galaktyka”, odbywają się uroczystości z okazji świąt i rocznic, koncerty, spektakle i konferencje oraz eksponowane są wystawy.

SCK współpracuje z wieloma instytucjami kulturalnymi w kraju oraz z ośrodkami partnerskimi w Niemczech (Löhne), Francji (Douchy-les-Mines, Morlaix), Portugalii (Vila Nova de Poiares), Węgrzech (Tiszaföldvár) i Ukrainie (Mukaczewo).

Wizytówką działalności kulturalnej Domu Kultury są zespoły artystyczne, odnoszące sukcesy w kraju i poza jego granicami: Zespół Muzyki Dawnej „Hortus Musicus”, Grupa Tańca „Beznazwy”, Teatr Tańca „AleToNic”, Zespół Tańca Nowoczesnego „Flamingi”, Szkoła Tańca „Gala”, ZPiT „Rzeszowiacy”, Mielecka Orkiestra Dęta, Big Band, Teatr Rozmaitości oraz dziecięce zespoły tańca „Abrakadabra” i „Feniks”.

Dom Kultury sprawuje patronat artystyczny nad działającymi w Mielcu zespołami, grupami i stowarzyszeniami artystycznymi: Mieleckim Zagłębiem Piosenki, Chórem Męskim i Mieszanym Towarzystwa Śpiewaczego „Melodia” im. Stanisława Lachmana, Stowarzyszeniem Twórców Kultury Plastycznej w im. Jana Stanisławskiego, Stowarzyszeniem Seniorów ZPiT „Rzeszowiacy” oraz Chórem I LO im. Stanisława Konarskiego i Chórem II LO im. Mikołaja Kopernika.

Główną siedzibą MBP jest budynek przy ul. Kusocińskiego 2, a ponadto sieć biblioteczną tworzy 12 agend. Główny kierunek gromadzenia zbiorów obejmuje wydawnictwa z różnych dziedzin wiedzy, literaturę popularnonaukową i naukową,

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

beletrystykę, książkę mówioną (tzw. audiobooki), literaturę dla dzieci i młodzieży, zbiory regionalne, obejmujące całokształt piśmiennictwa dotyczącego Mielca i regionu mieleckiego, zbiory czasopiśmiennicze – zawierające czasopisma o charakterze uniwersalnym, bieżące dzienniki i czasopisma regionalne. Jest organizatorem licznych spotkań literackich i współorganizatorem konkursów związanych z książką.

Siedzibą główną Muzeum Regionalnego jest Pałacyk Oborskich przy ul. Legionów 73. Zasoby muzealne, w zdecydowanej większości dotyczące historii Mielca i regionu, podzielone są na kilka działów: Historia, Archiwum Historyczne, Sztuka, Etnografia i Archeologia. Dopełnieniem są przedmioty wyposażenia mieleckich domów mieszczańskich. W siedzibie głównej prezentowana jest wystawa stała malarstwa Wojciecha Weissa, jednego z klasyków malarstwa polskiego. Drugą placówką muzealną jest „Jadernówka”, w której gromadzone są eksponaty fotograficzne (jeden z największych zbiorów w kraju) i eksponowane wystawy czasowe, głównie fotograficzne. Muzeum jest współorganizatorem uroczystości patriotycznych, konferencji i sesji naukowych. Przygotowuje i wydaje liczne opracowania naukowe na tematy związane z historią ziemi mieleckiej.

Pozostałe większe placówki kultury

- Spółdzielczy Dom Kultury Mieleckiej Spółdzielni Mieszkaniowej przy ulicy J. Kusocińskiego z dwoma filiami osiedlowymi – prowadzi m.in. różne formy działalności z dziećmi i młodzieżą oraz trzy Kluby Seniora.
- Państwowa Szkoła Muzyczna I i II st. im. M. Karłowicza przy ul. Kościuszki 10. Jej aulę stanowi reprezentacyjna „Sala Królewska” z jedyną w Polsce galerią obrazów z kompletnym pocztom królów i książąt polskich wg Jana Matejki oraz herbów polskich ziem przedrozbiorowych. Tu odbywają się koncerty i okolicznościowe spotkania. Szkoła prowadzi szereg muzycznych zespołów kameralnych młodzieżowych i dziecięcych.
- Filia Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Rzeszowie Filia w Mielcu przy ul. Wyspiańskiego 6 – jest współorganizatorem konkursów i spotkań literackich.

Stowarzyszenia kulturalne

- Towarzystwo Miłośników Ziemi Mieleckiej z siedzibą przy ul. Jadernych 19 – prowadzi różne formy upowszechniania wiedzy o ziemi mieleckiej i sprawuje opiekę nad miejscowym środowiskiem twórczym, m.in. poprzez Klub Środowisk Twórczych, Grupę Literacką „Słowo” i Klub Miłośników Lotnictwa, a także liczne wydawnictwa.
- Towarzystwo Muzyczne z siedzibą przy ul. T. Kościuszki 10 – prowadzi Mielecką Orkiestrę Kameralną oraz organizuje jej koncerty i inne formy upowszechniania muzyki.
- Stowarzyszenie Kulturalne JARTE – organizuje różne formy działalności kulturalnej, m.in. cykliczne M4 – Moje Miasto, Moje Miejsce.

W mniejszym zakresie działalność kulturalną prowadzą także: Klub Muzyczny STUDIO przy ul. Pułaskiego 2a, Katolicki Ośrodek Kultury „Tchnienie” przy ul. Pisarka 16a, Katolickie Centrum Edukacji Młodzieży „Kana” przy ul. ks. H. Arczewskiego 7, Hotel „Polski” przy ul. E. Biernackiego, „Karczma Polska” przy ul. Partyzantów, Hotel „Iskierka” przy ul. Srefowej, Hotel „Atena” i Klub „Papillon” przy ul. H. Sienkiewicza.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Oświata

Szkoły podstawowe:

1. Szkoła Podstawowa nr 1 im. Władysława Szafera przy ul. Kilińskiego,
2. Szkoła Podstawowa nr 2 im. Tadeusza Kościuszki przy ul. Kościuszki,
3. Szkoła Podstawowa nr 3 im. Wojska Polskiego przy ul. Żeromskiego,
4. Szkoła Podstawowa nr 6 im. Żwirki i Wigury przy ul. Solskiego,
5. Szkoła Podstawowa nr 9 im. Władysława Jasińskiego „Jędrusia” przy ul. Drzewieckiego
6. Szkoła Podstawowa nr 11 im. Jana Pawła II z oddziałami integracyjnymi przy ul. Kard. S. Wyszyńskiego,
7. Szkoła Podstawowa nr 12 im. Henryka Sienkiewicza przy ul. Wandy,
8. Szkoła Podstawowa nr 13 im. Jana Bytnara „Rudego” przy ul. Łąkowej,
9. Szkoła Podstawowa przy Niepublicznej Szkole Mistrzostwa Sportowego im. Grzegorza Lato przy ul. Tańskiego,
10. Niepubliczna Szkoła Podstawowa przy ul. Kazimierza Jagiellończyka.

Gimnazja:

1. Gimnazjum nr 1 przy ul. Biernackiego,
2. Gimnazjum nr 2 przy ul. Grunwaldzkiej,
3. Gimnazjum nr 3 przy ul. Tańskiego,
4. Gimnazjum nr 4 przy ul. Łąkowej,
5. Gimnazjum przy Niepublicznej Szkole Mistrzostwa Sportowego im. Grzegorza Lato,
6. Niepubliczne Gimnazjum przy ul. Sękowskiego.

Szkoły ponadgimnazjalne:

1. I Liceum Ogólnokształcące im. Stanisława Konarskiego przy ul. Jędrusiów,
2. II Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika przy ul. Żeromskiego,
3. Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 1 w im. st. sierż. pilota Stanisława Działowskiego przy ul. Tańskiego, w tym: V Liceum Ogólnokształcące,
4. Liceum przy Niepublicznej Szkole Mistrzostwa Sportowego im. Grzegorza Lato,
5. Zespół Szkół Budowlanych im. Żołnierzy Armii Krajowej przy ul. Kazimierza Jagiellończyka, w tym:
 - Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 2,
 - Technikum nr 2,
 - II Liceum Profilowane,
- 6) Zespół Szkół Ekonomicznych im. bł. ks. Romana Sitki przy ul. Warszawskiej, w tym:
 - Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 1,
 - Technikum nr 1,
 - I Liceum Profilowane,
- 7) Zespół Szkół Technicznych przy ul. Kazimierza Jagiellończyka, w tym:

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

- Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 3,
 - Technikum nr 3,
 - III Liceum Ogólnokształcące,
 - Szkoła Policealna nr 3,
 - Technikum Uzupełniające nr 3,
 - III Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące,
- 7) Zespół Szkół im. prof. Janusza Groszkowskiego przy ul. Kilińskiego, w tym:
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 4,
 - Technikum nr 4,
 - IV Liceum Ogólnokształcące.

Uczelnie:

W mieście działają cztery uczelnie wyższe w systemie licencjackim:

1. AGH Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie – Zamiejscowy Ośrodek Dydaktyczny w Mielcu przy ul. Skłodowskiej-Curie,
2. WSGiZ Wyższa Szkoła Gospodarki i Zarządzania w Krakowie – Zamiejscowy Wydział Ekonomii w Mielcu przy ul. Warszawskiej,
3. WSH Wyższa Szkoła Handlowa w Radomiu – Wydział Zamiejscowy WSH w Mielcu przy ul. Sękowskiego,
4. NKJO Nauczycielskie Kolegium Języków Obcych przy ul. Tańskiego. W 2014r. planowane zakończenie działalności.

Z wymienionymi uczelniami współpracują:

- Mielecka Szkoła Biznesu,
- Niepubliczna Szkoła Biznesu,
- Centrum Kształcenia Praktycznego i Doskonalenia Nauczycieli,
- Mielecki Uniwersytet Dziecięcy.

Zamiejscowy Ośrodek Dydaktyczny AGH w Mielcu powstał na mocy porozumienia z dnia 19 listopada 2008r. podpisanego przez władze powiatu mieleckiego i miasta Mielca z przedstawicielami uczelni z Krakowa. W roku akademickim 2013/2014 ośrodku studiuje ok. 150 osób. Uczelnia prowadzi trzy kierunki na studiach niestacjonarnych:

- mechanika i budowa maszyn
- mechatronika
- inżynieria mechaniczna i materiałowa.

Dotychczasowe zasady studiów na AGH w Mielcu będą obowiązywały jeszcze następny rok, lecz obecnie są podejmowane działania, aby w 2015 r. mielecką placówkę przekształcić w stacjonarny wydział zamiejscowy AGH. Kierunku nauki jeszcze nie sprecyzowano, a zamierzenie znajduje się w trakcie konsultacji organizacyjnych i merytorycznych.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Dla młodzieży w wieku szkolnym (ok. 11 500 osób) stworzono także warunki do nauki w sieci pomaturalnych placówek oświatowych, takich jak: Medyczna Szkoła Policealna (organ założycielski – Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego), Mielecka Szkoła Biznesu - Policealne Studium Zawodowe dla Dorosłych (szkoła niepubliczna o uprawnieniach szkoły publicznej), Niepubliczna Szkoła Biznesu - Policealne Studium Zawodowe.

Szkoły artystyczne:

- Państwowa Szkoła Muzyczna im. Mieczysława Karłowicza I i II stopnia przy ul. Kościuszki,
- dwie prywatne szkoły muzyczne (kilka miejsc).

Szkoły specjalne:

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy przy ul. Królowej Jadwigi, w tym:

- Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna nr 2,
- Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy.

Prasa:

1. „Korso” – tygodnik regionalny, wydawany od 1 sierpnia 1990r.,
2. „Wieści Regionalne” – dwutygodnik społeczno-kulturalny, wydawany od 1990r. jako pierwsza w regionie mieleckim gazeta prywatna,
3. „Nadwiślocze” – kwartalnik społeczno-kulturalny, kolportowany w całej Polsce,
4. „Magazyn Prasowy Mielecka Strefa” – bezpłatny dwutygodnik reklamowy, wydawany od 1994r.,
5. „W Kręgu Mieleckich Humanistów” – kwartalnik Stowarzyszenia Nauczycieli Polonistów
6. wydawany od 2000r.,
7. „Mielczanin” – wydawnictwo informacyjno-promocyjne Urzędu Miasta w Mielcu, ukazujące się nieregularnie.

W latach 90. działała regionalna telewizja TVK Gosat. Obecnie w mieście funkcjonują dwie sieci telewizji kablowej: Multimedia i Twoja Telewizja Kablowa.

Podział administracyjny Mielca

Mielec jest podzielony na 18 osiedli (335 ulic), które są jednostkami pomocniczymi wspólnoty samorządowej. Podział na osiedla obejmuje cały obszar miasta, a przy ich wyznaczeniu pod uwagę została wzięta jednorodność układu osadniczego, układ przestrzenny oraz możliwości integracji w celu wykonywania zadań publicznych.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Osiedla Mielca:

1. Borek
2. Cyranka
3. Dziubków
4. Kazimierza Wielkiego
5. Kilińskiego
6. Kopernika
7. Kościuszki
8. Kusocińskiego
9. Lotników
10. Mościska
11. Niepodległości
12. Rzochów
13. Smoczka
14. Smoczka I
15. Szafera
16. Wojsław
17. Wolności
18. Żeromskiego

Instytucje i urzędy administracji publicznej:

- Sąd Rejonowy w Mielcu, 39-300 Mielec, ul. Kościuszki 15,
- Sąd Rejonowy w Rzeszowie V Wydział Gospodarczy, 35-959 Rzeszów, ul. Hetmańska 15,
- Prokuratura Powiatowa w Mielcu, 39-300 Mielec, ul. Curie-Skłodowskiej 2,
- Urząd Miejski w Mielcu, 39-300 Mielec, ul. Żeromskiego 26,
- Urząd Gminy w Mielcu, 39-300 Mielec, ul. Jadernych 7,
- Urząd Skarbowy w Mielcu, 39-300 Mielec, ul. Żeromskiego 13
- Starostwo Powiatowe w Mielcu, 39-300 Mielec, ul. Sękowskiego 2b, ul. Chopina 16, ul. Wypiańskiego 6,
- Komenda Powiatowa Policji, 39-300 Mielec, ul. Wypiańskiego 8,
- Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej, 39-300 Mielec, ul. Sienkiewicza 54,
- Posterunek Celny, 39-300 Mielec, ul. Wojska Polskiego 3,
- Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna, 39-300 Mielec, ul. Marii Skłodowskiej-Curie 8,
- Powiatowy Urząd Pracy, 39-300 Mielec, ul. Chopina 16 a.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Religia

Na terenie miasta działalność duszpasterską prowadzą następujące kościoły:

1. Parafie rzymskokatolickie:

- Parafia św. Mateusza
- Parafia św. Marka Ewangelisty
- Parafia Matki Bożej Nieustającej Pomocy
- Parafia Ducha Świętego
- Parafia Trójcy Przenajświętszej.

2. Kościół Zielonoświątkowy

- Zbór w Mielcu.

3. Świadkowie Jehowy (2 zbory).

Sport

W wyniku transformacji ustrojowej właściciel FKS Stal – WSK „PZL-Mielec” – popadł w poważne kłopoty finansowe, czego skutkiem było wycofanie się z roli sponsora strategicznego FKS i rozpad klubu w 1997 r. Równocześnie, staraniem działaczy sportowych, utworzono na bazie byłych sekcji FKS, kilka odrębnych jednosekcyjnych klubów. Obiekty sportowe WSK „PZL-Mielec” zostały przekazane Gminie Miejskiej Mielec, która zleciła ich administrowanie Miejskiemu Ośrodkowi Sportu i Rekreacji.

Kontynuatorem tradycji piłki nożnej stał się FKS Stal Mielec, który w sezonie 2013/2014 występuje w II lidze. Klub słynie z wysokiego poziomu kształcenia młodzieży.

Klub Piłki Siatkowej Kobiet Stal Mielec w latach 1997-2012 reprezentował miasto w rozgrywkach najwyższego szczebla w Polsce, ale w 2013 r. zakończył działalność. Obecnie UKS „6” Mielec, jako spadkobierca tradycji klubu Piłki Siatkowej Kobiet Stal, występuje na trzecioligowych parkietach.

Drużyna piłki ręcznej mężczyzn (aktualnie PGE Stal Mielec) od sezonu 2010/11 gra w ekstraklasie, m.in. w sezonie 2012/2013 zdobyła brązowy medal.

Z sekcji lekkoatletycznej wyłonił się natomiast Lekkoatletyczny Klub Sportowy Stal Mielec, a z pływackiej - Międzyszkolny Klub Sportowy Ikar Mielec. Z biegiem czasu powstawały kolejne kluby, które nazwą odwoływały się do tradycji Stali: Stowarzyszenie Kolarskie Stal Mielec, Mielecki Klub Piłki Siatkowej Stal Mielec i Klub Futsalu Stal Mielec.

Szczególne zasługi dla polskiego chodu sportowego ma Odrodzone Towarzystwo Gimnastyczne Sokół Mielec, które wychowało kilku olimpijczyków.

Ponadto w Mielcu działają m.in.: Mielecki Klub Sportowy Gryf, Towarzystwo Gimnastyczne Sokół Mielec, PTG „Sokół 1893”, Aeroklub Mielecki, Automobilklub Mielecki, Klub Szachowy SDK - Lotnik. Klub Sportowy Smoczanka, MKSTS Mielec – klub tenisa stołowego startujący w II lidze, USB „Iryda” Mielec, Klub Żeglarski „Orkan” Mielec, Mielecki Klub Kyokushin Karate, Mielecki Klub Kyokushin – Kan Karate Do „Saiha” oraz kilkanaście Uczniowskich Klubów Sportowych.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Obiekty sportowe i rekreacyjne Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji

(z główną siedzibą przy ul. L. Solskiego)

Po przejęciu od WSK „PZL-Mielec” kompleksu sportowo-rekreacyjnego, położonego pomiędzy ulicami: Solskiego, Sportową, Kazimierza Jagiellończyka, Kusocińskiego i Grunwaldzką, jego administratorem jest Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji. W skład kompleksu wchodzi:

- stadion piłkarsko-lekkoatletyczny – obiekt przebudowany i zmodernizowany, w tym: boisko piłkarskie, okólna bieżnia tartanowa i inne urządzenia dla lekkoatletyki oraz zadaszone trybuny dla ponad 6,5 tys. widzów;
- hala lekkoatletyczna pod trybuną zachodnią stadionu, z bieżnią i innymi urządzeniami lekkoatletycznymi oraz sprzętem do treningów (wejście od ul. Kusocińskiego);
- hala sportowo-widowiskowa z boiskiem do gier zespołowych (piłki ręcznej, siatkówki) z trybunami dla 2000 kibiców lub dla 2200 widzów w przypadku imprez artystycznych, dwiema salami treningowymi i krytą pływalnią rekreacyjną;
- sztuczne lodowisko „Śnieżka” (40 m x 20 m) z szatnią i wypożyczalnią sprzętu (wejście od ul. Kusocińskiego);
- kąpielisko letnie odkryte z kompleksem basenów, zjeżdżalni i urządzeń wodnych (wejście od ul. Kusocińskiego);
- korty tenisowe;
- skatepark z urządzeniami do jazdy na łyżworolkach;
- plac zabaw dla dzieci;
- dwa boiska do piłki nożnej trawiaste, w tym jedno z bieżnią o nawierzchni żużlowej i trybuną na około 1000 widzów, a ponadto jedno o nawierzchni żużlowej;
- 16 hektarów terenów rekreacyjnych, które są wyposażone w urządzenia zapewniające organizowanie miejskich festynów, koncertów i dużych imprez plenerowych. Po utworzeniu mieleckich tras spacerowych ten obszar zostanie w pełni zintegrowany komunikacyjnie z Miejskim Parkiem Wypoczynku i Rekreacji. Obecnie jest otoczony trasami ścieżek rowerowych, którymi można dotrzeć do ulic miejskich i osiedlowych, znajdujących się w pobliżu obiektów sportowo-rekreacyjnych.

Obiekty Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji przy ul. Warszawskiej 5

(osiedle J. Kilińskiego)

- Euroboisko – na b. stadionie „Gryf”, boisko do piłki nożnej, bieżnia tartanowa okólna i trybuna dla 500 widzów;
- korty tenisowe;
- boisko piłkarskie, tor przeszkód dla trialu rowerowego, urządzenia zabawowe dla dzieci.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Obiekty Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji przy ul. Powstańców Warszawy 2 (osiedle Smoczka)

- basen, zjeżdżalnia i Centrum Odnowy Biologicznej;
- plac zabaw dla dzieci.

Inne miejsca imprez rekreacyjnych i zawodów sportowych

- boisko piłkarskie KS „Smoczanka”, trybuna dla 400 widzów, ul. Smoczka;
- boisko piłkarskie KS „Rzochowianka”, osiedle Rzochów;
- hala sportowo-rehabilitacyjna Zespołu Szkół nr 2, ul. Łąkowa 6;
- hala sportowa Szkoły Podstawowej nr 11, ul. Warneńczyka 2;
- hala sportowa Gimnazjum nr 2, ul. Grunwaldzka 7;
- sala gimnastyczna SP nr 1, ul. Kilińskiego 37;
- sala gimnastyczna SP nr 2, ul. Kościuszki 4;
- sala gimnastyczna i zespół boisk sportowych SP nr 3, ul. Żeromskiego 30;
- sala gimnastyczna i boisko SP nr 6, ul. Solskiego 8;
- sala gimnastyczna i zespół boisk sportowych SP nr 9, ul. Drzewieckiego 11;
- sala gimnastyczna SP nr 12, osiedle Rzochów, ul. Wandy 11;
- sala gimnastyczna Gimnazjum nr 1, ul. Biernackiego 6;
- sala gimnastyczna i zespół boisk Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 1, ul. Tańskiego 3;
- sala gimnastyczna Zespołu Szkół Technicznych, ul. Kazimierza Jagiellończyka 3;
- sala gimnastyczna i boisko I Liceum Ogólnokształcącego, ul. Jędrusiów 1;
- sala gimnastyczna i zespół boisk II Liceum Ogólnokształcącego, ul. Żeromskiego 28;
- sala gimnastyczna Polskiego Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół 1893”, ul. Sękowskiego 1, obiekt zrewitalizowany w 2013 r., także w użytkowaniu uczniów Niepublicznego Gimnazjum, ul. Sękowskiego 1;
- strzelnica LOK, ul. Partyzantów;
- korty tenisowe Klubu Tenisa Ziemi „Gryf”, w tym: kort w hali tenisowej i korty odkryte przy ul. Warszawskiej 5;
- korty tenisowe, w tym: kort w hali tenisowej i korty odkryte, ul. Kusocińskiego;
- skatepark z urządzeniami do jazdy na łyżworolkach, ul. Wolności;
- Manhattan Kręgielnia & Night Club w podziemiach basenu MOSiR na osiedlu Smoczka, ul. Powstańców Warszawy 2;
- Hotel „Polski”, rozgrywki II ligi brydża sportowego, imprezy rekreacyjne, ul. Biernackiego 12;
- Hotel „Iskierka” Onyx Club, kręgielnia z dwoma profesjonalnymi torami, imprezy rekreacyjne, ul. Wojska Polskiego 3 (ul. Strefowa);
- plac zabaw dla dzieci przy Spółdzielczym Domu Kultury MSM, ul. Kusocińskiego 13a;
- ścieżki rowerowe o łącznej długości ok. 47 km.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

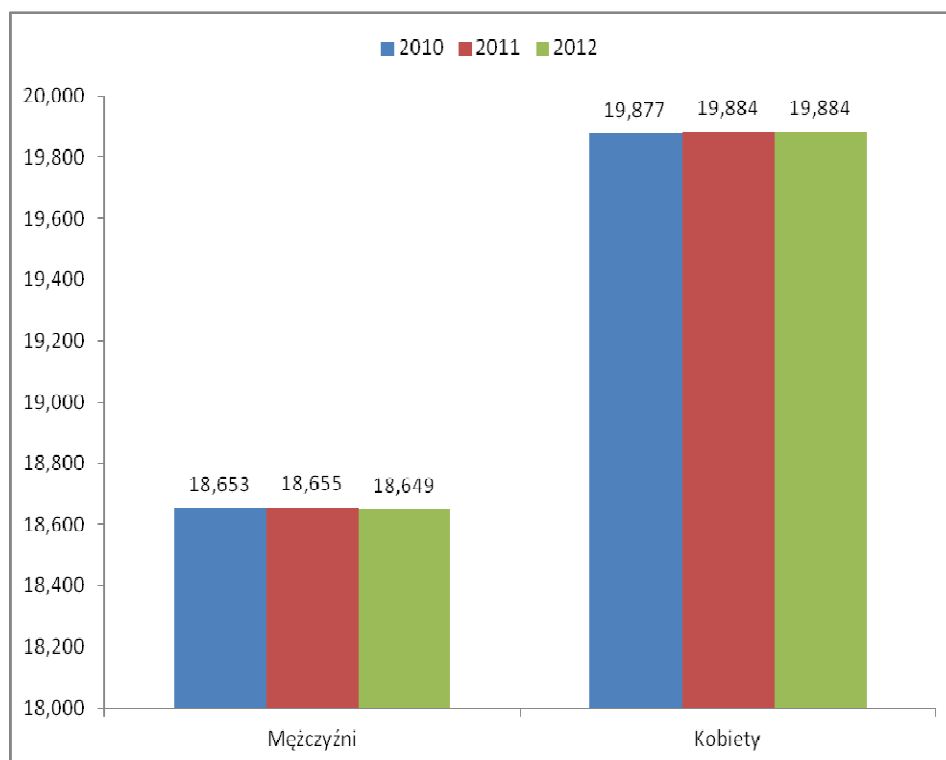
1.2. Dane społeczno – demograficzne

A. Ludność

Tab. 1. Ludność Polski w latach 2010-2012

Lata	Ludność ogółem	W tym	
		Mężczyźni	Kobiety
2010	38 529 866	18 653 125	19 876 741
2011	38 538 447	18 654 577	19 883 870
2012	38 533 299	18 649 334	19 883 965

Źródło: GUS

Wykres 1. Ludność Polski w latach 2010-2012

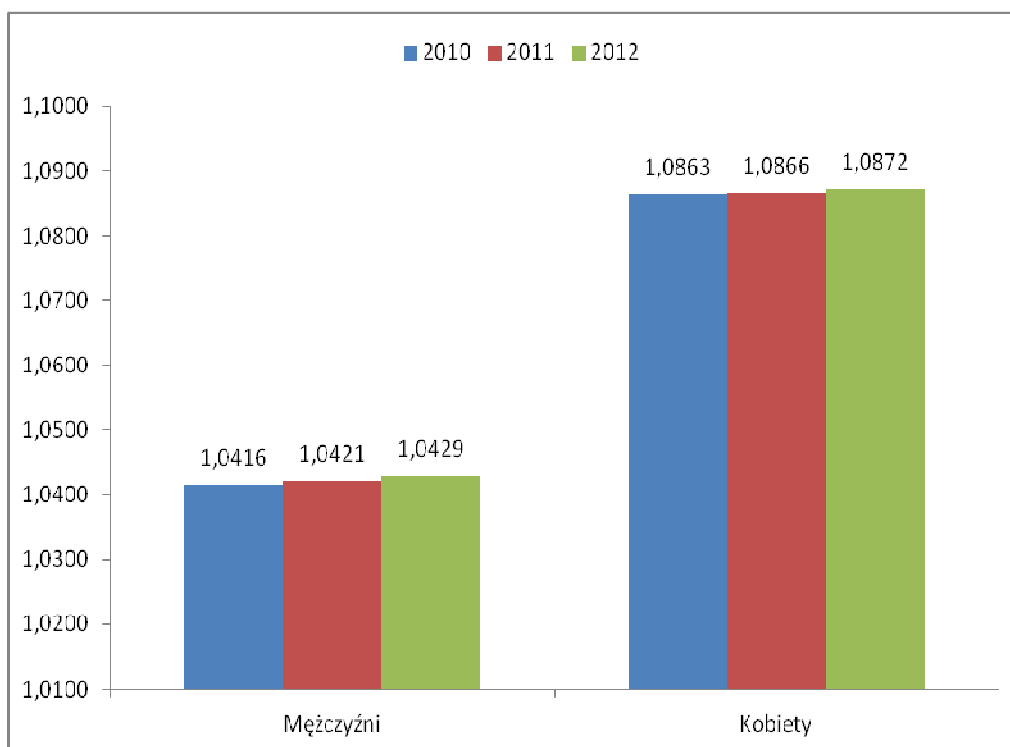
Wykres obrazuje liczbę ludności oraz podział na liczbę kobiet i mężczyzn w latach 2010-2012. Wynika z niego, że zarówno liczba ludności ogółem, jak również przy podziale na kobiety i mężczyzn w tych latach, pozostaje na względnie stałym poziomie.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Tab. 2. Ludność województwa podkarpackiego w latach 2010-2012

Lata	Ludność ogółem	W tym	
		Mężczyźni	Kobiety
2010	2 127 948	1 041 622	1 086 326
2011	2 128 687	1 042 100	1 086 587
2012	2 130 109	1 042 921	1 087 188

Źródło: GUS

Wykres 2. Ludność województwa podkarpackiego w latach 2010-2012

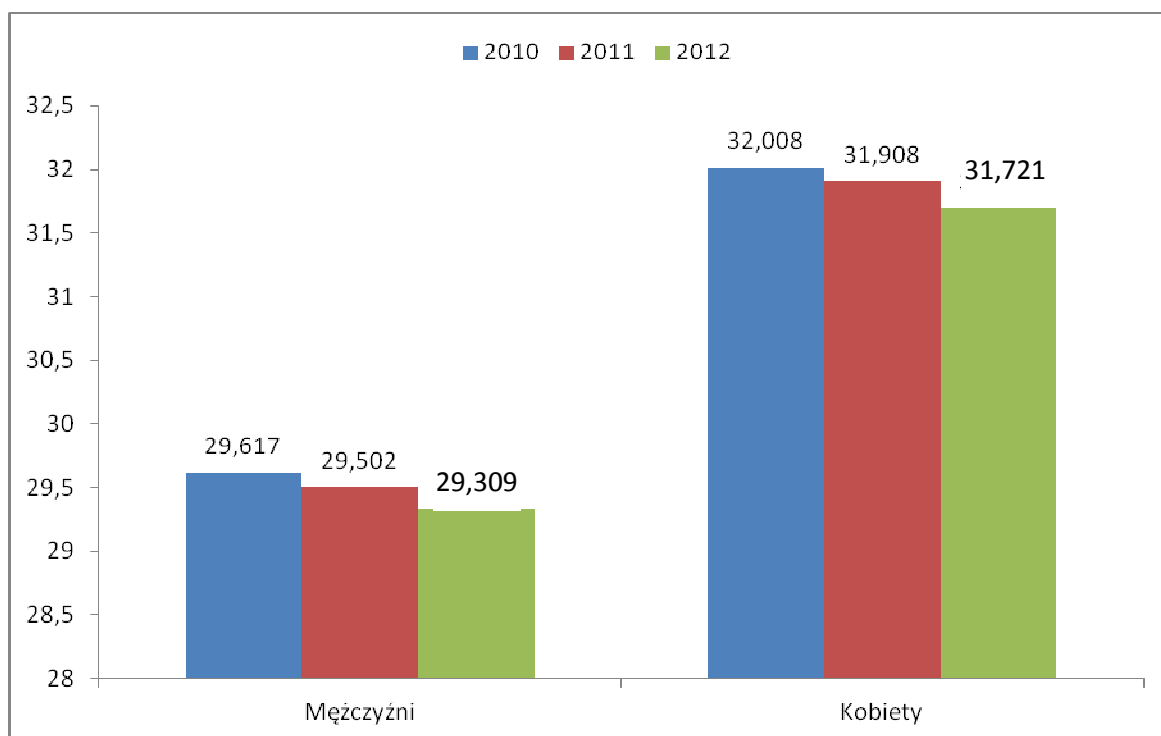
Wykres przedstawia liczbę ludności województwa podkarpackiego w latach 2010-2012 w podziale na kobiety i mężczyzn. Wynika z niego, iż zarówno liczba mężczyzn jak i kobiet w tych latach nieznacznie wzrosła, jednak są to niewielkie różnice.

Tab. 3. Ludność Mielca w latach 2010-2012

Lata	Ludność ogółem	W tym	
		Mężczyźni	Kobiety
2010	61 625	29 617	32 008
2011	61 410	29 502	31 908
2012	61 030	29 309	31 721

Źródło: UM Mielec

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Wykres 3. Ludność gminy Mielec w latach 2010-2012

Wykres przedstawia liczbę ludności zamieszkującej w Mielcu w latach 2010-2012. Wynika z niego, iż zarówno liczba kobiet jak i mężczyzn systematycznie malała.

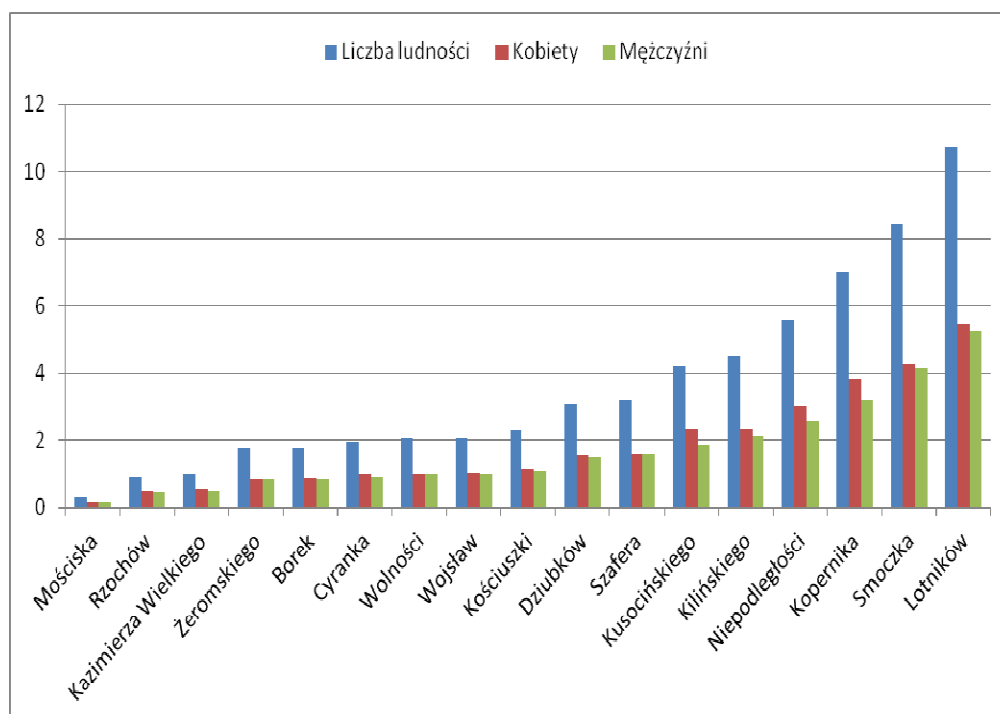
Tab. 4. Wykaz osiedli Mielca z podziałem na liczbę ludności w 2012 r.

Nazwa osiedla	Liczba ludności	% do ogółu ludności	Kobiety	%	Mężczyźni	%
Borek	1 771	2,9	904	51,0	867	49,0
Cyranka	1 954	3,2	1 009	51,6	945	48,4
Dziubków	3 108	5,1	1 593	51,3	1 515	48,7
Kazimierza Wielkiego	1 017	1,7	532	52,3	485	47,7
Kilińskiego	4 482	7,3	2 343	52,3	2 139	47,7
Kopernika	7 063	11,5	3 837	54,3	3 226	45,7
Kościuszki	2 289	3,8	1 181	51,6	1 108	48,4
Kusocińskiego	4 209	6,9	2 316	55,0	1 893	45,0
Lotników	10 719	17,6	5 481	51,1	5 238	48,9
Mościska	305	0,5	147	48,2	158	51,8
Niepodległości	5 591	9,2	3 030	54,2	2 561	45,8
Rzochów	953	1,6	486	51,0	467	49,0

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Smoczka	8 424	13,9	4 261	50,6	4163	49,4
Szafera	3 242	5,3	1 627	50,2	1 615	49,8
Wojśław	2 078	3,4	1 049	50,5	1 029	49,5
Wolności	2 057	3,4	1 036	50,4	1 021	49,6
Żeromskiego	1 768	2,9	889	50,3	879	49,7
Razem	61 030	100	31 721	51,9	29 309	48,1

Źródło: UM Mielec

Wykres 4. Wykaz osiedli z podziałem na liczbę ludności w 2012 (w tys.)

Wykres obrazuje liczbę ludności ogółem oraz z podziałem na kobiety i mężczyzn dla poszczególnych osiedli w Mielcu w roku 2012. Największe pod względem liczby ludności są osiedla: Lotników, Kopernika, Smoczka. Najmniejsze: Mościska, Rzochów, Kazimierza Wielkiego.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Tab. 5. Powierzchnia i ludność gminy (Stan na 31.12.2012r.)

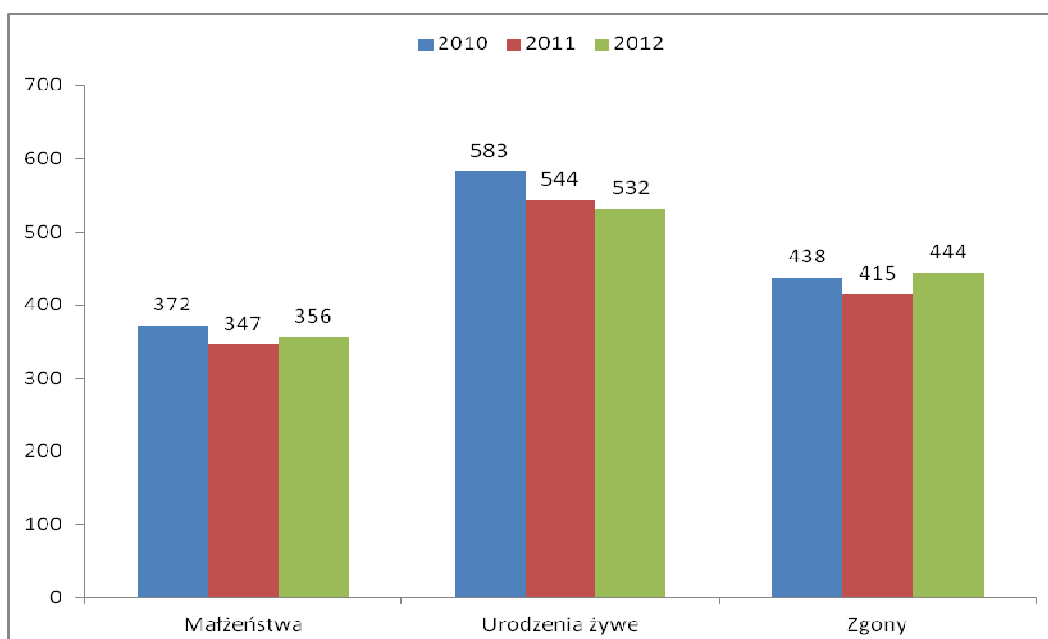
Gmina	Ludność ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Ludność na km ²	Powierzchnia w km ²
Miasto Mielec	61 030	31 721	29 309	1 307	46,89

Źródło: UM Mielec

Tab. 6. Ruch naturalny ludności w Mielcu w l. 2010-2012

Ruch naturalny ludności			
Rok	2010	2011	2012
Małżeństwa:	372,0	347,0	356,0
Urodzenia żywe:	583,0	544,0	532,0
Zgony:	438,0	415,0	444,0
Małżeństwa na 1000 ludności:	6,0	5,6	5,8
Urodzenia żywe na 1000 ludności:	9,5	8,8	8,7
Zgony na 1000 ludności:	7,1	6,7	7,2
Przyrost naturalny na 1000 ludności:	2,4	2,1	1,4

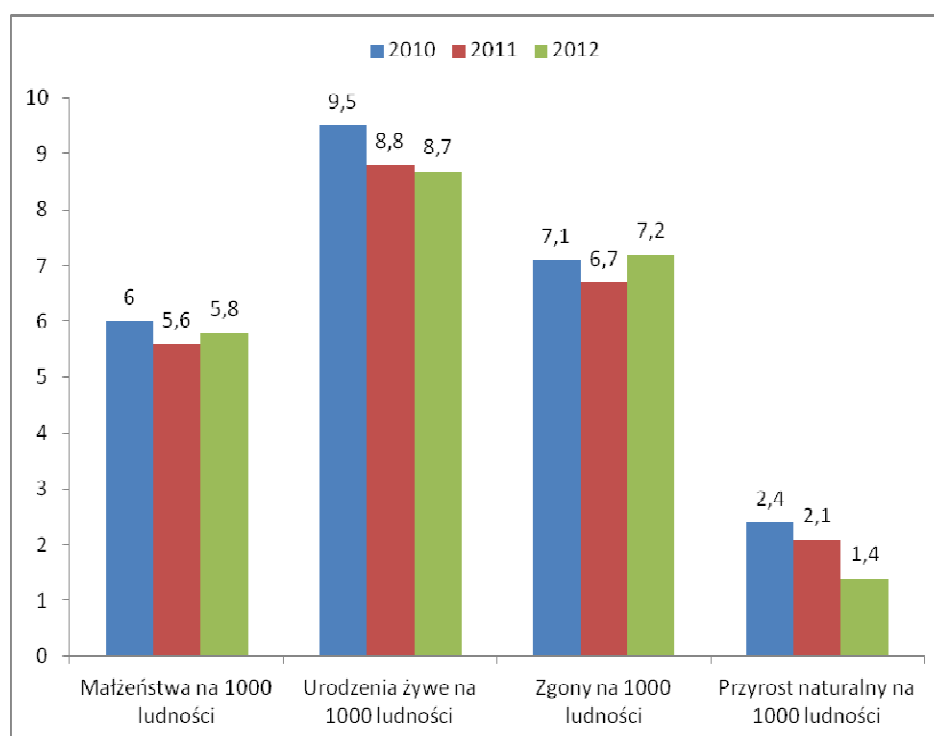
Źródło: UM Mielec

Wykres 5. Ruch naturalny ludności w gminie w latach 2010-2012

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Wykres obrazuje ruch naturalny ludności w Mielcu w latach 2010-2012. Wynika z niego, że liczba małżeństw utrzymywała się w tym okresie czasu na względnie stałym poziomie. Liczba zgonów była najniższa w roku 2011, natomiast najwyższa w 2012r. Ilość urodzeń dzieci na przestrzeni tych lat systematycznie malała.

Wykres 6. Ruch naturalny ludności w gminie w latach 2010-2012

Wykres obrazuje ruch naturalny ludności w Mielcu w latach 2010-2012 w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Wynika z niego, że liczba małżeństw i zgonów pozostają na względnie stałym poziomie, przy czym najniższa ilość zgonów i małżeństw przypadła na rok 2011. Natomiast zarówno liczba urodzeń żywych, jak i przyrost naturalny na 1000 ludności systematycznie zmniejszały się na przełomie tych lat.

Tab. 7. Ruch naturalny ludności gminy w roku 2012

Nazwa	Ludność	Liczba urodzeń	Liczba zgonów	Przyrost naturalny
Miasto Mielec	61.030	532	444	1,4

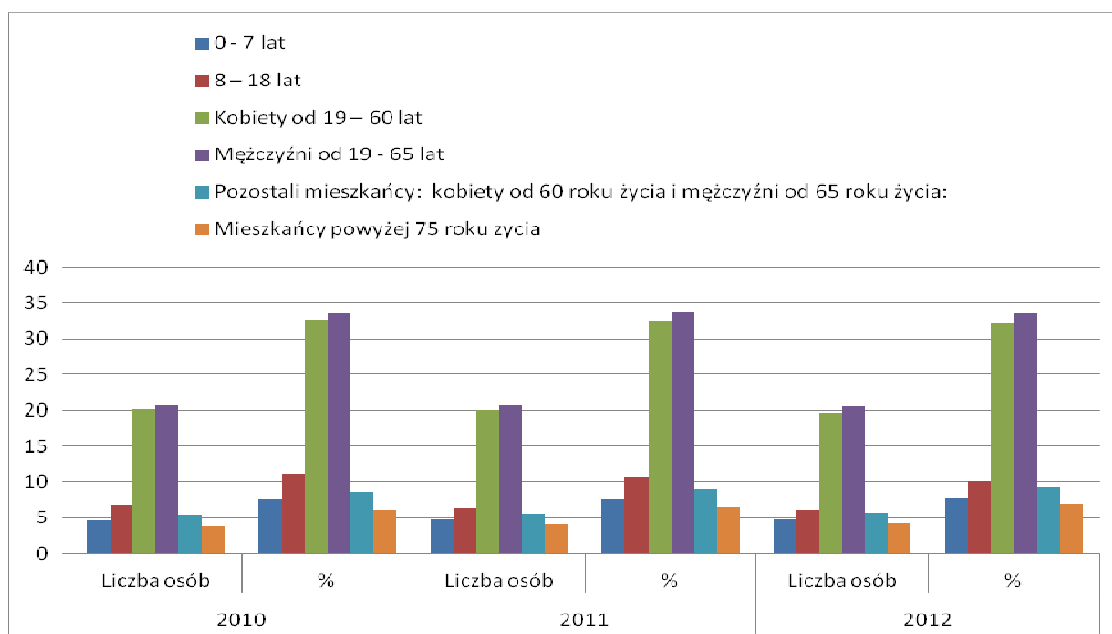
Źródło: UM Mielec

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Tab. 8. Podział wiekowy ludności w gminie w latach 2010-2012

Kategoria wieku mieszkańców	2010		2011		2012	
	Liczba osób	%	Liczba osób	%	Liczba osób	%
0 - 7 lat	4 676	7,6	4 719	7,6	4 736	7,8
8 – 18 lat	6 774	11,1	6 453	10,6	6 176	10,1
Kobiety 19 – 60 lat	20 178	32,7	19 945	32,5	19 640	32,2
Mężczyźni 19 – 65 lat	20 726	33,6	20 698	33,7	20 513	33,6
Pozostali mieszkańcy: kobiety od 60 roku życia i mężczyźni od 65 roku życia:	5 433	8,8	5 528	9,0	5 690	9,3
Mieszkańcy powyżej 75 roku życia	3 838	6,2	4 067	6,6	4 275	7,0
Razem	61 625	100	61 410	100	61 030	100

Zródło: UM Mielec

Wykres 7. Podział wiekowy ludności w gminie w latach 2010-2012

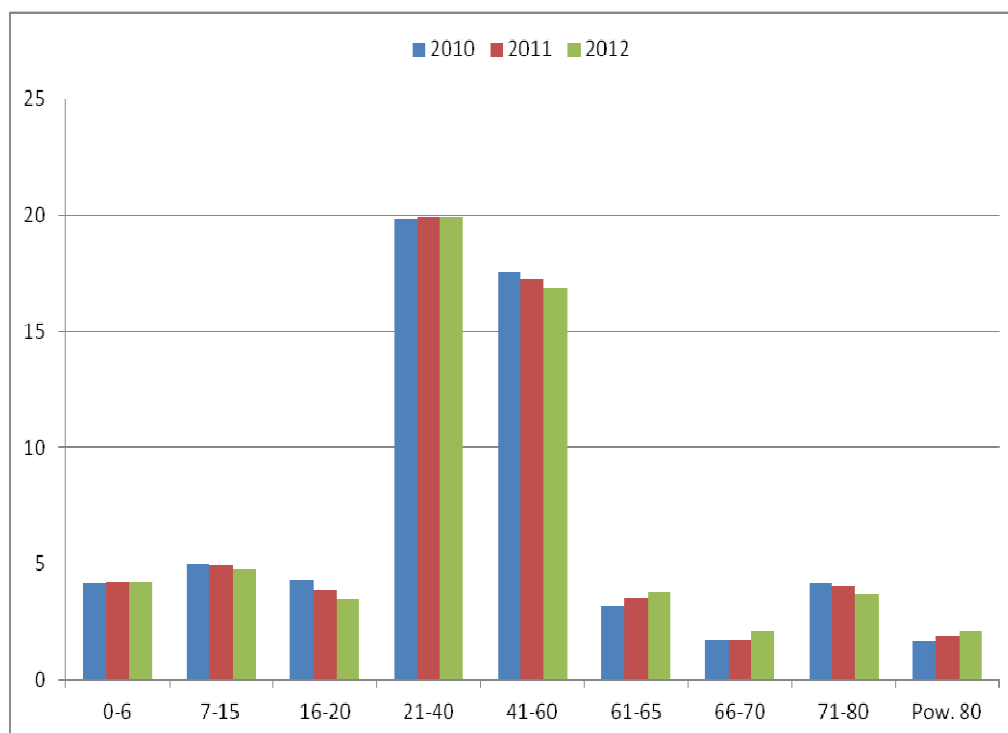
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Wykres przedstawia liczbę mieszkańców w Mielcu w podziale wiekowym, na przełomie lat 2010-2012. Wynika z niego, iż stosunek procentowy poszczególnych grup wiekowych w omawianym okresie czasu nie zmieniał się w znaczny sposób. Zdecydowanie najwięcej było osób w wieku produkcyjnym, co może wynikać zarówno z faktu, że jest to najszerszy przedział wiekowy, jak i z wyżu demograficznego, z którego pochodzą osoby będące aktualnie w wieku produkcyjnym.

Wykres. 9. Przekrój wiekowy mieszkańców Mielca w latach 2010-2012

Kategoria wieku	2010	%	2011	%	2012	%
0-6	4 132	6,7	4 187	6,8	4 204	6,9
7-15	4 998	8,1	4 883	8,0	4 761	7,8
16-20	4 300	7,0	3 905	6,4	3 492	5,7
21-40	19 888	32,3	19 918	32,4	19 961	32,7
41-60	17 568	28,5	17 286	28,1	16 890	27,7
61-65	3 199	5,2	3 536	5,8	3 779	6,2
66-70	1 724	2,8	1 722	2,8	2 131	3,5
71-80	4 164	6,8	4 064	6,6	3 721	6,1
Pow. 80	1 652	2,7	1 909	3,1	2 091	3,4
Razem	61 625	100	61.410	100	61.030	100

Źródło: UM Mielec

Wykres 8. Przekrój wiekowy mieszkańców gminy w latach 2010-2012 (w tys.)

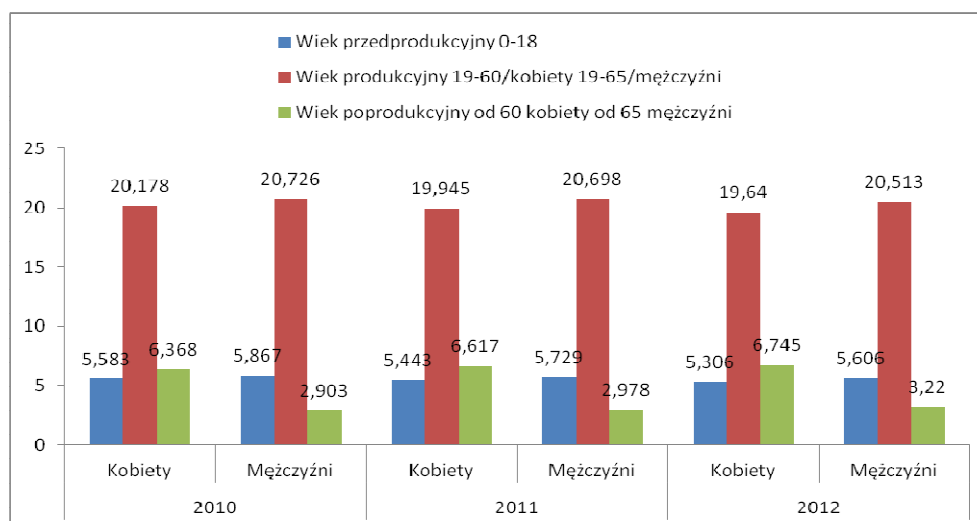
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Wykres obrazuje liczbę mieszkańców w Mielcu w podziale na wiek, na przełomie lat 2010-2012. Wynika z niego, iż ilość osób w poszczególnych grupach wiekowych w omawianym okresie czasu nie zmieniała się w znaczny sposób. Zdecydowanie najwięcej było osób w wieku produkcyjnym, co może wynikać zarówno z faktu, że jest to najszerszy przedział wiekowy, jak i z wyżu demograficznego, z którego pochodzą osoby będące aktualnie w wieku produkcyjnym. Niepokojący jest jednak spadek liczby osób w wieku przedprodukcyjnym oraz wzrost liczby osób w wieku 61-65 lat i powyżej 80 roku życia. Będzie to wymagało większych nakładów miasta na zorganizowanie ośrodków wsparcia dla tych osób, m.in.: domów dziennego pobytu, usług opiekuńczych i wydatków związanych z umieszczeniem w domach pomocy społecznej.

Tab. 10. Struktura ludności według aktywności ekonomicznej Mielca w l. 2010-2012

Kategoria wieku	2010	%	2011	%	2012	%
0-6	4 132	6,7	4 187	6,8	4 204	6,9
7-15	4 998	8,1	4 883	8,0	4 761	7,8
16-20	4 300	7,0	3 905	6,4	3 492	5,7
21-40	19 888	32,3	19 918	32,4	19 961	32,7
41-60	17 568	28,5	17 286	28,1	16 890	27,7
61-65	3 199	5,2	3 536	5,8	3 779	6,2
66-70	1 724	2,8	1 722	2,8	2 131	3,5
71-80	4 164	6,8	4 064	6,6	3 721	6,1
Pow. 80	1 652	2,7	1 909	3,1	2 091	3,4
Razem	61 625	100	61 410	100	61 030	100

Źródło: UM Mielec

Wykres. 9. Struktura ludności według aktywności ekonomicznej gminy w l. 2010-2012 (w tys.)

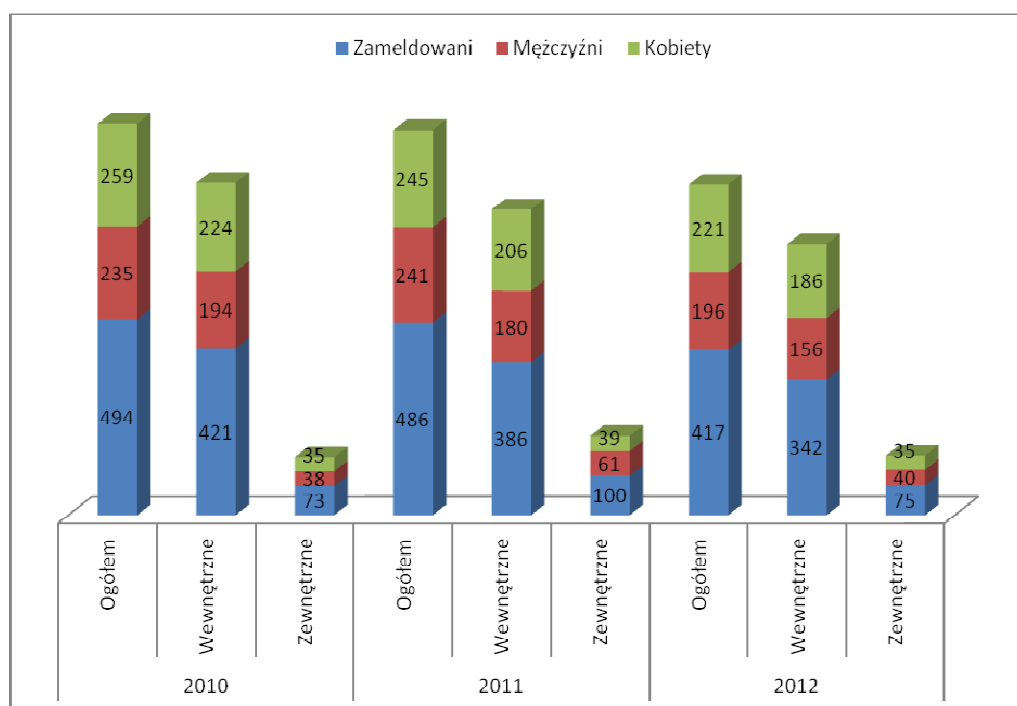
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Wykres nr 9 obrazuje strukturę ludności miasta Mielca pod względem aktywności ekonomicznej w latach 2010-2012. Wynika z niego, że liczba kobiet w i mężczyzn w wieku produkcyjnym powoli, ale systematycznie maleje. Podobnie sytuacja wygląda w przypadku osób w wieku przedprodukcyjnym. Zwiększa się natomiast liczba osób w wieku poprodukcyjnym.

Tab. 11. Migracje ludności w gminie w latach 2010-2012 (pobyty stały)

Lata	Rodzaj migracji	Zameldowani	Mężczyźni	Kobiety
2010	Ogółem	494	235	259
	Wewnętrzne	421	194	224
	Zewnętrzne	73	38	35
2011	Ogółem	486	241	245
	Wewnętrzne	386	180	206
	Zewnętrzne	100	61	39
2012	Ogółem	417	196	221
	Wewnętrzne	342	156	186
	Zewnętrzne	75	40	35

Zródło: UM Mielec

Wykres. 10. Migracje ludności w gminie w latach 2010-2012 (pobyty stały)

Jak pokazuje zestawienie, najwięcej osób wyemigrowało w roku 2010, a w następnych latach liczba ta malała. Najwięcej osób migrowało w obrębie Gminy Mielec, natomiast około

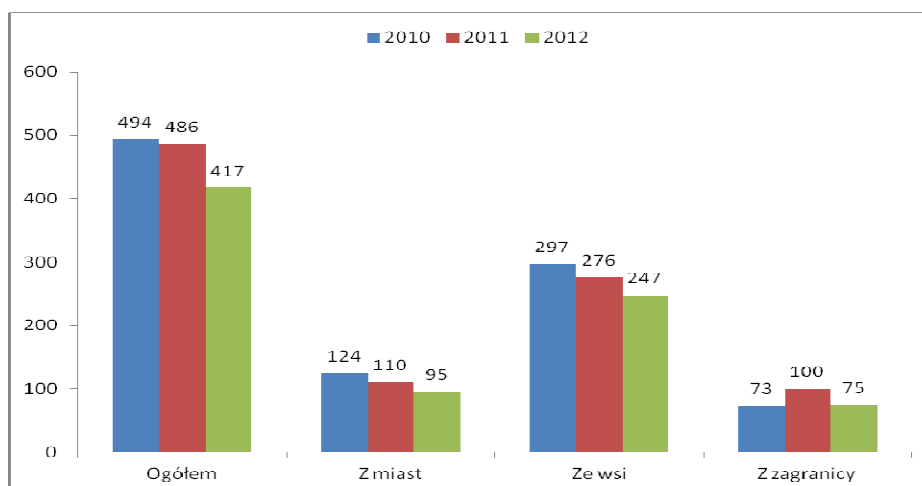
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

3-4 razy mniej osób przenosiło się poza obręb Mielca. W granicach Gminy przeprowadza się więcej mężczyzn niż kobiet, natomiast sytuacja wygląda odwrotnie, jeśli chodzi o migracje zewnętrzne.

Tab.12. Migracje ludności w gminie w latach 2010-2012

Lata	Napływ				Odpływ				Saldo migracji
	Ogółem	Z miast	Ze wsi	Z zagranicę	Ogółem	Do miast	Na wieś	Za granicę	
2010	494	124	297	73	695	245	389	61	-201
2011	486	110	276	100	723	257	378	88	-237
2012	417	95	247	75	689	239	385	65	-272

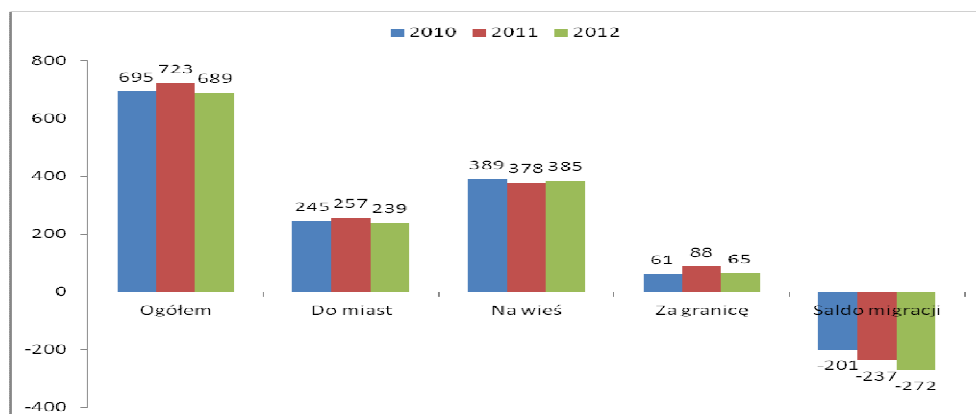
Źródło: UM Mielec

Wykres. 11. Migracje ludności w gminie w latach 2010-2012 – napływ

Liczba osób migrujących w latach 2010-2012 systematycznie zmniejszała się. Dotyczyło to zarówno przeprowadzek z miast jak i wsi. Jeżeli chodzi o migracje z zagranicy to w 2011r. do Mielca przybyło najwięcej osób na przełomie tych lat. Pozostałe lata, czyli rok 2010 i 2012 prezentowały się podobnie pod względem migracji z zagranicy.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Wykres 12. Migracje ludności w gminie w latach 2010-2012 - odpływy

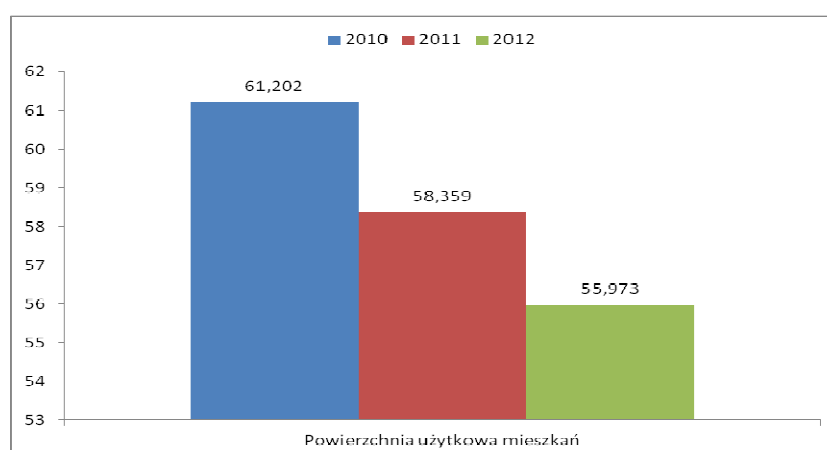
Wykres obrazuje migracje ludności w Mielcu w latach 2010-2012. Jak widać więcej osób wyjeżdża z terenu gminy niż przyjeżdża do niej, co wskazuje na utrzymujące się ujemne saldo migracji.

B. Mieszkania

Tab.13. Zasoby komunalne gminy w latach 2010-2012 w tys.

Powierzchnia użytkowa mieszkań	2010	2011	2012
	61 202	58 359	55 973

Źródło: UM Mielec

Wykres.13. Zasoby komunalne gminy w latach 2010-2012 w tys.

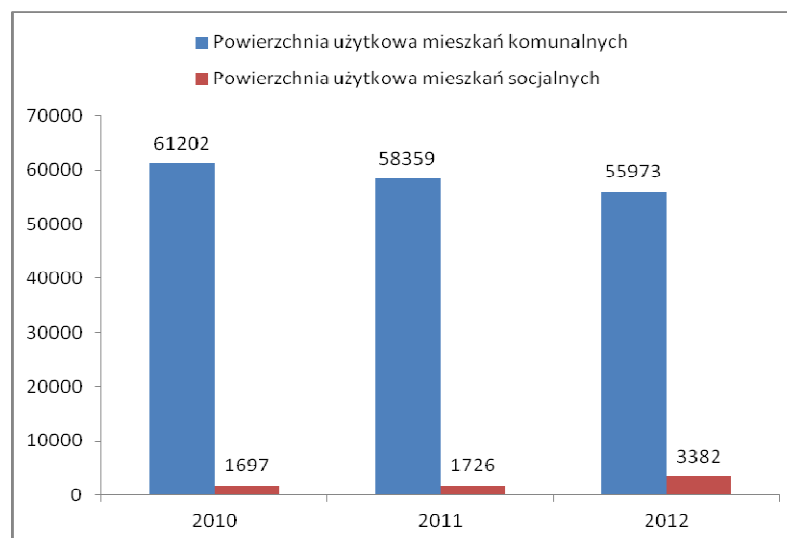
W latach 2010-2012 systematycznie zmniejszała się łączna powierznia użytkowa mieszkań komunalnych w Mielcu.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Tab. 14. Mieszkania komunalne/socjalne oddane do użytku w l. 2010-2012

Rok	2010	2011	2012
Powierzchnia użytkowa mieszkań komunalnych	61.202	58.359	55.973
Powierzchnia użytkowa mieszkań socjalnych	1.697	1.726	3.382

Źródło: UM Mielec

Wykres 14. Mieszkania komunalne/socjalne oddane do użytku w l. 2010-2012

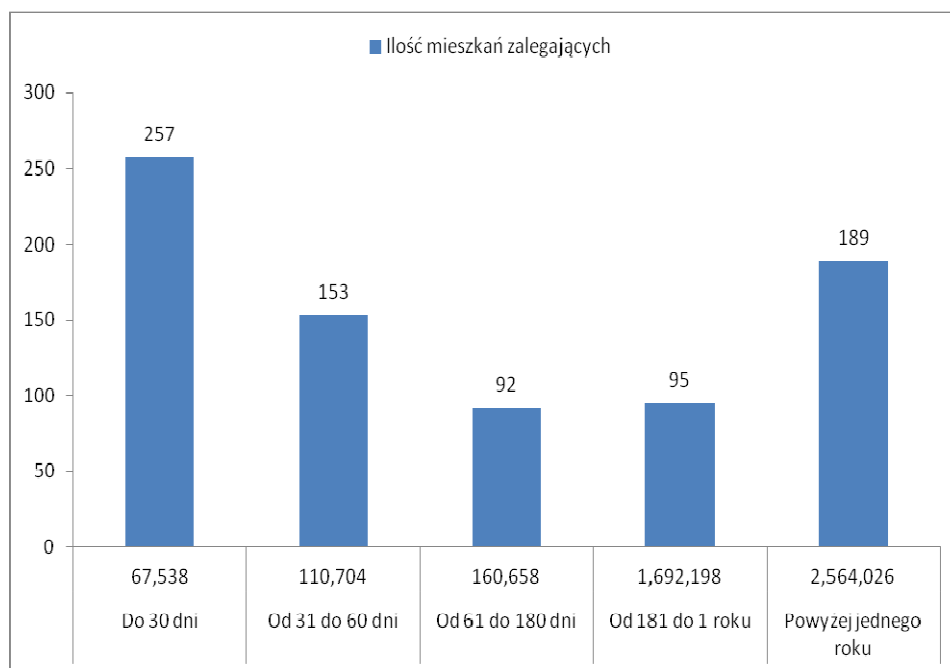
W latach 2010-2012 nieznacznie malała powierzchnia mieszkań komunalnych oddawanych w Mielcu do użytku. Powierzchnia mieszkań socjalnych stale wzrastała.

Tab. 15. Zestawienie zaległości w opłatach czynszowych na 31.12.2012r.

Przedział zaległości	Kwota zaległości	Ilość mieszkań zalegających
Do 30 dni	67.538	257
Od 31 do 60 dni	110.704	153
Od 61 do 180 dni	160.658	92
Od 181 do 1 roku	1.692.198	95
Powyżej jednego roku	2.564.026	189
Razem	4.595.124	786

Źródło: UM Mielec

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Wykres 15. Zestawienie zaległości w opłatach czynszowych na 31.12.2012r.

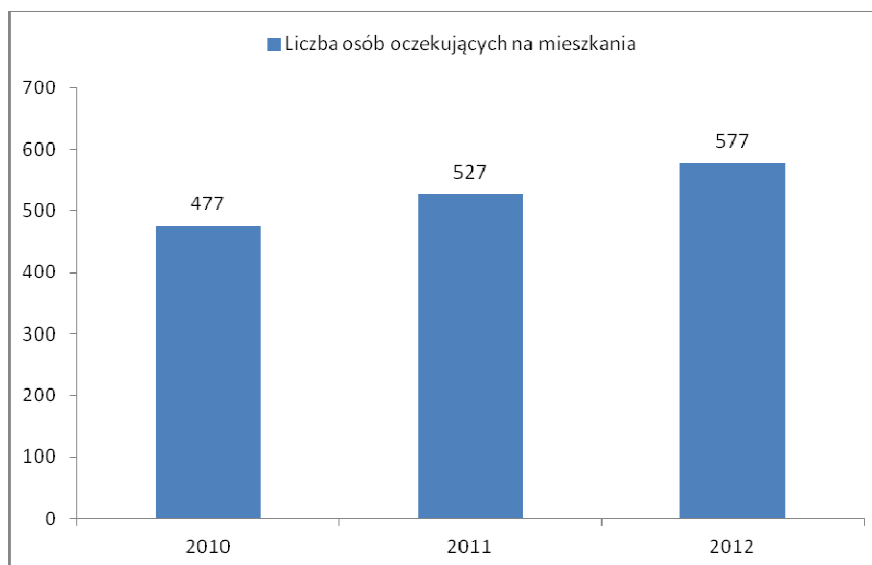
Największa liczba mieszkańców zalega z opłatami za czynsz za okres jednego miesiąca. Druga, co do częstotliwości występowania jest sytuacja, kiedy mieszkańcy zalegają za czynsz dłużej niż 1 rok. Sytuacja ta pociąga za sobą również najwyższe koszty, bo ponad 2 mln zł. Zaległości powyżej 181 dni świadczą o niewydolności ekonomicznej osób i rodzin. Należałoby rozważyć opracowanie i wdrożenie systemu wczesnego rozpoznawania problemów ekonomicznych osób/rodzin i ich wsparcia, gdyż samodzielnie nie będą one w stanie wyjść z trudnej sytuacji życiowej.

Tab. 16. Oczekujący na mieszkanie w Mielcu w l. 2010-2012

Liczba osób oczekujących na mieszkania	2010	2011	2012
	477	527	577

Źródło: UM Mielec

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

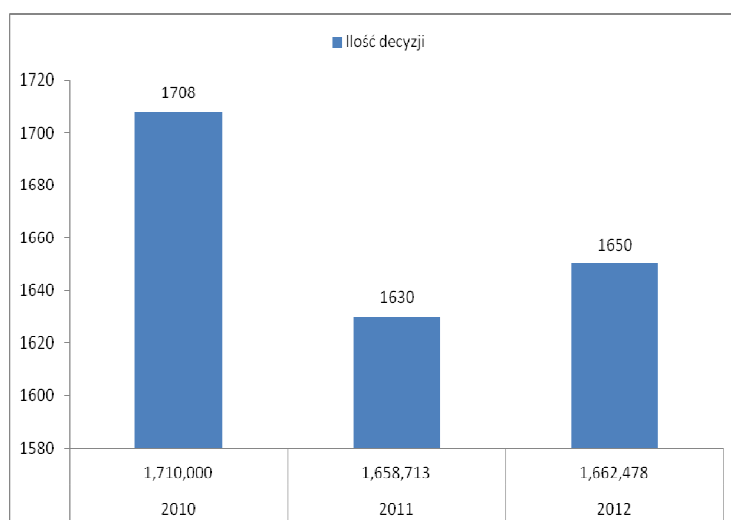
Wykres 16. Ilość osób oczekujących na mieszkanie w latach 2010-2012

Liczba mieszkańców Mielca oczekujących na mieszkania w latach 2010-2012 systematycznie wzrasta. Co roku zwiększa się zapotrzebowanie na nowe lokale komunalne lub socjalne.

Tabela 17. Dodatki mieszkaniowe w latach 2010-2012 (w zł)

Rok	kwota	Ilość decyzji
2010	1 710 000	1 708
2011	1 658 713	1 630
2012	1.662.478	1 650

Źródło: UM Mielec

Wykres 17. Dodatki mieszkaniowe w latach 2010-2012

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Największą kwotę na dodatki mieszkaniowe przeznaczono w 2010r. W następnym roku ilość decyzji przyznających dodatek spadła, jednak łączna kwota nie uległa dużemu obniżeniu. Może to świadczyć o poprawie sytuacji ekonomicznej części osób wcześniej korzystających z dodatku lub o spadku zdolności ekonomicznych do utrzymania mieszkania, bieżącego, systematycznego regulowania opłat i w konsekwencji braku możliwości otrzymania dodatków mieszkaniowych.

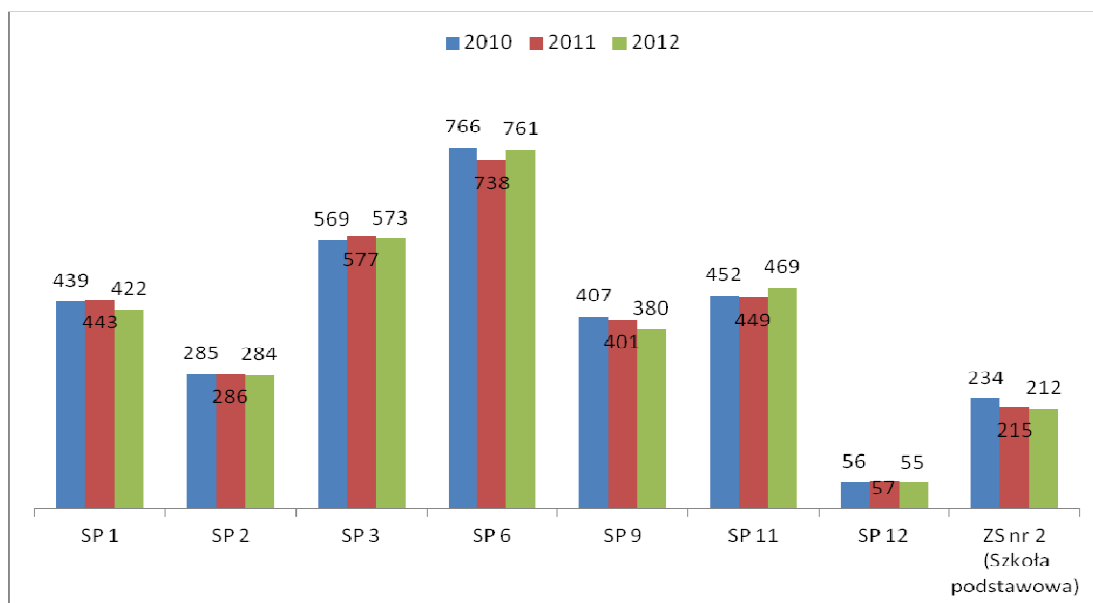
C. Szkolnictwo

Tabela 18. Dzieci korzystające z placówek edukacyjnych w gminie w roku 2010-2012

Liczba dzieci w roku szkolnym 2010/2012												
Szkoła	Przygotowanie przedszkolne			Zerówka			Szkoła podstawowa			Gimnazjum		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
SP 1	-	-	-	-	-	-	439	443	422	-	-	-
SP 2	-	-	-	-	-	-	285	286	284	-	-	-
SP 3	-	-	-	-	-	-	569	577	573	-	-	-
SP 6	-	-	-	-	-	-	766	738	761	-	-	-
SP 9	-	-	-	-	-	-	407	401	380	-	-	-
SP 11	-	-	-	-	-	-	452	449	469	-	-	-
SP 12	-	-	-	-	-	-	56	57	55	-	-	-
Gim 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	240	232	197
Gim 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	735	704	648
ZSO nr 1 (Gimnazjum)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	414	378	376
ZS nr 2 (Szk. Podst. Gimnazjum)	-	-	-	-	-	-	234	215	212	318	335	306
Razem	-	-	-	-	-	-	3.208	3.166	3.156	1.707	1.649	1.527

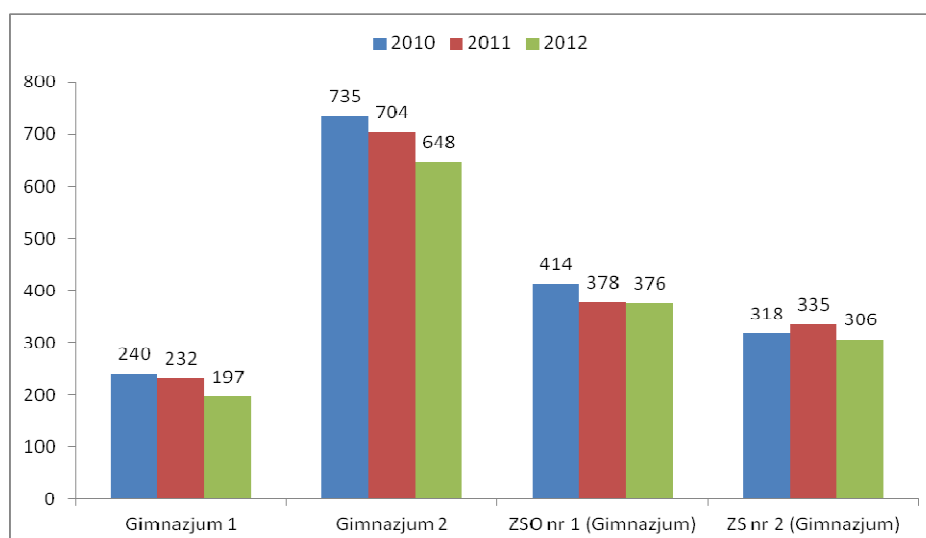
Źródło: Wydział Edukacji UM Mielec

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Wykres 18. Dzieci korzystające z placówek edukacyjnych w gminie w roku 2010-2012

Wykres obrazuje liczbę uczniów uczęszczających do poszczególnych placówek edukacyjnych w Mielcu w latach 2010-2012.

Wykres 19. Dzieci korzystające z placówek edukacyjnych w gminie w roku 2010-2012

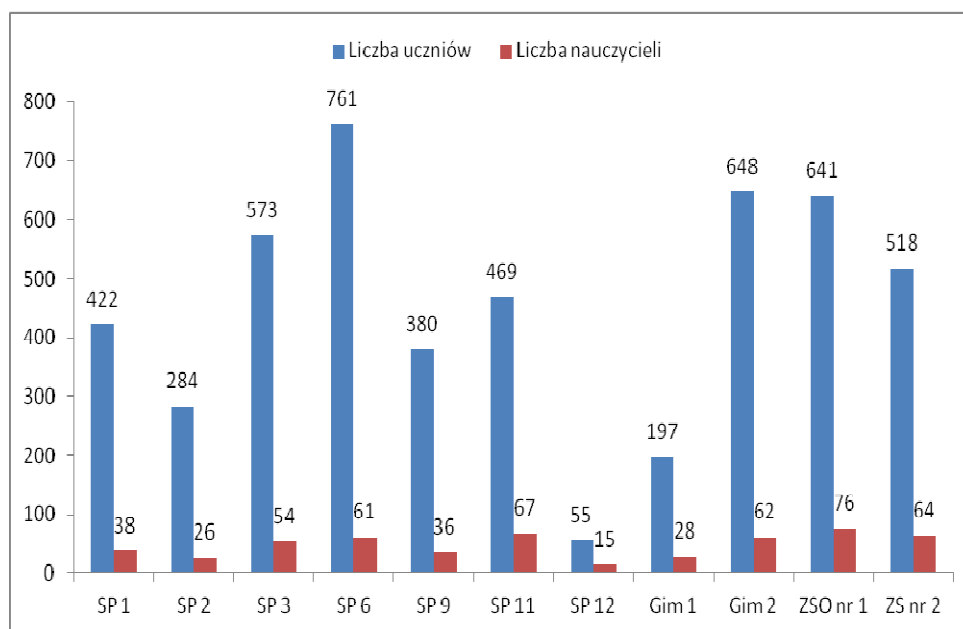
W latach 2010-2012 liczba dzieci korzystających z nauki w gimnazjach i ZSO Nr 1 systematycznie malała. Jedynie liczba osób uczęszczających do ZS Nr 2 w 2011r. nieznacznie wzrosła, po czym znowu spadła w roku 2012. Liczba dzieci w placówkach oświatowych systematycznie spada, co jest efektem procesów demograficznych, a zwłaszcza niższej rozrodczości rodzin, przy czym większy spadek obserwuje się w gimnazjach.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Tab. 19. Powierzchnia dydaktyczna w poszczególnych szkołach gminy w 2012r.

Szkoła	Liczba sal dydaktycznych	Powierzchnia dydaktyczna (m ²)	Liczba uczniów	Liczba nauczycieli	Pow. dydaktyczna przypadająca na 1 ucznia
SP 1	17	1 086	422	38	2,57 m ²
SP 2	16	853	284	26	3,00 m ²
SP 3	28	1 322	573	54	2,31 m ²
SP 6	26	1 268	761	61	1,67 m ²
SP 9	24	1 401	380	36	3,69 m ²
SP 11	22	2 549	469	67	5,43 m ²
SP 12	11	479	55	15	8,71 m ²
Gim 1	24	1 380	197	28	7,01 m ²
Gim 2	27	2 444	648	62	3,77 m ²
ZSO nr 1	39	2 337	641	76	3,65 m ²
ZS nr 2	39	3 005	518	64	5,80 m ²
Razem	273	18 124	4 948	527	3,66 m²

Źródło: Wydział Edukacji UM Mielec

Wykres 20. Liczba uczniów w poszczególnych szkołach gminy w 2012r.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Tab. 20. Uczniowie niepełnosprawni w szkołach gminy w roku 2012

Rodzaj dysfunkcji	Liczba uczniów
Uczniowie z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, posiadający orzeczenie poradni psychologiczno-pedagogicznej o potrzebie kształcenia specjalnego	35
Dzieci i młodzież z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim uczniowie z niepełno sprawnościami sprzężonymi oraz z autyzmem	27
Uczniowie z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego w oddziałach integracyjnych	8
Dzieci niepełnosprawne w przedszkolach	7
Uczniowie niesłyszący z niepełnosprawnością ruchową	20
Uczniowie niesłyszący i słabo słyszący z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym	14
Uczniowie niewidomi i słabo widzący z niepełnosprawnością ruchową z zaburzeniami psychicznymi	13

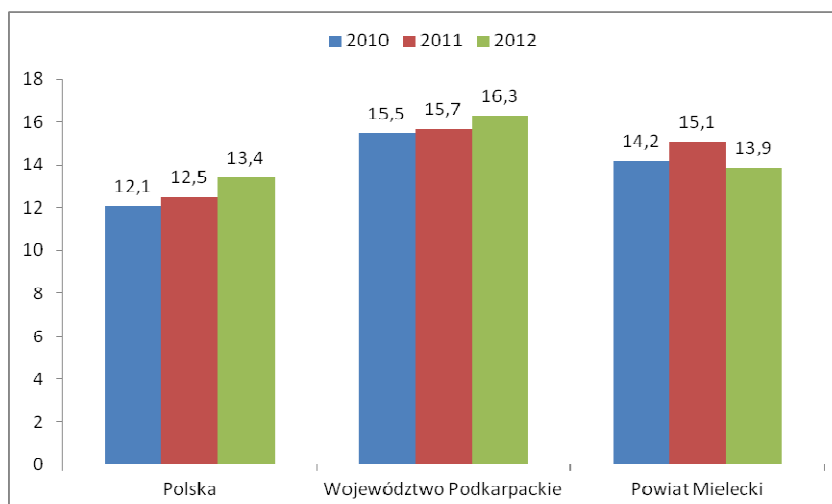
Źródło: Wydział Edukacji UM Mielec

D. Bezrobocie

Tab.21. Stopa bezrobocia dla Polski, województwa i powiatu w latach 2010-2012

Lata	Stopa bezrobocia dla:		
	Polski	województwa podkarpackiego	Powiatu mieleckiego
2010	12,1	15,5	14,2
2011	12,5	15,7	15,1
2012	13,4	16,3	13,9

Źródło: PUP Mielec

Wykres 21. Stopa bezrobocia dla Polski, województwa, powiatu w latach 2010-2012

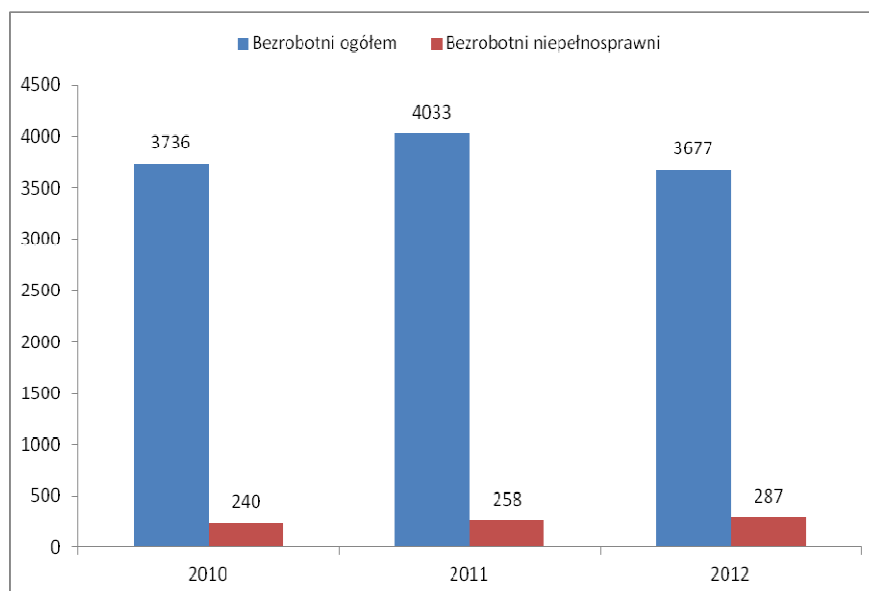
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Stopa bezrobocia w Polsce oraz w województwie podkarpackim w latach 2010-2012 systematycznie wzrastała. W Mielcu najwyższa stopa bezrobocia była w roku 2011, natomiast w roku 2012 spadła do 13,9%.

Tab. 22. Bezrobotni niepełnosprawni na terenie gminy w l. 2010-2012

Wyszczególnienie	2010	2011	2012
Bezrobotni ogółem	3 736	4 033	3 677
Bezrobotni niepełnosprawni	240	258	287

Źródło: PUP Mielec

Wykres 22. Osoby bezrobotne niepełnosprawne na terenie gminy w latach 2010-2012

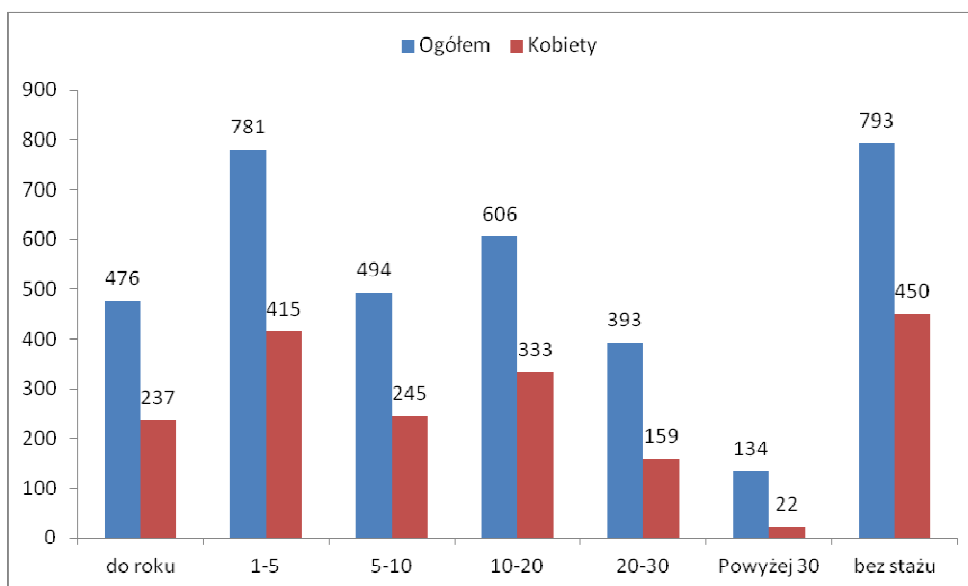
Jak pokazuje powyższy wykres, liczba osób pozostających bez zatrudnienia w Mielcu była najwyższa w roku 2011, zaś najniższa w roku 2012. Nieco inaczej kształtowała się sytuacja osób niepełnosprawnych na rynku pracy, gdyż w okresie 2010-2012 z roku na rok coraz więcej takich osób pozostawało bez pracy.

Tab.23. Bezrobotni w Mielcu według stażu pracy (Stan na 31.12.2012 r.)

Staż pracy	do roku	1-5	5-10	10-20	20-30	Powyżej 30	Bez stażu
Ogółem	476	781	494	606	393	134	793
Kobiety	237	415	245	333	159	22	450
% kobiet	49,8	53,1	49,6	54,9	40,4	16,4	56,7

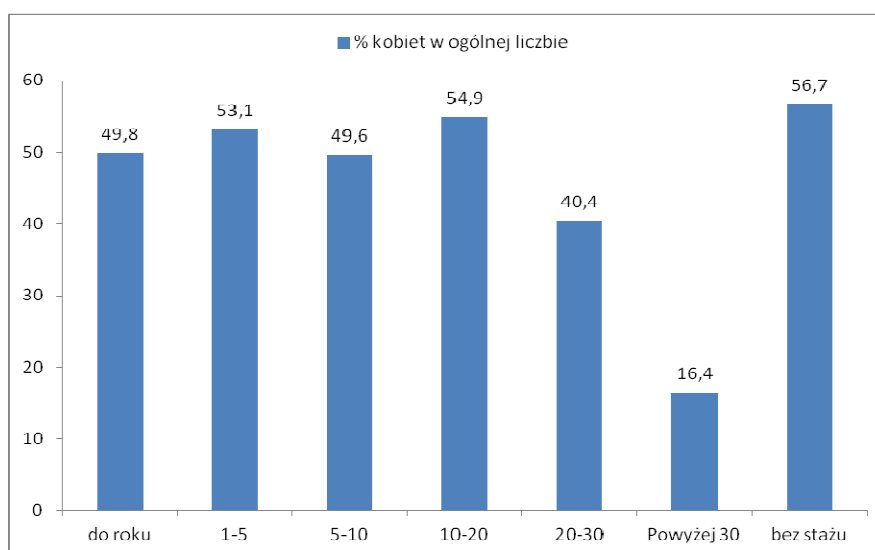
Źródło: PUP Mielec

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Wykres 23. Bezrobotni w gminie według stażu pracy (Stan na 31.12.2012r.)

Jak pokazuje zestawienie w tabeli 24, największą liczbę osób bezrobotnych stanowiły osoby nie posiadające stażu pracy. Niewiele mniej osób pracowało przez okres 1-5 lat. Osoby z dużym stażem pracy (30 lat i więcej) stanowią wśród osób bezrobotnych najmniej liczną grupę. Najmniej osób spośród bezrobotnych deklarowało staż pracy powyżej 30 lat. W większości grup pod względem stażu pracy przeważały kobiety, z wyjątkiem osób powyżej 20 lat doświadczenia zawodowego. Wśród osób nie posiadających stażu pracy kobiety stanowią ponad połowę (56,7% ogółu). Natomiast wśród osób ze stażem pracy 30 lat i więcej wskaźnik kobiet jest najniższy (16,4% ogółu).

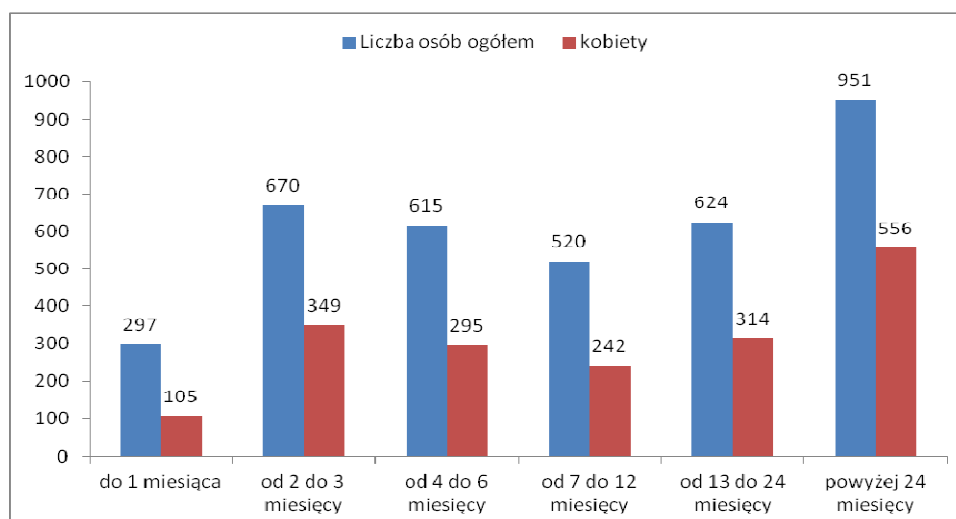
Wykres 24. Bezrobotni w gminie według stażu pracy (Stan na 31.12.2012r.)

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Tab. 24. Osoby bezrobotne -czas pozostawania bez pracy (Stan na 31.12.2012r.)

Czas pozostawania bez pracy	Liczba osób ogółem	kobiety
do 1 miesiąca	297	105
od 2 do 3 miesięcy	670	349
od 4 do 6 miesięcy	615	295
od 7 do 12 miesięcy	520	242
od 13 do 24 miesięcy	624	314
powyżej 24 miesięcy	951	556
Razem	3 677	1 861

Źródło: PUP Mielec

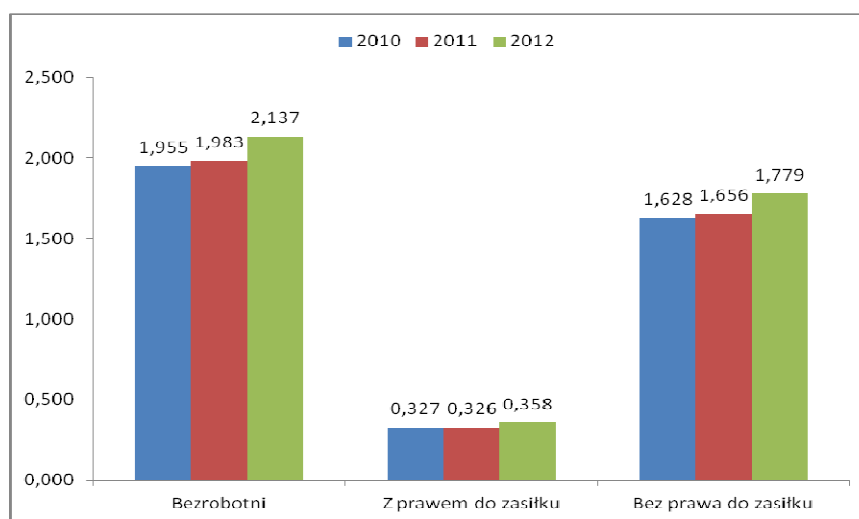
Wykres 25. Osoby bezrobotne w gminie wg czasu pozostawania bez pracy (Stan na 31.12.2012r.)

Tabela nr 25 pokazuje, że wśród bezrobotnych mieszkańców miasta najwięcej osób pozostawało bez pracy przez okres powyżej 2 lat, natomiast najmniej liczny był przedział osób pozostających bez pracy przez mniej niż miesiąc. W pozostałych grupach udział kobiet i mężczyzn rozkładał się niemalże po połowie. Zauważyć można, iż blisko 50% osób bezrobotnych nie pracowało dłużej niż rok, co wiąże się z brakiem doświadczenia zawodowego, stanowiącego często dla potencjonalnych pracodawców warunek zatrudnienia.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

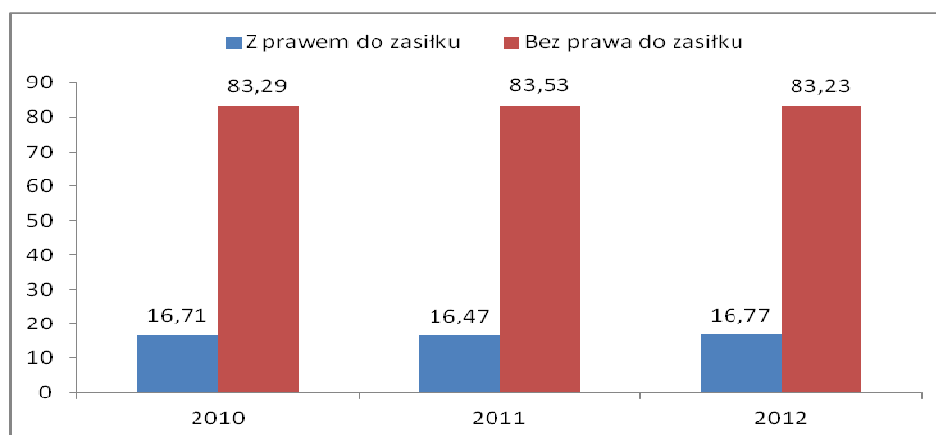
Tab. 25. Bezrobotni w Polsce – podział w latach 2010-2012

Rok	Bezrobotni			Z prawem do zasiłku				Bez prawa do zasiłku			
	ogółem	Kobiety	%	ogółem	W ogólnej liczbie bezrobotnych	Kobiety	%	ogółem	W ogólnej liczbie bezrobotnych	Kobiety	%
					%				%		
2010	1954706	1014792	51,92	326582	16,71	158698	8,12	1628124	83,29	856094	43,8
2011	1982676	1060204	53,47	326471	16,47	168663	8,51	1656205	83,53	891541	45
2012	2136815	1099186	51,44	358250	16,77	171008	8,00	1778565	83,23	928178	43,4

Wykres 26. Bezrobotni w Polsce – podział w latach 2010-2012

W latach 2010-2012 liczba osób bezrobotnych w Polsce stale wzrastała, jednak tylko niewielki odsetek spośród tych osób posiadał prawo do pobierania zasiłku z tytułu bezrobocia, wypłacanego przez urzędy pracy.

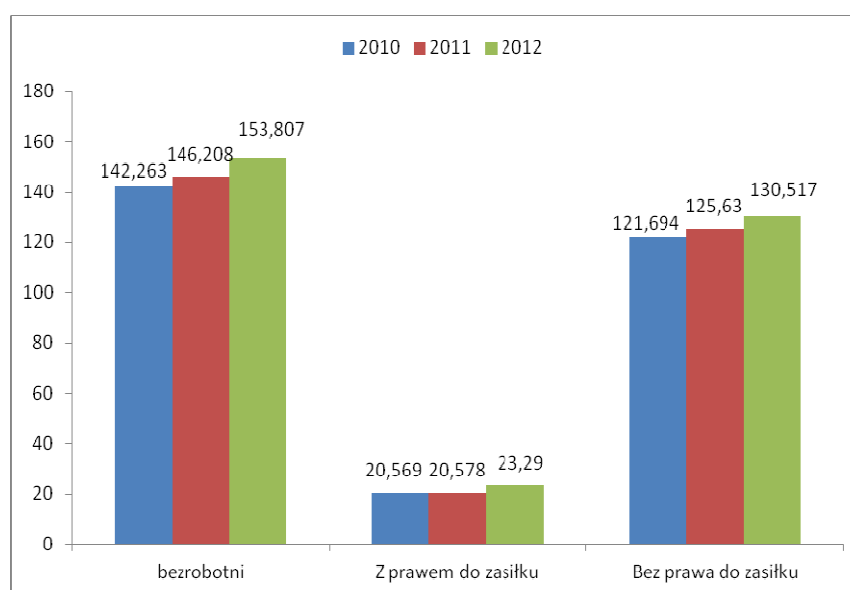

Wykres 27. Bezrobotni w Polsce – podział w latach 2010-2012

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Tab.26. Bezrobotni w województwie podkarpackim – podział w latach 2010-2012

Rok	bezrobotni			Z prawem do zasiłku				Bez prawa do zasiłku			
	ogółem	kobiety	%	ogółem	w ogólnej liczbie bezrobotnych	kobiety	%	ogółem	%	kobiety	%
					%						
2010	142 263	73 359	51,57	20 569	14,46	9 302	6,52	121 694	85,54	64 057	45,03
2011	146 208	77 403	52,94	20 578	14,07	9 565	6,54	125 630	85,93	67 838	46,40
2012	153 807	77 880	50,63	23 290	15,14	9 817	6,38	130 517	84,86	68 063	44,25

Wykres 28. Bezrobotni w województwie podkarpackim – podział w latach 2010-2012

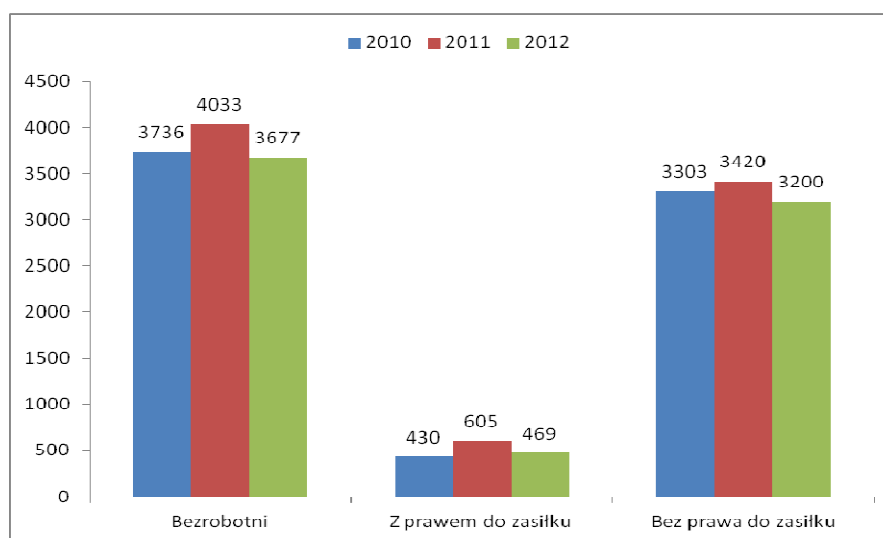
Liczba osób bezrobotnych w województwie podkarpackim w latach 2010-2012 systematycznie rosła. Zdecydowana większość z nich nie miała prawa do zasiłku.

Tab. 27. Bezrobotni w gminie – podział w latach 2010-2012

Rok	Bezrobotni ogółem		Z prawem do zasiłku				Bez prawa do zasiłku			
	Ogółem	Kobiety	Ogółem		Kobiety		Ogółem		Kobiety	
	liczba	liczba	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
2010	3 733	2 034	430	11,5	201	9,9	3 303	88,5	1 833	90,1
2011	4 033	2 128	605	15,0	257	12,1	3 420	84,8	1 871	87,9
2012	3 677	1 861	469	12,7	217	11,7	3 200	87,0	1 644	88,3

Źródło: PUP Mielec

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

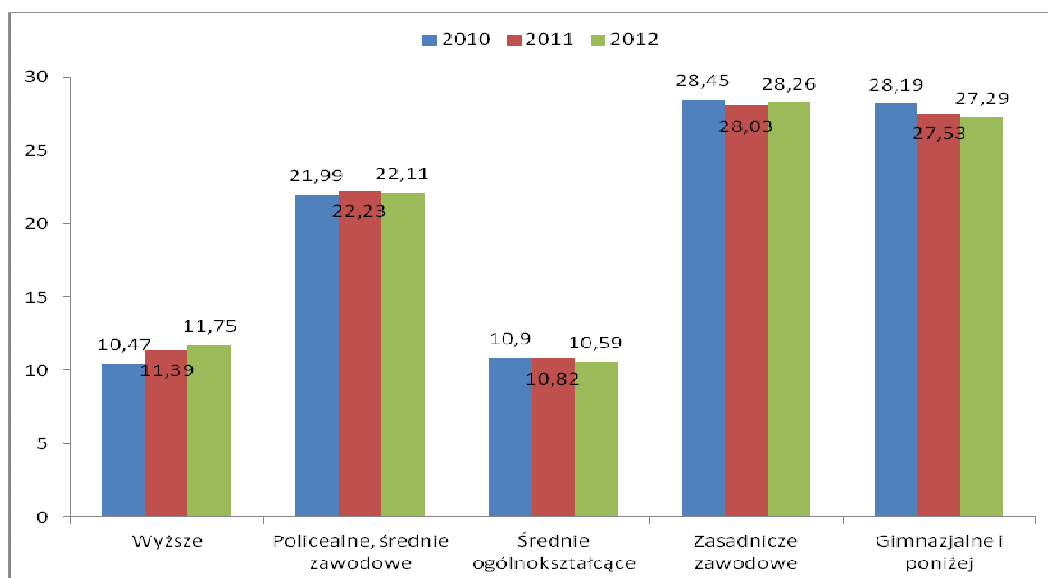
Wykres 29. Bezrobotni w gminie – podział w latach 2010-2012

Liczba osób bezrobotnych w Mielcu była największa w roku 2011, po czym rok później spadła. Zdecydowana większość z tych osób (ok. 87 %) nie posiadała prawa do otrzymywania zasiłku z urzędu pracy.

Tab. 28. Struktura wykształcenia bezrobotnych w Polsce w latach 2010-2012

Wykształcenie	2010		2011		2012	
	Liczba osób	%	Liczba osób	%	Liczba osób	%
Wyższe	204 679	10,47	225 832	11,39	250 989	11,75
Policealne, średnie zawodowe	429 867	21,99	440 693	22,23	472 460	22,11
Średnie ogólnokształcące	213 148	10,90	214 463	10,82	226 270	10,59
Zasadnicze zawodowe	556 193	28,45	555 826	28,03	603 912	28,26
Gimnazjalne i poniżej	550 819	28,19	545 862	27,53	583 184	27,29
Razem	1 954 706	100	1 982 676	100	2 136 815	100

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

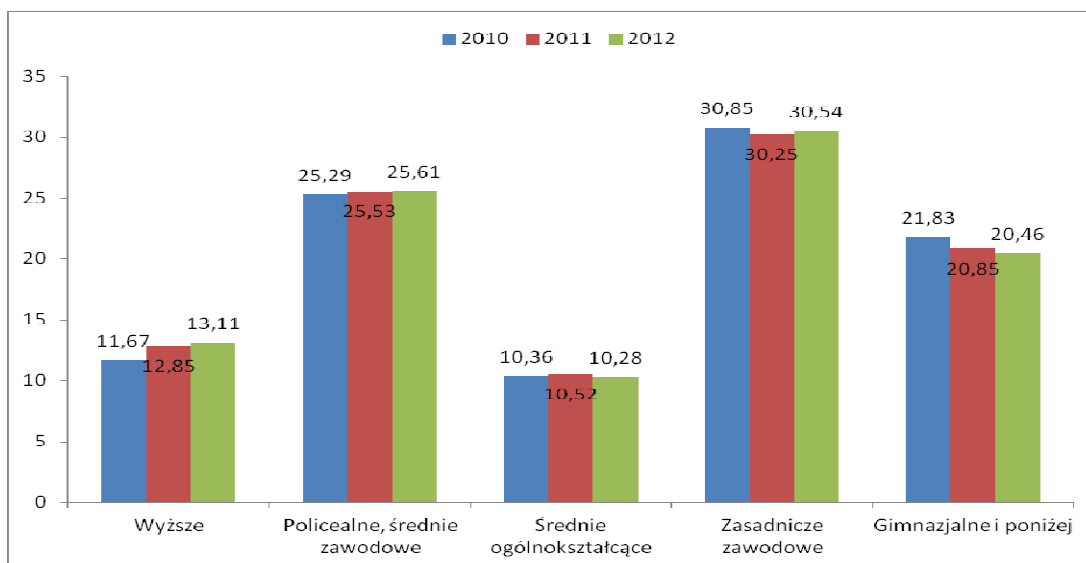
Wykres 30. Struktura wykształcenia bezrobotnych w Polsce w latach 2010-2012

Najwięcej osób bezrobotnych w Polsce w latach 2010-2012 posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe, gimnazjalne lub niższe. Znaczący odsetek stanowiły również osoby z wykształceniem policealnym, średnim i zawodowym. Najmniej liczny przedział stanowiły osoby z wykształceniem wyższym, lecz liczba ta także wzrastała w omawianym okresie czasu.

Tab. 29. Struktura wykształcenia bezrobotnych w woj. podkarpackim w latach 2010-2012 (dane WUP)

Wykształcenie	2010		2011		2012	
	Liczba osób	%	Liczba osób	%	Liczba osób	%
Wyższe	16608	11,67	18781	12,85	20155	13,11
Policealne, średnie zawodowe	35979	25,29	37325	25,53	39397	25,61
Średnie ogólnokształcące	14737	10,36	15388	10,52	15818	10,28
Zasadnicze zawodowe	43892	30,85	44223	30,25	46968	30,54
Gimnazjalne i poniżej	31047	21,83	30491	20,85	31469	20,46
Razem	142263	100	146208	100	153807	100

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Wykres 31. Struktura wykształcenia bezrobotnych w woj. podkarpackim w latach 2010-2012

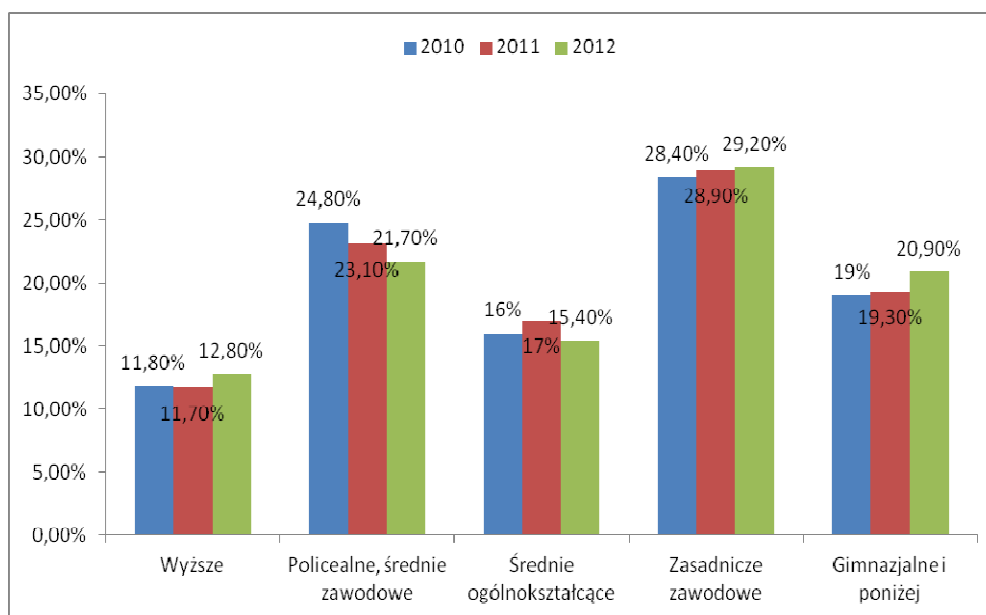
Na Podkarpaciu największą część osób bezrobotnych stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym. Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym w latach 2010-2012 systematycznie malała. Zestawienie pokazuje, że coraz więcej osób z wykształceniem wyższym nie ma pracy. W omawianych latach więcej było osób bezrobotnych z wykształceniem wyższym (11,8%-12,8%) niż z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (10,36-10,28%).

Tab. 30. Struktura wykształcenia bezrobotnych w Mielcu w latach 2010-2012

Wykształcenie	2010		2011		2012	
	Liczba osób	%	Liczba osób	%	Liczba osób	%
Wyższe	441	11,8	472	11,7	472	12,8
Policealne, średnie zawodowe	926	24,8	933	23,1	798	21,7
Średnie ogólnokształcące	596	16,0	683	17,0	565	15,4
Zasadnicze zawodowe	1 059	28,4	1 165	28,9	1 073	29,2
Gimnazjalne i poniżej	711	19,0	780	19,3	769	20,9
Razem	3 733	100	4 033	100	3 677	100

Zródło: PUP Mielec

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

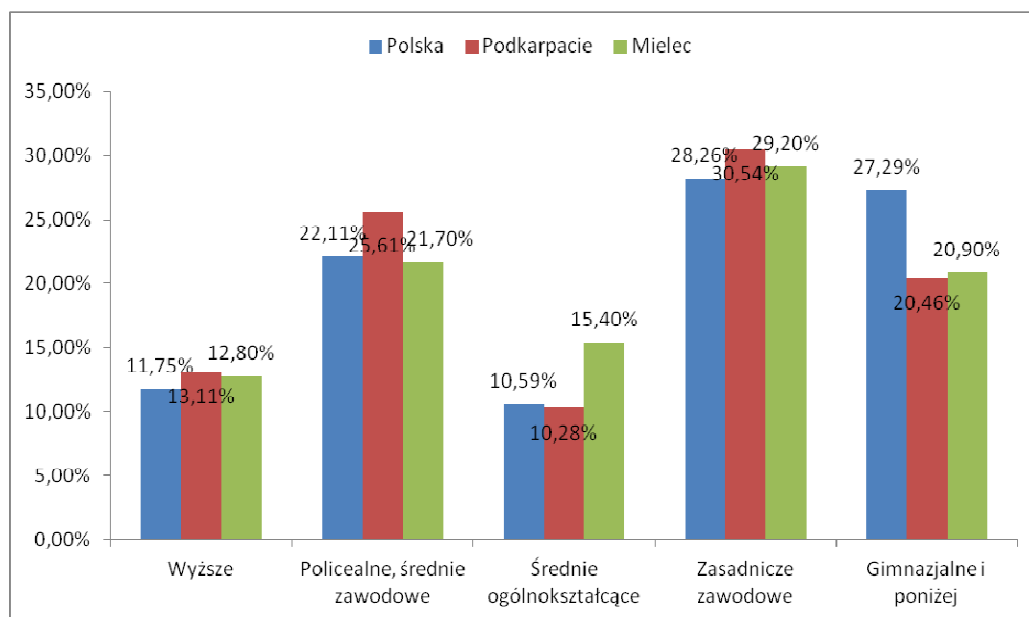
Wykres 32. Struktura wykształcenia bezrobotnych w Mielcu w latach 2010-2012

W Mielcu, w latach 2010-2012, największą część wśród ogółu osób bezrobotnych stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym, natomiast najmniej liczny przedział stanowiły osoby posiadające wykształcenie wyższe. W roku 2012 ich liczba wzrosła. Wzrastał także odsetek osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym, co może świadczyć o braku ofert pracy dla osób słabo wykształconych lub o pewnej słabości systemu edukacyjnego.

Tab. 31. Struktura wykształcenia bezrobotnych w Polsce, woj. podkarpackim i w Mielcu w 2012 r.

Wykształcenie	Polska		Podkarpacie		Mielec	
	Liczba osób	%	Liczba osób	%	Liczba osób	%
Wyższe	250989	11,75	20155	13,11	472	12,8
Policealne, średnie zawodowe	472460	22,11	39397	25,61	798	21,7
Średnie ogólnokształcące	226270	10,59	15818	10,28	565	15,4
Zasadnicze zawodowe	603912	28,26	46968	30,54	1.073	29,2
Gimnazjalne i poniżej	583184	27,29	31469	20,46	769	20,9
Razem	2136815	100	153807	100	2604	100

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Wykres 33. Struktura wykształcenia bezrobotnych w Polsce, woj. podkarpackim i w Mielcu w 2012r.

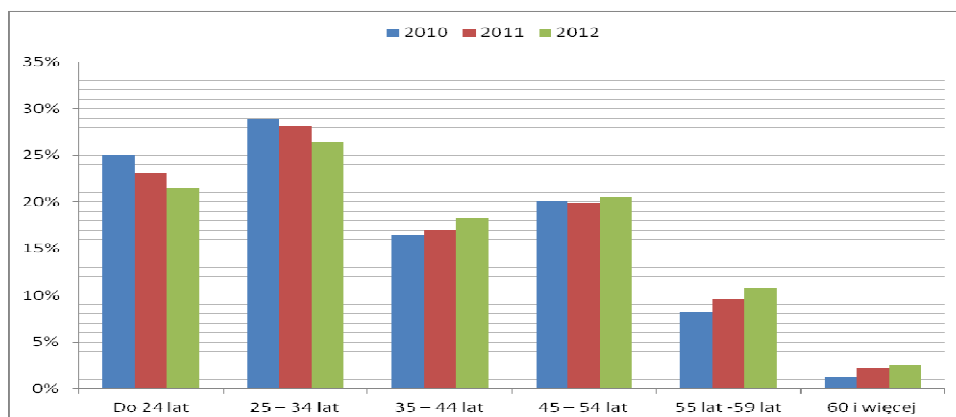
Największą część osób bezrobotnych zarówno w Polsce, na Podkarpaciu jak i w Mielcu, stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym. Natomiast odsetek osób bezrobotnych z wyższym, policealnym i średnim zawodowym był najwyższy na Podkarpaciu. W roku 2012 w Mielcu największy, w stosunku do Polski i Podkarpacia, był odsetek osób bezrobotnych z wykształceniem średnim.

Tab. 32. Struktura wiekowa bezrobotnych w Mielcu w latach 2010-2012

Wiek	2010		2011		2012	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%
do 24 lat	935	25,0	931	23,1	789	21,5
25 – 34 lat	1 079	28,9	1 140	28,2	972	26,4
35 – 44 lat	616	16,5	684	17,0	673	18,3
45 – 54 lat	750	20,1	804	19,9	754	20,5
55 – 59 lat	304	8,2	386	9,6	397	10,8
60 i więcej	49	1,3	88	2,2	92	2,5
Razem	3 733	100	4 033	100	3 677	100

Źródło: PUP Mielec

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

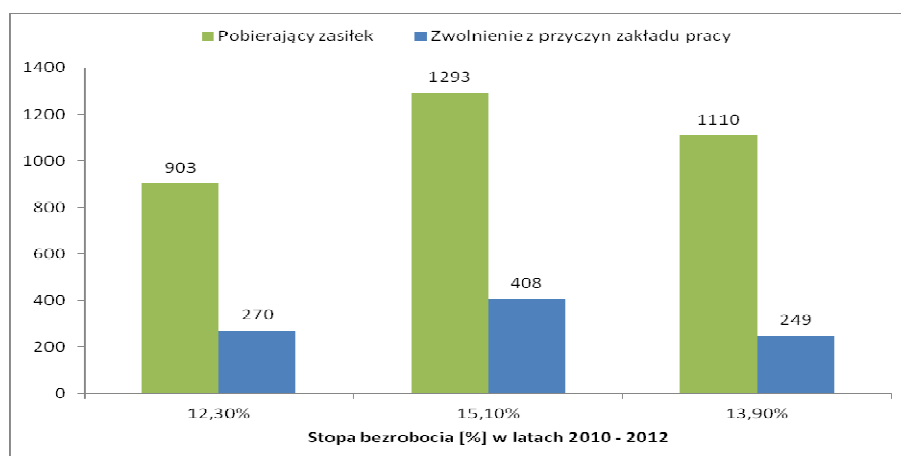
Wykres 34. Struktura wiekowa bezrobotnych w latach 2010-2012

W omawianym okresie najwięcej osób bezrobotnych w latach było w wieku między 25 a 34 rokiem życia, a nieznacznie mniej było osób do 24 roku życia. Liczby te jednak z roku na rok maleją. Przybywa natomiast osób bezrobotnych, które mają więcej niż 55 lat.

Tab. 33. Bezrobotni z powiatu mieleckiego w latach 2010-2012

Wyszczególnienie	2010	2011	2012
Pobierający zasiłek	903	1 293	1 110
Zwolnienie z przyczyn zakładu pracy	270	408	249
Stopa bezrobocia [%]	12,3	15,1	13,9
Bezrobotni na 1 ofertę (z terenu powiatu) *	23	34	24

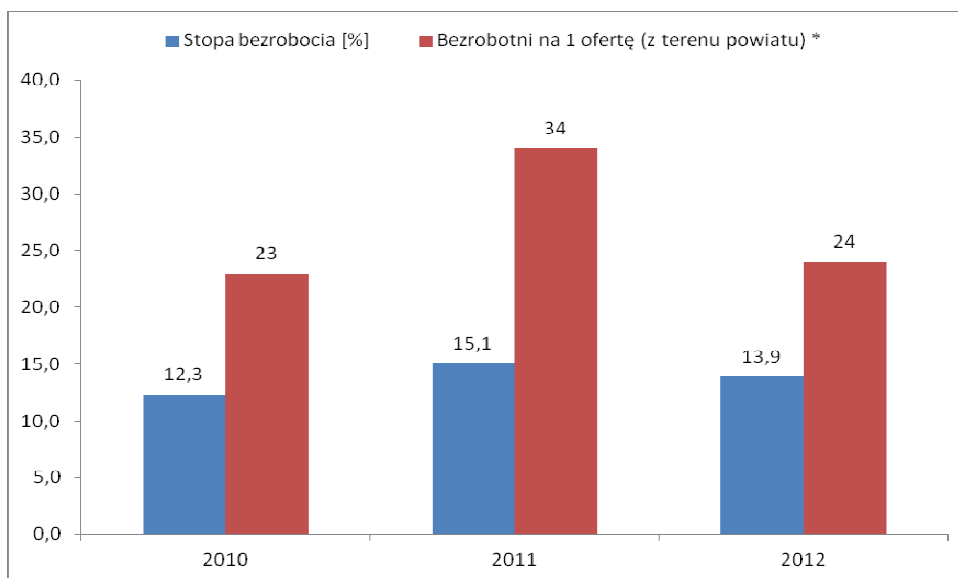
Zródło: PUP Mielec

Wykres 35. Charakterystyka bezrobotnych powiatu w latach 2010-2012

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Stopa bezrobocia na terenie powiatu mieleckiego była najwyższa w 2011r., po czym zmniejszyła się w roku 2012. W roku 2011 najczęściej zwolnień pracowników miało miejsce z przyczyn zakładu pracy.

Wykres 36. Charakterystyka bezrobotnych powiatu mieleckiego w latach 2010-2012

Najwięcej osób bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy w powiecie mieleckim było w roku 2011, kiedy to również była najwyższa stopa bezrobocia.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

ROZDZIAŁ II. Diagnoza problemów społecznych gminy

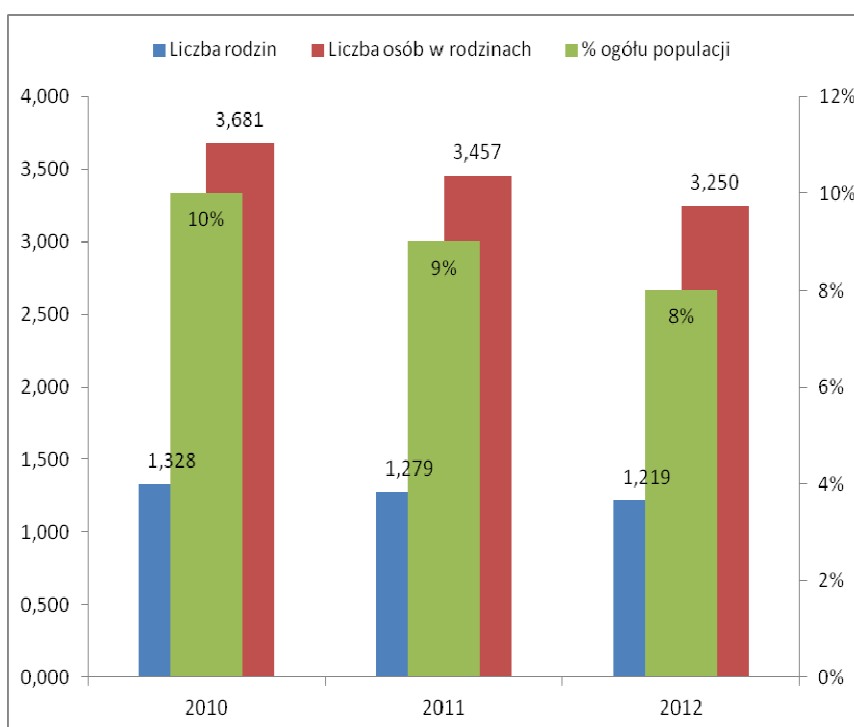
2.1. DANE DOTYCZĄCE POMOCY SPOŁECZNEJ

A. Dane ogólne

Tab. 34. Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej w Polsce w latach 2010-2012

Lata	Liczba mieszkańców	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	% ogółu populacji
2010	38 529 866	1 327 992	3 681 464	10
2011	38 538 447	1 278 745	3 457 170	9
2012	38 533 299	1 218 692	3 250 112	8

Źródło: GUS i Sprawozdania MPiPS – 03

Wykres 37. Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej w Polsce wśród całej populacji w latach 2010-2012

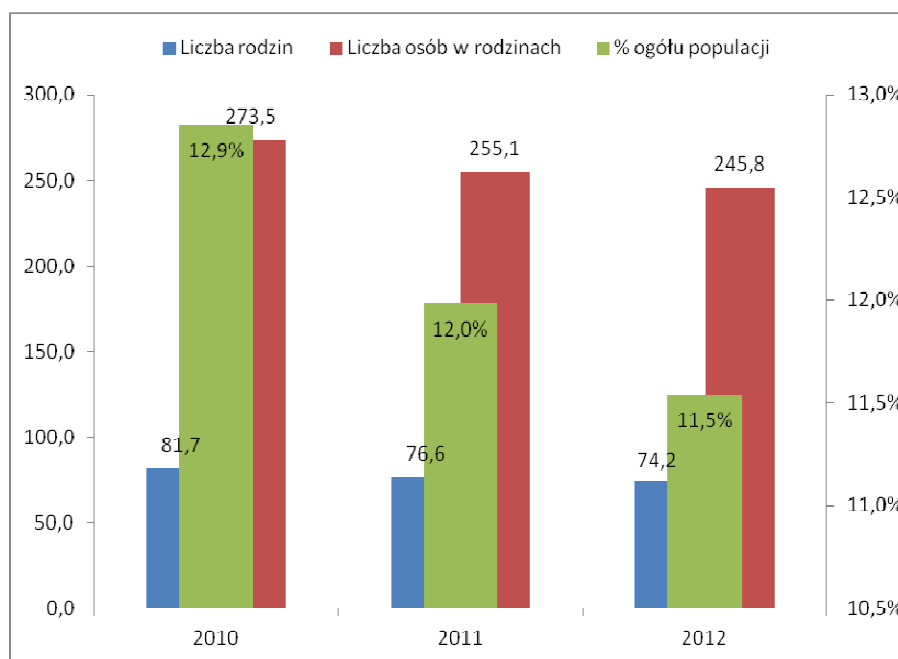
Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej w Polsce w latach 2010-2012 zmniejszała się. Wynikało to z braku waloryzacji kryterium dochodowego uprawniającego do pomocy społecznej od 2006 r., wskutek czego w skali kraju pracę straciło około 1,8 mln osób.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Tab.35. Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej w województwie podkarpackim wśród całej populacji w latach 2010-2012

Lata	Liczba mieszkańców	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	% ogółu populacji
2010	2 127 948	81 683	273 459	12,9
2011	2 128 687	76 647	255 071	12,0
2012	2 130 109	74 223	245 759	11,5

Źródło: dane GUS i Sprawozdania MPiPS – 03

Wykres 38. Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej w województwie podkarpackim wśród całej populacji w latach 2010-2012

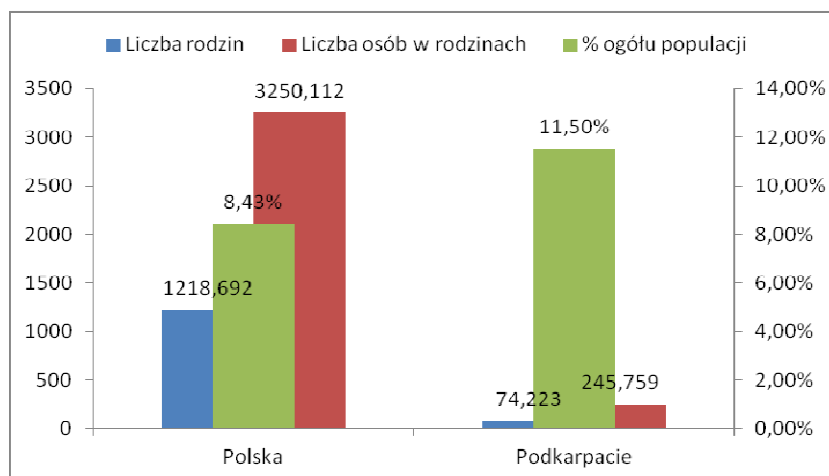
Liczba rodzin i osób w rodzinach w latach 2010-2012 w województwie podkarpackim zmniejszała się. Przyczyną, podobnie jak w przypadku osób korzystających z pomocy społecznej, był brak waloryzacji progów dochodowych.

Tab.36. Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej w Polsce, województwie podkarpackim i w Mielcu wśród całej populacji w 2012r.

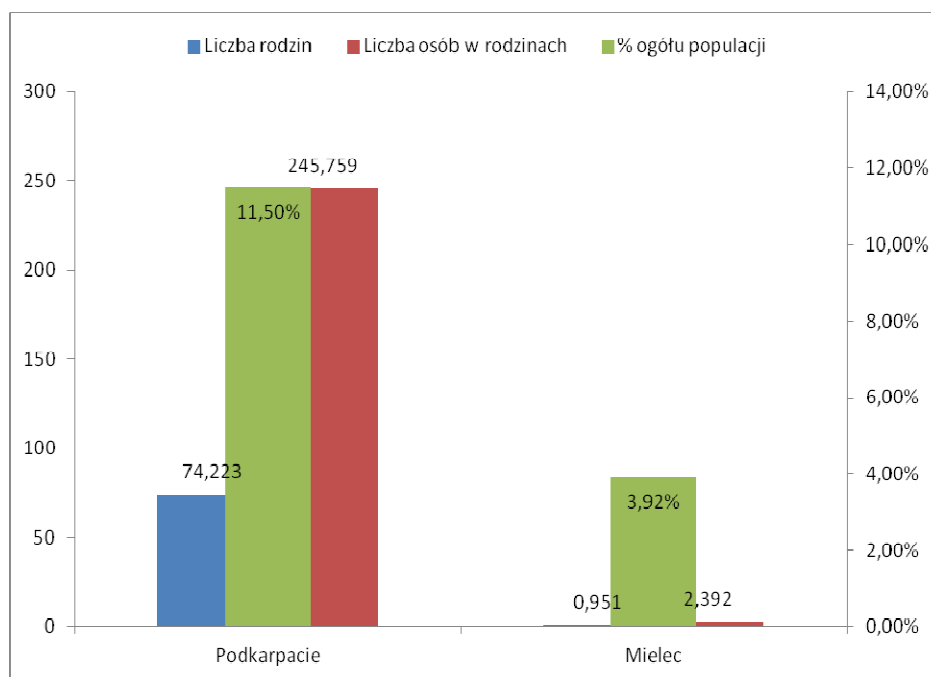
	Liczba mieszkańców	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	% ogółu populacji
Polska	38 533 299	1 218 692	3 250 112	8,43
Podkarpacie	2 130 120	74 223	245 759	11,50
Mielec	61 030	951	2 392	3,92

Źródło: dane GUS i Sprawozdania MPiPS – 03

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Wykres 39. Liczba osób i rodzin (w tys.) korzystających z pomocy społecznej w Polsce i w woj. podkarpackim w 2012r.

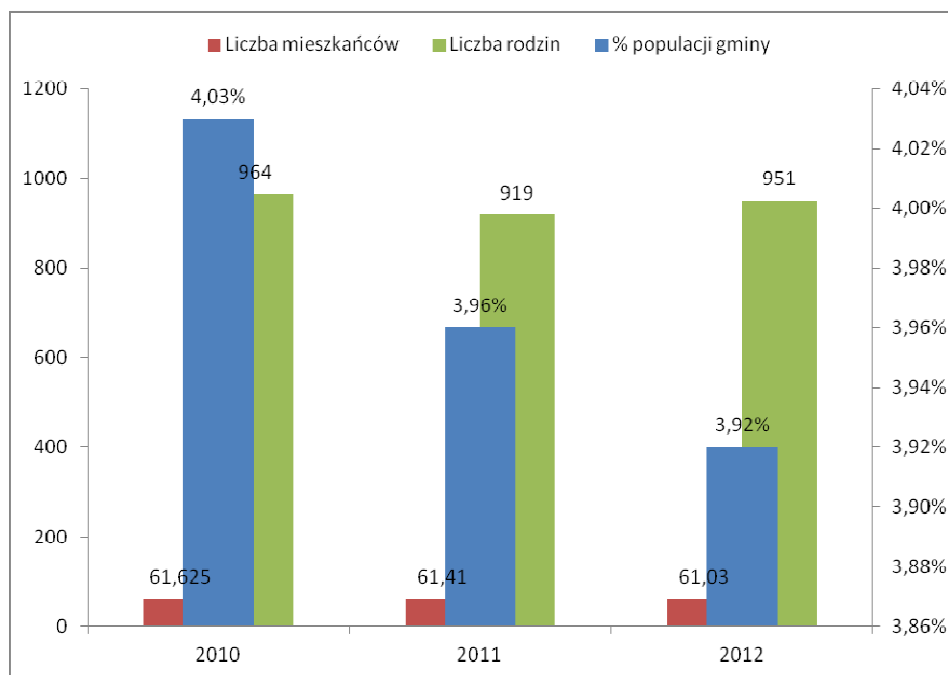
Wykres 40. Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej w Polsce, województwie podkarpackim i w Mielcu wśród całej populacji w 2012r.

Tab.37. Liczba osób i rodzin korzystających w Mielcu z pomocy społecznej wśród całej populacji w latach 2010-2012

Lata	Liczba mieszkańców	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	% populacji gminy
2010	61.625	964	2 482	4,03
2011	61.410	919	2 433	3,96
2012	61.030	951	2 392	3,92

Zródło: MOPS Mielec, POMOST

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Wykres 41. Liczba osób i rodzin korzystających w Mielcu z pomocy społecznej w latach 2010-2012

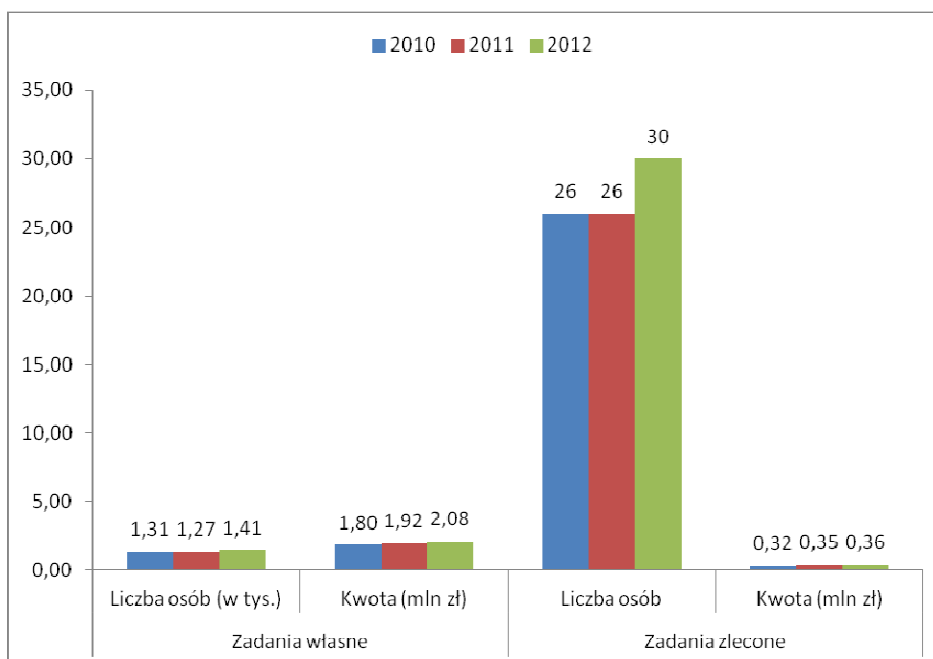
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w Polsce była najniższa w roku 2011. W Mielcu również nastąpił spadek liczby klientów pomocy społecznej, ale w mniejszym stopniu niż miało to miejsce w Polsce i na Podkarpaciu.

Tab. 38. Zestawienie liczbowe osób objętych świadczeniami pomocy społecznej w Mielcu w latach 2010-2012

Rok	Zadania własne		Zadania zlecone	
	Liczba osób	Kwota (zł)	Liczba osób	Kwota (zł)
2010	1 311	1 803 853	26	317 457
2011	1 274	1 922 387	26	354 018
2012	1 413	2 083 193	30	357 294

Źródło: MOPS Mielec, POMOST

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Wykres 42. Zestawienie liczbowe osób objętych świadczeniami pomocy społecznej w latach 2010-2012

Zarówno liczba osób objętych świadczeniami pomocy społecznej jak i kwota przeznaczona na zadania zlecone i własne w latach 2010-2012 zwiększała się, mimo braku waloryzacji kryterium dochodowego w pomocy społecznej.

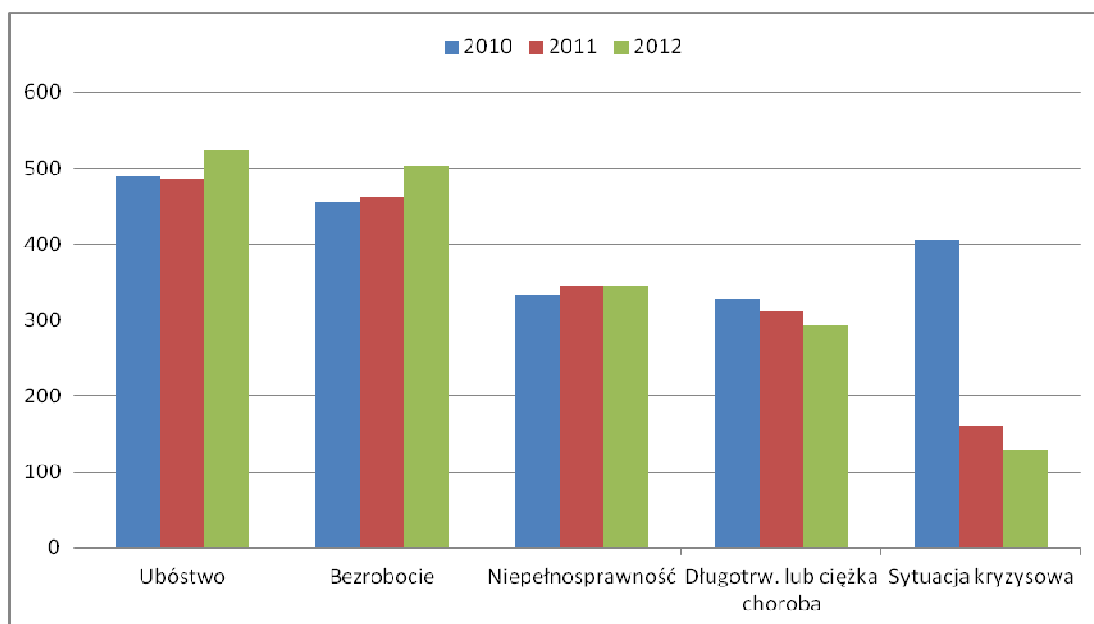
Tab.39. Powody przyznawania świadczeń z pomocy społecznej w Mielcu w latach 2010-2012

Przyczyna trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin ogółem w 2010r.	Liczba osób w rodzinach w 2010r.	Liczba rodzin ogółem w 2011 r.	Liczba osób w rodzinach w 2011r.	Liczba rodzin ogółem w 2012 r.	Liczba osób w rodzinach w 2012r.
Ubóstwo	489	1 353	485	1.270	524	1.285
Bezdomność	29	45	28	31	30	37
Bezrobocie	455	1 453	462	1.413	503	1.472
Niepełnosprawność	332	747	345	797	345	781
Długotrwała lub ciężka choroba	327	765	313	733	293	679
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i powadzeniu. gosp. domowego – ogółem, w tym:	122	491	121	497	136	544
rodziny niepełne	90	305	84	266	89	277
rodziny wielodzietne	33	200	36	241	43	261
Przemoc w rodzinie	25	85	31	133	18	72
Alkoholizm	26	47	42	86	55	100

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

narkomania	2	3	4	7	5	5
Trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego	9	11	7	7	14	23
Zdarzenia losowe	1	3	1	1	0	0
Sytuacja kryzysowa	405	1 566	160	619	128	279
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0	0	0

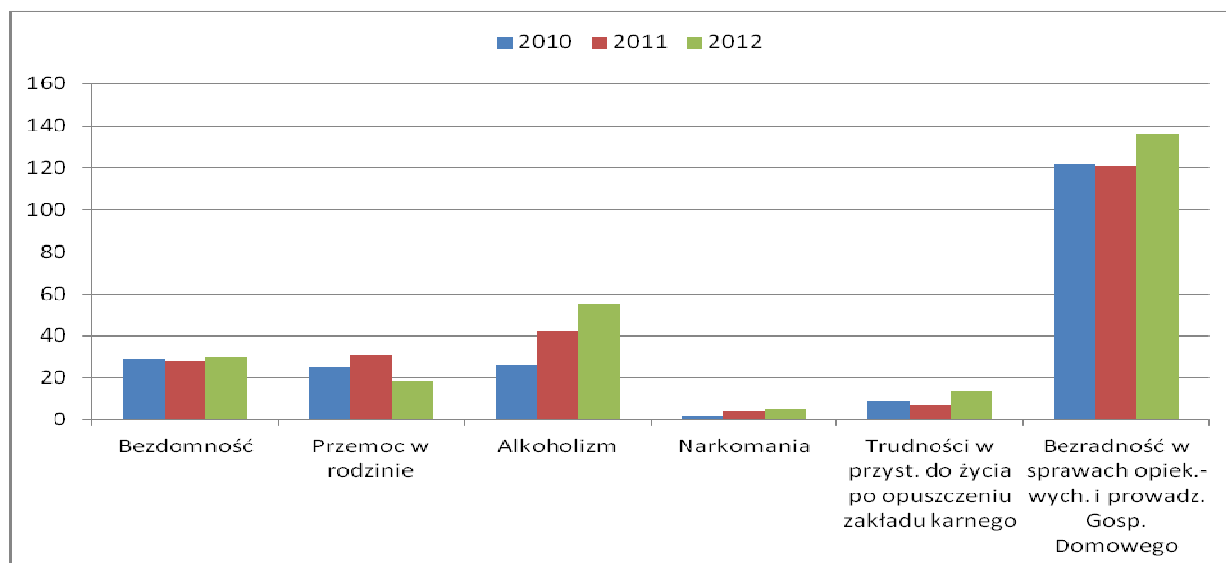
Źródło: MOPS Mielec, POMOST

Wykres 43. Przyczyny przyznawania pomocy w gminie w latach 2010-2012

W latach 2010-2012 najczęstszymi powodami przyznawania świadczeń z pomocy społecznej w Mielcu były ubóstwo i bezrobocie. Na przestrzeni tego czasu liczba świadczeń przyznawanych z tych dwóch powodów rosła. Największą ilość świadczeń z powodu wystąpienia sytuacji kryzysowej w rodzinie przyznano w roku 2010, po czym liczba ta systematycznie malała. Podobnie zmniejszała się liczba świadczeń z powodu występowania w rodzinie długotrwałej lub ciężkiej choroby.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Wykres 44. Powody przyznawania pomocy w gminie w latach 2010-2012

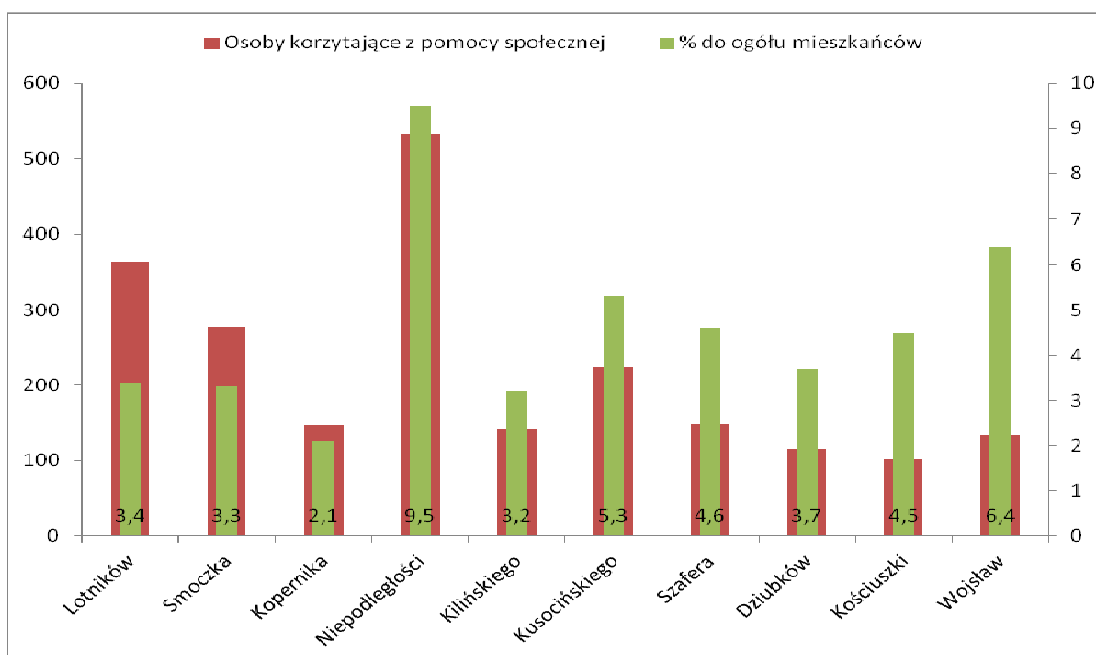
Największy przyrost przyznawanych świadczeń w latach 2010-2012 nastąpił z powodu występowania w rodzinie problemu alkoholizmu, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz bezradności w prowadzenia gospodarstwa domowego. Nieznaczny przyrost odnotowano również w kwestii występowania problemów bezdomności i narkomanii. Spadła natomiast liczba świadczeń przyznawanych ze względu na przemoc w rodzinie.

Tab.40. Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej w 2012r.

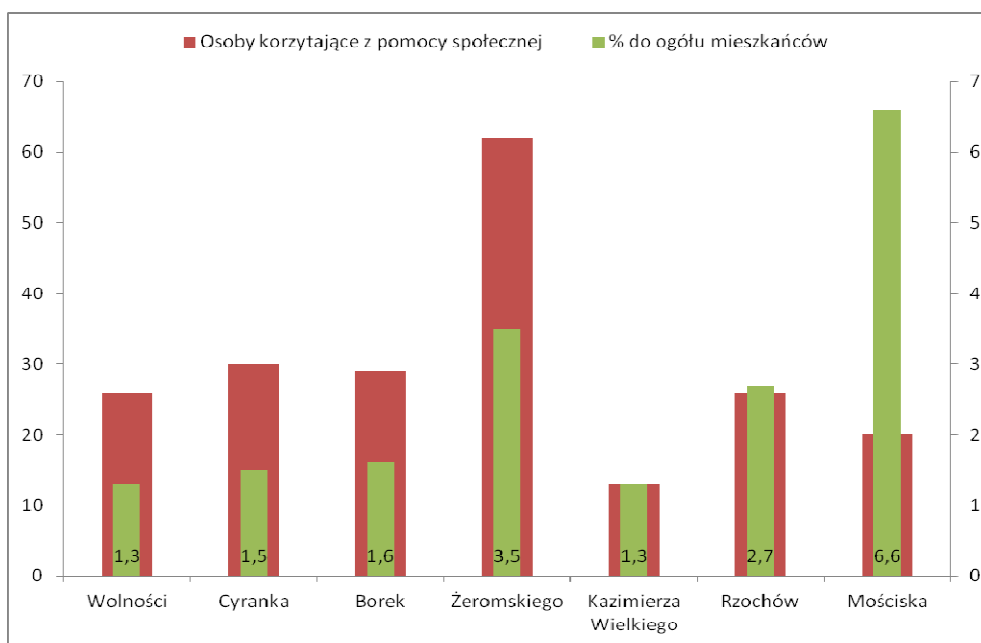
Nazwa osiedla	Liczba mieszkańców	Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy społ.		
		Rodziny	Osoby	% do ogółu mieszkańców
Borek	1 771	11	29	1,6
Cyranka	1 954	14	30	1,5
Dziubków	3 108	38	115	3,7
Kazimierza Wielkiego	1 017	6	13	1,3
Kilińskiego	4 482	76	142	3,2
Kopernika	7 033	65	147	2,1
Kościuszki	2 289	43	102	4,5
Kusocińskiego	4 209	102	224	5,3
Lotników	10 749	135	364	3,4
Mościska	305	8	20	6,6
Niepodległości	5 591	194	533	9,5
Rzochów	953	10	26	2,7
Smoczka	8 424	117	277	3,3
Szafera	3 242	43	149	4,6
Wojśław	2 078	48	133	6,4
Wolności	2 057	12	26	1,3
Żeromskiego	1 768	29	62	3,5
Razem	61 030	951	2 392	3,9

Zródło: MOPS Mielec

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Wykres 45. Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej w 2012r.

Wykres 46. Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej w 2012r.

Największą część wszystkich osób korzystających z pomocy społecznej (% do ogółu mieszkańców osiedla) stanowią mieszkańcy z osiedli: Niepodległości, Mościska i Wojśław, natomiast najmniejszą – mieszkańcy osiedli: Wolności i Kazimierza Wielkiego.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Tab.41. Zestawienie zbiorcze rzeczywistej liczby osób objętych pomocą społeczną w Mielcu za lata 2010-2012

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie			Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	1 334	1 298	1 441	719	716	766	1 936	1 908	1 966
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania	26	26	30	24	26	30	75	87	100
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	1 311	1 274	1 413	698	692	738	1 865	1 823	1 870
Pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej – ogółem	-	-	-	956	900	846	2 420	2 334	2 060
W tym wyłącznie w postaci socjalnej	-	-	-	245	203	185	546	525	426

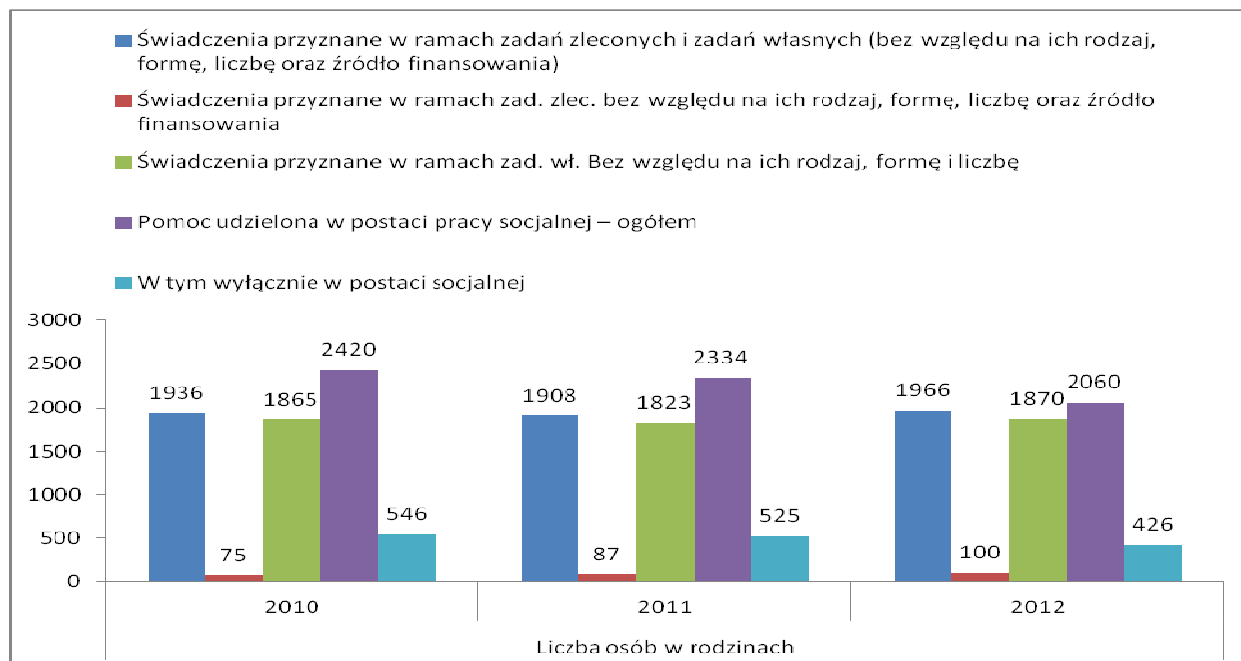
Źródło: MOPS Mielec, POMOST

Wykres 47. Zestawienie zbiorcze liczby osób objętych pomocą społeczną w Mielcu za lata 2010-2012

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Jak pokazuje powyższy wykres, liczba osób, którym przyznano świadczenia w ramach zadań własnych nieznacznie spadła w 2011r. Natomiast liczba świadczeń zleconych pozostawała niezmienna, aż do roku 2012, w którym nastąpił ich wzrost.

Wykres 48. Zestawienie zbiorcze rzeczywistej liczby osób objętych pomocą społeczną w Mielcu w okresie 2010 – 2012

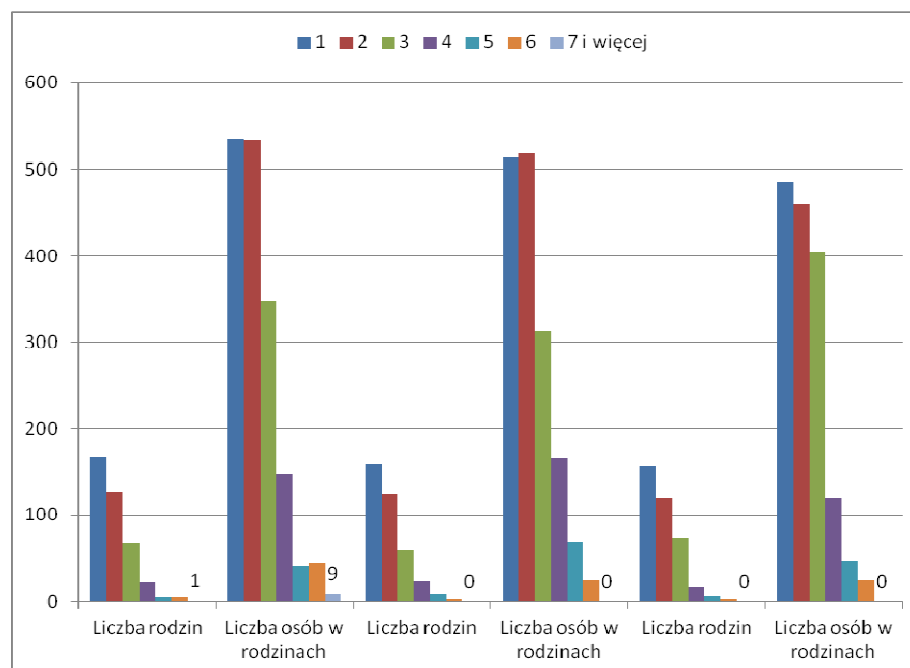
W latach 2010-2012 pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej systematycznie malała. Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych zmniejszyły się w roku 2011, natomiast w 2012r. ponownie wzrosły. Liczba osób w rodzinach, które zostały objęte pomocą w ramach zadań zleconych, systematycznie wzrastała w omawianym okresie czasu.

Tab.42. Liczba dzieci w rodzinach korzystających z pomocy MOPS w latach 2010-2012

Rok	2010			2011			2012		
	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Rodziny o liczbie dzieci	1	167	535	1	159	513	1	157	485
	2	127	533	2	124	519	2	119	460
	3	68	347	3	60	312	3	75	404
	4	23	147	4	25	166	4	18	119
	5	6	42	5	9	69	5	7	48
	6	5	46	6	3	26	6	3	26
	7 i więcej	1	9	9	7 i więcej	0	0	7 i więcej	0
Razem	X	397	1 659	X	380	1 605	X	379	1 542

Źródło: MOPS Mielec, POMOST

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Wykres 49. Liczba dzieci w rodzinach korzystających z pomocy MOPS w l. 2010-2012

Najwięcej rodzin korzystających z pomocy społecznej posiadało jedno lub dwoje dzieci (w omawianym okresie czasu). Zauważyć można, iż w 2012r. wzrosła liczba rodzin, w których deklarowano posiadanie 3 dzieci.

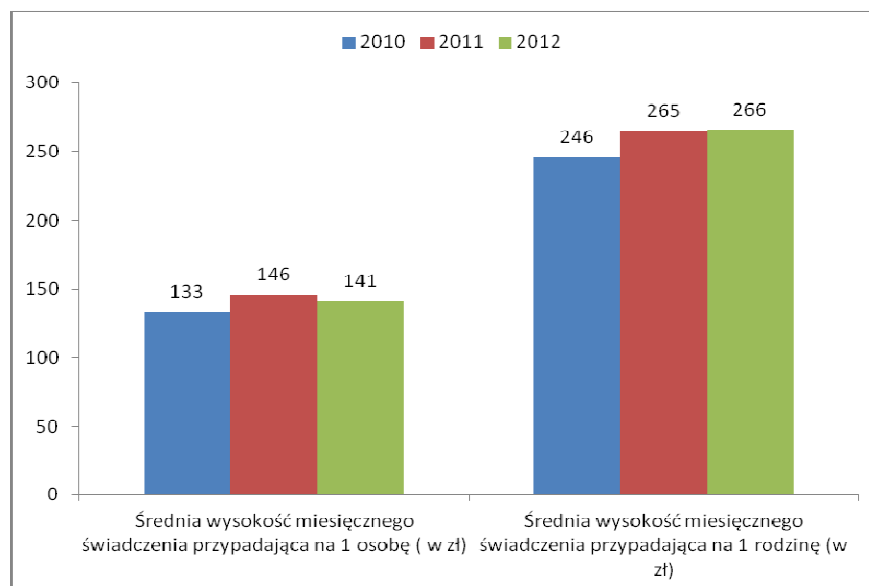
B. Finanse

Tab.43. Średnia wysokość miesięcznego świadczenia przyznawanego przez MOPS w latach 2010 – 2012

Wyszczególnienie	2010	2011	2012
Średnia wysokość miesięcznego świadczenia przypadająca na 1 osobę (w zł)	133,0	146,0	141,0
Średnia wysokość miesięcznego świadczenia przypadająca na 1 rodzinę (w zł)	246,0	265,0	266,0

Źródło: MOPS Mielec

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Wykres 50. Średnia wysokość miesięcznego świadczenia przyznanego przez MOPS w latach 2010-2012

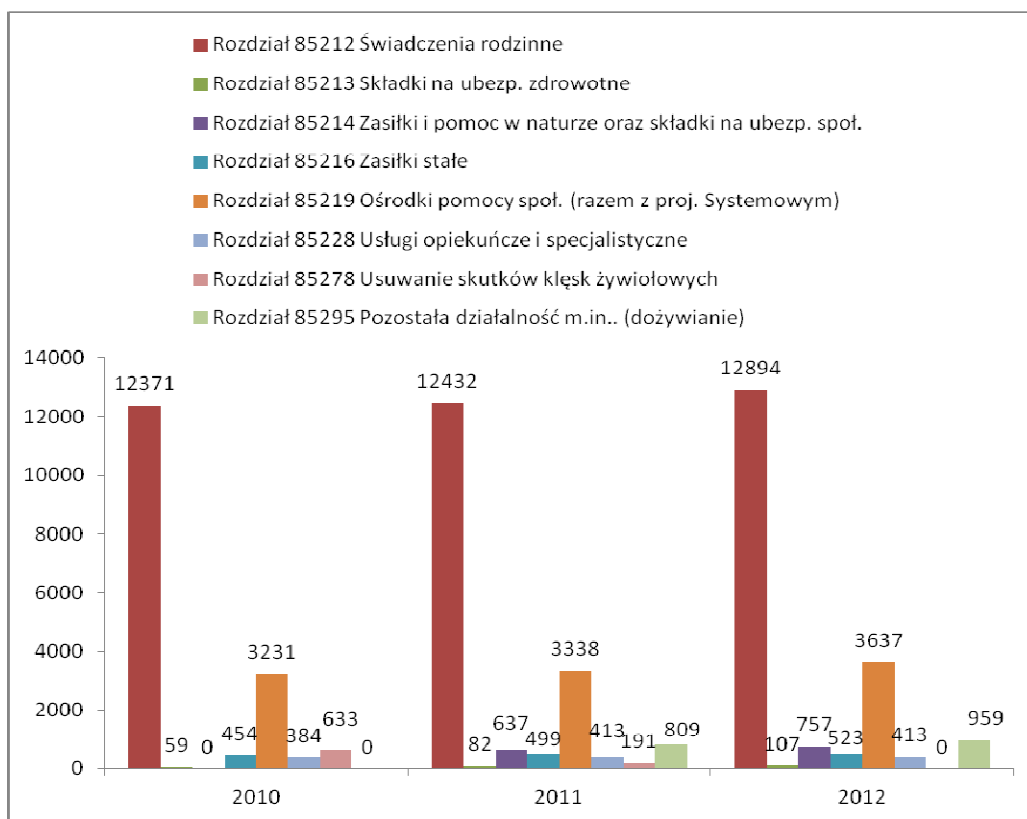
Wysokość miesięcznych świadczeń przyznawanych przez MOPS na rodzinę w latach 2010-2012 uległa podwyższeniu. Natomiast średnia wysokość miesięcznego świadczenia przypadającego na jedną osobę wzrosła w 2011 r., po czym w 2012 r. nieznacznie zmalała.

Tab.44. Wykonanie planu budżetu według rozdziałów w latach 2010-2012 (w tys. zł)

Lp.	Tytuł	2010	2011	2012
1.	Rozdział 85212 Świadczenia rodzinne	12 371	12 432	12 894
2.	Rozdział 85213 Składki na ubezpieczenie zdrowotne	59	82	107
3.	Rozdział 85214 Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie społeczne	658	637	757
4.	Rozdział 85216- Zasiłki stałe	454	499	523
5.	Rozdział 85219 Ośrodki pomocy społecznej (razem z proj. systemowym)	3 231	3 338	3 637
6.	Rozdział 85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne	384	413	413
7.	Rozdział 85278 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	633	191	-
8.	Rozdział 85295 Pozostała działalność, m.in. dożywianie	754	809	959
9.	Rozdział 85215 Dodatki mieszkaniowe	-	-	-
10.	Ogółem	18 544	18 401	19 290

Źródło: MOPS Mielec

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Wykres 51. Wykonanie planu budżetu według rozdziałów w latach 2010-2012 (w tys. zł)

Wysokość wypłacanych świadczeń rodzinnych w latach 2010-2012 nieznacznie, choć systematycznie wzrastała. Podobnie sytuacja wyglądała w przypadku środków przeznaczonych m.in. na dożywianie, zasiłki stałe oraz usługi opiekuńcze i specjalistyczne.

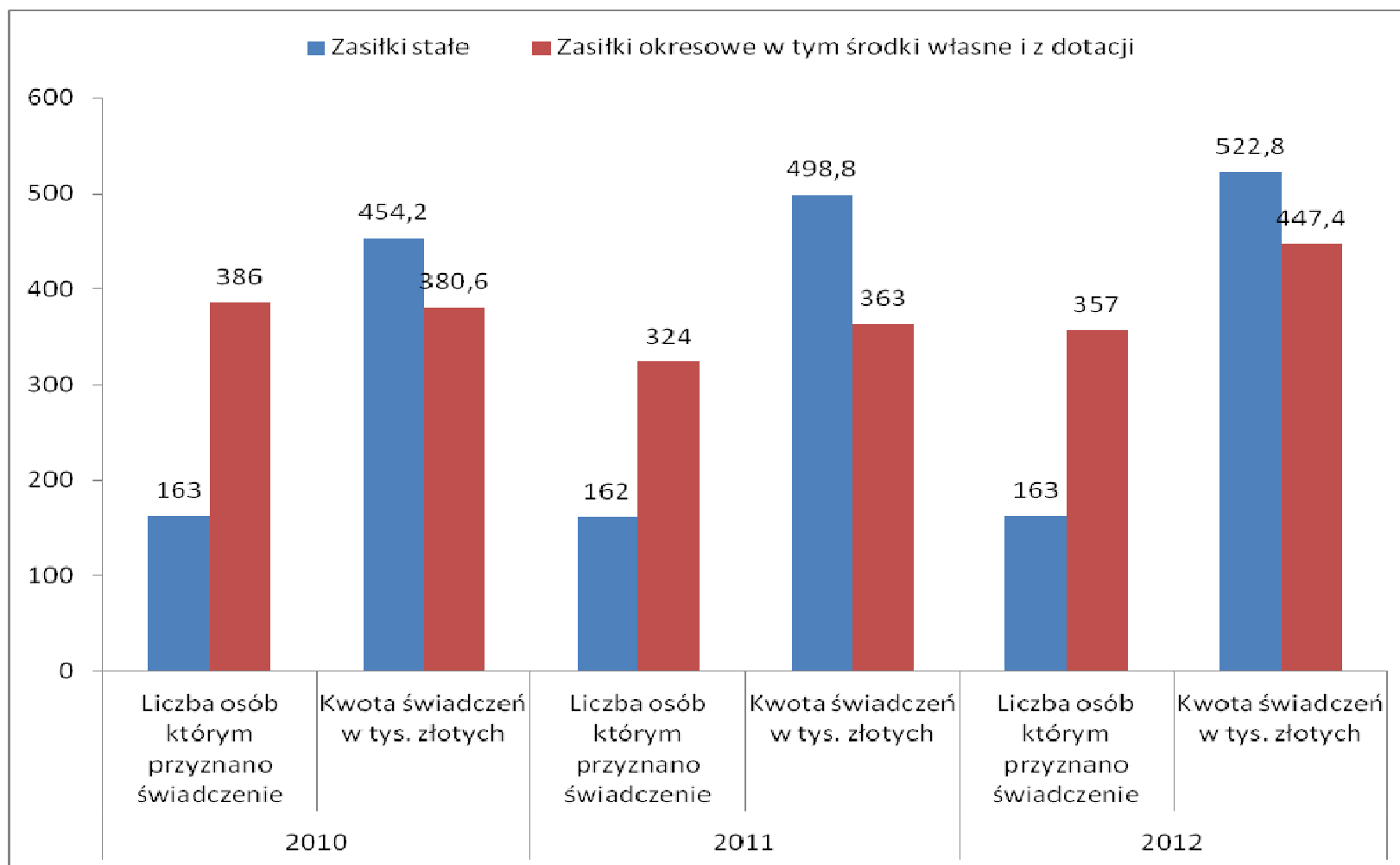
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Tab.45. Realizacja zadań według form pomocy 2010-2012

Lp	Formy pomocy	2010				2011				2012			
		Liczba osób którym przyznano świadczenie	Liczba osób w rodzinie	Kwota świadczeń w tys. zł	Wzrost do roku poprzedniego w %	Liczba osób którym przyznano świadczenie	Liczba osób w rodzinie	Kwota świadczeń w tys. złotych	Wzrost do roku poprzedniego w %	Liczba osób którym przyznano świadczenie	Liczba osób w rodzinie	Kwota świadczeń w tys. złotych	Wzrost do roku poprzedniego w %
1.	Zasiłki stałe	163	260	454,2	- 3,42	162	228	498,8	9,82	163	237	522,8	4,81
2.	Zasiłki okresowe w tym: środki własne środki z dotacji	386	1.151	380,6	- 6,69	324	991	363,0	- 4,62	357	1.054	447,4	23,25
3.	Posiłek w tym dla dzieci	912	1.216	589,5	24,52	907	1.191	658,8	11,76	1.048	1.352	679,3	3,11
4.	Usługi opiekuńcze	15	15	66,8	7,92	18	22	58,7	- 12,13	11	11	55,9	- 4,77
5.	Zasiłek celowy zdarzenie losowe	1	3	1,2	-	1	1	0,2	-	0	0	0	-
6.	Sprawienie pogrzebu	0	0	0	-	2	2	3,9	-	0	0	0	-
7.	Zasiłek celowy, celowy specjalny, celowy zwrotny	486	1.233	306,2	0,46	464	1.191	328,2	7,18	495	1.214	358,3	9,17
8.	Poradnictwo specjalistyczne	522	1.998	-	-	251	465	-	-	319	798	-	-
	Interwencja kryzysowa	405	1.566	-	-	160	619	-	-	128	279	-	-
	Praca socjalna	956	2.420	-	-	900	2.334	-	-	846	2.060	-	-

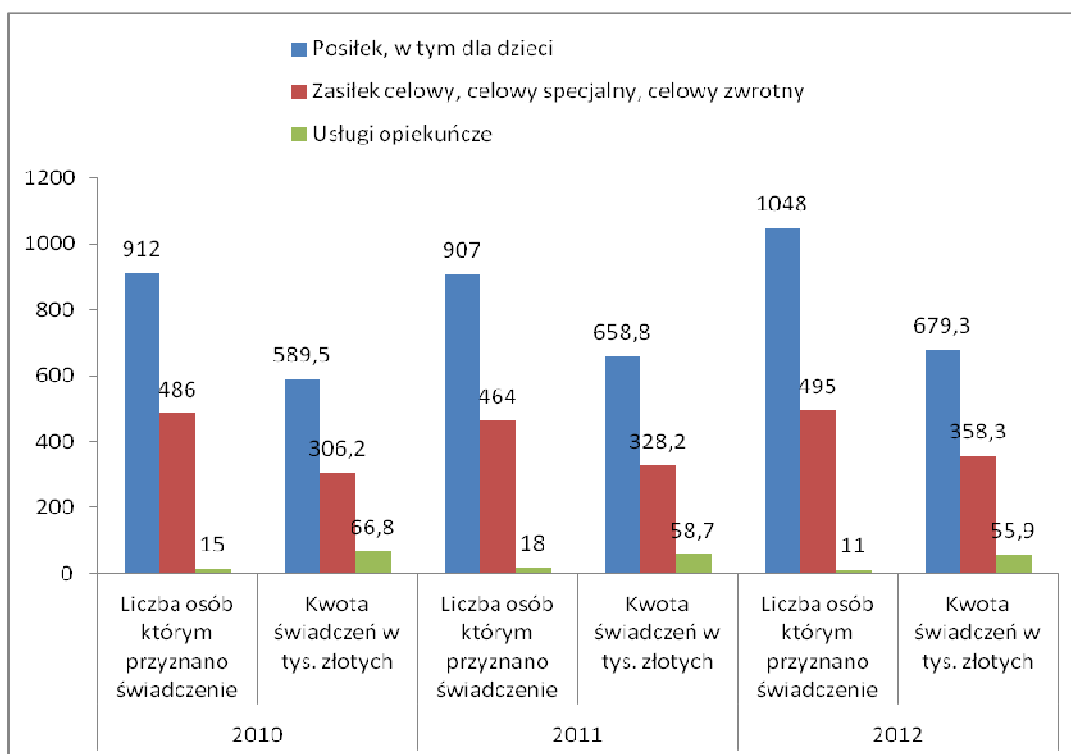
Źródło: MOPS Mielec, POMOST

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

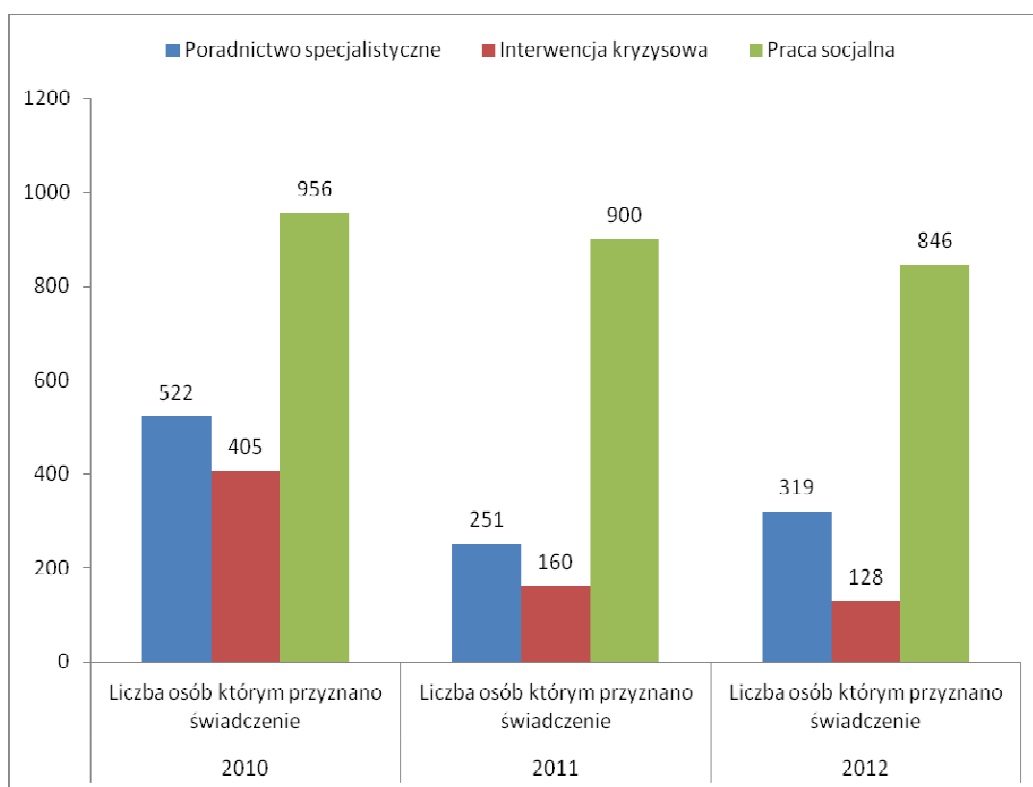

Wykres 52. Realizacja zadań według form pomocy 2010-2012

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Wykres 53. Realizacja zadań według form pomocy 2010-2012

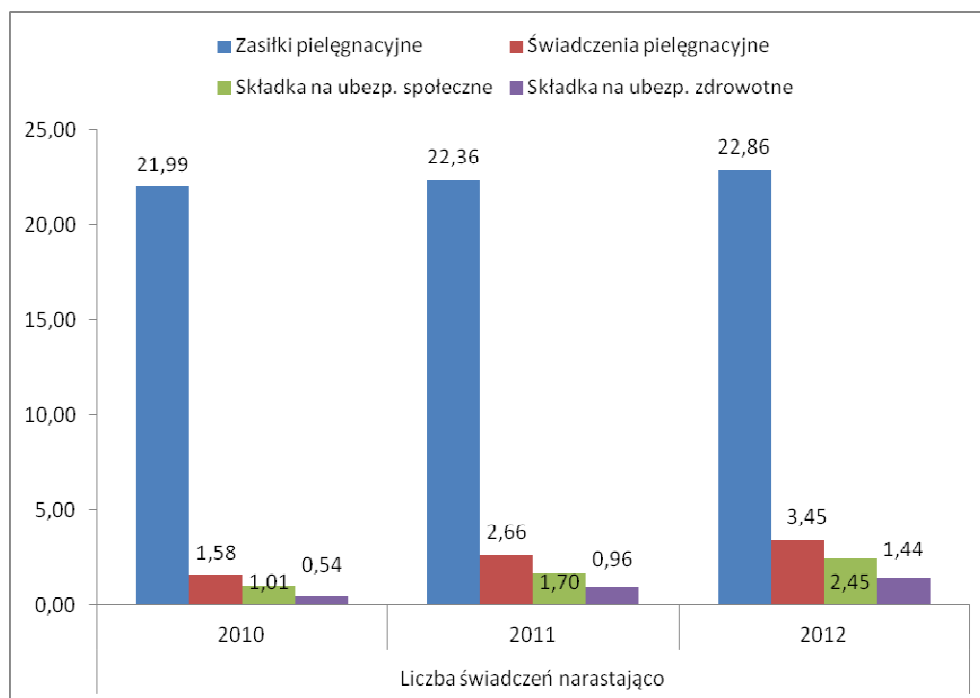
Wykres 54. Realizacja zadań według form pomocy 2010-2012

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Tab. 46. Realizacja świadczeń opiekuńczych oraz składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne w latach 2010-2012

Wyszczególnienie	Wydatki 2010	Liczba świadczeń narastająco	Wydatki 2011	Liczba świadczeń narastająco	Wydatki 2012	Liczba świadczeń narastająco
Zasiłki pielęgnacyjne	3 363 705	21 985	3 421 233	22 361	3 498 192	22 864
Świadczenia pielęgnacyjne	810.890	1 582	1 360 409	2 659	1 770 707	3 449
Razem	4 174 595	23 567	4 781 642	25 020	5 268 899	26 313
Składka na ubezpieczenie społeczne	131 294	1 011	219 268	1 695	342 502	2 452
Składka na ubezpieczenie zdrowotne	25 132	537	45 115	964	67 299	1 438

Źródło: MOPS Mielec, SR

Wykres 55. Realizacja świadczeń opiekuńczych oraz składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne w latach 2010-2012

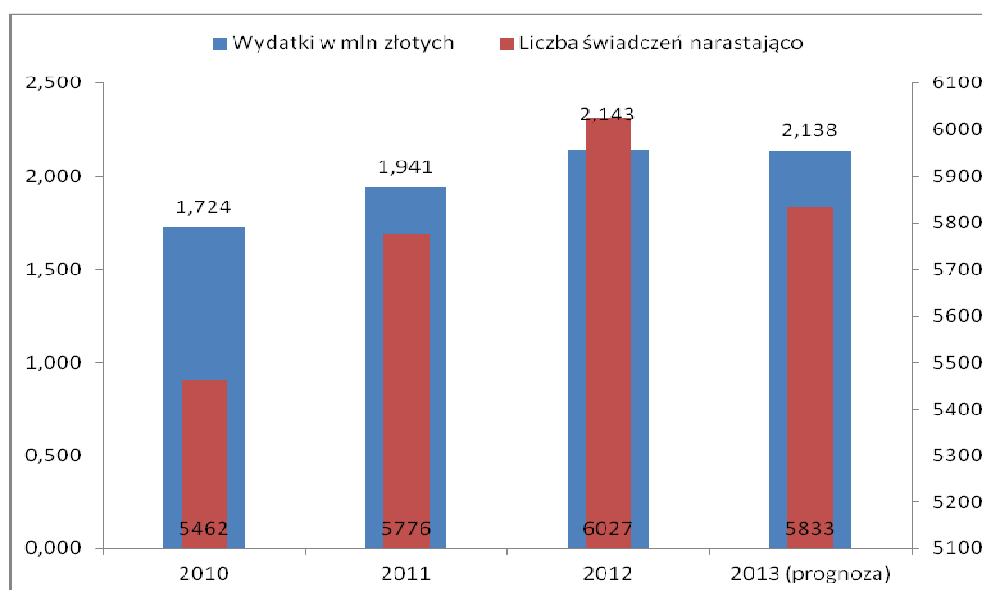
Kwoty przeznaczone na wypłatę zasiłków pielęgnacyjnych i świadczeń pielęgnacyjnych w latach 2010-2012 ulegały podwyższeniu analogicznie do zwiększania składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Tab.47. Realizacja funduszu alimentacyjnego w latach 2010-2012

Rok	Wydatki (w zł)	Liczba świadczeń narastająco
2010	1 723.926	5 462
2011	1 941.188	5 776
2012	2 143.119	6 027
2013 (prognoza)	2 138.241	5 833

Źródło: MOPS Mielec, SR

Wykres 56. Realizacja funduszu alimentacyjnego w latach 2010-2012

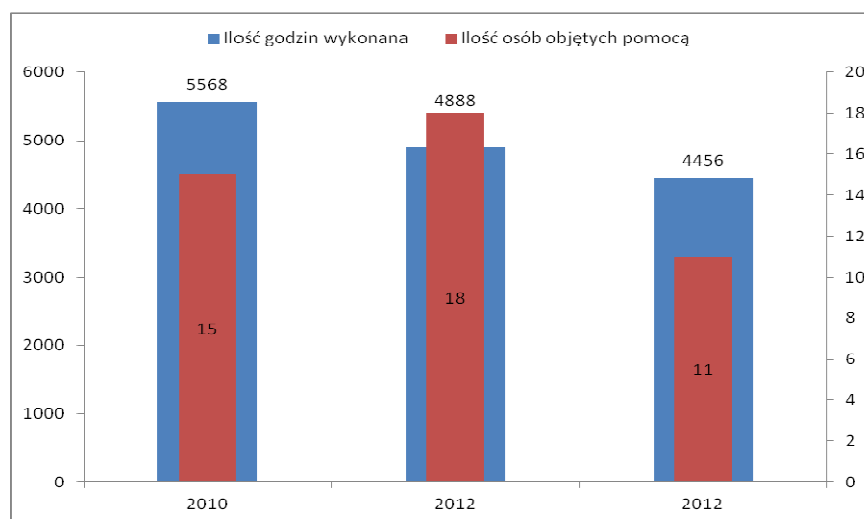
Największy wzrost wydatków w ramach wypłat świadczeń z funduszu alimentacyjnego nastąpił w latach 2010-2011, po czym prognozuje się stabilizację. Natomiast liczba wypłacanych świadczeń była najwyższa w 2012r.

Tab.48. Realizacja usług opiekuńczych dla mieszkańców Mielca w latach 2010-2012. Realizator: PKPS

Rok	2010	2012	2012
Ilość godzin wykonana	5 568	4 888	4 456
Ilość osób objętych pomocą	15	18	11

Źródło: MOPS Mielec, POMOST

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Wykres 57. Realizacja usług opiekuńczych dla mieszkańców Mielca w latach 2010-2012. Realizator: PKPS.

Najwięcej osób objętych pomocą w ramach usług opiekuńczych w Mielcu było w 2011r., natomiast najmniej rok później, przy czym liczba godzin przeznaczonych na realizację usług opiekuńczych w latach 2010-2012 ulegała obniżeniu. Jest to zastanawiające, biorąc pod uwagę fakt wzrostu liczby osób w wieku sędziwym (po 80 roku życia).

Tab.49. Realizacja specjalistycznych usług opiekuńczych dla mieszkańców Mielca w latach 2010-2012. Realizator: PKPS.

Rok	2010	2012	2012
Ilość godzin wykonana	15 117	16 858	17 014
Ilość osób objętych pomocą	26	26	30

Zródło: MOPS Mielec, POMOST

Ilość osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych była względnie stabilna do roku 2012, w którym nastąpił znaczny wzrost. Ilość godzin przeznaczonych na realizację tych usług zauważalnie wzrosła w roku 2011 mimo, że nie zwiększyła się liczba osób korzystających z takiej formy pomocy.

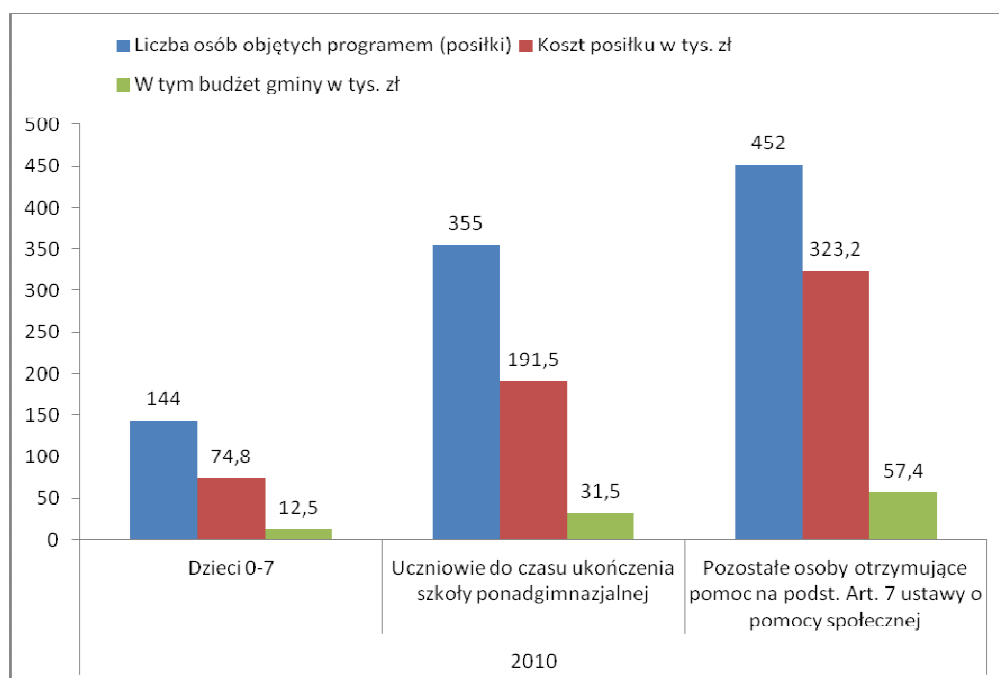
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Tab.50. Realizacja programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w latach 2010-2012

Rok	2010				2011				2012			
	Dzieci 0-7	Uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej	Pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podst. Art. 7 ustawy o pomocy społecznej	Razem 2010r.	Dzieci 0-7	Uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej	Pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podst. Art. 7 ustawy o pomocy społecznej	Razem 2011r.	Dzieci 0-7	Uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej	Pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podst. Art. 7 ustawy o pom. sp.	Razem 2012r.
Liczba osób objętych programem (posiłki)	144	355	452	912	141	351	463	907	169	370	549	1.048
Koszt posiłku w tys. zł	74,8	191,5	323,2	589,5	86,5	189,3	383,0	658,8	100,0	176,8	402,5	679,3
W tym budżet gminy w tys. zł	12,5	31,5	57,4	101,4	17,7	42,9	82,1	142,7	38,4	67,9	157,2	263,5
Liczba posiłków	15.607	42.890	60.444	118.941	15.909	39.983	65.037	120.929	18.739	38.050	69.169	125.958

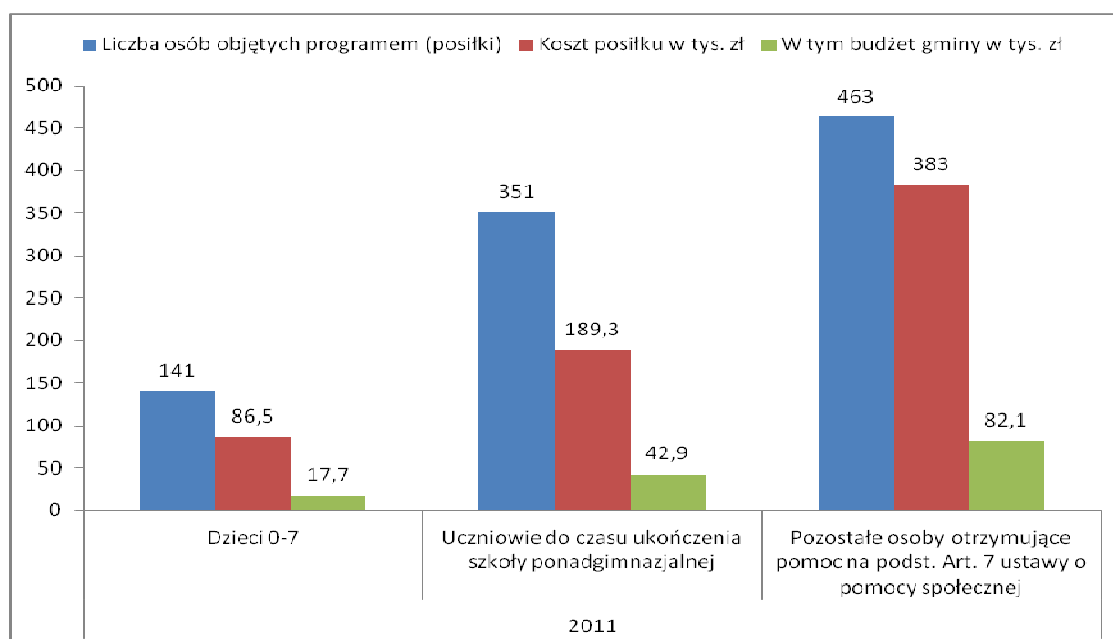
Źródło: Sprawozdanie „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, MPiPS

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Wykres 58. Realizacja programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w latach 2010-2012

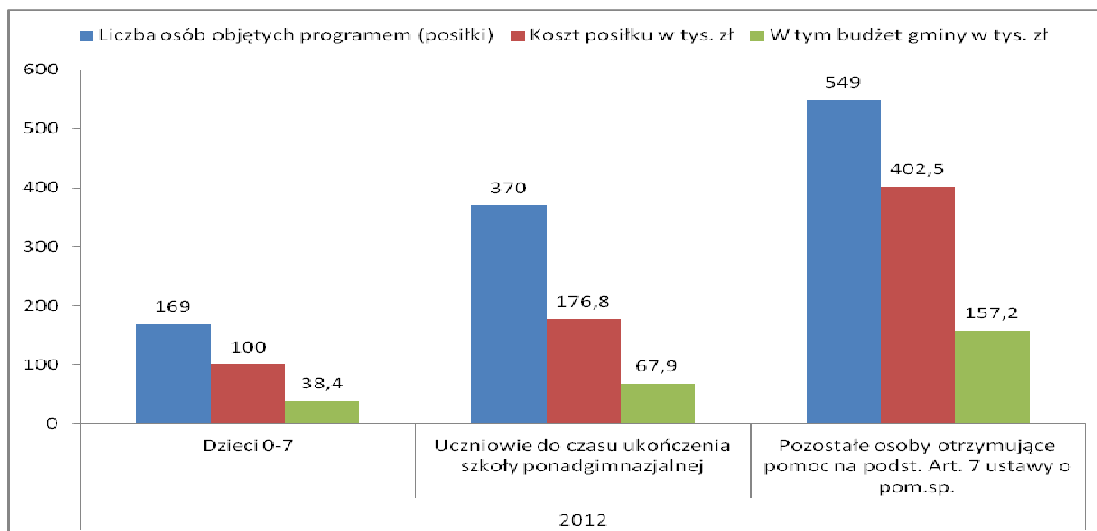
W 2010r. ze świadczeń pomocy społecznej w zakresie dożywiania korzystało najwięcej osób niebędących uczniami. Zarówno koszty posiłków jak i udział gminy w wydatkach na dożywianie były proporcjonalne do liczby osób objętych taką pomocą.

Wykres 59. Realizacja programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w latach 2010-2012

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

W 2011r. spadła liczba dzieci w wieku przed ukończeniem szkoły ponadgimnazjalnej, korzystających z pomocy w formie dożywiania. Wzrosła natomiast liczba pozostałych osób objętych tego typu pomocą.

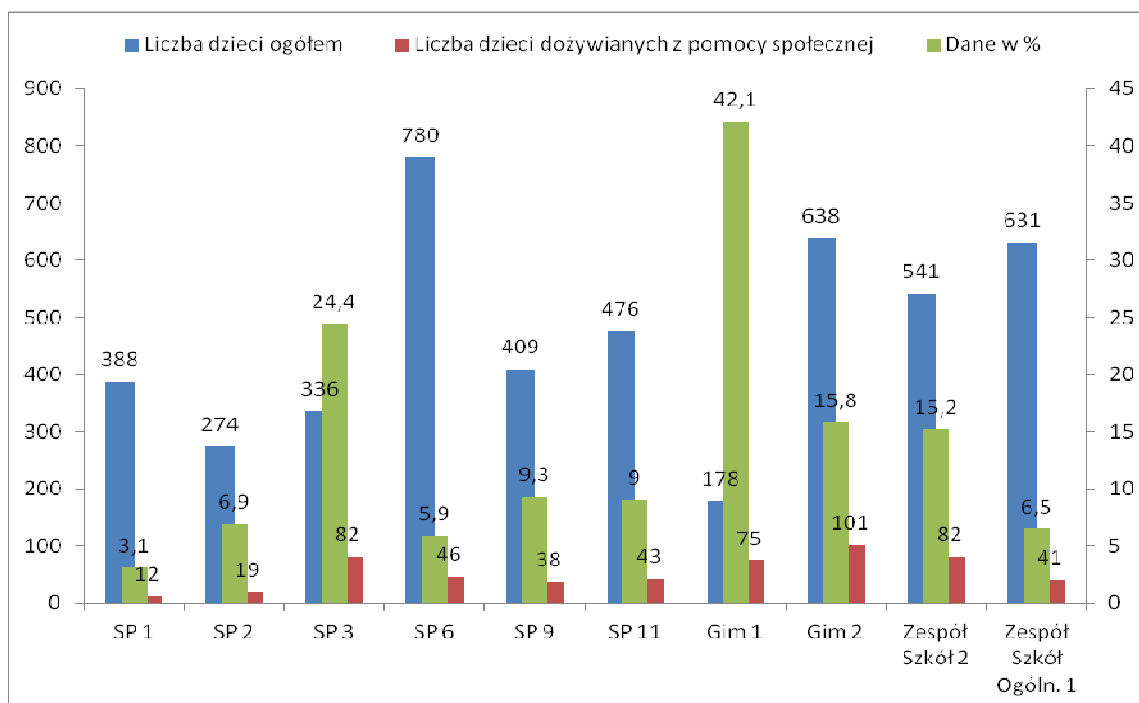
Wykres 60. Realizacja programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” 2010-2012

W 2012r. w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosły zarówno środki przeznaczone na dożywianie, jak i liczba osób korzystających z takiej formy pomocy.

Tab. 51. Dożywianie w 2012r.

Nazwa szkoły	Liczba dzieci ogółem	Liczba dzieci dożywianych	Dane w %	Rodzaj posiłku
SP 1	388	12	3,1	pełen obiad
SP 2	274	19	6,9	pełen obiad
SP 3	336	82	24,4	pełen obiad
SP 6	780	46	5,9	pełen obiad
SP 9	409	38	9,3	pełen obiad
SP 11	476	43	9,0	pełen obiad
Gim. 1	178	75	42,1	pełen obiad
Gim. 2	638	101	15,8	pełen obiad
Zespół Szkół 2	541	82	15,2	pełen obiad
Zespół Szkół Ogóln. 1	631	41	6,5	pełen obiad
Razem	4 651	539	11,6	X

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Wykres 61. Dożywianie w 2012 r.

W porównaniu do ogólnej liczby dzieci w danej szkole – największa liczba dzieci była objęta dożywianiem w Gimnazjum Nr 1 oraz w Szkole Podstawowej Nr 3. Najmniejszy odsetek dzieci, z rodzin objętych świadczeniami z pomocy społecznej, korzystało z posiłku w SP Nr 1 i SP Nr 6.

Tab.52. Realizacja zasiłków rodzinnych w Mielcu wraz z dodatkami w latach 2010-2012

Lp.	Wyszczególnienie	2010		2011		2012	
		Wydatki za 2010r. w zł	Liczba świadczeń narastająco	Wydatki za 2011r. w zł	Liczba świadczeń narastająco	Wydatki za 2012r. w zł	Liczba świadczeń narastająco
I.	Zasiłki rodzinne	3 171 461	36 894	2 784 509	32 484	2 546 554	29 107
II.	Dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:	2 154 279	15 094	1 793 858	13 042	1 635 765	11 959
1.	urodzenia dziecka	224 000	224	188 000	188	159 000	159
2.	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	642 069	1 638	458 108	1 170	432 295	1 104
3.	samotnego wychowania dziecka	363 640	2 061	337 380	1 898	303 820	1 718
4.	kształcenia i rehabilitacji dziecka	235 240	3 069	208 960	2 734	191 120	2 503
5.	rozpocz. roku szkoln.	218 700	2 187	201 200	2 012	176 500	1 765

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

6.	podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	12 390	187	13 090	201	12 790	207
6a.	na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości w której znajduje się szkoła	6 840	76	6 840	76	5 490	61
6b.	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości w której znajduje się szkoła	5 550	111	6 250	125	7 300	146
7.	Wychowanie dziecka w rodzinie wielodz.	458 240	5 728	387 120	4.839	360 240	4 503
III.	Razem (I + II)	5 325 740	51 988	4 578 367	45 526	4 182 319	41 066
IV.	Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia się dziecka	603 000	603	525 000	525	557 000	557
V.	Razem (III + IV)	5 928 740	52 591	5 103 367	46 051	4 739 319	41 623

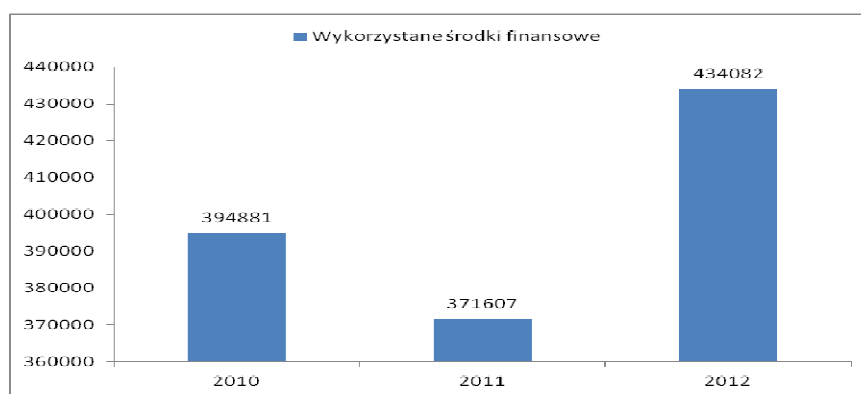
Źródło: MOPS Mielec, SR

Spadek wydatków na świadczenia rodzinne wynikał z braku waloryzacji kryteriów dochodowych, uprawniających do tych świadczeń od roku 2004, wskutek czego w Polsce mniej osób kwalifikowało się do pobierania zasiłków rodzinnych. Ponadto, rodziny w których sytuacja dochodowa uległa poprawie utraciły prawo do przyznania świadczeń (przekroczenie określonego ustawowo kryterium dochodowego).

Tab.53. Wykonanie budżetu projektu systemowego

2010	2011	2012
Wykorzystane środki finansowe	Wykorzystane środki finansowe	Wykorzystane środki finansowe
394 881,50	371 607,81	434 082,05

Źródło: MOPS Mielec

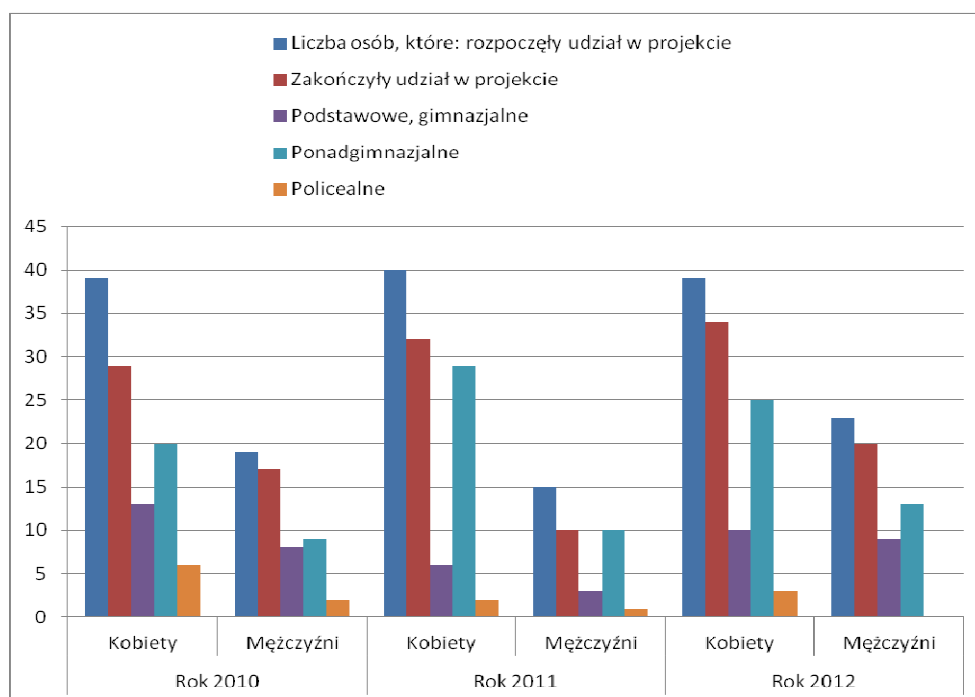
Wykres 62. Wykonanie budżetu projektu systemowego w latach 2010-2012

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Tab. 54. Liczba osób biorących udział w projekcie syst. w Mielcu w latach 2010-2012

Wyszczególnienie	2010	K	M	2011	K	M	2012	K	M
Liczba osób, które rozpoczęły udział w projekcie	58	39	19	55	40	15	62	39	23
zakończyły udział w projekcie	46	29	17	42	32	10	54	34	20
Wykształcenie osób biorących udział w projekcie razem, w tym:									
podstawowe, gimnazjalne	21	13	8	9	6	3	19	10	9
ponadgimnazjalne	29	20	9	39	29	10	38	25	13
policealne	8	6	2	3	2	1	3	3	0

Źródło: MOPS Mielec

Wykres 63. Liczba osób biorących udział w projekcie systemowym w latach 2010-2012

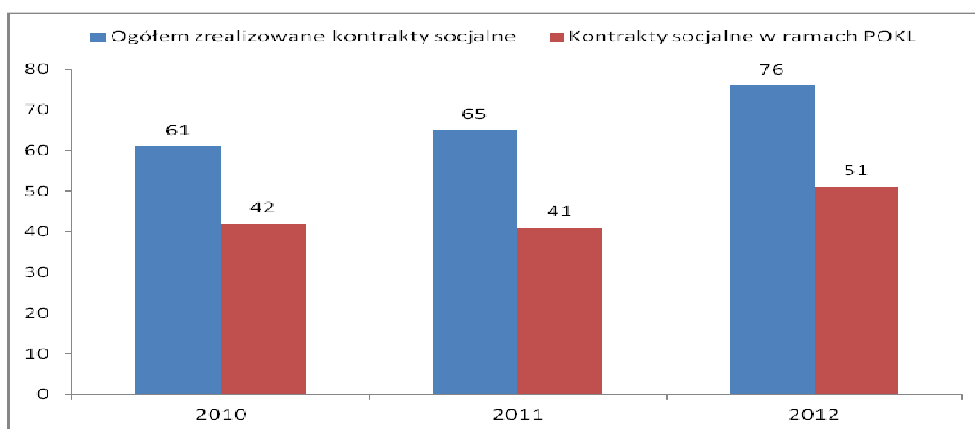
Spośród uczestników realizowanego w MOPS w Mielcu projektu systemowego, w każdym omawianym roku, najwięcej osób posiadało wykształcenie ponadgimnazjalne, natomiast najmniej osób ukończyło szkołę policealną. Liczba osób, które rozpoczynały udział w projekcie, pozostawała na względnie stałym poziomie, natomiast z roku na rok wzrastała liczba osób, które ukończyły udział w projekcie.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Tab.55. Realizacja kontraktów (umów) socjalnych w latach 2010-2012

2010	2011	2012
Ogółem zrealizowane kontrakty socjalne	Ogółem zrealizowane kontrakty socjalne	Ogółem zrealizowane kontrakty socjalne
61	65	76
Kontrakty socjalne w ramach POKL	Kontrakty socjalne w ramach POKL	Kontrakty socjalne w ramach POKL
42	41	51

Zródło: MOPS w Mielcu

Wykres 64. Realizacja kontraktów (umów) socjalnych w latach 2010-2012

Jak pokazują zestawienia, liczba zawartych kontraktów socjalnych wzrastała z roku na rok, natomiast ilość kontraktów socjalnych w ramach PO KL pozostawała niemal bez zmian, aż do roku 2012, w którym wzrosła o około 25%.

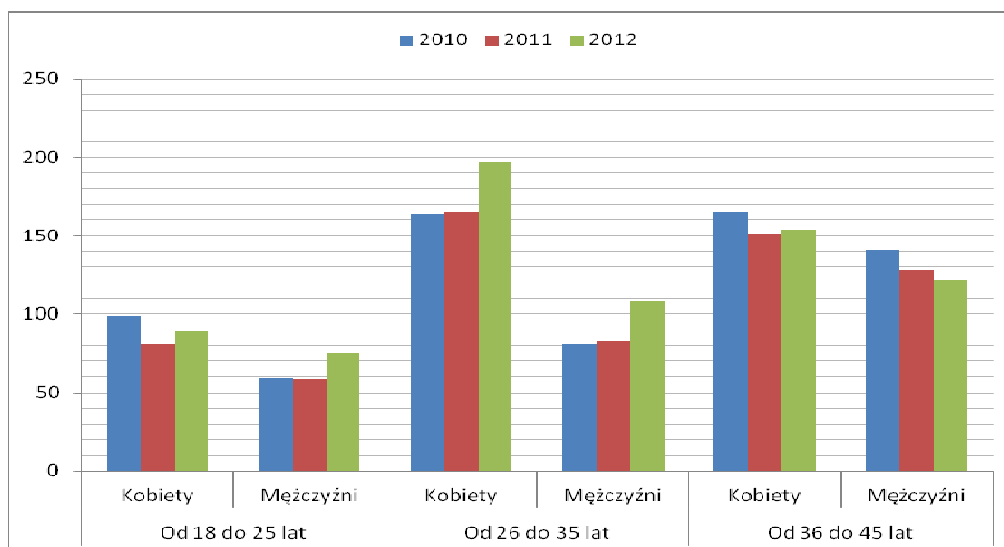
B. Klienci Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mielcu - sytuacja rodzinna, finansowa, mieszkaniowa

Tab.56. Wiek klientów MOPS w Mielcu w latach 2010-2012

Przekrój wiekowy		2010	2011	2012
Od 18 do 25 lat	Kobiety	99	81	89
	Mężczyźni	59	58	75
Od 26 do 35 lat	Kobiety	164	165	197
	Mężczyźni	81	83	109
Od 36 do 45 lat	Kobiety	165	151	154
	Mężczyźni	141	128	122
Od 46 do 55 lat	Kobiety	182	175	180
	Mężczyźni	169	159	201
Od 56 do 65 lat	Kobiety	75	77	87
	Mężczyźni	113	133	143
Pow. 66 lat	Kobiety	59	64	60
	Mężczyźni	27	24	24
Razem		1 334	1 298	1 441

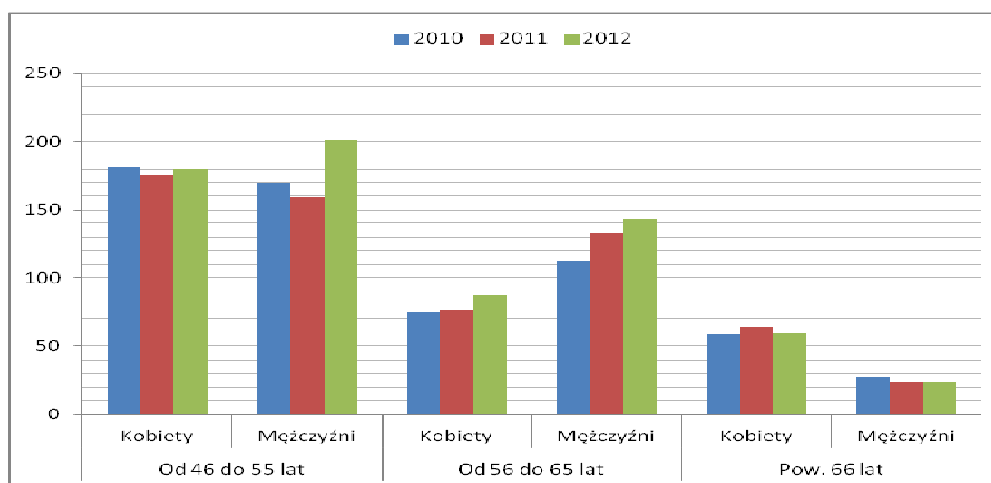
Zródło: MOPS Mielec, POMOST

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Wykres 65. Przekrój wiekowy osób, którym przyznano świadczenie w latach 2010-2012

Najwięcej świadczeń z pomocy społecznej przyznano osobom (zarówno kobietom jak i mężczyznom) w przedziale wieku do 35 lat, w roku 2012. Liczba świadczeń przyznawanych osobom w przedziale od 36 do 45 roku życia w omawianym okresie czasu malała.

Wykres 66. Przekrój wiekowy osób, którym przyznano świadczenie w latach 2010-2012

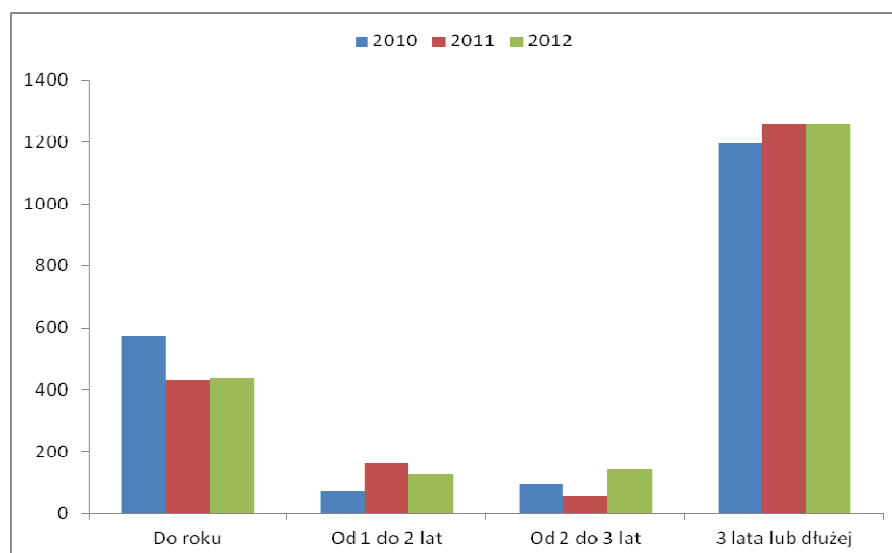
Liczba świadczeń przyznanych osobom w przedziale wieku między 46a 55 rokiem życia pozostawała na względnie stałym poziomie w latach 2010-2012, poza rokiem 2012, kiedy to znacznie wzrosła liczba świadczeń przyznanych mężczyznom w tym przedziale wiekowym. Z roku na rok powiększała się liczba osób w kolejnym przedziale wiekowym, którym przyznano świadczenie. Jeżeli chodzi o osoby powyżej 66 roku życia – to liczba świadczeń im przyznawanych pozostawała na podobnym poziomie.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Tab.57. Okres korzystania ze świadczeń pomocy społecznej w latach 2010-2012

Okres korzystania z pomocy	Rok					
	2010		2011		2012	
	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób
Do roku	235	573	171	430	178	435
Od 1 do 2 lat	37	72	62	163	52	127
Od 2 do 3 lat	29	93	27	56	55	144
3 lata lub dłużej	418	1 198	456	1 259	481	1 260

Źródło: MOPS w Mielcu, POMOST

Wykres 67. Okres korzystania ze świadczeń pomocy społecznej w latach 2010-2012

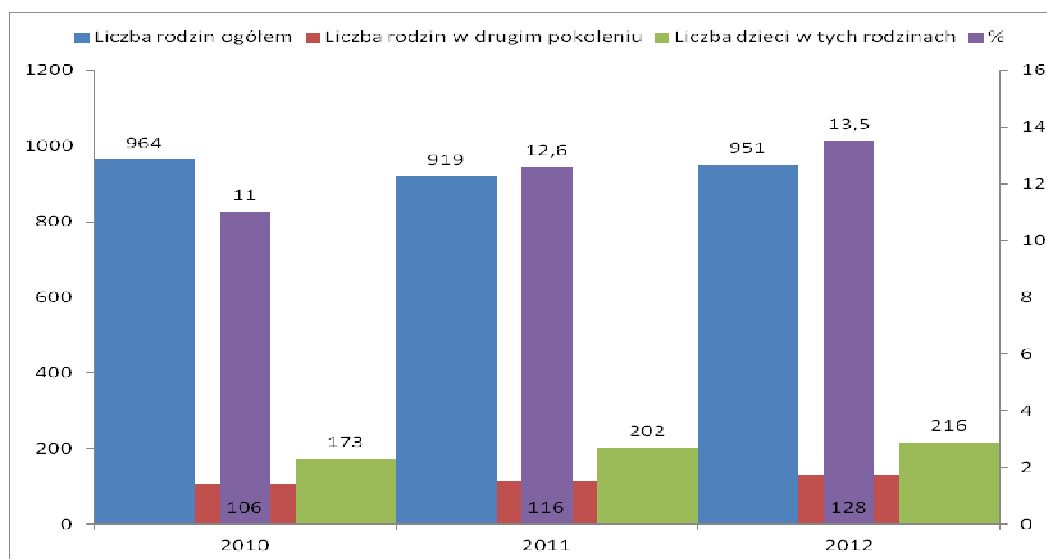
Najwięcej osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej otrzymuje wsparcie przez okres dłuższy niż 3 lata. Liczba osób otrzymujących świadczenie do roku czasu była największa w 2011r., w latach kolejnych uległa zmniejszeniu.

Tab.58. Liczba rodzin korzystających w drugim pokoleniu z pomocy społecznej w latach 2010-2012

Rok	Liczba rodzin ogółem	Liczba rodzin w drugim pokoleniu	%	Liczba dzieci w tych rodzinach
2010	964	106	11,0	173
2011	919	116	12,6	202
2012	951	128	13,5	216

Źródło: MOPS Mielec

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Wykres 68. Liczba rodzin korzystających w drugim pokoleniu z pomocy społ. w latach 2010-2012

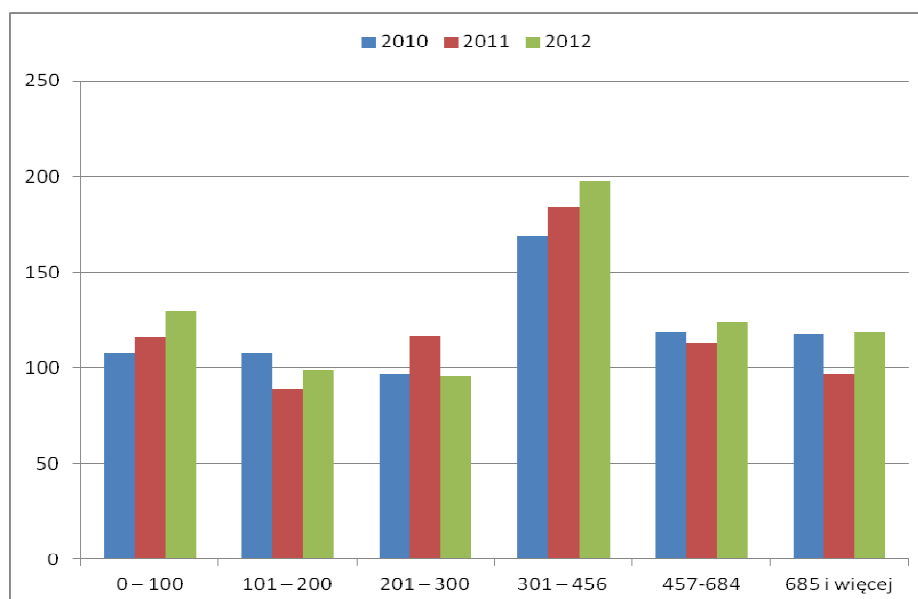
Wykres nr 72 pokazuje wyraźny wzrost liczby osób korzystających z pomocy społecznej w drugim pokoleniu, w tym liczby dzieci. Wskazuje to na tzw. zjawisko dziedziczenia biedy i uzależnienia od świadczeń socjalnych.

Tab.59. Poziom dochodów rodzin MOPS objętych świadczeniami finansowymi w przeliczeniu na osobę w rodzinie w latach 2010-2012

Kwota dochodu w złotych na osobę w rodzinie	Liczba rodzin		Liczba rodzin		Liczba rodzin	
	2010	%	2011	%	2012	%
0 – 100	108	15,0	116	16,2	130	17,0
101 – 200	108	15,0	89	12,4	99	12,9
201 – 300	97	13,5	117	16,3	96	12,5
301 – 456	169	23,5	184	25,7	198	25,8
457 – 684	119	16,6	113	15,8	124	16,2
685 i więcej	118	16,4	97	13,5	119	15,5
Razem	719	100	716	100	766	100

Źródło: MOPS Mielec, POMOST

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Wykres 69. Poziom dochodów rodzin MOPS objętych świadczeniami finansowymi w przeliczeniu na osobę w rodzinie w latach 2010-2012

Z roku na rok wzrastała liczba rodzin objętych świadczeniami finansowymi, u których dochód na jedną osobę w rodzinie mieścił się w granicach od 0 do 100zł oraz w przedziale między 301 a 456 zł. Świadczy to o zubożeniu tej kategorii klientów pomocy społecznej.

Tab.60. Dochody osób samotnie gospodarujących w latach 2010-2012

Kwota dochodu	Rok					
	2010		2011		2012	
	Liczba rodzin	W tym prowadzące samotnie gosp. domowe	Liczba rodzin	W tym prowadzące samotnie gospodarst wo domowe	Liczba rodzin	W tym prowadzące samotnie gosp. domowe
Od 0 do 100 zł	108	107	116	101	130	123
Od 101 do 200 zł	108	71	89	55	99	70
Od 201 – 300 zł	97	17	117	25	96	31
Od 301 – 543zł	249	74	264	72	279	65
Od 544 – 813 zł	71	61	59	45	78	48
Powyżej 813 zł	86	82	71	65	84	70

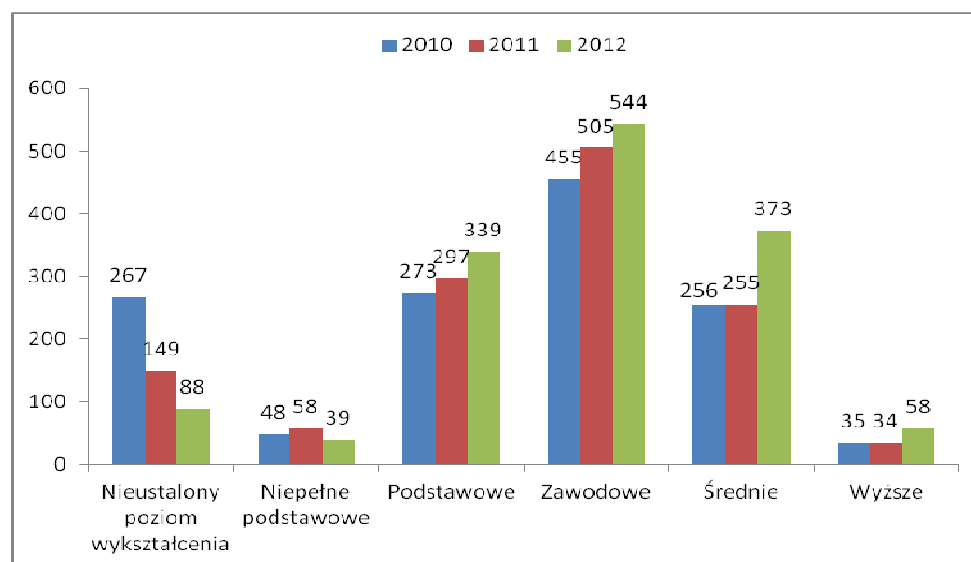
Źródło: MOPS Mielec, POMOST

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Tab. 61. Poziom wykształcenia klientów MOPS w latach 2010-2012

Wykształcenie	Liczba osób					
	2010	%	2011	%	2012	%
Nieustalony poziom wykształcenia	267	20,0	149	11,5	88	6,1
Niepełne podstawowe	48	3,6	58	4,5	39	2,7
Podstawowe	273	20,5	297	22,9	339	23,5
Zawodowe	455	34,1	505	38,9	544	37,8
Średnie	256	19,2	255	19,6	373	25,9
Wyższe	35	2,6	34	2,6	58	4,0
Razem	1 334	100	1 298	100	1 441	100

Źródło: MOPS Mielec

Wykres 70. Poziom wykształcenia klientów MOPS w latach 2010-2012

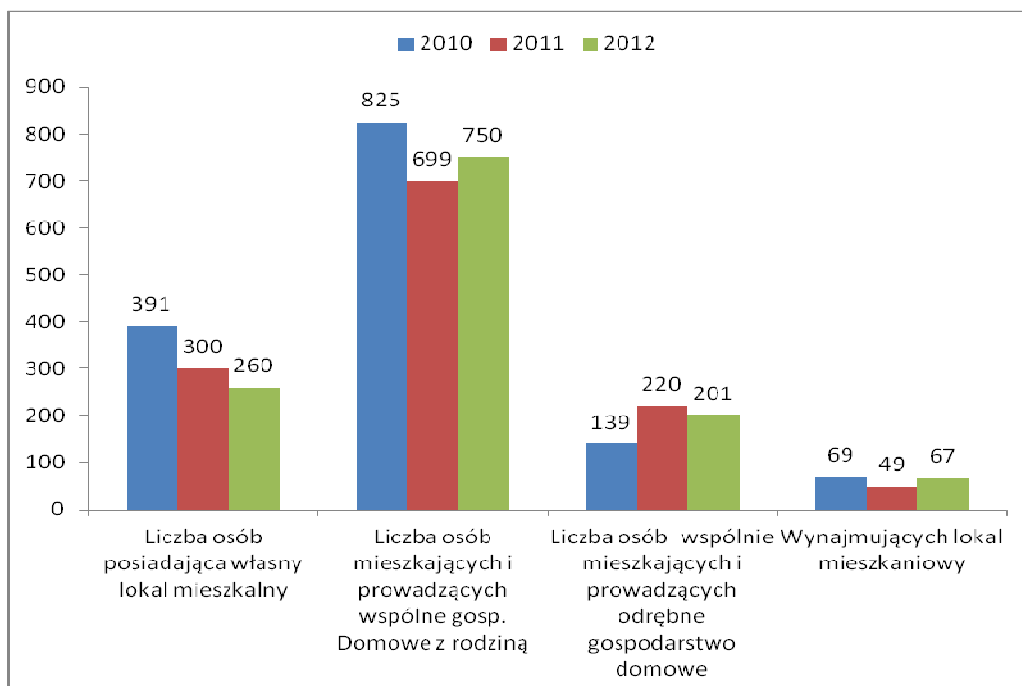
W omawianych latach, z roku na rok wzrastała liczba osób korzystających z pomocy MOPS. Szczególnie dotyczy to osób z wykształceniem podstawowym, zawodowym, średnim i wyższym. Spadła liczba osób korzystających z pomocy o nieustalonym poziomie wykształcenia oraz posiadających wykształcenie niepełne podstawowe.

Tab.62. Warunki mieszkaniowe w rodzinach osób, którym przyznano decyzją świadczenie z pomocy społecznej w roku 2010-2012

Rok	Liczba osób posiadająca własny lokal mieszkalny	Mieszkających i prowadzących wspólne gospodarstwo domowe z rodziną	Wspólnie mieszkających i prowadzących odrębne gospodarstwo domowe	Wynajmujących lokal mieszkalny
	lokal mieszkalny	lokal mieszkalny	lokal mieszkalny	lokal mieszkalny
2010	391	825	139	69
2011	300	699	220	49
2012	260	750	201	67

Źródło: MOPS Mielec

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Wykres 71. Warunki mieszkaniowe w rodzinach osób, którym przyznano decyzją świadczenie z pomocy społecznej w roku 2010-2012

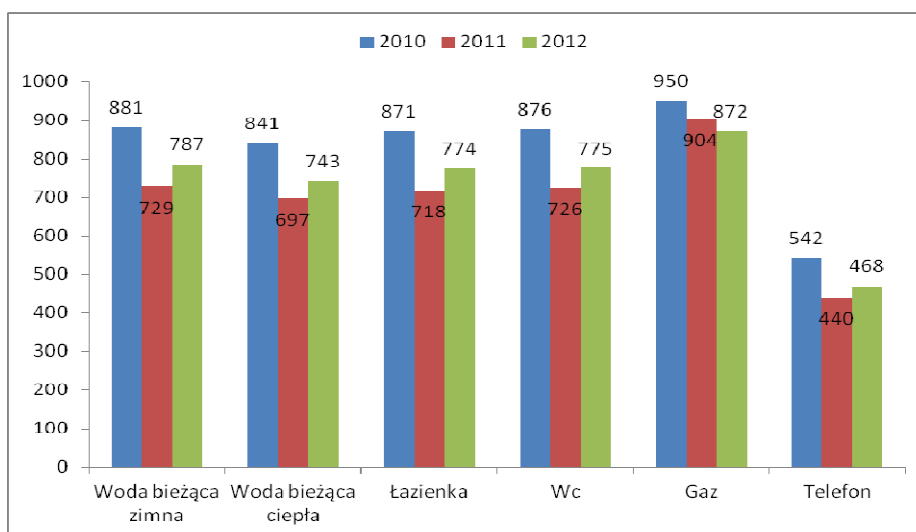
Jak pokazuje wykres nr 73, najliczniejszy przedział osób z objętych świadczeniami z pomocy społecznej stanowią osoby mieszkające i prowadzące wspólne gospodarstwo domowe wraz z rodziną. W omawianych latach malała natomiast liczba osób posiadających własny lokal mieszkalny.

Tab.63. Wyposażenie mieszkań klientów pomocy społecznej w latach 2010-2012

Liczba osób i rodzin posiadających w mieszkaniu/domu									
Rok	Wodę bieżącą zimną	Wodę bieżącą ciepłą	Łazienka	WC	Ogrzewanie			Gaz	Telefon
					CO	Piece	Elektryczne		
2010	881	841	871	876	812	93	6	950	542
2011	729	697	718	726	683	69	5	904	440
2012	787	743	774	775	713	82	3	872	468

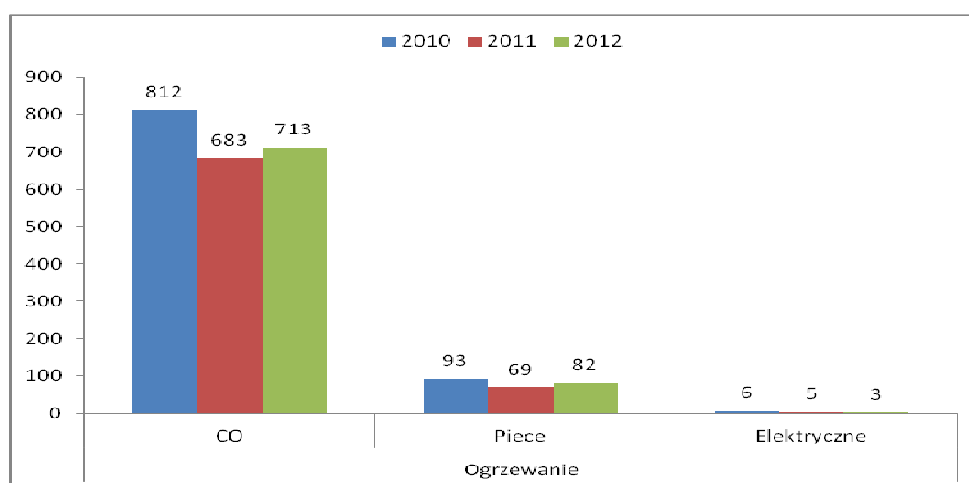
Źródło: MOPS Mielec

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Wykres 72. Wyposażenie mieszkań w 2010-2012 roku

Powyższe zestawienie pokazuje, iż w porównaniu z rokiem 2010, w latach następnych, tj. 2011 i 2012 obniżał się komfort życia osób korzystających ze świadczeń ośrodka pomocy społecznej.

Wykres 73. Wyposażenie mieszkań w latach 2010-2012

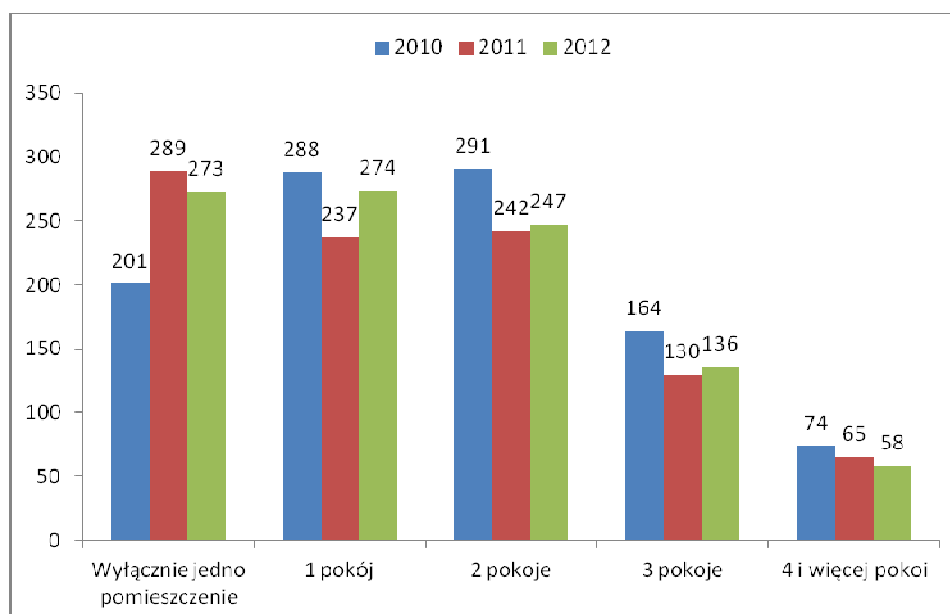
W latach 2010-2012 najliczniejszy przedział, wśród osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, stanowiły osoby posiadające w użytkowanych lokalach mieszkalnych ogrzewanie CO, natomiast najmniej liczny przedział dotyczył osób korzystających z ogrzewania elektrycznego.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Tab.64. Ilość pomieszczeń w latach 2010-2012

Liczba osób i rodzin posiadających:					
Rok	wyłącznie 1 pomieszczenie (użytkowane także jako kuchnia)	kuchnia + 1 pokój	kuchnia + 2 pokoje	kuchnia +3 pokoje	kuchnia + 4 i więcej pokoi
2010	201	288	291	164	74
2011	289	237	242	130	65
2012	273	274	247	136	58

Źródło: MOPS Mielec

Wykres 74. Ilość użytkowanych pomieszczeń w latach 2010-2012

W omawianym okresie (2010-2012), z roku na rok zmniejszała się liczba osób posiadających większe niż 2-pokojowe mieszkanie. Wzrosła natomiast liczba osób użytkujących, jako lokal mieszkalny, wyłącznie jedno pomieszczenie. Świadczyć to może o przegęszczeniu lokali mieszkalnych klientów pomocy społecznej, co może z kolei prowadzić do zjawiska gett lokalowych oraz braku właściwych warunków do realizacji funkcji wychowawczych rodziny.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

2.2. BEZROBOCIE

Bezrobocie stanowi jeden z najtrudniejszych problemów społeczno-gospodarczych. Bezrobocie występuje wówczas, gdy liczba osób poszukujących pracy jest większa niż liczba ludzi zdolnych do pracy, chcących pracować i akceptujących istniejący poziom wynagrodzeń. Przyczynami dużego wzrostu bezrobocia są m.in.: recesja ekonomiczna, niedostosowanie kwalifikacji osób poszukujących pracy do ofert rynku pracy, wprowadzenie nowych technologii oszczędzających pracę ludzką i restrukturyzacja przemysłu.

Stopa bezrobocia w Polsce obecnie /marzec 2014r/ wyniosła 13,5%, w Województwie Podkarpackim 16,4% , natomiast w Powiecie Mieleckim – 11,9%.

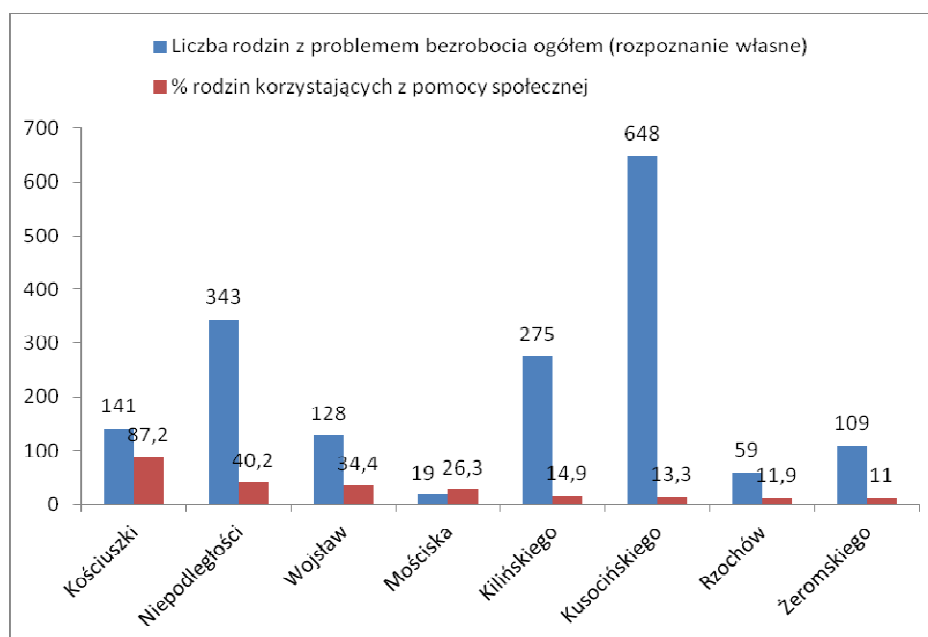
Skutkami bezrobocia dla większości osób bezrobotnych są: pogłębiający się niedostatek, izolacja społeczna, problemy z zagospodarowaniem wolnego czasu, zaniechanie uczestnictwa w życiu kulturalnym i społecznym oraz wzrost przestępczości.

Bezrobotnych w Mielcu obsługuje Powiatowy Urząd Pracy w Mielcu. Bezrobocie w mieście jest znacznie niższe niż w innych gminach powiatu i województwa. Wynika to w dużej mierze z funkcjonowania na terenie Mielca wielu zakładów produkcyjnych, które stwarzają możliwość zatrudnienia w miejscu zamieszkania. Sytuacja w dziedzinie bezrobocia nie jest stabilna, wyraźnie obserwuje się wahania w poszczególnych latach. Ogólnie nie mają one tendencji spadkowej. Bezrobocie dotyka ludzi młodych, zarówno wiekiem jak i stażem pracy. Wśród nowo rejestrowanych bezrobotnych duży procent stanowią absolwenci, w tym z wykształceniem wyższym. Duży procent bezrobotnych to osoby z wykształceniem zawodowym i podstawowym, znacznie trudniej dostosowujące się do potrzeb rynku pracy.

Tab.65. Liczba rodzin objętych pomocą MOPS, w których wystąpił problem bezrobocia w 2012 roku (dane: MOPS w Mielcu)

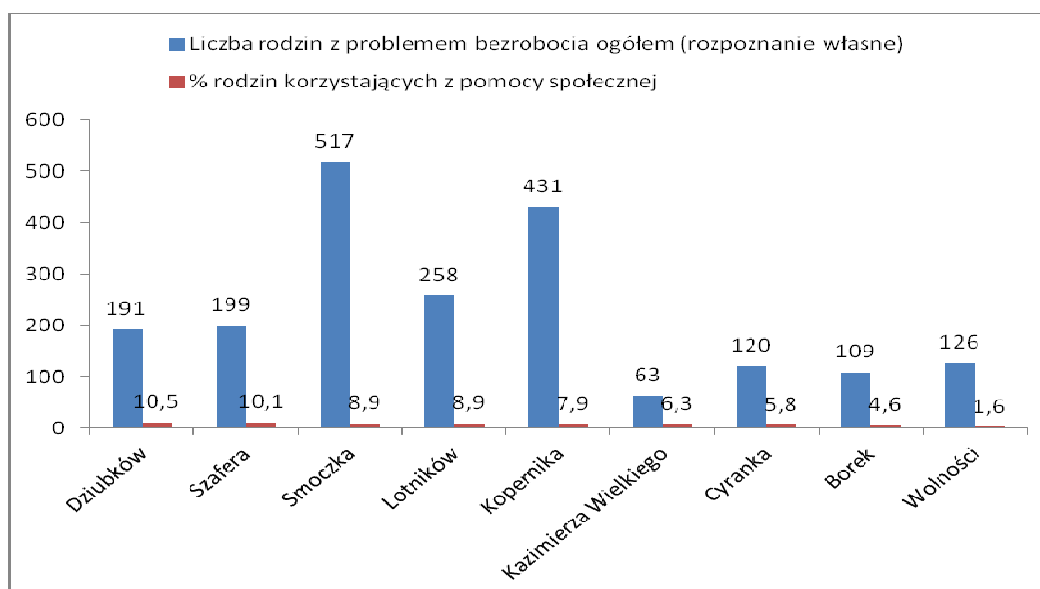
Nazwa osiedla	Liczba rodzin z problemem bezrobocia ogółem	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	
		Liczba rodzin	%
Borek	109	5	4,6
Cyranka	120	7	5,8
Dziubków	191	20	10,5
Kazimierza Wielkiego	63	4	6,3
Kilińskiego	275	41	14,9
Kopernika	431	34	7,9
Kościuszki	141	123	87,2
Lotników	258	23	8,9
Kusocińskiego	648	86	13,3
Mościska	19	5	26,3
Niepodległości	343	138	40,2
Rzochów	59	7	11,9
Smoczka	517	46	8,9
Szafera	199	20	10,1
Wojśław	128	44	34,4
Wolności	126	2	1,6
Żeromskiego	109	12	11,0
Razem	3 736	612	16,4

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Wykres 75. Liczba rodzin w których wystąpiły problem bezrobocia w 2012r.

W roku 2012 najliczniejszą grupę rodzin, w których występuje problem bezrobocia, osób bezrobotnych, stanowili mieszkańcy osiedli: Kusocińskiego, Smoczka i Kopernika, natomiast najmniej liczną grupę osoby zamieszkujące osiedle: Mościska.

Wykres 76. Liczba rodzin, w których wystąpiły problem bezrobocia w 2012r.

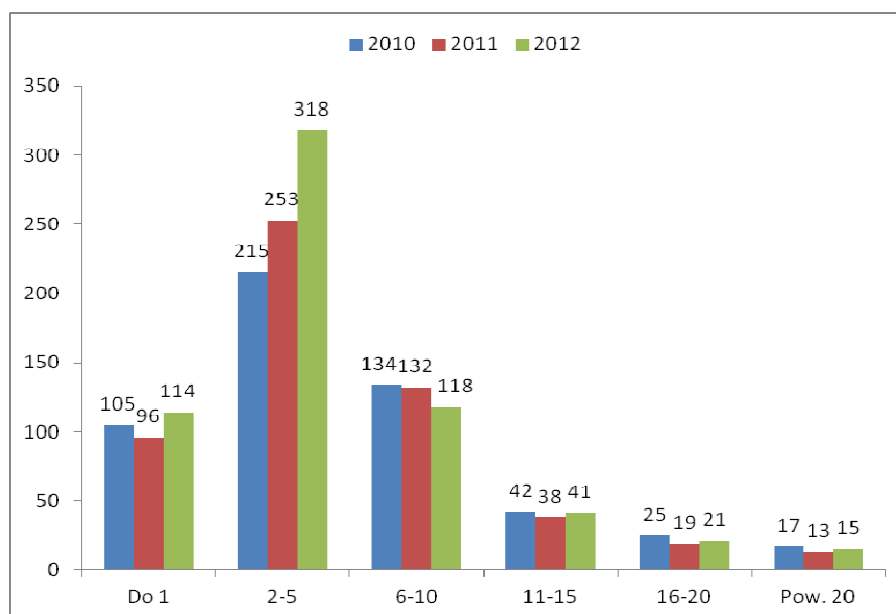
Jak widać na powyższych wykresach, największy odsetek rodzin, w których występuje problem bezrobocia, korzystających z pomocy społecznej, zamieszkuje osiedla: Kościuszki, Niepodległości i Wojśław. Najmniejszy odsetek na osiedlach: Wolności, Borek, Cyranka i Kazimierza Wielkiego.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Tab. 66. Struktura bezrobotnych klientów pomocy społecznej według czasu pozostawania bez pracy w latach 2010-2012

Rok	Czas pozostawania bez pracy w latach					
	Do 1	2-5	6-10	11-15	16-20	Pow. 20
2010	105	215	134	42	25	17
2011	96	253	132	38	19	13
2012	114	318	118	41	21	15

Źródło: MOPS Mielec

Wykres 77. Struktura bezrobotnych klientów pomocy społecznej według czasu pozostawania bez pracy

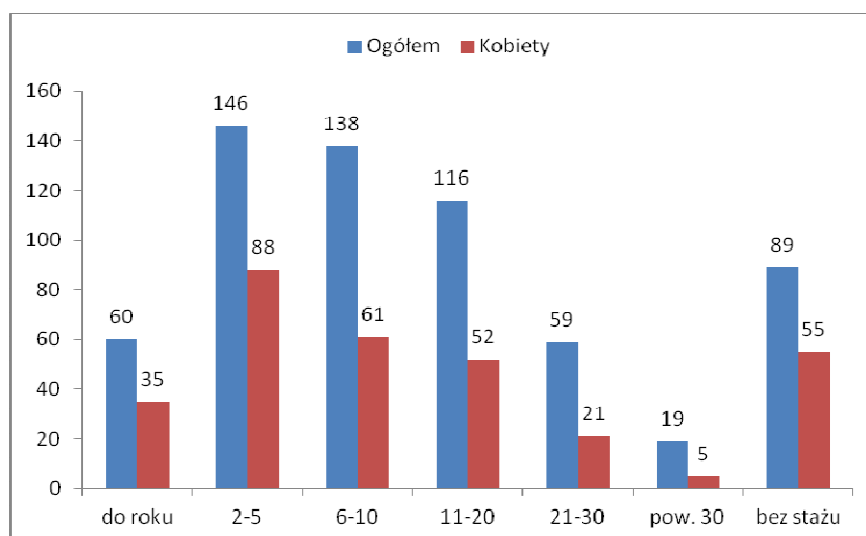
W latach 2010-2012, z roku na rok wzrastała liczba klientów pomocy społecznej pozostających bez pracy w przedziale czasowym od 2 do 5 lat. Zmniejszyła się natomiast liczba osób pozostających bez zatrudnienia przez okres od 6 do 10 lat.

Tab. 67. Bezrobotni klienci pomocy społecznej w Mielcu wg stażu pracy (stan na 31.12.2012r.)

Staż pracy	do roku	2-5 lat	6-10 lat	11-20 lat	21-30 lat	pow. 30 lat	bez stażu
Ogółem	60	146	138	116	59	19	89
Kobiety	35	88	61	52	21	5	55

Źródło: MOPS Mielec

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

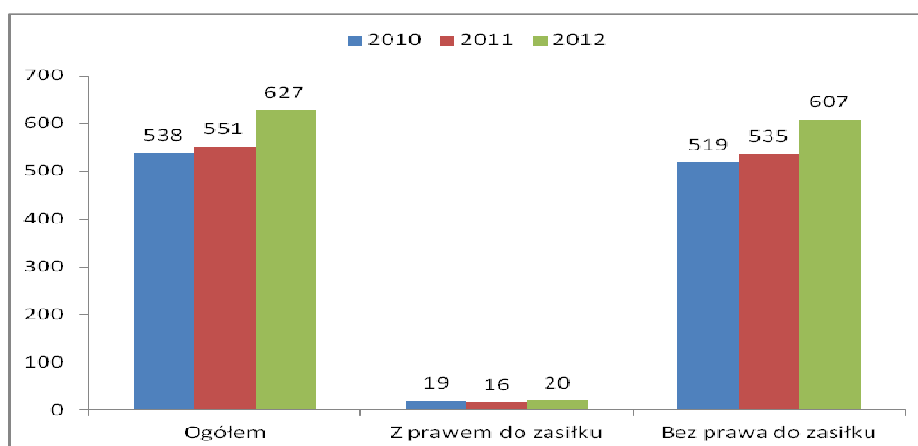
Wykres 78. Bezrobotni klienci pomocy społecznej w Mielcu wg stażu pracy (stan na 31.12.2012r.)

W roku 2012 w Mielcu największą część osób bezrobotnych, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, stanowiły osoby posiadające staż pracy od 2 do 10 lat. Natomiast najmniej liczną grupę, wśród nie pozostających w zatrudnieniu, stanowiły osoby ze stażem pracy powyżej 30 lat i w tym przypadku zdecydowaną większość stanowią mężczyźni.

Tab.68. Bezrobotni klienci pomocy społecznej w latach 2010-2012

Rok	Bezrobotni		Z prawem do zasiłku		Bez prawa do zasiłku			
	Ogółem	Kobiety	Ogółem		Kobiety	Ogółem		Kobiety
			l.	%		l.	%	
2010	538	270	19	3,5	14	519	96,5	256
2011	551	297	16	2,9	10	535	97,1	287
2012	627	317	20	3,2	16	607	96,8	301

Zródło: MOPS Mielec

Wykres 79. Bezrobotni klienci pomocy społecznej w latach 2010-2012

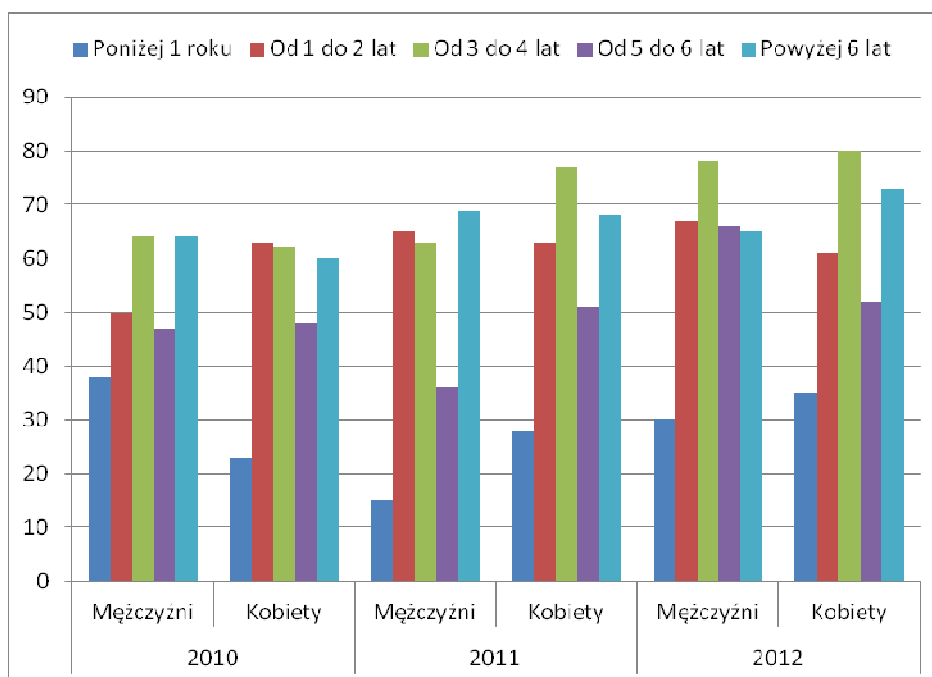
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

W latach 2010-2012 z roku na rok wzrastała liczba osób bezrobotnych nie posiadających prawa do zasiłku. Osoby z prawem do zasiłku w tym okresie stanowiły nie więcej niż 4% ogółu bezrobotnych. Odsetek klientów pomocy społecznej z prawem do zasiłku jest znacznie wyższy niż wśród ogółu bezrobotnych np. w 2012 r. klienci pomocy społecznej – 3,2%, natomiast ogół bezrobotnych – 12,8%.

Tab.69. Osoby korzystające z pomocy, pozostające bez prawa do zasiłku w latach 2010-2012

Okres pozostawania bez zasiłku	2010		2011		2012	
	M	K	M	K	M	K
Poniżej 1 roku	38	23	15	28	30	35
Od 1 do 2 lat	50	63	65	63	67	61
Od 3 do 4 lat	64	62	63	77	78	80
Od 5 do 6 lat	47	48	36	51	66	52
Powyżej 6 lat	64	60	69	68	65	73

Źródło: MOPS Mielec

Wykres 80. Osoby korzystające z pomocy pozostające bez prawa do zasiłku w latach 2010-2012

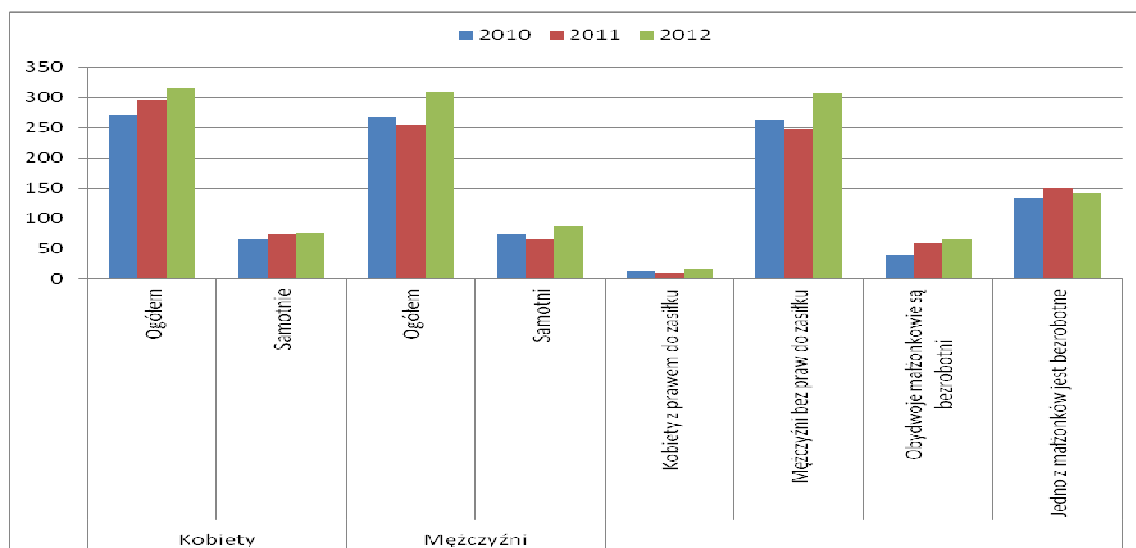
Przedstawione zestawienia danych pokazują, że w latach 2010-2012 wśród korzystających z pomocy społecznej od 3 do 4 lat, najliczniejszy przedział stanowiły osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku, natomiast najmniej liczby był przedział osób korzystających z pomocy przez okres do 1 roku.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Tab. 70. Zjawisko bezrobocia w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w latach 2010-2012

Rok	Liczba bezrobotnych (w tym również dorośle dzieci w rodzinie)				Liczba bezrobotnych		Liczba rodzin w których	
	Kobiety		Mężczyźni		Kobiety Z prawem do zasiłku	Mężczyźni Bez praw do zasiłku	Obydwoje małżonkowie są bezrobotni	Jedno z małżonków jest bezrobotne
	Ogółem	Samotnie Gosp.	Ogółem	Samotnie gosp.				
2010	270	65	268	74	14	263	40	134
2011	297	75	254	65	10	248	60	151
2012	317	76	310	88	16	306	65	141

Źródło: MOPS Mielec

Wykres 81. Zjawisko bezrobocia w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w latach 2010-2012

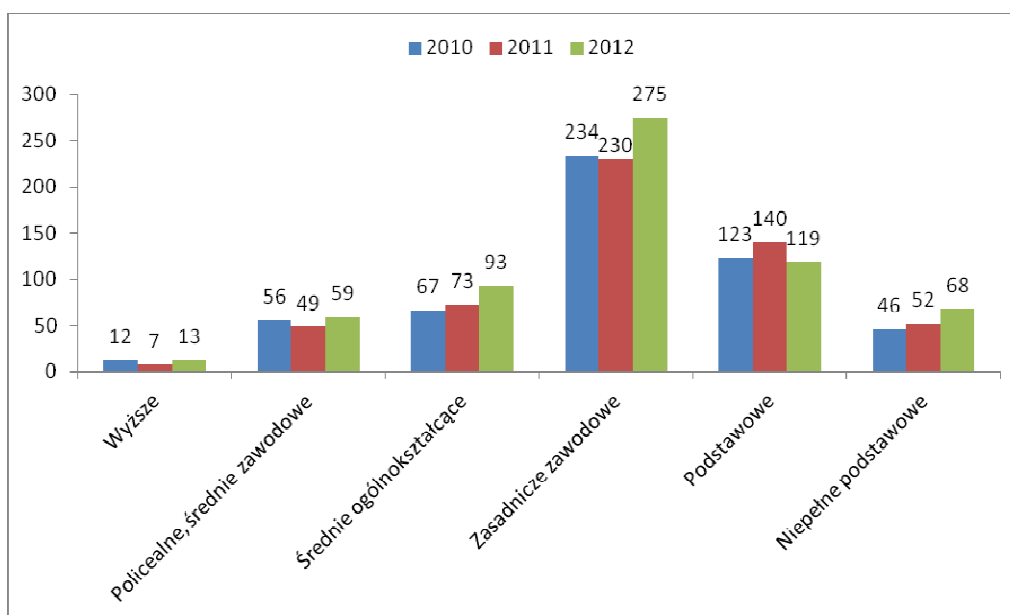
W latach 2010-2012 wzrastała liczba rodzin, w których zarówno jedno jak i obydwoje małżonków pozostawało bez pracy. Ponadto, w 2012r. wzrosła również liczba mężczyzn bezrobotnych bez prawa do zasiłku.

Tab. 71. Wykształcenie bezrobotnych klientów pom. społecznej w l. 2010-2012

Wykształcenie	2010		2011		2012	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Wyższe	12	2,2	7	1,3	13	2,1
Policealne, średnie zawodowe	56	10,4	49	8,9	59	9,4
Średnie ogólnokształcące	67	12,5	73	13,2	93	14,8
Zasadnicze zawodowe	234	43,5	230	41,7	275	43,9
Podstawowe	123	22,9	140	25,4	119	19,0
Niepełne podstawowe	46	8,6	52	9,4	68	10,8
Razem	538	100	551	100	627	100

Źródło: MOPS Mielec

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Wykres 82. Struktura wykształcenia bezrobotnych klientów pomocy społecznej w latach 2010-2012

Wykres pokazuje, że najwięcej osób, spośród bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe, natomiast najmniej liczną grupę stanowiły osoby z wykształceniem wyższym.

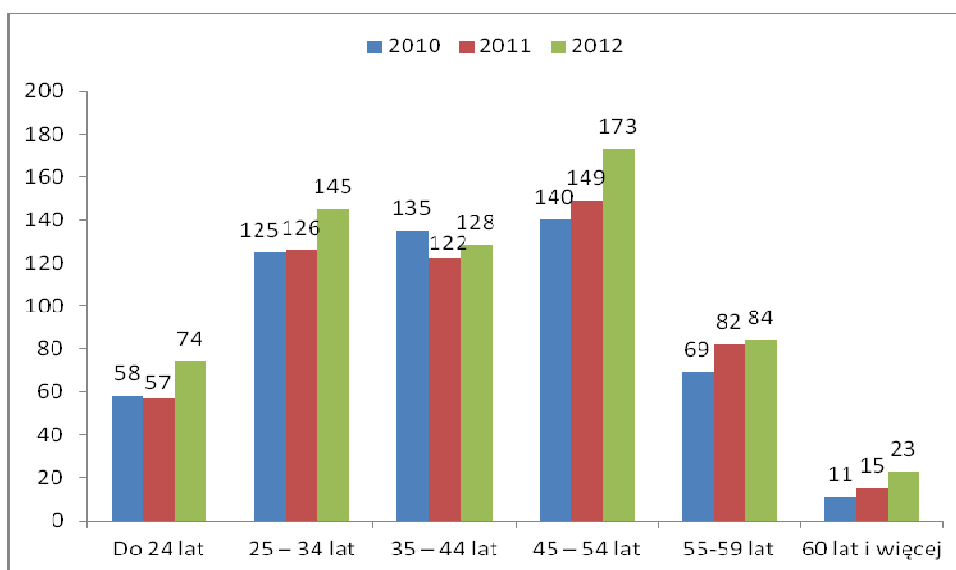
W latach 2010-2012, wśród objętych świadczeniami pomocy społecznej, wzrastała liczba osób bezrobotnych posiadających wykształcenie ogólnokształcące i podstawowe. Osoby z niższym wykształceniem mają mniejsze szanse na reintegrację społeczną i zawodową, a ich szanse znalezienia zatrudnienia na otwartym rynku pracy może zwiększyć przekwalifikowanie zawodowe oraz kontynuacja kształcenia.

Tab.72. Wiek bezrobotnych klientów pomocy społecznej w Mielcu w l. 2010-2012

Wiek	2010		2011		2012	
	l.	%	l.	%	l.	%
Do 24 lat	58	10,8	57	10,3	74	11,8
25 – 34 lat	125	23,2	126	22,9	145	23,1
35 – 44 lat	135	25,1	122	22,1	128	20,4
45 – 54 lat	140	26,0	149	27,0	173	27,6
55-59 lat	69	12,8	82	14,9	84	13,4
60 lat i więcej	11	2,0	15	2,7	23	3,7
Razem	538	100	551	100	627	100

Źródło: MOPS Mielec

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Wykres 83. Wiek bezrobotnych klientów pomocy społecznej w latach 2010-2012

Jak widać na wykresie, zauważalny jest wzrost liczby bezrobotnych klientów pomocy społecznej w niemal każdej kategorii wiekowej. Jedyne liczbę osób bezrobotnych (będących klientami pomocy społecznej) w przedziale wieku między 35 a 44 rokiem życia, nieznacznie zmniejszyła się.

Tab.73. Wiek bezrobotnych klientów pomocy społecznej w gminie w 2012r.(w tym kobiet)

Nazwa osiedla	Przedziały wiekowe													
	Ogółem		18-24		25-34		35-44		45-54		55-59		60 i pow.	
	O	K	O	K	O	K	O	K	O	K	O	K	O	K
Borek	8	1	1	-	1	-	1	1	3	-	2	-	-	-
Cyranka	11	5	-	-	2	1	4	2	-	-	3	-	2	-
Dziubków	36	16	-	-	15	5	11	5	8	3	2	2	-	-
Kazimierza Wielkiego	4	2	-	-	-	-	-	-	3	2	1	-	-	-
Kilińskiego	42	20	3	3	7	6	11	3	13	6	5	2	3	-
Kopernika	34	24	3	3	13	10	8	5	5	3	5	3	-	-
Kościuszki	23	4	3	1	3	1	3	-	8	2	6	-	-	-
Kusocińskiego	34	14	2	1	7	3	7	4	11	4	5	2	2	-
Lotników	97	63	12	7	26	16	30	26	13	7	14	7	2	-
Mościska	13	7	4	2	6	3	-	-	2	1	1	1	-	-
Niepodległości	147	77	8	4	37	21	45	25	39	23	16	4	2	-
Rzochów	9	5	1	-	2	2	-	-	5	2	1	-	-	-
Smoczka	68	32	8	2	18	6	10	7	19	12	12	5	1	-
Szafera	25	15	4	2	6	3	7	5	6	4	2	1	-	-
Wolności	2	2	-	-	-	-	1	1	1	1	-	-	-	-
Wojśław	62	23	6	1	3	1	21	7	24	11	8	3	-	-
Żeromskiego	12	7	2	1	5	4	3	1	2	1	3	-	-	-
Razem	627	317	57	27	151	82	162	90	162	82	86	30	12	-

Źródło: MOPS Mielec

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

2.3. NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ

W życiu każdego człowieka pojawiają się momenty mniejszych lub większych ograniczeń fizycznych i psychicznych. To, co obecnie jest dla nas łatwo dostępne, za kilka lat może być barierą nie do pokonania. Zgodnie z definicją WHO osoba niepełnosprawna to osoba, u której istnieją uszkodzenia i obniżenie sprawności funkcjonowania organizmu powodujące uniemożliwienie, utrudnienie lub ograniczenie sprawnego funkcjonowania w społeczeństwie, biorąc pod uwagę takie czynniki jak: płeć, wiek i czynniki zewnętrzne. Tak więc etykietę „niepełnosprawny” możemy otrzymać w każdym momencie i etapie naszego życia.

Niepełnosprawność – wg ustawy o pomocy społecznej – oznacza niezdolność do pracy w rozumieniu przepisów o emeryturach i rentach z funduszu ubezpieczeń społecznych albo zaliczenie do grupy inwalidów lub legitymowanie się stopniem niepełnosprawności w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych.

Osoba niepełnosprawna to osoba, która posiada odpowiednie orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony lub osoba, która takiego orzeczenia nie posiada, lecz odczuwa ograniczenie sprawności w wykonywaniu czynności podstawowych dla swojego wieku (zabawa, nauka, praca, samoobsługa).

Zbiorowość osób niepełnosprawnych można podzielić na 2 podstawowe grupy:

1. osoby niepełnosprawne prawnie, tj. takie, które posiadały odpowiednie, aktualne orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony,
2. osoby niepełnosprawne tylko biologicznie, tj. takie, które nie posiadały orzeczenia, ale miały (odczuwały) całkowicie lub poważnie ograniczoną zdolność do wykonywania czynności podstawowych.

Kryterium zakwalifikowania danej osoby do zbiorowości osób niepełnosprawnych prawnie stanowi:

- dla osób w wieku 16 lat i więcej – posiadanie aktualnego orzeczenia wydanego przez odpowiedni organ orzekający, ustalającego niezdolność do pracy, stopień niepełnosprawności, celowość przekwalifikowania lub inwalidztwo,
- dla dzieci poniżej 16 roku życia - posiadanie aktualnego orzeczenia wydanego przez odpowiedni organ orzekający.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej, społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych, dla osób w wieku 16 lat i więcej ustalono 3 stopnie niepełnosprawności: znaczny, umiarkowany i lekki, orzekane przez powiatowy i wojewódzki zespół orzekający o niepełnosprawności. W myśl ustawy inne orzeczenia wydane przez organy do tego upoważnione przed wejściem w życie ustawy (tj. przed 01.01.1998r.) traktowane były na równi z orzeczeniami stopnia niepełnosprawności.

Do **znacznego stopnia niepełnosprawności** zalicza się osobę o naruszonej sprawności organizmu, która jest:

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

- 1) niezdolna do podjęcia zatrudnienia,
- 2) zdolna do wykonywania zatrudnienia w zakładzie pracy chronionej albo w zakładzie aktywizacji zawodowej, wymagająca – niezbędnej w celu pełnienia ról społecznych – stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji.

Do **umiarkowanego stopnia niepełnosprawności** zalicza się osobę o naruszonej sprawności organizmu, która jest zdolna do wykonywania zatrudnienia na stanowisku pracy przystosowanym odpowiednio do potrzeb i możliwości wynikających z niepełnosprawności, wymagająca – w celu pełnienia ról społecznych – częściowej lub okresowej pomocy innej osoby w związku z ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji.

Do **lekkiego stopnia niepełnosprawności** zalicza się osobę o naruszonej sprawności organizmu, zdolna do wykonywania zatrudnienia, nie wymagająca pomocy innej osoby w pełnieniu ról społecznych.

Wykaz równorzędnych orzeczeń kwalifikujących osobę do grupy osób niepełnosprawnych prawnie oraz określenia stosowane w klasyfikacji niepełnosprawności/ inwalidztwa prawnego w latach 1988 i 2002

2002		1988
Stopień niepełnosprawności	Rodzaj orzeczenia równorzędnego	Grupa inwalidztwa
Znaczny	- całkowita niezdolność do pracy i samodzielnej egzystencji - I grupa inwalidztwa - orzeczenie o długotrwałej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym z uprawnieniem do zasiłku pielęgnacyjnego	I grupa inwalidztwa
Umiarkowany	- całkowita niezdolność do pracy - II grupa inwalidztwa	II grupa inwalidztwa
Lekki	- III grupa inwalidztwa - częściowa niezdolność do pracy - celowość przekwalifikowania zawodowego - orzeczenie o długotrwałej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym bez uprawnienia do zasiłku pielęgnacyjnego	

Zgodnie z obowiązującymi przepisami w NSP 2011 do grupy osób niepełnosprawnych prawnie nie zaliczono osób, które uzyskały orzeczenie o grupie inwalidztwa wydane przez MON lub MSW oraz orzeczeń o długotrwałej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym wydanym przez KRUS po 31.12.1997 r.

Według Narodowego Spisu Powszechnego, przeprowadzonego w 2002r., liczba osób niepełnosprawnych w Polsce to 5 456,7 tys., co stanowi 14,3 % ludności kraju, a w 2010r. – 4 500 tys. Jednak sposób badania pozostawiał wiele do życzenia, bowiem był oparty o próbę losową. W województwie podkarpackim zamieszkuje 316 146 osób niepełnosprawnych, co stanowi 15 % ludności województwa, z czego 248 221 to osoby niepełnosprawne prawnie.

Niepełnosprawność to czynnik, który powoduje pogorszenie się kondycji finansowej osób i rodzin. Sytuację tę powodują wydatki na leczenie i rehabilitację. Problemem osób

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

niepełnosprawnych są trudności w uczestniczeniu w życiu społecznym, zawodowym i kulturalnym, a przede wszystkim edukacyjnym. Często wiążą się również z brakiem możliwości protezowania, zakupu sprzętu ułatwiającego samoobsługę i komunikowania się. Dużym problemem są bariery architektoniczne, które utrudniają uczestnictwo w normalnym życiu.

Tab.74. Liczba osób niepełnosprawnych na terenie Mielca objętych świadczeniami pomocy społecznej w 2012r. (uwzględniono świadczenia rodzinne)

Nazwa osiedla	2012		
	Liczba osób ogółem	Liczba osób korzystających z pomocy	%
Borek	257	40	15,6
Cyranka	283	65	23,0
Dziubków	451	73	16,2
Kazimierza Wielkiego	147	33	22,4
Kilińskiego	650	189	29,1
Kopernika	1020	286	28,0
Kościuszki	332	70	21,1
Kusocińskiego	610	130	21,3
Lotników	1559	383	24,6
Mościska	45	9	20,0
Niepodległości	811	262	32,3
Rzochów	138	17	12,3
Smoczka	1221	288	23,6
Szafera	470	74	15,7
Wojśław	301	80	26,6
Wolności	298	52	17,4
Żeromskiego	256	91	35,5
Razem	8 849	2 142	24,2

Źródło: MOPS Mielec, SR

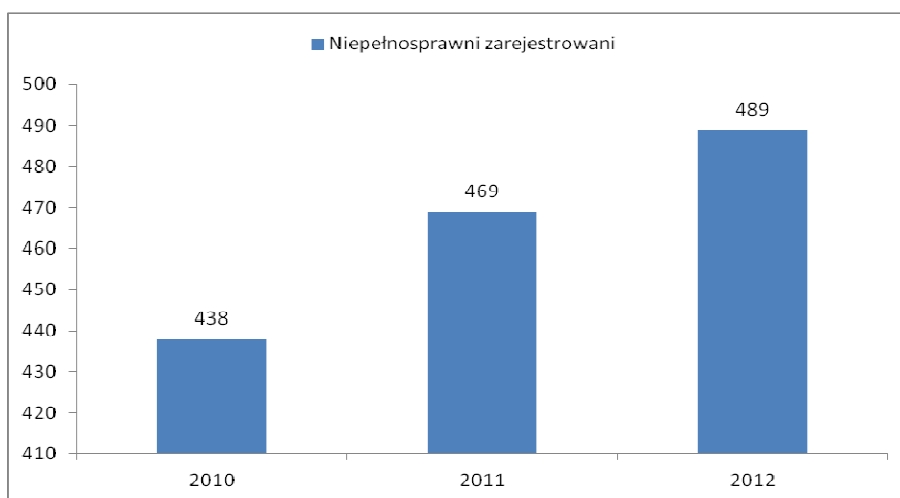
Największy odsetek klientów pomocy społecznej z niepełnosprawnością zamieszkuje osiedla: Smoczka, Kopernika i Kilińskiego, zaś najmniejszy odsetek stanowią osoby zamieszkałe na osiedlach: Mościska, Rzochów, Kazimierza Wielkiego.

Tab.75. Niepełnosprawni zarejestrowani w PUP w latach 2010-2012

Lata	Niepełnosprawni zarejestrowani
	Ogółem
2010	438
2011	469
2012	489

Źródło: PUP Mielec

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Wykres 84. Niepełnosprawni zarejestrowani w PUP w latach 2010-2012

W latach 2010-2012, z roku na rok wzrastała liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w PUP. W 2012 r. liczba osób niepełnosprawnych poszukujących pracy stanowiła 5,5% ogółu osób niepełnosprawnych Mielca.

Tab.76. Liczba osób bezrobotnych niepełnosprawnych klientów pomocy społecznej na terenie gminy w latach 2010-2012

Rok	2010	2011	2012
Bezrobotni ogółem	538	551	627
Bezrobotni niepełnosprawni	49	56	70
Liczba mieszkańców gminy	61 625	61 410	61 030

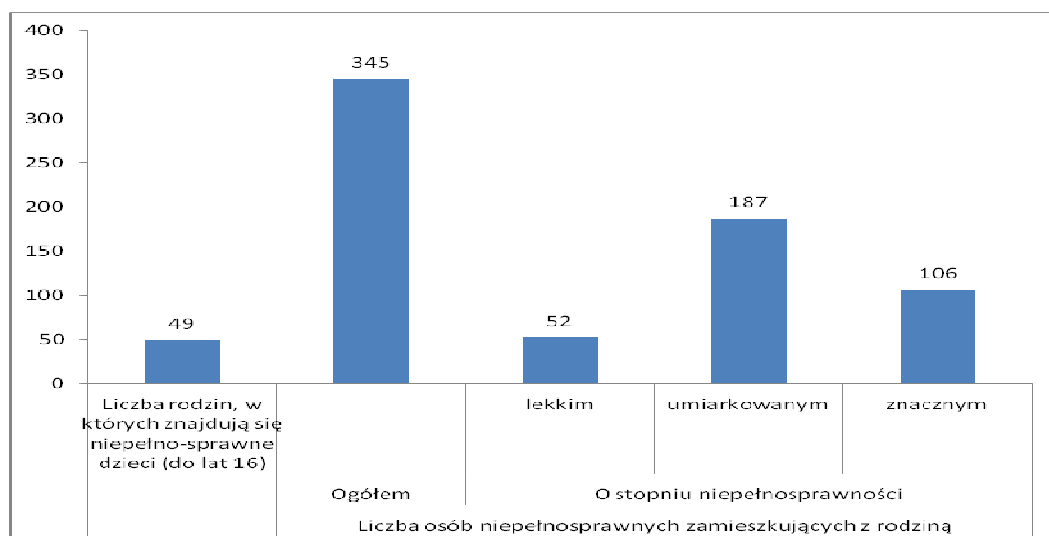
Źródło: MOPS Mielec

Tab. 77. Rodziny korzystające z pomocy, dotknięte niepełnosprawnością w roku 2012

Liczba rodzin z niepełnosprawnymi dziećmi (do lat 16)	Liczba osób niepełnosprawnych zamieszkujących			
	Ogółem	o stopniu niepełnosprawności		
		lekkim	umiarkowanym	znacznym
49	345	52	187	106

Źródło: MOPS Mielec, POMOST

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

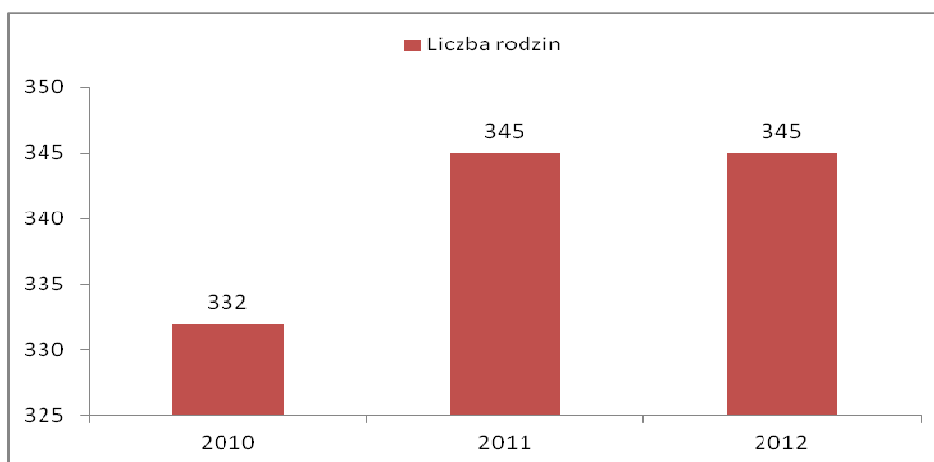
Wykres 85. Rodziny korzystające z pomocy, dotknięte niepełnosprawnością w roku 2012

W roku 2012 w rodzinach, w których występował problem niepełnosprawności, najliczniejszą grupę stanowiły osoby niepełnosprawne w stopniu umiarkowanym; drugą pod względem liczebności stanowiła grupa osób niepełnosprawnych niezdolnych do samodzielnej egzystencji (znaczny stopień niepełnosprawności), natomiast najmniej liczną osoby z niepełnosprawnością w stopniu lekkim. Jak można zauważyć, osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, wymagających największej opieki, było ponad dwukrotnie więcej, niż osób z niepełnosprawnością w stopniu lekkim.

Tab. 78. Rodziny korzystające z pomocy z powodu niepełnosprawności w latach 2010-2012

Rok	2010	2011	2012
Liczba rodzin	332	345	345

Źródło: MOPS Mielec, POMOST

Wykres 86. Rodzin korzystających z MOPS z powodu niepełnosprawności w latach 2010-2012

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Jak pokazuje wykres nr 92, z roku 2010 na rok 2011 wzrosła liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z powodu występowania w rodzinie problemu niepełnosprawności, po czym liczba ta ustabilizowała się.

Tab.79. Ilość osób do 16 lat niepełnosprawnością psychiczną, zamieszkałych na terenie Mielca w 2012

Wiek	0-3 lat	4-7 lat	8-16 lat
Osoby przewlekle psychicznie chore	7	27	25
Osoby niepełnosprawne intelektualnie	0	2	26

Źródło: PCPR Mielec (dotyczy orzeczonych w PZON Mielec).

Powyższe zestawienie pokazuje, że w przedziale wieku do 7 lat zdecydowanie więcej było dzieci przewlekle psychicznie chorych niż niepełnosprawnych intelektualnie. Natomiast w przedziale między 8 a 16 rokiem życia liczby te kształtowały się na podobnym poziomie.

Tab. 80. Osób powyżej 16 lat z zaburzeniami psychicznymi, zamieszkałe na terenie Mielca w 2012r.

Stopień niepełnosprawności	Stopień niepełnosprawności lekki	Stopień niepełnosprawności umiarkowany	Stopień niepełnosprawności i znaczny
Osoby przewlekle chore	43	226	107
Osoby niepełnosprawne intelektualnie	7	24	10

Źródło: PCPR Mielec (dotyczy orzeczonych w PZON Mielec)

W 2012 roku najliczniejszą grupę stanowiły osoby przewlekle chore i niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu umiarkowanym, natomiast najmniej liczną grupę osoby zaliczone do stopnia lekkiego. Niemalą część osób przewlekle chorych psychicznie stanowią również osoby z niepełnosprawnością w stopniu znacznym.

2.4. DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA

Tab. 81. Korzystający z pomocy z powodu długotrwałej choroby

Rok	2010	2011	2012
Liczba rodzin	327	313	293

Źródło: MOPS Mielec, POMOST.

Jak pokazuje powyższe zestawienie, w latach 2010-2012 z roku na rok malała liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z powodu występowania długotrwałej choroby w rodzinie.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

2.5. UZALEŻNIENIA

Uzależnienie od alkoholu

Uzależnienie od alkoholu, jest chorobą, która rozwija się często bez świadomości zainteresowanej osoby. Polega na niekontrolowanym piciu napojów alkoholowych i może doprowadzić do przedwczesnej śmierci. Objawy tej choroby, to przede wszystkim takie zjawiska jak:

- zmiana tolerancji na alkohol
- objawy abstynencyjne
- subiektywne poczucie łaknienia alkoholu
- koncentracja życia wokół picia
- utrata kontroli nad piciem
- zaburzenia pamięci i świadomości
- nawroty picia po próbach utrzymania okresowej abstynencji.

O uzależnieniu od alkoholu możemy mówić wówczas, gdy co najmniej 3 spośród wymienionych objawów występowały co najmniej przez 1 miesiąc, w ciągu ostatniego roku. Uzależnienie członka rodziny od alkoholu prowadzi do negatywnych skutków odczuwanych przez całą rodzinę, a szczególnie przez dzieci. Szacuje się, że w Polsce około 4 do 5 milionów ludzi żyje w rodzinach zagrożonych alkoholizmem. Zamiast poczucia bezpieczeństwa, zaufania i miłości, rodzina przeżywa lęk i zagrożenia, gniew i wstyd, poczucie krzywdy i poczucie winy.

Bardzo często problem uzależnienia od alkoholu staje się źródłem trudności finansowych i ograniczenia perspektyw bytowych całej rodziny. Członkowie rodziny próbują przystosować się do zagrażającej sytuacji tworzonych przez osobę uzależnioną. Oznacza to często głębokie uwikłanie w chorobę alkoholową małżonka lub rodzica, które lekarze i psycholodzy nazywają współuzależnieniem.

Pracownicy pomocy społecznej w swojej pracy zawodowej spotykają się bardzo często z problemem nadużywania alkoholu. Najczęściej w rodzinach, w których problem ten przyczynił się do powstania wieloprotymowej, bardzo trudnej sytuacji życiowej. Niepokojącym jest fakt wzrastania liczby osób uzależnionych od alkoholu i obniżania się wieku pierwszego kontaktu osoby nieletniej z alkoholem.

Problem nadużywania alkoholu przez podopiecznych pomocy społecznej jest bardzo skomplikowany, ponieważ obok uzależnienia występują zaburzenia komunikacji między członkami rodziny, trudna sytuacja materialna, problemy wychowawcze i zdrowotne. Osoby uzależnione od alkoholu oraz członkowie ich rodzin mogą liczyć na pomoc specjalistów udzielających pomocy w: Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Mielcu, Ośrodku Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Mielcu, Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym ds. Uzależnień w Mielcu, jak również pracowników Biura Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Mielcu. Rodziny osób uzależnionych od alkoholu, jak i sami zainteresowani, mogą zwrócić się o pomoc do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Urzędzie Miasta w Mielcu.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Szczegółowe kierunki działań w zakresie profilaktyki i łagodzenia skutków uzależnień zawarto w Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mielcu. W ramach realizacji zadań nałożonych na gminy, podejmowane są także działania mające na celu zmniejszenie rozmiarów i dotkliwości problemów, jakie niesie za sobą nadużywanie alkoholu oraz problem uzależnienia.

Tab. 82. Rodzin, w których wystąpił problem z nadużywaniem alkoholu, objęte świadczeniami pomocy społecznej w 2012r.

Nazwa osiedla	Liczba rodzin ogółem	Liczba rodzin korzystających z pomocy	%
Borek	5	4	80,0
Cyranka	5	1	20,0
Dziubków	14	9	64,3
Kazimierza Wielkiego	2	2	100,0
Kilińskiego	22	22	100,0
Kopernika	26	9	34,6
Kościuszki	9	9	100,0
Lotników	46	42	91,3
Niepodległości	37	37	100,0
Mościska	2	2	100,0
Kusocińskiego	14	6	42,9
Rzochów	2	1	50,0
Smoczka	24	18	75,0
Szafera	11	10	0,9
Wojśław	6	6	100,0
Wolności	12	4	33,3
Żeromskiego	8	5	62,5
Razem	245	187	76,3

Źródło: MOPS Mielec

Jak pokazuje tabela, w roku 2012 wszystkie rodziny objęte świadczeniami pomocy społecznej zamieszkałe na osiedlach: Niepodległości, Kilińskiego, Kościuszki, Wojśław, Kazimierza Wielkiego i Mościska, były dotknięte problemem alkoholowym.

Tab.83. Rodziny z problemem alkoholowym korzystające z pomocy w latach 2010-2012

Rok	2010	2011	2012
Liczba rodzin	180	194	187

Źródło: MOPS Mielec

Zestawienie pokazuje, że w latach 2010-2012 wśród rodzin objętych świadczeniami pomocy społecznej, najwyższą liczbę rodzin, w których występował problem uzależnienia od alkoholu odnotowano w roku 2011, zaś najniższą w 2010.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Narkomania

Narkomania to uzależnienie od środków odurzających, psychoaktywnych. Może prowadzić do zaburzeń osobowości i różnych innych dysfunkcji zdrowotnych osoby uzależnionej, zwłaszcza zmian w układzie nerwowym. Substancje narkotyczne mają wspólne właściwości, tj:

- 1) wywołują uczucie krótkotrwałego błogostanu oraz powodują fizyczne i psychiczne uzależnienie się człowieka od środków narkotycznych, czego następstwem jest zjawisko głodu narkotycznego;
- 2) zażywanie ich prowadzi do postępującej w dość szybkim tempie fizycznej, psychicznej i społecznej degradacji; odurzenie (błogostan), polega na doznawaniu pod wpływem środka odurzającego najczęściej przyjemnych wrażeń, ustępuje napięcie psychiczne, może występować pobudzenie lub przyhamowanie aktywności;
- 3) występują zaburzenia świadomości w postaci halucynacji oraz wzrokowych i słuchowych omamów.

Uzależnienie polega na odczuwanym pragnieniu wprowadzenia się po raz kolejny w stan odurzenia - psychiczna zależność. Nieco później pojawia się głębsza zależność fizyczna. Polega ona na tym, że narkotyk staje się konieczny do zachowania biochemicznej równowagi organizmu. Po wytworzeniu się zależności fizycznej, brak środków odurzających wywołuje głód narkotyczny, powodujący silny przymus systematycznego zażywania narkotyków oraz ciągłego zwiększania ich dawki.

Tab.84. Rodziny objęte świadczeniami pomocy społecznej w 2012r., w których wystąpiły problemy z nadużywaniem narkotyków

Nazwa Osiedla	Liczba rodzin z problemem narkomanii	Liczba rodzin korzystających z pomocy	%
Borek	2	0	0,0
Cyranka	1	0	0,0
Dziubków	1	1	100,0
Kazimierza Wielkiego	1	0	0,0
Kilińskiego	5	0	0,0
Kopernika	1	1	100,0
Kościuszki	0	0	0,0
Lotników	5	1	20,0
Kusocińskiego	1	1	100,0
Mościska	1	0	0,0
Niepodległości	4	1	25,0
Rzochów	0	0	0,0
Smoczka	2	2	100,0
Szafera	1	1	100,0
Wojśław	0	0	0,0
Wolności	0	0	0,0
Żeromskiego	1	0	0,0
Razem	26	8	30,8

Źródło: MOPS Mielec

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Tab.85. Rodzin korzystające z pomocy w latach 2010-2012,
w których występował problem narkomanii

Rok	2010	2011	2012
Liczba rodzin	2	4	8

Źródło: MOPS Mielec

Jak pokazują powyższe zestawienia (tabela 86 i tabela 87) liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, w których występował problem uzależnienia od narkotyków, na przełomie lat 2010-2012 wzrosła dwukrotnie. W roku 2012 liczba rodzin rozpoznanych przez pracowników MOPS w Mielcu, jako środowisk w których występuje ten problem znacznie przewyższyła liczbę rodzin, które skorzystały ze świadczeń pomocy społecznej, zgłaszając występowanie problemu narkomanii w rodzinie. Wynika to, m.in. z braku chęci zainteresowanych do zgłaszania potrzeb w tym zakresie. Problem narkomanii w środowisku mieleckim jest trudny do zdiagnozowania, często występuje łącznie z problemem innych uzależnień, np. uzależnienia od alkoholu. Członkowie rodzin osób stosujących środki odurzające nadal często ukrywają istnienie problemu narkomanii w rodzinie, traktując go jako temat tabu. Nierzadko, w rodzinach osób uzależnionych od środków odurzających/psychoaktywnych występują także inne problemy/losowości i członkowie rodzin zwracając się o udzielenie pomocy trudną sytuację w rodzinie uzasadniają chętniej ich występowaniem.

2.6. BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYCH

Rodzina stanowi główną, najważniejszą wartość życia społecznego. Określana jest jako podstawowa grupa społeczna, która „wypełnia istotne funkcje w interesie społeczeństwa, zaspokajając zarazem potrzeby psychiczne, emocjonalne i społeczne swych członków.” Udzielanie pomocy rodzinie jest zadaniem profesjonalnych służb społecznych w ramach systemu pomocy społecznej, a także zadaniem organizacji pomocowych. Ochrona rodziny jest obowiązkiem społeczeństwa, gdyż funkcjonalne, bezpieczne i zdrowe społeczeństwo nie może istnieć bez zdrowej i trwałej rodziny.

Jednym, spośród problemów pomocy społecznej, jest występowanie bezradności w sprawach opiekuńczych-wychowawczych oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Największy wpływ na kształt i strukturę osobowości dziecka ma środowisko jego socjalizacji pierwotniej, którym jest rodzina. To od niej zależy stopień przystosowania dziecka do życia społecznego.

Trudne warunki materialno-bytowe rodziny, brak umiejętności społecznych rodziców, zaburzenia kontaktów emocjonalnych, uzależnienia, odrzucenie uczuciowe dzieci, prowadzą do poważnych dysfunkcji systemu rodzinnego.

Z licznych badań wynika, że w Polsce w ostatnich latach wzrasta liczba rodzin niepełnych. Rodzina niepełna składa się z jednego rodzica /zwykle matki/ i przynajmniej jednego dziecka, niezależnie od jego wieku i stanu cywilnego. Przyrost rodzin niepełnych

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

miał w ostatnich latach bardzo wysoką dynamikę. W roku 2002 było w kraju 1 125,5 tys. rodzin niepełnych z dziećmi do lat 24 na utrzymaniu, co stanowiło 19,4% ogółu rodzin. Rodziny niepełne stanowią przede wszystkim matki samotnie wychowujące dzieci - 90,6% ogółu rodzin niepełnych. Rodziny niepełne są narażone na ubóstwo w stopniu większym niż rodziny małodziejne. W roku 2002 co dziesiąta rodzina niepełna żyła poniżej minimum egzystencji, zaś 17% poniżej ustawowej granicy ubóstwa. Wskaźnik zagrożenia ubóstwem dla rodzin niepełnych w Polsce wynosi ok.13%.

Ogólna liczba rodzin w województwie podkarpackim wynosi 549 346, z tego rodziny niepełne wynoszą ogółem 96 532. Z obliczeń wynika, że rodziny niepełne stanowią 17,6 % ogólnej liczby rodzin.

Rodziny wielodzietne to rodziny z trójką dzieci i więcej. Wielodzietność jest powodem uzasadniającym przyznawanie świadczeń z pomocy społecznej. Obecnie w Polsce zmniejsza się ilość małżeństw z dziećmi, a rośnie udział rodzin małodziejnych. Rodziny z jednym dzieckiem stanowią 46,9 % ogółu, z dwojgiem dzieci – 36,2% a wielodzietne – 16,9%.

Wielodzietne rodziny niepełne stanowią prawie 10% wszystkich rodzin wielodzietnych, wychowujących troje i więcej dzieci. Wielodzietność jest bardziej charakterystyczna dla samotnych matek, z których 9,1% wychowuje troje dzieci i więcej dzieci. W przypadku samotnych ojców odsetek ten wynosi 7,6%. Poniżej minimum egzystencji żyje 17,4% osób w rodzinach z trojgiem dzieci i 37,1% z czwórką dzieci. Niedostatek materialny sprawia, że rodziny wielodzietne ograniczają kształcenie dzieci z powodu trudności finansowych i wysokich kosztów.

Tab.86. Liczba rodzin wielodzietnych w Mielcu w 2012r. (na podst. danych MOPS Mielec)

Nazwa osiedla	2012				
	Liczba rodzin ogółem	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej wraz ze świadczeniami rodzinnymi	% (kol.3 / kol.2)	Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej	% (kol.5 / kol.2)
1	2	3	4	5	6
Borek	20	5	25,0	2	10,0
Cyranka	22	9	40,9	4	18,2
Dziubków	34	13	38,2	6	17,6
Kazimierza Wielkiego	11	2	18,2	1	9,1
Kilińskiego	49	16	32,7	7	14,3
Kopernika	78	18	23,1	7	9,0
Kościuszki	25	3	12,0	2	8,0
Kusocińskiego	47	19	40,4	7	14,9
Lotników	118	33	28,0	11	9,3
Mościska	3	0	0,0	0	0,0
Niepodległości	62	60	96,8	22	35,5
Rzochów	11	11	100,0	5	45,5
Smoczka	93	29	31,2	11	11,8
Szafera	36	14	38,9	5	13,9
Wojśław	24	23	95,8	8	33,3
Wolności	23	6	26,1	3	13,0
Żeromskiego	19	3	15,8	2	10,5
Razem	675	264	39,1	103	15,3

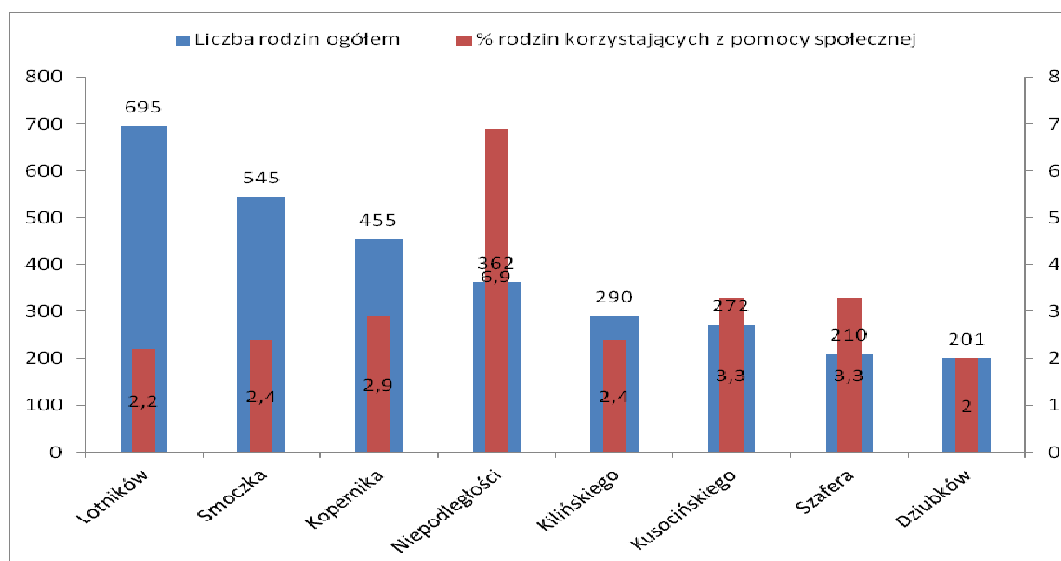
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Tabela nr 88 pokazuje, że w roku 2012 najbardziej liczny przedział rodzin wielodzietnych korzystających z pomocy społecznej dotyczył mieszkańców osiedli: Niepodległości, Rzochów i Wojsław. Natomiast, najmniej liczny przedział stanowiły rodziny zamieszkujące osiedla: Kazimierza Wielkiego, Borek, Żeromskiego.

Tab.87. Liczba rodzin niepełnych w Mielcu w 2012r.

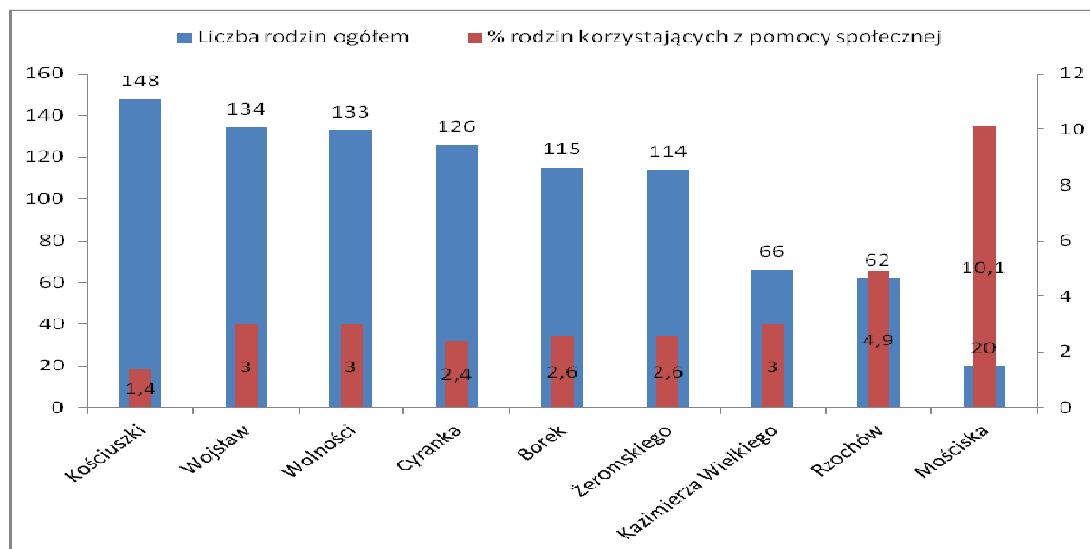
Nazwa osiedla	2012		
	Liczba rodzin ogółem	Liczba rodzin korzystających z pomocy	%
Borek	115	3	2,6
Cyranka	126	3	2,4
Dziubków	201	4	2,0
Kazimierza Wielkiego	66	2	3,0
Kilińskiego	290	7	2,4
Kopernika	455	13	2,9
Kościuszki	148	2	1,4
Kusocińskiego	272	9	3,3
Lotników	695	15	2,2
Mościska	20	2	10,1
Niepodległości	362	25	6,9
Rzochów	62	3	4,9
Smoczka	545	13	2,4
Szafera	210	7	3,3
Wojsław	134	4	3,0
Wolności	133	4	3,0
Żeromskiego	114	3	2,6
Razem	3 947	119	3,0

Źródło: MOPS Mielec, POMOST.

Wykres 87. Liczba rodzin niepełnych w 2012 r.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Wykres 88. Liczba rodzin niepełnych w 2012r.

Wykresy nr 202 i 103 pokazują, że w roku 2012 najbardziej liczny przedział rodzin niepełnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej dotyczył mieszkańców osiedli: Niepodległości i Mościska. Natomiast, najmniej liczny przedział stanowiły rodziny zamieszkujące osiedla: Kościuszki, Dziubków, Lotników.

Tab.88. Liczba dzieci w rodzinach niepełnych, korzystających z pomocy MOPS w latach 2010-2012

Rok	2010			2011			2012		
	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Rodziny niepełne	1	66	141	1	82	176	1	61	144
	2	35	118	2	45	151	2	38	127
	3	21	88	3	24	107	3	11	53
	4 i więcej	12	74	4	10	60	4	9	56
Razem	X	134	421	X	161	494	X	119	380

Źródło: MOPS Mielec, POMOST.

W latach 2010-2012 wśród rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej najliczniejszy przedział stanowiły rodziny niepełne posiadające jedno dziecko, natomiast przedział rodzin niepełnych z 4 lub większą ilością dzieci stanowiły przedział najmniejszy liczebnie.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Tab.89. Liczba rodzin, w których wystąpiły problemy bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w 2012r.

Nazwa osiedla	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	
	Liczba rodzin	%
Borek	3	2,2
Cyranka	5	3,7
Dziubków	7	5,1
Kazimierza Wielkiego	2	1,5
Kilińskiego	8	5,9
Kopernika	9	6,6
Kościuszki	2	1,5
Kusocińskiego	9	6,6
Lotników	15	11,0
Mościska	1	0,7
Niepodległości	27	19,9
Rzochów	6	4,4
Smoczka	16	11,8
Szafera	8	5,9
Wojśław	12	8,8
Wolności	4	2,9
Żeromskiego	2	1,5
Razem	136	100

Źródło: MOPS Mielec

Tabela nr 91 pokazuje, że w roku 2012 najbardziej liczny przedział rodzin korzystających z pomocy społecznej, w których wystąpiły problemy w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, dotyczył mieszkańców osiedli: Niepodległości, Smoczka, Lotników. Natomiast, najmniej liczny przedział stanowiły rodziny zamieszkujące osiedla: Mościska, Kazimierza Wielkiego, Kościuszki, Żeromskiego.

Tab. 90. Liczba rodzin korzystających z pomocy MOPS z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2010-2012

Rok	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinach ogółem	Liczba rodzin niepełnych	Liczba rodzin wielodzietnych
2010	964	2 482	90	33
2011	919	2 433	84	36
2012	951	2 392	89	43

Źródło: MOPS Mielec, POMOST.

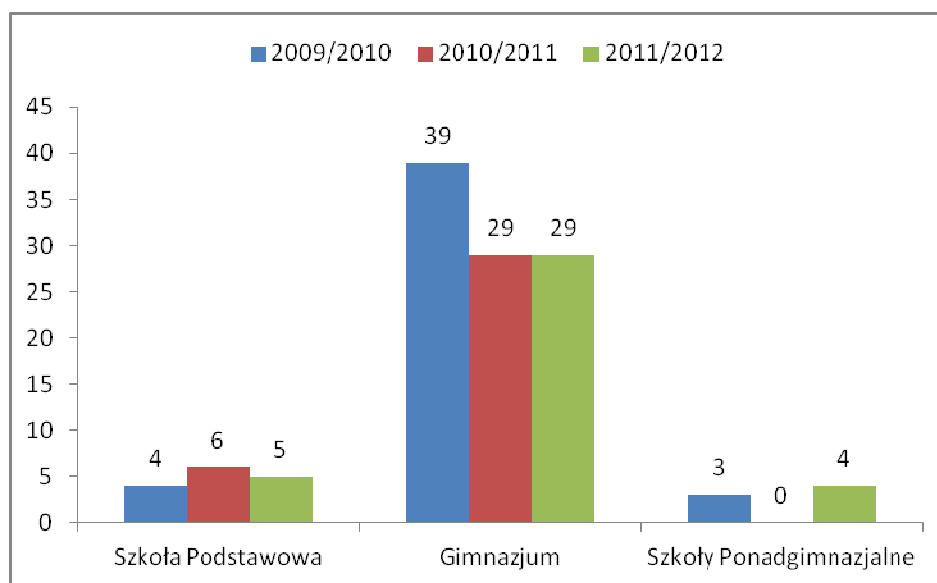
Na przełomie lat 2010-2012, liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych pozostawała na względnie stałym poziomie. Jeżeli chodzi o korzystanie z pomocy przez rodziny niepełne i wielodzietne to sytuacja wyglądała podobnie.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Tab. 91. Zjawisko drugoroczności wśród dzieci i młodzieży

Rok szkolny	Szkoła Podstawowa	Gimnazjum	Szkoły Ponadgimnazjalne	Ogółem
2009/2010	4	39	3	46
2010/2011	6	29	0	35
2011/2012	5	29	4	38

Źródło: Wydział Edukacji UM Mielec.

Wykres 89. Zjawisko drugoroczności wśród dzieci i młodzieży

Na wykresie można zauważyć, iż najwięcej uczniów nie uzyskało promocji do następnej klasy w szkołach gimnazjalnych w roku szkolnym 2009/2010. Następnie sytuacja ta poprawiła się, jednak w dalszym ciągu gimnazjaliści stanowią największą część dzieci, których dotyczy problem drugoroczności.

2.7. PRZESTĘPCZOŚĆ

Przestępczość jest jedną z tych kwestii społecznych, które odciskają dotkliwie piętno na funkcjonowaniu każdej lokalnej społeczności. Intensywność oraz częstotliwość, z jaką występują zdarzenia przestępcze, mogą mieć wpływ na formowanie się postaw i zachowań ludzi tworzących społeczność lokalną. Dlatego tak istotne jest prowadzenie działań prewencyjnych oraz operacyjnych i porządkowych, zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego.

W Polsce poważnym problemem jest przestępczość wśród nieletnich. Udział młodzieży w ogólnej liczbie sprawców przestępstw stanowi 25-28 %. W wypadku ludzi młodych w wieku do 24 lat, około 85% stanowiły przestępstwa przeciwko mieniu prywatnemu i społecznemu. Znacznie wyższy jest udział tych sprawców w dokonywaniu przestępstw w sposób agresywny, z użyciem przemocy, tj. rozbojów oraz kradzieży i wymuszeń rozbójniczych, a także w przestępstwach przeciwko porządkowi publicznemu.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Częstsze (o ok..25%) są przestępstwa dokonane po spożyciu alkoholu. Około 30 % sprawców w chwili dokonania przestępstwa nie było nigdzie zatrudnionych i nie kontynuowało nauki.

Tab. 92. Kategoria przestępstw najczęściej popełnianych przez nieletnich w Mielcu w latach 2010-2012

Rodzaj przestępstwa	Przestępstwa stwierdzone			Czyny nieletnich			Osoby nieletnie		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Uszkodzenie mienia	139	171	147	3	6	3	7	6	3
Kradzież z włamaniem	274	213	236	9	16	15	6	21	12
Kradzież cudzej rzeczy	355	399	390	23	24	25	29	33	25
Znieważenie funkcjonariuszy	64	38	42	2	2	3	2	2	1
Bójka lub pobicie	62	46	43	8	5	7	24	18	15
Groźba karalna	68	61	41	3	6	3	4	7	5
Pozostałe	1 173	1 107	1 285	13	36	51	10	24	34
Ogółem	2 135	2 035	2 184	61	95	107	82	111	95

Źródło: KPP Mielec.

Jak pokazują dane przedstawione w tabeli (nr 94), kradzieże, kradzieże z włamaniem oraz pobicia stanowiły najczęściej popełniane przestępstwa przez nieletnich mieszkańców Mielca w latach 2010-2012.

Tab. 93. Udział nieletnich w ogólnej liczbie przestępstw w roku 2012

Gmina	Przestępstwa stwierdzone	Czyny nieletnich	Osoby nieletnie
Mielec - miasto	2 184	107	95

Źródło: KPP Mielec

Udział osób nieletnich, w ogólnej liczbie stwierdzonych przestępstw w roku 2012 w Mielcu (2184), stanowił około 4% (95).

2.8. PRZEMOC W RODZINIE

Przemoc w rodzinie jest działaniem zamierzonym i wykorzystującym przewagę siły lub zaprzestaniem działania, skierowanym przeciwko członkom rodziny, które narusza prawa i dobra osobiste, powoduje cierpienia i szkody. Charakteryzuje się tym, że:

- 1) **jest intencjonalna** (przemoc jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary);
- 2) **siły są nierówne** (w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą - ofiara jest słabsza, a sprawca silniejszy);

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

- 3) **narusza prawa i dobra osobiste** (sprawca wykorzystuje przewagę siły, narusza podstawowe prawa ofiary, np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku);
- 4) **powoduje cierpienie i ból** (sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody, ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony).

Przemoc w rodzinie może przybierać różne formy:

- przemoc fizyczna - popychanie, policzkowanie, kopanie, duszenie bicie itd.;
- przemoc psychiczna - wyśmiewanie, narzucanie własnych poglądów, stała krytyka, izolacja społeczna, poniżanie, stosowanie gróźb itd.;
- przemoc seksualna - zmuszanie do określonych zachowań i kontaktów seksualnych, gwałt;
- przemoc ekonomiczna - odbieranie zarobionych pieniędzy, nie zaspokajanie podstawowych materialnych potrzeb rodziny;
- zaniedbywanie - niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych, głód, niedożywienie, brak opieki medycznej, obojętność emocjonalna.

Przemoc domowa jest przestępstwem ściganym przez prawo, a nie sprawą rodzinną. Wyciska ona swoje piętno nie tylko na zdrowiu fizycznym osoby maltretowanej, ale wpływa na całe funkcjonowanie tej osoby, na jej świat wewnętrzny, sposób myślenie, relacje z innymi ludźmi, obniża jej samoocenę. Powtarzające się urazy i krzywdy doznane w dzieciństwie wpływają na kształtowanie się osobowości dziecka. W życiu dorosłym wystąpić zaburzenia osobowości, depresje, próby samobójcze, większa skłonność sięgania po alkohol i narkotyki. Osoby maltretowane w dzieciństwie w swoim życiu dorosłym często wykazują skłonność do stosowania przemocy wobec innych.

Osoby doświadczające przemocy potrzebują interdyscyplinarnej pomocy, zarówno medycznej, jak psychologicznej, prawnej czy socjalnej. Dlatego potrzebne są zintegrowane działania przedstawicieli różnych grup zawodowych w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Tab.94. Liczba rodzin, w których wystąpiła przemoc w rodzinie w 2012r.

Nazwa osiedla	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinie
Borek	28	114
Cyranka	3	16
Dziubków	4	8
Kazimierza Wielkiego	1	4
Kilińskiego	8	32
Kopernika	2	8
Kościuszki	3	11
Kusocińskiego	18	77
Lotników	2	7
Mościska	1	5
Niepodległości	26	89
Rzochów	2	8
Smoczka	9	62
Szafera	13	56
Wojśław	2	7
Wolności	3	13
Żeromskiego	3	12
Razem	128	529

Źródło: MOPS Mielec

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Z przedstawionych w tabeli nr 96 danych wynika, że najczęściej rodzin, w których wystąpił problem przemocy wewnątrzrodzinnej w 2012r., zamieszkiwało osiedla: Niepodległości, Borek i Kusocińskiego. W najmniejszej skali problem ten dotyczył rodzin zamieszkałych na osiedlach: Kazimierza Wielkiego, Kopernika, Mościska, Rzochów.

Tab. 95. Skala zjawiska przemocy w rodzinie w latach 2010-2012

Rok	Liczba osób u których występuje zjawisko przemocy w domowej	1 raz w roku	Od 2 do 5 razy w roku	6 razy w roku i więcej
2010	179	43	80	56
2011	159	48	68	43
2012	128	47	60	21

Źródło: MOPS Mielec

Na przełomie lat 2010-2012 w Mielcu zmniejszała się skala zjawiska przemocy w rodzinie, szczególnie w przypadku, gdzie do przemocy dochodziło więcej niż 2 razy w roku. Jedynie w przypadku, gdzie do przemocy dochodziło 1 w roku, poziom ten pozostał na względnie stałym poziomie.

Tab.96. Liczba dzieci poszkodowanych w wyniku przemocy przez rodziców w stanie po spożyciu alkoholu w latach 2010-2012

Rok	Ogółem liczba dzieci	z tego do 13 r. ż.	Kim byli sprawcy?	z tego od 14 do 18 r. ż.	Kim byli sprawcy?
2010	125	81	dziadek, ojciec, brat, matka, wujek, konkubent	44	ojciec, brat, matka, konkubent
2011	212	128	ojciec, matka, konkubent	84	ojciec, matka, konkubent
2012	114	71	ojciec, matka, konkubent	43	ojciec, matka, konkubent

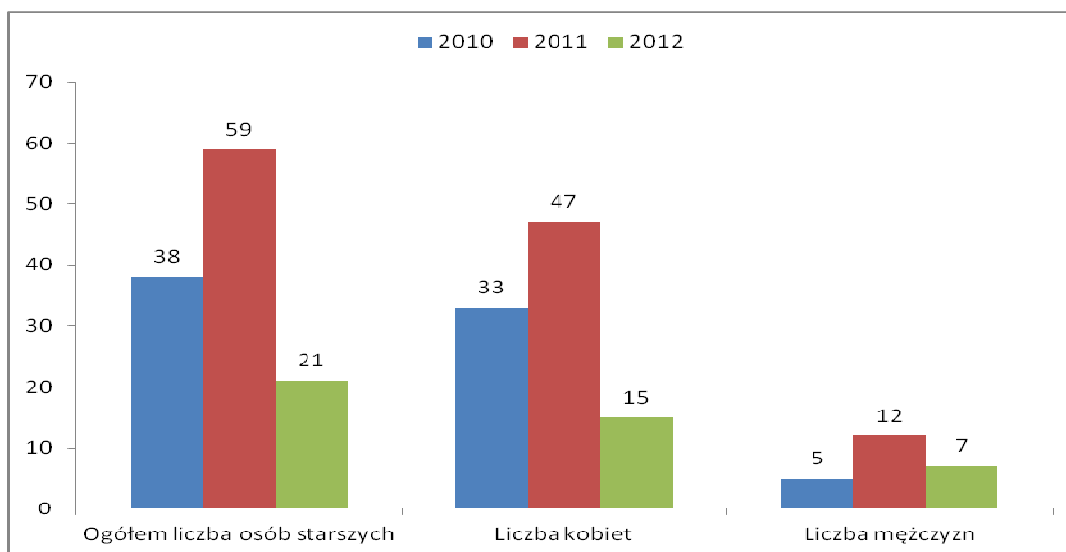
Źródło: MOPS Mielec

Najwięcej dzieci poszkodowanych w wyniku przemocy ze strony rodziców/opiekunów, będących pod wpływem alkoholu, odnotowano w 2011r. Z tego największą część stanowiły dzieci do 13 lat.

Tab.97. Liczba osób starszych poszkodowanych w wyniku przemocy w rodzinie w latach 2010 - 2012 (kobiety powyżej 60 r.ż., mężczyźni powyżej 65 r.ż.)

Rok	Ogółem liczba osób starszych	Liczba kobiet	Kim byli sprawcy?	Liczba mężczyzn	Kim byli sprawcy?
2010	38	33	mąż, zięć, syn	5	syn, żona
2011	59	47	mąż, zięć, syn	12	syn, zięć
2012	21	15	mąż, zięć, syn, córka,	7	syn, zięć

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Wykres 90. Liczba osób starszych poszkodowanych w wyniku przemocy w rodzinie w latach 2010-2012

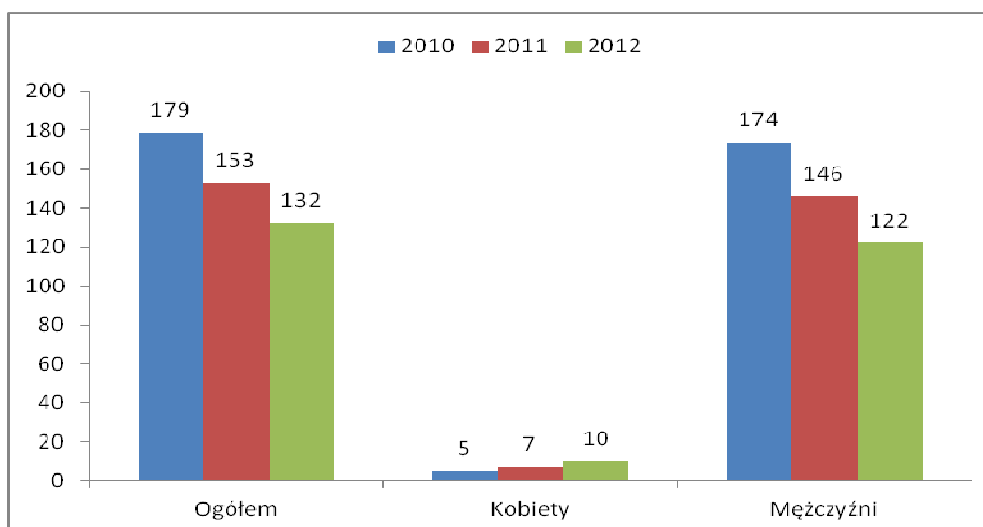
W latach 2010-2012 kobiety stanowiły zdecydowanie większość osób starszych poszkodowanych w wyniku przemocy w rodzinie. Najwięcej takich przypadków odnotowano w 2011r.

Tab.98. Liczba sprawców przemocy w rodzinie w latach 2010-2012
(*osoba do 18 r. ż.)

Rok	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Nieletni*
2010	179	5	174	0
2011	153	7	146	0
2012	132	10	122	0

Źródło: MOPS Mielec

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Wykres 91. Liczba sprawców przemocy w rodzinie w latach 2010-2012

W omawianym okresie w Mielcu malała liczba mężczyzn, będących sprawcami przemocy w rodzinie, natomiast zwiększała się liczba kobiet stosujących przemoc, a ich odsetek stanowił w 2010 r. 7,6% ogółu sprawców przemocy.

Tab. 99. Domniemane przesłanki działania sprawców przemocy w rodzinie 2010-2012

Sprawcy	Alkohol			Typ osobowości		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Kobiety	3	10	7	2	9	6
Mężczyźni	157	120	108	17	13	11
Nieletni*	0	0	0	0	0	0
Razem	160	130	115	19	22	17

*osoba do 18 r. ż., dane: MOPS Mielec

Wśród mężczyzn jako domniemane przesłanki stosowania przemocy w rodzinie podaje się najczęściej alkohol, natomiast wśród kobiet – typ osobowości. Z roku na rok odnotowuje się coraz mniej przypadków mężczyzn stosujących przemoc pod wpływem alkoholu.

2.9. OSOBY STARSZE

Starzenie się społeczeństwa we współczesnym świecie staje się problemem powszechnym. Światowa organizacja zdrowia za początek starości uznaje 60 rok życia. Wyróżnia się 3 podstawowe etapy starości człowieka:

- od 60 do 75 roku życia - wiek podeszły,
- od 76 do 90 roku życia - wiek sędziwy (niektórzy autorzy wskazują pow. 80 lat),
- od 91 roku życia - wiek starczy.

Trzeba pamiętać o tym, że starzenie się jest procesem, dlatego nie powinien to być okres wycofania się z życia społecznego, kulturalnego czy towarzyskiego, gdyż może to

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

spowodować osamotnienie i izolację. Ludzie starzy stanowią w społeczeństwie liczną grupę, dlatego ich potrzeb nie można ignorować czy pominąć. Przedłużenie się życia ludzkiego oraz zmiany biologiczne i psychiczne implikują konieczność pomocy ze strony osób drugich. Za podstawowe cechy okresu starości uważa się:

- stopniowe nasilenie się zależności od otoczenia,
- znaczny spadek zdolności adaptacyjnych człowieka w wymiarze biologicznym, psychospołecznym,
- postępujące ograniczenie samodzielności życiowej.

Do najważniejszych problemów ludzi starych można zaliczyć samotność, chorobę, inwalidztwo, życie w ubóstwie, poczucie nieprzydatności. Wszystkie te problemy wskazują na istniejące zagrożenie marginalizacją osób starszych jako zbiorowości.

Samotność jest zjawiskiem, które występuje powszechnie od początków istnienia ludzkości. Wywiera ono wpływ na kształtowanie egzystencji ludzi żyjących w różnych epokach i systemach społecznych. Wiele osób doświadcza samotności na skutek utraty najbliższych (rodziców, małżonków, dzieci, rodzeństwa czy przyjaciela) lub też jest ona spowodowana rozstaniem przymusowym związanym np. z pracą poza miejscem zamieszkania najbliższej rodziny czy nauką w odległej miejscowości.

Problem samotności związany jest z uczuciem odizolowania, braku bezpieczeństwa, wyobcowania i bezradności. Osoba samotna uważa z reguły, że sytuacja, w której się znalazła, jest przez nią zawiniona i że jest skutkiem jej niedołęstwa. To powoduje, że zamiast wyjść ze swoim problemem na zewnątrz, jeszcze bardziej zamyka się w sobie.

Samotność nie ogranicza się do jakiegoś szczególnego przedziału wiekowego czy określonej grupy ludzi. Spotyka się takie przypadki wśród dzieci, młodzieży i osób dorosłych, ale przede wszystkim stanowi ogromny problem ludzi w starszym wieku. W ostatnim okresie nastąpił znaczny wzrost liczby ludzi starszych w polskim społeczeństwie. Wskaźniki długości życia wykazują duże różnice regionalne, szczególnie między ludnością miast i wsi, a stopień starości demograficznej polskiej wsi jest znacznie wyższy niż polskich miast.

Mówiąc o wsparciu dla osób starszych należy uwzględnić dwa aspekty, tj. pomoc środowiskową w miejscu zamieszkania oraz pomoc instytucjonalną zapewniającą kompleksową opiekę w domach pomocy społecznej.

W sektorze pozarządowym działaniami na rzecz osób w starszym wieku zajmują się organizacje pozarządowe oraz organizacje kościelne działające przy parafiach. Przy rosnącej z roku na rok grupie osób starszych w Polsce wydaje się, iż istniejąca obecnie sieć instytucji wspierających najstarsze pokolenie w różnych sytuacjach życiowych jest niewystarczająca. Dotyczy to zarówno placówek publicznych (rządowych i samorządowych), jak i inicjatyw organizacji pozarządowych. Za mało jest propozycji umożliwiających im aktywny tryb życia zarówno w aspekcie fizycznym, jak i umysłowym.

Obecnie ludzie starsi stanowią około 5% ogółu osób znajdujących się w sytuacji ubóstwa. Prawie 90% seniorów utrzymuje się wyłącznie z otrzymywanych świadczeń. (rent, emerytur). Świadczenia nie pozwalają często na zaspokojenie potrzeb. Pogarszająca się sytuacja finansowa ma duże znaczenie w kwestii zdrowotnej. Osoby starsze wymagają większej opieki lekarskiej ze względu na wiek i zachorowania, urazy i schorzenia, jakie w związku z nim się pojawiają..

Rodzina nie zawsze jest w stanie zapewnić pełną pomoc seniorom. Dlatego, aby skuteczniej pomagać i ułatwiać tym ludziom życie, należy wspierać rodzinę w jej funkcjach opiekuńczych.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Jedną z instytucji udzielających pomocy osobom starszym jest ośrodek pomocy społecznej. Oferowane usługi określa ściśle ustawa o pomocy społecznej. Głównym zadaniem ośrodka pomocy jest utrzymanie osób starszych jak najdłużej w środowisku lokalnym, integrowanie ich z otoczeniem, zapewnienie godnego życia oraz zapewnienie usług opiekuńczych.

Tab.100. Rodziny emerytów i rencistów objętych pomocą społeczną w 2012r.

Nazwa osiedla	2012			
	Liczba rodzin ogółem	Liczba rodzin korzystających z pomocy	%	Liczba osób w rodzinach
Borek	77	3	3,9	10
Cyranka	150	12	8,0	20
Dziubków	104	11	10,6	20
Kazimierza Wielkiego	71	1	1,4	1
Kilińskiego	224	12	5,4	35
Kopernika	586	40	6,8	57
Kościuszki	130	7	5,4	12
Kusocińskiego	393	18	4,6	32
Lotników	287	81	28,2	150
Mościska	18	6	33,3	9
Niepodległości	335	48	14,3	110
Rzochów	67	6	9,0	12
Smoczka	421	30	7,1	67
Szafera	32	10	31,3	21
Wojśław	118	13	11,0	11
Wolności	103	5	4,9	6
Żeromskiego	112	8	7,1	23
Razem	3 228	311	9,6	267

Źródło: MOPS Mielec

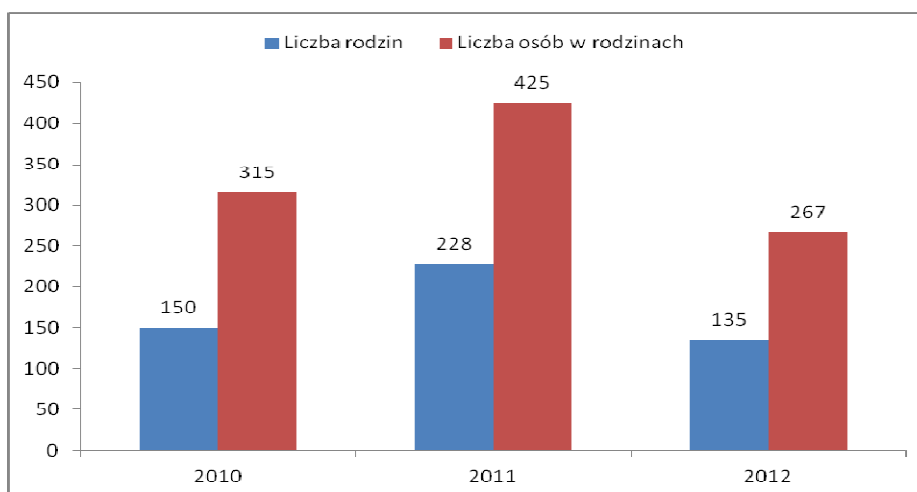
W roku 2012, najliczniejszy przedział rodzin emerytów i rencistów objętych świadczeniami pomocy społecznej stanowili mieszkańcy osiedli: Lotników, Szafera i Mościska, zaś najmniej liczny przedział stanowiły rodziny z osobami w podeszłym wieku zamieszkałe na osiedlach: Borek, Kusocińskiego, Wolności.

Tab.101. Osoby starsze korzystające z pomocy w l. 2010-2012

Lata	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2010	150	315
2011	228	425
2012	135	267

Źródło: MOPS Mielec

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

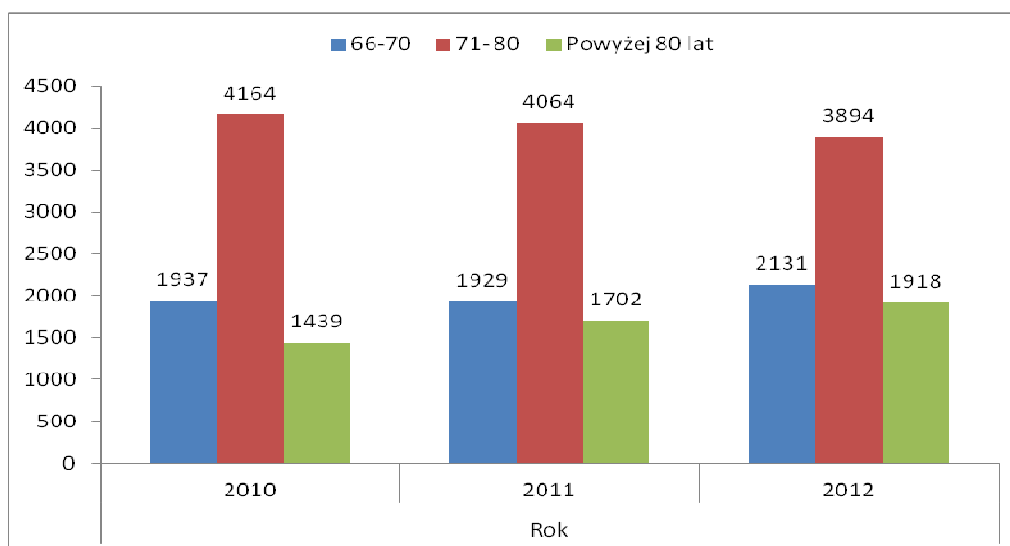
Wykres 92. Osoby starsze korzystające z pomocy w l. 2010-2012

Jak pokazują powyższe zestawienia, w latach 2010-2012 najwięcej osób starszych korzystało ze świadczeń pomocy społecznej w 2011 r., natomiast najmniej rok później.

Tab.102. Liczba osób w wieku podeszłym w poszczególnych kat. wiekowych w latach 2010-2012

Liczba osób Wiek	Rok		
	2010	2011	2012
66-70	1 937	1 929	2 131
71- 80	4 164	4 064	3 894
Powyżej 80 lat	1 439	1 702	1 918

Źródło: MOPS Mielec

Wykres 93. Liczba osób starych w poszczególnych kategoriach wiekowych w latach 2010-2012

W latach 2010-2012, najliczniejszy przedział stanowiły osoby w wieku 71-80 lat, natomiast najmniej liczny przedział osoby powyżej 80 roku życia, ale liczba ta systematycznie rośnie. Są to potencjalni klienci pomocy społecznej w zakresie usług opiekuńczych, dożywiania czy zapewnienia miejsca w domach pomocy społecznej.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Tab.103. Liczba osób samotnych i osamotnionych w wieku powyżej 75 w Mielcu w latach 2010-2012

Rok	Osoby w wieku powyżej 75 lat na terenie gminy	
	Osoby samotne	Osoby osamotnione
2010	1 919	960
2011	2 034	1 017
2012	2 138	1 069

Źródło: dane szacunkowe MOPS Mielec

W latach 2010-2012 w Mielcu wzrastała liczba osób samotnych i osamotnionych w wieku powyżej 75 roku życia. Jest to związane z rozpadem tradycyjnego wielopokoleniowego modelu rodziny, emigracją młodych i wzrostem przeciętnego dalszego trwania życia.

Tab. 104. Liczba samotnych i osamotnionych w wieku powyżej 75 lat na terenie Mielca w roku 2012

Nazwa Osiedla	Osoby w wieku powyżej 75 lat na terenie gminy	
	Osoby samotne	Osoby osamotnione
Borek	63	32
Cyranka	69	34
Dziubków	109	55
Kazimierza Wielkiego	36	18
Kilińskiego	157	79
Kopernika	246	123
Kościuszki	81	41
Kusocińskiego	147	74
Lotników	374	186
Mościska	11	6
Niepodległości	195	98
Rzochów	34	17
Smoczka	294	147
Szafera	114	56
Wojśław	73	37
Wolności	73	35
Żeromskiego	62	31
Razem	2 138	1 069

Źródło: dane szacunkowe MOPS Mielec

W roku 2012, najwięcej osób samotnych i osamotnionych powyżej 75 roku życia zamieszkiwało na osiedlach: Lotników, Smoczka i Kopernika, natomiast najmniej na osiedlach: Kazimierza Wielkiego, Rzochów i Mościska.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Tab.105. Liczba osób umieszczonych w DPS w latach 2010-2012

Lata	Liczba umieszczonych osób w DPS
2010	57
2011	41
2012	47

Źródło: MOPS Mielec

W okresie 2010-2012, liczba mieszkańców Mielca w podeszłym wieku, skierowanych do Domu Pomocy Społecznej, była najwyższa w 2010r., po czym spadła w roku 2011. W 2012 roku liczba tych osób wzrosła w stosunku do roku ubiegłego.

2.10. BEZDOMNOŚĆ

Bezdomność to w ujęciu socjologicznym problem społeczny (zjawisko społeczne), charakteryzujący się brakiem miejsca stałego zamieszkania - brakiem domu. Bezdomność określa się jako sytuację, w której osoby w danym czasie nie posiadają oraz nie mogą zapewnić sobie własnym staraniem takiego schronienia, które mogłyby uważać za swoje i które spełniałoby minimalne warunki pozwalające uznać je za pomieszczenie mieszkalne.

Jako współwystępujące z bezdomnością wymieniane są najczęściej inne problemy: alkoholizm, przestępczość, narkomania, dezintegracja rodziny, choroby psychiczne, obniżenie poziomu rozwoju intelektualnego, przemoc w rodzinie, prostytutka, żebractwo, zespół nabytej bezradności, kalectwo i zaniedbane leczenie różnorodnych schorzeń.

Z definicją osoby bezdomnej spotykamy się w ustawie o pomocy społecznej. Zgodnie z nią, za osobę bezdomną uważa się „osobę niezamieszkującą w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o najmie lokali mieszkalnych i dodatkach mieszkaniowych i nigdzie nie zameldowaną na pobyt stały w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności i dowodach osobistych”. Ustawa o pomocy społecznej stanowi, że w przypadku osoby bezdomnej ubiegającej się o pomoc – właściwą miejscowo jest gmina ostatniego miejsca zameldowania tej osoby na pobyt stały.

Brak jest dokładniejszych informacji o skali zjawiska bezdomności w Polsce. Liczbę osób bezdomnych określa się szacunkowo na około 35 - 60 tysięcy, z czego 80% stanowią mężczyźni, a 95 % osób bezdomnych żyje w miastach.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej pomoc bezdomnym należy do zadań własnych gminy. Pomoc ta może mieć formę udzielenia schronienia, posiłku, ubrania, a także zasiłku celowego na leczenie. Gminy mogą zlecać wykonywanie tych zadań organizacjom pozarządowym. Jedną z najbardziej znanych organizacji na terenie województwa specjalizującej się w tym zakresie jest Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta .

Aby przeciwdziałać zjawisku opracowuje się różne programy, które mają za zadanie profilaktyczne, osłonowe i aktywizujące formy pomocy. Ma to służyć zapobieganiu wykluczeniu społecznemu osób bezdomnych oraz zapobieganiu rozszerzania się zjawiska bezdomności.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Tab.106. Liczba osób bezdomnych w Mielcu latach 2010-2012

Liczba osób bezdomnych	2010	2011	2012
		37	40

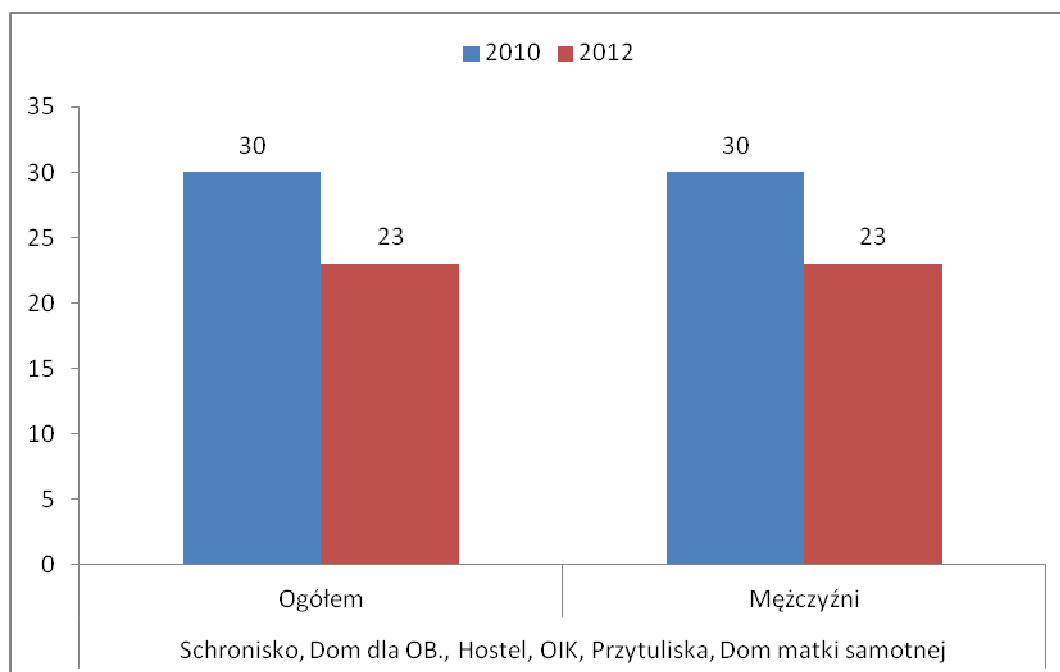
Źródło: MOPS Mielec

Liczba osób bezdomnych na terenie Mielca pozostawała w latach 2010-2012 na podobnym poziomie. Natomiast, liczba osób bezdomnych w i poza placówkami na Podkarpaciu i w Mielcu w latach 2010-2012 wzrosła.

Tab.107. Liczba osób bezdomnych w placówkach i poza placówkami w latach 2010-2012 w woj. podkarpackim i w Mielcu

Lp.	Jednostka administracyjna	Liczba osób bezdomnych w placówkach			Liczba osób bezdomnych poza placówkami			Liczba osób bezdomnych w placówkach i poza placówkami			% 11/9
		2010	2011	2012	2010*	2011	2012	2010*	2011	2012	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Województwo podkarpackie	712	bd	814	213	bd	246	925	bd	1060	114,6
2.	Mielec	30	26	23	7	9	11	37	35	34	91,9

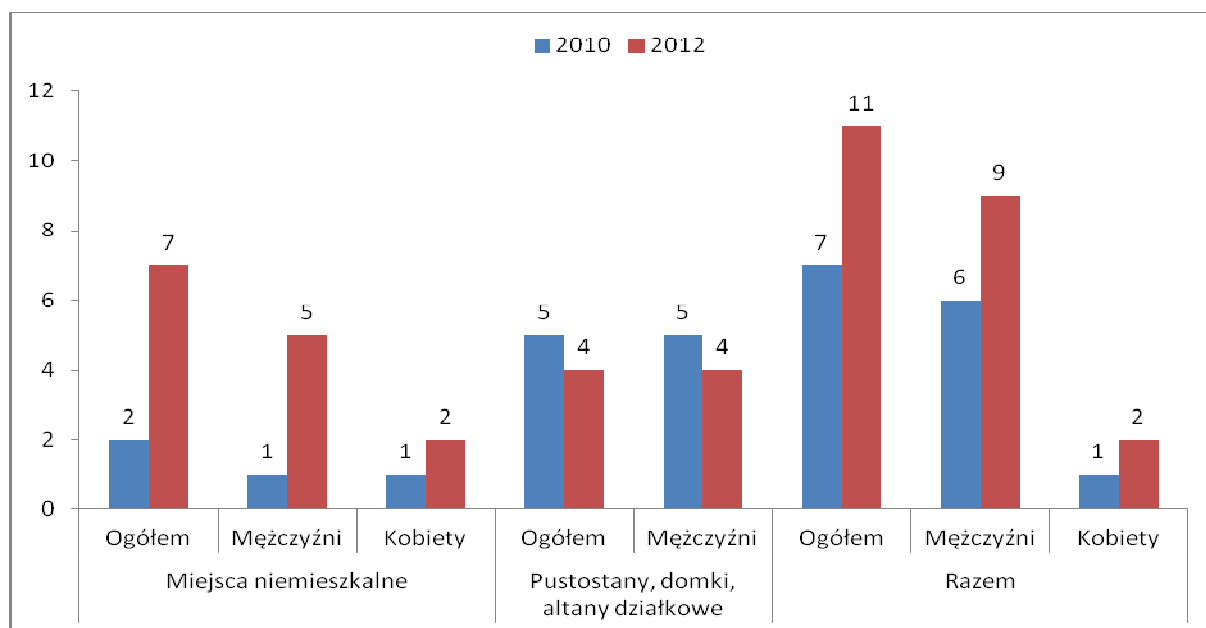
*Szacunek -liczba osób bezdomnych poza placówkami (osoby bezdomne w placówkach x 30%); dane: MPiPS, PUW

Wykres 94. Liczba osób bezdomnych na terenie Mielca przebywających w placówkach (według badań w latach 2010 i 2012)

Wszystkie osoby bezdomne przebywające w placówkach na terenie Mielca to mężczyźni i ich liczba w 2012r., w porównaniu do roku 2010, spadła o około 23%.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Wykres 95. Liczba osób bezdomnych na terenie Mielca przebywających poza placówkami według badań w latach 2010 i 2012

W latach 2010-2012, zdecydowaną większość osób bezdomnych przebywających poza placówkami na terenie Mielca stanowili mężczyźni. Przebywali oni zarówno w miejscach niemieszkalnych, jak i w pustostanach i altanach działkowych.

Tab.108. Wykształcenie osób bezdomnych w Mielcu

Lp.	Rodzaj wykształcenia	Liczba osób
1.	Podstawowe	5
2.	Gimnazjalne	-
3.	Zawodowe	23
4.	Średnie	6
5.	Wyższe	-

Źródło: MOPS Mielec

Zdecydowaną większość osób bezdomnych w Mielcu stanowią osoby z wykształceniem zawodowym. Biorąc pod uwagę ich wiek i kwalifikacje zdobyte w starym systemie kształcenia – osoby te mogą mieć duże trudności w reintegracji społeczno-zawodowej.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Tab.109. Okres bezdomności w Mielcu w 2012r.

Lp.	Okres pozostawania w bezdomności	Liczba osób
1.	do 1 roku	6
2.	1, 1 - 3	5
3.	3, 1 - 5	3
4.	5, 1 - 7	4
5.	7, 1 - 10	3
6.	10, 1 - 15	9
7.	15, 1 - 20	3
8.	20, 1 - 30	-
9.	powyżej 30 lat	-

Źródło: MOPS Mielec

W Mielcu najwięcej osób pozostaje w bezdomności przez czas od 10 do 15 lat. Spośród ogółu, 19 osób bezdomnych pozostaje w tym stanie powyżej 5 lat. Jest to bezdomność trwała i trudno z niej wyjść bez wsparcia zewnętrznego.

Tab.110. Liczba placówek noclegowych i liczba miejsc w placówkach noclegowych dla osób bezdomnych na terenie województwa podkarpackiego i Mielca w latach 2010-2012 (dane: PUW, MPiPS)

Jednostka administracyjna	liczba placówek noclegowych		liczba miejsc w placówkach noclegowych dla osób bezdomnych na terenie województwa	
	2010	2012	2010	2012
Województwo podkarpackie	19	22	710	830
Mielec	1	1	20	20

Liczba placówek noclegowych oraz miejsc w tych placówkach przeznaczonych dla osób bezdomnych na terenie województwa wzrosła w roku 2012. Na terenie Mielca pozostawała bez zmian.

Tab.111. Liczba osób, które zmarły z powodu wyziębienia w sezonach zimowych: 2009/2010, 2010/2011 i 2012/2013

Jednostka admin.	Liczba zgonów					
	2009/2010		2010/2011		2012/2013	
	Liczba osób zmarłych z powodu wyziębienia	W tym liczba osób bezdomnych	Liczba osób które zmarły z powodu wyziębienia	W tym liczba osób bezdomnych	Liczba osób które zmarły z powodu wyziębienia	W tym liczba osób bezdomnych
Województwo podkarpackie	5	2	0	0	8	1
Mielec	0	0	0	0	0	0

Źródło: dane z PUW, MPiPS.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Liczba osób, które zmarły z powodu wyziębienia wzrosła na terenie województwa na przełomie lat 2012 i 2013, przy czym liczba osób bezdomnych, które zmarły z powodu wyziębienia, spadła. W Mielcu nie było takich zdarzeń.

Tab.112. Zestawienie danych ze sprawozdań wojewodów za rok 2010-2012, dotyczących działań podjętych wobec osób bezdomnych

Jednostka admin.	Liczba osób objętych indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności			Liczba osób bezdomnych objętych kontraktem socjalnym			Liczba osób bezdomnych, które się usamodzielniały			Liczba osób bezdomnych, które podjęły zatrudnienie, w tym zatrudnienie wspierane (umowa o pracę, umowy cywilno-prawne)		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Woj. podkarpackie	38	bd	8	12	bd	22	44	bd	28	82	bd	12
Mielec	0	0	0	1	1	14	2	1	1	2	1	2

Zródło: PUW, MPiPS.

W roku 2012, w porównaniu z rokiem 2010, spadła znacznie liczba osób bezdomnych objętych indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności, a także liczba osób, które się usamodzielniały i które podjęły zatrudnienie. Wzrosła natomiast liczba osób bezdomnych objętych kontraktem socjalnym.

Tab.113. Publiczne środki finansowe przeznaczone na działania pomocowe dla osób bezdomnych w latach 2010-2012

Jednostka administracyjna	Budżet Wojewody		Budżet samorządu województwa		Budżet samorządów gmin i powiatów	
	2010	2012	2010	2012	2010	2012
Woj. podkarp.	600 000	500 000	0	0	2 836 000	3 723 000
Mielec	-	-	-	-	89 521,81	107 931

W latach 2010-2012 zmniejszyła się kwota przeznaczona z budżetu wojewody na działania pomocowe dla osób bezdomnych, wzrosła natomiast pomoc z budżetu samorządów gmin i powiatów. W roku 2012 w porównaniu z rokiem 2010 wzrosły środki finansowe przeznaczone na działania pomocowe dla osób bezdomnych przeznaczone z budżetu Mielca.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Tab.114. Liczba osób bezdomnych w Mielcu objętych pomocą społeczną w 2012r.

Nazwa osiedla	2012			
	Liczba rodzin	%	Liczba osób w rodzinach	%
Borek	3	10,7	3	10,7
Cyranka	0	0,0	0	0,0
Dziubków	0	0,0	0	0,0
Kazimierza Wielkiego	1	3,6	1	3,6
Kilińskiego	5	17,9	5	17,9
Kopernika	0	0,0	0	0,0
Kościuszki	1	3,6	1	3,6
Kusocińskiego	5	17,9	5	17,9
Lotników	0	0,0	0	0,0
Mościska	0	0,0	0	0,0
Niepodległości	10	35,7	10	35,7
Rzochów	0	0,0	0	0,0
Smoczka	3	10,7	3	10,7
Szafera	0	0,0	0	0,0
Wojśław	0	0,0	0	0,0
Wolności	0	0,0	0	0,0
Żeromskiego	0	0,0	0	0,0
Razem	28	100,0	28	100,0

Źródło: MOPS Mielec

W roku 2012, najwięcej osób bezdomnych objętych świadczeniami z pomocy społecznej przebywało na osiedlu Niepodległości, natomiast najmniej spośród nich na osiedlach Kazimierza Wielkiego i Kościuszki.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

ROZDZIAŁ III. MAPA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Kadra pomocy społecznej

Tab. 115. Staż pracy pracowników socjalnych w MOPS w 2012r.

Staż pracy pracowników socjalnych w jednostkach pomocy społecznej	Liczba pracowników socjalnych
do 4 lat	1
od 5 do 10 lat	5
od 11 do 15 lat	4
od 16 do 20 lat	6
od 21 do 25 lat	12
powyżej 26 lat	1
Razem	29

Źródło: MOPS Mielec

W 2012r. wśród grupy zatrudnionych pracowników socjalnych najliczniejszy przedział stanowiły osoby ze stażem pracy od 21 do 25 lat, natomiast najmniej liczny przedział stanowili pracownicy socjalni ze stażem pracy poniżej 4 lat i powyżej 26 lat pracy.

Tab. 116. Liczba osób korzystających z pomocy MOPS przypadająca na jednego pracownika socjalnego w latach 2010-2012

Wyszczególnienie	2010	2011	2012
Liczba pracowników socjalnych OPS	28	29	29
Liczba osób korzystających z OPS – ogółem	2 482	2 433	2 392
Liczba osób korzystających z pomocy na jednego pracownika socjalnego	89	84	83

Źródło: MOPS w Mielcu

Liczba osób korzystających z pomocy MOPS przypadająca na jednego pracownika socjalnego w latach 2010-2012 pozostawała na względnie stałym poziomie.

Tab. 117. Czasookres i liczba osób objętych pracą socjalną w latach 2010-2012

Rok	2010			2011			2012		
	Liczba osób ogółem	Z tego		Liczba osób ogółem	Z tego		Liczba osób ogółem	Z tego	
		Liczba kobiet	Liczba mężczyzn		Liczba kobiet	Liczba mężczyzn		Liczba kobiet	Liczba mężczyzn
do roku	484	255	229	421	207	214	421	218	203
od 2 do 3 lat	439	234	205	559	310	249	493	268	225
od 4 do 5 lat	311	181	130	461	277	184	501	292	209
od 6 do 13 lat	389	196	193	430	216	214	473	248	225
pow. 13 lat	126	27	99	111	58	53	125	71	54

Źródło: MOPS Mielec

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Mapa problemów społecznych miasta Mielca

Oznaczenia

Liczba rodzin korzystających z pomocy społ.	20 -
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z problemem bezrobocia	20 -
Liczba osób niepełnosprawnych korzystających z pomocy społecznej	40 -
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z problemem alkoholowym	10 -
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z problemem narkomanii	1 -
Liczba rodzin wielodzietnych korzystających z pomocy społecznej	5 -
Liczba rodzin niepełnych korzystających z pomocy społecznej	5 -
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	5 -
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z problemem przemocy w rodzinie	5 -
Osoby starsze, emeryci i renciści korzystający z pomocy społecznej	15 -
Liczba osób samotnych i osamotnionych pow. 75 rż. korzystających z pomocy społecznej	50 -
Liczba osób bezdomnych korzystających z pomocy społecznej	3 -

Objaśnienie:

Każdy symbol ma przypisaną określoną wartość liczbową. Aby uzyskać liczbę obrazującą częstotliwość występowanie danego problemu społecznego na danym osiedlu, należy zastosować następujący wzór:

przypisana do symbolu wartość liczbowa x ilość umieszczonych symboli na danym osiedlu

Przykład:

Liczbę rodzin korzystających z pomocy społecznej - oznaczono symbolem , któremu przypisano wartość liczbową - 20. Na mapie problemów społecznych, na osiedlu Wojsław znajdują się dwa symbole , co oznacza że na tym osiedlu 40 rodzin korzysta z pomocy społecznej (wg wzoru: $20 \times 2 = 40$).

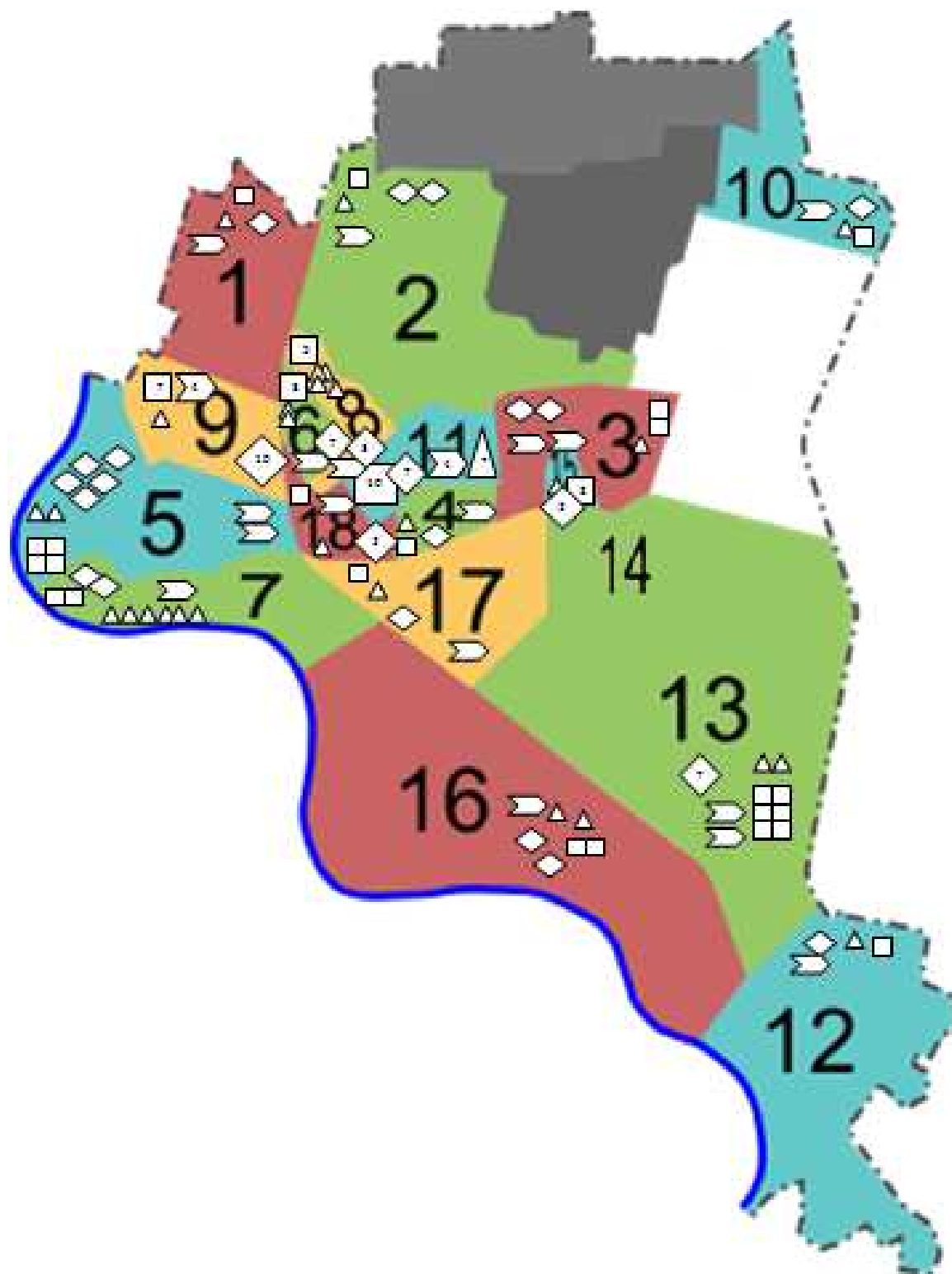
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Oznaczenia:

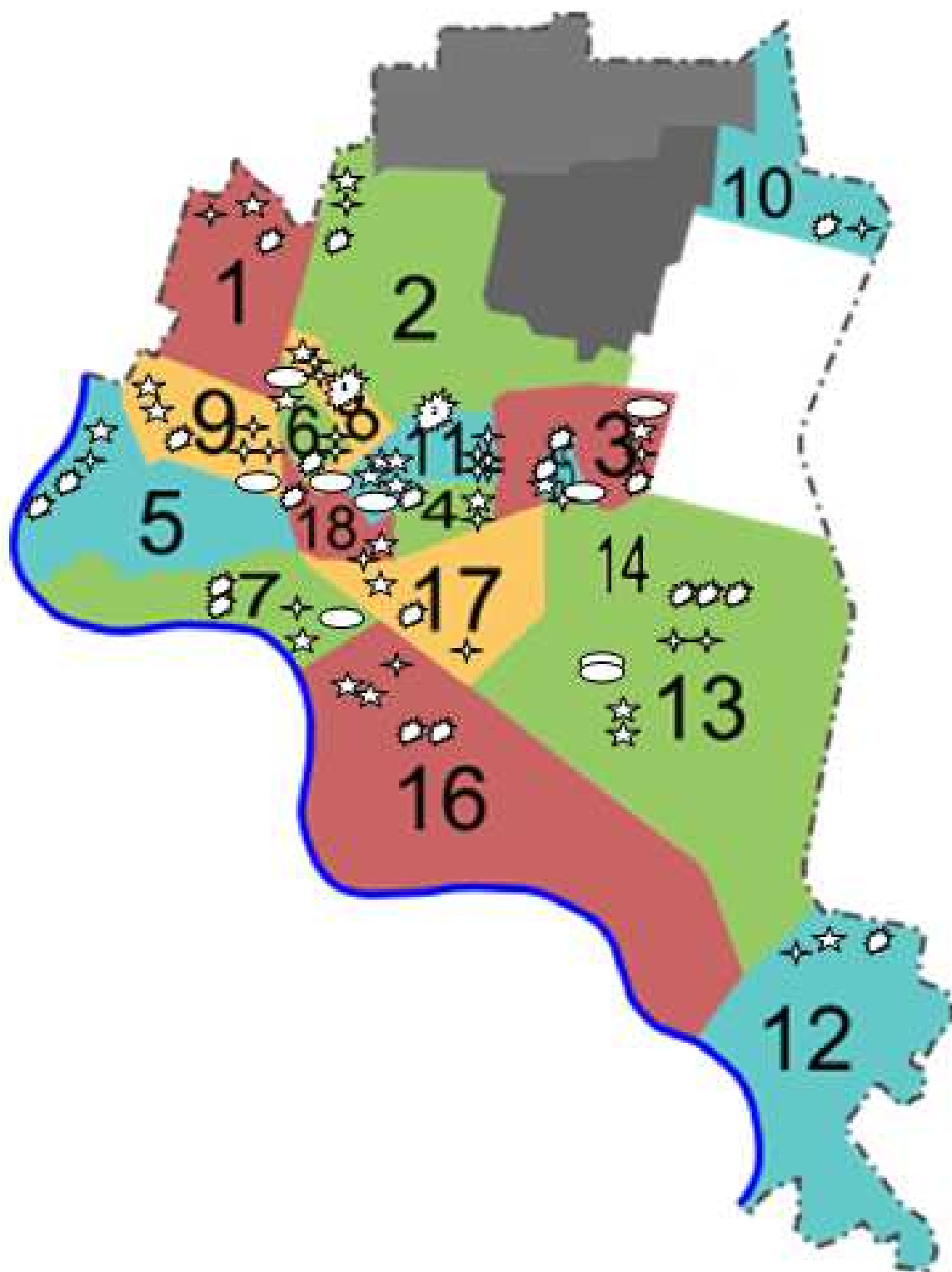
Osiedla Mielca:

1. Borek
2. Cyranka
3. Dziubków
4. Kazimierza Wielkiego
5. Kilińskiego
6. Kopernika
7. Kościuszki
8. Kusocińskiego
9. Lotników
10. Mościska
11. Niepodległości
12. Rzochów
13. Smoczka (osiedle SMOCZKA)
14. Smoczka I (osiedle SMOCZKA)
15. Szafera
16. Wojsław
17. Wolności
18. Żeromskiego

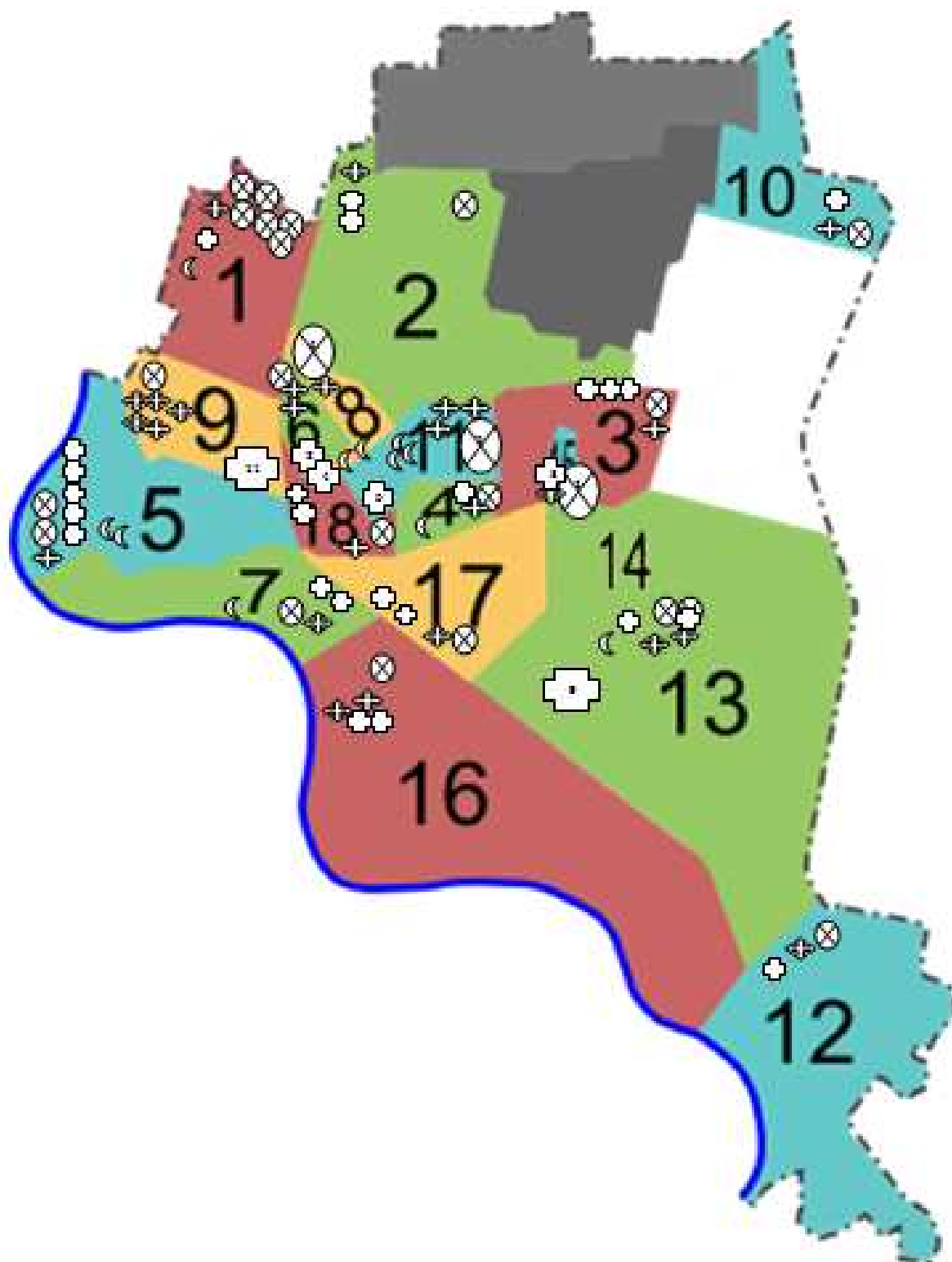
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Analizując dane zamieszczone na „Mapie problemów społecznych miasta Mielca” należy podkreślić, iż największe ich nasilenie występuje na osiedlu Niepodległości i dotyczy to zarówno zjawisk dysfunkcyjnych występujących w rodzinie jak i intensywności korzystania z pomocy społecznej. Na tym osiedlu jak i na os. Lotników oraz Smoczka (znacząca liczba problemów społecznych dotyczy również osiedli: Kopernika, Kilińskiego i Kusocińskiego) należy stworzyć ośrodki wsparcia tak dla dzieci i młodzieży, osób niepełnosprawnych, jak i dla osób samotnych i osamotnionych. Konieczne będzie również zintensyfikowanie w tych rejonach usług opiekuńczych, pracy socjalnej w połączeniu z rozwojem asystentury rodzinnej. Będzie to możliwe (przy niewielkim zaangażowaniu środków własnych gminy) poprzez aplikowanie ośrodki z programów operacyjnych tak regionalnych jak i krajowych np. z Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej na lata 2014-2020 czy też Krajowego Programu Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020. Nowy wymiar aktywnej integracji.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

ROZDZIAŁ IV. Analiza mocnych i słabych stron miasta Mielca

ANALIZA SWOT

Na podstawie dostępnych danych o stanie gminy oraz konsultacji społecznych dokonano analizy SWOT – mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń Gminy Miejskiej Mielec. Analiza dotyczy sytuacji, w jakiej obecnie znajduje się gmina, pozwala zrozumieć koncepcje rozwoju społecznego. Analiza SWOT polega na określaniu czynników wpływających na rozwój działalności w podziale na czynniki zewnętrzne i wewnętrzne.

Jest to metoda analizy sytuacji społeczności lokalnej. Technika oceniająca zarówno wewnętrzne, jak i zewnętrzne czynniki, mogące mieć wpływ na powodzenie planu strategicznego, stanowi użyteczną pomoc prowadzącą do dokonania analizy zasobów i otoczenia gminy oraz określenia priorytetów.

W celu uzyskania jasnej analizy traktuje się atuty i słabości jako czynniki wewnętrzne z punktu widzenia społeczności lokalnej, na które społeczność ma wpływ, a szanse i zagrożenia jako czynniki zewnętrzne znajdujące się w otoczeniu. Analiza tego typu znacznie ułatwia identyfikację atutów i możliwości, które należy szczególnie wykorzystać i słabych stron i zagrożeń, które należy przezwyciężyć.

Generalnie dziedziny, w których społeczność wykazuje siłę, można najłatwiej i najbardziej produktywnie wykorzystać poprzez jasne określenie atutów i możliwości. Można stworzyć i wykorzystać nowe koncepcje i plany.

Źródła słabości i zagrożeń należy ustalić. Niektóre mogą być kontrolowane i z łatwością skorygowane, inne mogą być poza zasięgiem kontroli społeczności. Te zagrożenia należy określić i rozważyć w ramach planu działania.

W rezultacie takiego podziału mamy do czynienia z czterema kategoriami czynników:

1. **Szanse** to uwarunkowania, które przy umiejętnym wykorzystaniu mogą wpłynąć pozytywnie na rozwój.
2. **Zagrożenia** to tendencje i zjawiska w otoczeniu, które mogą stanowić bariery lub utrudnienia rozwoju.
3. **Mocne strony** to czynniki wewnętrzne odróżniające pozytywnie badaną działalność od działalności prowadzonej przez inne firmy działające w tym samym sektorze i regionie, które odpowiednio wykorzystane mogą stać się siłami napędowymi rozwoju.
4. **Słabe strony** to czynniki wewnętrzne wpływające na ograniczenia rozwojowe działalności.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

MOCNE STRONY

- Silny i sprawnie funkcjonujący samorząd,
- Wykształcona kadra pomocy społecznej
- Dobra infrastruktura pomocowa
- Dobre rozpoznanie środowiska lokalnego
- Dobra pomoc zakładowa dla osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi (Środowiskowe Domy Samopomocy)
- Duże nakłady gminy na pomoc społeczną
- Aktywna postawa władz samorządowych
- Dobra współpraca z instytucjami i organizacjami gminnymi i powiatowymi
- Bardzo dobrze rozwinięta i nowoczesna baza szkolnictwa podstawowego, gimnazjalnego, średniego i wyższego
- Dobra baza dożywiania dzieci i młodzieży
- Ponoszenie odpłatności przez gminę za pobyt w DPS
- Dobra baza lokalowa ośrodka pomocy
- Dobry stan infrastruktury komunikacyjnej /obiekty, drogi/
- Znaczna ilość zakładów przemysłowych i handlowych
- Spadek stopy bezrobocia
- Wysokie walory przyrodniczo-krajobrazowe, czyste środowisko, duża powierzchnia terenów leśnych
- Dobra infrastruktura kulturalna i sportowa
- Znaczna ilość organizacji pozarządowych działających w zakresie pomocy społecznej
- Dobre wykształcenie mieszkańców
- Dobrze rozwinięta sieć energetyczna, gazowa i wodociągowa
- Budowa nowych budynków socjalnych
- Dobry wizerunek gminy w oczach mieszkańców
- Dobra sieć poradnictwa specjalistycznego
- Sieć placówek wsparcia dla dzieci

SŁABE STRONY

- Ujemne saldo migracji
- Spadek liczby dzieci
- Wzrost liczby osób w wieku podeszłym i sędziwym
- Zjawisko „dziedziczenia biedy”
- Nowe zadania gminy zlecane bez pokrycia finansowego ze środków centralnych
- Długotrwałe uzależnienie części rodzin od pomocy społecznej
- Duża liczba osób bez doświadczenia zawodowego wśród osób bezrobotnych
- Znaczna liczba osób bezrobotnych pozostających bez pracy pow. 24 miesięcy
- Wyuczona bezradność, roszczeniowość postaw u niektórych klientów
- Pogarszające się warunki bytowe –wzrost kosztów utrzymania
- Bierna postawa klientów wobec wychodzenia z trudnej sytuacji
- Brak odpowiedniej do potrzeb ilości placówek wsparcia dziennego dla osób w wieku podeszłym
- Brak odpowiedniej do potrzeb ilości budynków socjalnych i mieszkań wspieranych
- Duża liczba mieszkańców z zaległościami czynszowymi
- Niewystarczająca do potrzeb liczba świetlic socjoterapeutycznych

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

SZANSE

- Pozyskiwanie środków z Unii Europejskiej, w szczególności z EFS
- Standardy zabezpieczenia społecznego przyjęte w UE
- Ożywienie gospodarcze regionu i utworzenie nowych miejsc pracy
- Rozwój Specjalnej Strefy Ekonomicznej
- Powstawanie nowych organizacji pozarządowych
- Rozwój wolontariatu
- Wzrost dochodów ludności
- Silny i sprawnie działający samorząd
- Gminy partnerskie/dobra współpraca i promocja gminy
- Bliskie sąsiedztwo głównych szlaków komunikacyjnych
- Budowa trasy ekspresowej
- Pozyskiwanie sponsorów i pracodawców zatrudniających bezrobotnych klientów MOPS
- Programy przeciwdziałania bezrobociu z PUP
- Rozwój ekonomii społecznej
- Programy operacyjne dotyczące ekonomii społecznej i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu

ZAGROŻENIA

- Bezradność i bierność w rozwiązywaniu własnych problemów przez świadczeniobiorców
- Długotrwałe uzależnienie klientów od pomocy społecznej
- Wzrost poziomu uzależnień
- Rozkład więzi społecznych
- Osamotnienie ludzi starszych
- Wzrost bezrobocia
- Migracje ludzi młodych w poszukiwaniu pracy poza teren Mielca, szczególnie za granicę
- Powiększające się różnice w dochodach ludności
- Niestabilność prawa, brak jasnych uregulowań
- Nakładanie zadań na pomoc społeczną bez odpowiedniego zabezpieczenia finansowego

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

GLÓWNE UWARUNKOWANIA ZAWARTE W ANALIZIE SWOT

Mocną stroną Miasta Mielca jest silny samorząd mogący sprawnie decydować o kierunku prowadzonej przez gminę polityki społecznej.

Jak wynika z wcześniejszych analiz – bardzo istotnymi i złożonymi zagadnieniami na dalsze lata staje się rozwój placówek wsparcia dla najsłabszych grup społecznych, a w szczególności dla: osób niepełnosprawnych, z zaburzeniami psychicznymi, osób w wieku podeszłym (zwłaszcza sędziwym), schorowanych, pozostających niejednokrotnie bez opieki ze strony osób zobowiązanych do alimentacji, czy wreszcie dzieci i młodzieży szkolnej.

Elementami sprzyjającymi i będącymi mocną stroną są działające Środowiskowe Domy Samopomocy. Należy tu zaznaczyć, że tworzenie nowych placówek wsparcia będzie niezbędne i konieczne. Wymagać to będzie dalszego, kompleksowego rozeznania potrzeb w środowisku lokalnym jak również stałej współpracy z istniejącymi instytucjami gminnymi i powiatowymi.

Zjawisko alkoholizmu na terenie gminy to problem złożony i trudny do przezwyciężenia. Bezrobocie, jak również problem alkoholizmu osłabia rodziny i jest czynnikiem konfliktogennym.

Szansą dla Gminy jest możliwość wykorzystania zasobów ludzkich. Są to sprzyjające okoliczności również dla inwestorów zewnętrznych przy wyborze inwestycji. Możliwość wykorzystania walorów gminy i bezpośredniego otoczenia może wpłynąć pośrednio na tworzenie nowych miejsc pracy.

Zagrożenia to między innymi przestępczość, przemoc i agresja dzieci i młodzieży również w szkołach, prowadząca do wielu patologicznych sytuacji i stanów. Dodatkowo sytuacja taka jest niebezpieczna ponieważ, przy występującym nawet na poziomie średnim bezrobociu młodzi ludzie, często nieletni popadają w konflikt z prawem.

W rodzinach zaburzonych rodzicom brakuje umiejętności tworzenia właściwego klimatu życia rodzinnego, właściwych wzorców, dawania poczucia bezpieczeństwa.

Zagrożeniem staje się również różnorodność zadań nakładanych na ośrodki pomocy społecznej, co powoduje wzrost biurokracji, a tym samym zmniejsza czas pracy, który powinien być w pełni wykorzystany na specyficzną formę pomocy na rzecz klientów ośrodka, jaką jest praca socjalna.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

ROZDZIAŁ V. Zasoby umożliwiające rozwiązanie problemów społecznych

5.1. Edukacja

5.1.1. Przedszkola

Organ prowadzący: Gmina Miejska Mielec.

Teren (obszar terytorialny) działania: miasto Mielec.

Charakter działalności: Gmina Miejska Mielec jest organem prowadzącym dla 12 przedszkoli publicznych oraz 8 niepublicznych z terenu miasta Mielca, w tym:

Tab.118. Przedszkola publiczne z terenu miasta Mielca

Lp.	Nazwa placówki	Lokalizacja placówki	Liczba dzieci
1.	Przedszkole Miejskie Nr 1 im. Kubusia Puchatka w Mielcu	Mielec, ul. Mickiewicza 51	152
2.	Przedszkole Miejskie Nr 2 w Mielcu	Mielec, ul. Lwowska 3	140
3.	Przedszkole Miejskie Nr 3 w Mielcu	Mielec, ul. Ossolińskich 1	188
4.	Przedszkole Miejskie Nr 4 w Mielcu	Mielec, ul. Spółdzielcza 2	114
5.	Przedszkole Miejskie Nr 6 w Mielcu	Mielec, ul. Piotra Skargi 15	118
6.	Przedszkole Miejskie Nr 7 w Mielcu	Mielec, ul. Puławskiego 3	148
7.	Przedszkole Miejskie Nr 8 w Mielcu	Mielec, ul. Tańskiego 5	196
8.	Przedszkole Miejskie Nr 9 im. „Baśniowej Krainy” w Mielcu	Mielec, ul. Pisarka 23	197
9.	Przedszkole Miejskie Nr 12 im. Marii Konopnickiej w Mielcu	Mielec, ul. M. Konopnickiej 4	142
10.	Przedszkole Miejskie Nr 13 w Mielcu	Mielec, ul. Łukasiewicza 1B	104
11.	Przedszkole Miejskie Nr 16 im. „Jasia i Małgosi” w Mielcu	Mielec, ul. Chałubińskiego 1	200
12.	Przedszkole Miejskie Nr 20 z Oddziałami Integracyjnymi im. „Smoka Felusia” w Mielcu	Mielec, ul. Warneńczyka 2	198

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Tab.118.a. Przedszkola niepubliczne dotowane przez Gminę Miejską Mielec

L.p.	Nazwa placówki	Adres	Liczba dzieci	Liczba dzieci z innych Gmin
1.	Przedszkole Niepubliczne Sióstr Karmelitanek Dzieciątka Jezus	Mielec ul. Dębicka 2	27	6
2.	Niepubliczne Przedszkole „Szczęśliwe Dziecko”	Mielec ul. Jagiellończyka	135	37
3.	Niepubliczne Przedszkole „Mistrzowie Zabawy”	Mielec ul. Budowlana 12	50	8
4.	Przedszkole Niepubliczne „Bajkowe Przedszkole”	Mielec ul. Metalowców 19	74	18
5.	Niepubliczne Przedszkole Artystyczno – Językowe przy Centrum Edukacji i Rozwoju Dziecka „Żaczek”	Mielec ul. Chopina 18A	13	4
6.	Niepubliczne Przedszkole „Mali Odkrywczy”	Mielec ul. Dworcowa 4 /052	66	10
7.	Niepubliczne Przedszkole Terapeutyczne „Jeżyk”	Mielec ul. Wojśławska 278	10	2
8.	Niepubliczne Przedszkole „Bajkowa Akademia”	Mielec ul. Wojśławska 23	2	1

Do zadań gminy należy w szczególności zapewnienie warunków działania przedszkola, w tym: bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki, wykonywanie remontów obiektów przedszkolnych oraz zadań inwestycyjnych w tym zakresie, zapewnienie obsługi administracyjnej, finansowej, wyposażenie przedszkoli w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do pełnej realizacji programów nauczania, programów wychowawczych.

Źródło finansowania: jako zadanie własne – prowadzenie przedszkoli – finansowane jest z budżetu Gminy Miejskiej Mielec.

Możliwości działań na rzecz klientów pomocy społecznej: w placówkach tych prowadzone są różne działania na rzecz klientów pomocy społecznej. Nauczyciele obejmują szczególną opieką dzieci, których rodzice są klientami pomocy społecznej. Na terenie Mielca działają przedszkola integracyjne (PM – 3; PM – 16; PM - 20), które stwarzają dzieciom warunki do usprawnienia zaburzonych funkcji psychicznych i fizycznych, co pozwala im rozwijać się wśród pełnosprawnych rówieśników. W mieleckich przedszkolach świadczone są usługi dożywiania dzieci oraz osób dorosłych, w ramach współpracy z MOPS realizujące ogólnopolski program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Ponadto przedszkola biorą udział w kampaniach ogólnopolskich i miejskich, dotyczących rozwiązywania różnych problemów społecznych.

5.1.2. Szkoły

Organ prowadzący: Gmina Miejska Mielec.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Teren (obszar terytorialny) działania: miasto Mielec.

Charakter działalności: Gmina Miejska Mielec jest organem prowadzącym dla 11 szkół z terenu miasta Mielca, w tym:

- 8 szkół podstawowych, w tym 1 w zespole,
- 4 gimnazja, w tym 2 w zespole,
- 1 liceum samorządowe w zespole.

Tab.119.Szkoły z terenu miasta Mielca

Lp.	Nazwa placówki	Liczba uczniów
1.	Szkoła Podstawowa nr 1	388
2.	Szkoła Podstawowa nr 2	274
3.	Szkoła Podstawowa nr 3	536
4.	Szkoła Podstawowa nr 6	780
5.	Szkoła Podstawowa nr 9	409
6.	Szkoła Podstawowa nr 11	476
7.	Szkoła Podstawowa nr 12	57
8.	Gimnazjum nr 1	178
9.	Gimnazjum nr 2	638
10.	Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 1 (Gimnazjum nr 3 i V Liceum Ogólnokształcące)	G - 383
		LO - 248
11.	Zespół Szkół nr 2 (Szkoła Podstawowa nr 13 i Gimnazjum nr 4)	SP – 215
		G - 326

Do zadań gminy należy w szczególności zapewnienie warunków działania szkoły, w tym: bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki, wykonywanie remontów obiektów szkolnych oraz zadań inwestycyjnych w tym zakresie, zapewnienie obsługi administracyjnej, finansowej szkół, wyposażenie szkoły lub placówki w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do pełnej realizacji programów nauczania, programów wychowawczych, przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów, oraz innych zadań statutowych.

Źródło finansowania: subwencja oświatowa, dotacja miasta, dotacje zewnętrzne (z urzędu wojewódzkiego, w ramach realizacji projektów POKL i Comenius).

Możliwości działań na rzecz klientów pomocy społecznej: pedagodzy w szkołach prowadzonych przez Gminę Miejską Mielec w szczególności zajmują się dziećmi i młodzieżą, których rodzice są klientami pomocy społecznej. Na terenie Mielca działają szkoły integracyjne (SP nr 11 i Gim. nr 3) integrując społecznie niepełnosprawnych uczniów, stwarzając im warunki, aby mogły uczyć się i wzrastać w naturalnym środowisku wśród pełnosprawnych rówieśników. W mieleckich szkołach świadczone są usługi dożywiania dzieci oraz osób dorosłych, w ramach współpracy z MOPS realizujące ogólnopolski program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Przyznawana jest pomoc materialna dla uczniów w formie stypendium szkolnego, wyłącznie na cele edukacyjne, co umożliwi uczniom rozwój w tym zakresie. Wypłacane są zasiłki szkolne uczniom znajdującym się przejściowo

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego, czyli takiego, którego nie można było przewidzieć, ani mu przeciwdziałać. W ramach rządowego programu pomocy uczniom w 2013 r. „Wyprawka szkolna” przyznawana jest pomoc dla uczniów rozpoczynających edukację szkolną w klasach I-III i V szkoły podstawowej oraz klasie II szkoły ponadgimnazjalnej: zasadniczej szkoły zawodowej, liceum ogólnokształcącego i technikum, a także uczniom: słabowidzącym, niesłyszącym, z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym oraz uczniom z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w formie refundacji kosztów poniesionych przez rodziców na zakup podręczników.

Publiczne placówki oświatowe powiatu mieleckiego działające na terenie miasta Mielca

- 1) Zespół Szkół Budowlanych
Mielec, ul. Jagiellończyka 3
- 2) Zespół Szkół Ekonomicznych
Mielec, ul. Warszawska 1
- 3) Zespół Szkół Technicznych
Mielec, ul. Jagiellończyka 3
- 4) Zespół Szkół w Mielcu
Mielec, ul. Kilińskiego 24
- 5) Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy
Mielec, ul. Królowej Jadwigi 1
- 6) I Liceum Ogólnokształcące
Mielec, ul. Jędrusiów 1
- 7) II Liceum Ogólnokształcące
Mielec, ul. Żeromskiego 28
- 8) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
Mielec, ul. Wyspiańskiego 6
- 9) Centrum Kształcenia Praktycznego i Doskonalenia Nauczycieli
Mielec, ul. Wojska Polskiego 2b

5.1.3. Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno -Wychowawczy

Organ uprawniony do reprezentowania podmiotu: Zarząd Polskiego Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Mielcu.

Teren (obszar terytorialny) działania: Powiat Mielecki.

Charakter działalności: Ośrodek Rehabilitacyjno - Edukacyjno - Wychowawczy w Mielcu swoją ofertę kieruje do dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie i ich rodzin z terenu powiatu mieleckiego, dębickiego, kolbuszowskiego i ropczycko sędziszowskiego. Jest jedną z placówek powołanych i prowadzonych przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym koło w Mielcu. OREW umożliwia realizację obowiązku szkolnego dzieciom i młodzieży upośledzonym w stopniu umiarkowanym i znacznym z dodatkowymi sprzężeniami oraz w stopniu głębokim, a także wczesnego wspomaganie rozwoju dla dzieci z opóźnieniem rozwoju psychoruchowego. Jest to ośrodek dziennego

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

pobytu dla osób z niepełnosprawnością intelektualną w wieku od 0 do 25 lat. OREW zapewnia także opiekę i rehabilitację zdrowotną w ramach kontraktu z NFZ. Poprzez edukację i wychowanie ośrodek spełnia ważną rolę przygotowując wychowanków do życia w społeczeństwie. Misją OREW jest kształcenie, wychowanie, przygotowanie do życia dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie na miarę ich możliwości, a także dbanie o ich stan zdrowia poprzez zapewnienie kompleksowej rehabilitacji i opieki medycznej.

Placówka stara się zapobiegać marginalizacji i wykluczeniu społecznemu niepełnosprawnych intelektualnie organizując: wycieczki, zajęcia na basenie i w kręgielni, działalność drużyny „Zielonych Skautów”, klubu Olimpiad Specjalnych itp. Dąży do zmiany postrzegania takich osób przez otoczenie, organizując między innymi przedstawienia jasełkowe i imprezy sportowe, do udziału w których zapraszani są przedstawiciele środowiska lokalnego oraz władz samorządowych. OREW otacza opieką nie tylko wychowanka, ale i jego rodzinę. Zapewnia poradnictwo w aspekcie pedagogicznym, logopedycznym, psychologicznym i medycznym oraz niesie pomoc rodzinom w sytuacjach trudnych, zapewniając w razie potrzeby opiekę nad wychowankiem również w czasie weekendu. Podstawową zasadą pracy placówki jest indywidualizacja wymagań, metod i środków dydaktycznych oraz organizacji tempa pracy. Podejmuje zmierzające działania do likwidacji stereotypów i uprzedzeń na temat osoby niepełnosprawnej intelektualnie w społeczeństwie.

W placówce zatrudniona jest wysoko wykwalifikowana kadra specjalistyczna, która stale podnosi swoje kwalifikacje zawodowe oraz zapewnia prawidłowy przebieg procesów nauczania i wychowania poprzez stosowanie innowacyjnych rozwiązań terapeutycznych. Personel realizuje swoje zadania poprzez pracę w małych zespołach terapeutycznych, które zapewniają możliwość indywidualnego podejścia do każdego z podopiecznych oraz dostosowanie odpowiednich metod.

W ośrodku jest zatrudnionych:

- 18 oligofrenopedagogów,
- 3 psychologów,
- 3 logopedów,
- 7 fizjoterapeutów,
- 1 dogoterapeuta,
- 1 muzykoterapeuta,
- 3 terapeutów zajęciowych,
- 19 opiekunów,
 - 2 katechetów,
 - 2 lekarzy,
- 18 pracowników administracyjno-obsługowych.

OREW współpracuje z rodzinami wychowanków poprzez udzielanie wsparcia w sytuacjach trudnych wychowawczo oraz problemowych. Współpraca ta realizuje się głównie poprzez kontakty i rozmowy rodziców z nauczycielami i specjalistami. Rodzice mają możliwość korzystania z indywidualnych spotkań w placówce podczas dyżurów specjalistów oraz na zebraniach z rodzicami. Rodzice są zapraszani do udziału w zebraniach „Team” trzy razy w roku. Mają możliwość wprowadzania zmian w indywidualnym planie terapeutycznym.

Nauczyciele-terapeuci i specjaliści kontaktują się z rodzicami telefonicznie oraz poprzez zeszyty korespondencji. W placówce są organizowane inne formy pomocy rodzinie

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

wychowanków. Rodzice są zapraszani do udziału w ważnych wydarzeniach i imprezach okolicznościowych.

Jednym ze źródeł finansowania Ośrodka jest subwencja oświatowa przyznawana na bieżące funkcjonowanie placówki przez Powiat Mielecki. Ponadto OREW otrzymuje środki finansowe wynikające z realizacji kontraktu z NFZ. Źródłem finansowania placówki są także darowizny od osób prywatnych, firm, jak również 1% podatku dochodowego od osób fizycznych oraz dodatkowe środki pozyskane od grantodawców.

5.2. Kultura

5.2.1. Samorządowe Centrum Kultury w Mielcu

Organ prowadzący: Gmina Miejska Mielec.

Teren (obszar terytorialny) działania: Gmina Miejska Mielec.

Charakter działalności: Do podstawowych zadań SCK należy edukacja kulturalna i wychowywanie przez sztukę, gromadzenie, dokumentowanie, tworzenie, ochrona i udostępnianie dóbr kultury, tworzenie warunków dla rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego, rozpoznawanie, rozbudzanie i zaspokajanie potrzeb i zainteresowań kulturalnych oraz koordynowanie działalności kulturalnej w Mielcu.

Strukturę organizacyjną SCK tworzą następujące jednostki: Dom Kultury, Muzeum Regionalne i Miejska Biblioteka Publiczna.

Źródło finansowania: dotacje Gminy Miejskiej Mielec; środki własne.

Możliwości działań na rzecz klientów pomocy społecznej:

- Miejska Biblioteka Publiczna: cykl zajęć z biblioterapii w oparciu o posiadane zbiory;
- Dom Kultury: zorganizowany wstęp wolny na wszystkie konkursy, przeglądy, Dzień Otwarty DK oraz udział w edukacji artystycznej (ferie, wakacje);
- Muzeum Regionalne: bezpłatne zwiedzanie wystaw.

5.3. Służba zdrowia

5.3.1. Nazwa instytucji: Szpital Powiatowy im. Edmunda Biernackiego w Mielcu.

Podmiot tworzący: Powiat Mielecki.

Podstawowym obszarem działania jest: Powiat Mielecki.

Charakter działalności: Szpital wraz z poradniami specjalistycznymi zlokalizowany przy ul. Żeromskiego 22, 2 poradnie przyszpitalne zlokalizowane przy ul. Żeromskiego 17.

Źródło finansowania: środki publiczne – kontrakt z Narodowym Funduszem Zdrowia; dotacje i środki finansowe z budżetu Powiatu Mieleckiego.

Możliwość działań na rzecz klientów pomocy społecznej: leczenie i rehabilitacja na podstawie ubezpieczenia zdrowotnego.

5.3.2. Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Nowe Życie” z/s 39-300 Mielec, ul. Chopina 8.

Organ uprawniony do reprezentowania podmiotu: Zarząd Stowarzyszenia.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Obszar działania: teren Polski.

Charakter działalności: Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Nowe Życie” działa w obszarze użyteczności publicznej, a w szczególności w obszarach: ochrony i promocji zdrowia, pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób, nauki, edukacji, oświaty i wychowania, a także przeciwdziałania patologiom społecznym.

Realizacja zadań wynikających z Gminnych Programów Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 2004-2013:

- Prowadzenie zajęć z dziećmi z rodzin alkoholowych oraz zajęć z dorosłymi na rzecz utrzymania trzeźwości i abstynencji przez osoby uzależnione.
- Działania w zakresie ochrony, profilaktyki i promocji zdrowia oraz działania z zakresu przeciwdziałania zjawiskom patologii społecznej.
- Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego ds. uzależnień, finansowane Gminę Miejską Mielec w ramach zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej oraz przeciwdziałania zjawiskom patologii społecznej. Udziela bezpłatnych porad i prowadzi telefon zaufania w zakresie: problematyki alkoholowej, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, poradnictwa i pomocy prawnej, pomocy psychologicznej, poradnictwa w zakresie pomocy socjalnej, pomocy pedagogicznej, problemów narkomanii. W punkcie udzielono ogółem 1253 porad bezpośrednich oraz 462 porady telefoniczne. Zorganizowano 5 obozów terapeutycznych i 2 wyjazdy oraz spotkania i imprezy integracyjne w których wzięło udział łącznie ok. 520 osób.

Źródła finansowania: dofinansowanie z Gminy Miejskiej Mielec, uzyskane w wyniku konkursu, na takiej samej zasadzie dofinansowanie z Powiatu Mieleckiego, darowizny w tym pochodzące z 1%, składki członkowskie.

Działalność adresowana jest głównie do: osób uzależnionych i współuzależnionych, rodzin dotkniętych problemami wszelkich uzależnień, dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych uzależnieniem, przemocą i problemami psychicznymi, osób wykluczonych społecznie, w trudnych, kryzysowych sytuacjach życiowych oraz do osób, które akceptują, pragną realizować i propagować trzeźwy - zdrowy styl życia.

5.3.3. Mieleckie Stowarzyszenie Chorych na Stwardnienie Rozsiane

Organ uprawniony do reprezentowania podmiotu: Zarząd Stowarzyszenia.

Teren działania: Powiat Mielecki.

Działania ukierunkowane są na: osoby chore na SM i ich rodziny.

Charakter działalności: misją jest poprawa jakości życia osób ze stwardnieniem rozsianym oraz zapewnienie dostępu do leczenia i rehabilitacji tak, aby mogli stać się pełnoprawnymi członkami społeczeństwa i prowadzić godne życie. Poprzez działania stowarzyszenia podnosi się świadomość społeczną dotyczącą stwardnienia rozsianego oraz wywiera wpływ na organy władzy państwowej, walcząc o łatwiejszy i niedyskryminujący dostęp do leków i rehabilitacji. Mając na względzie trudną sytuację chorych na SM, brak lub utrudniony dostęp do leków, leczenia i środków wpływających na poprawę jakości życia, prowadzi specjalistyczną rehabilitację ruchową i społeczną przy łóżku chorego i grupową oraz hydroterapię, realizuje Program Leczenia i Rehabilitacji. Istotą programu jest udostępnienie rachunku bankowego, na którym gromadzone są środki pieniężne poprzez pozyskiwanie darowizn, wpłaty 1% podatku dochodowego itp. z przeznaczeniem na leczenie i rehabilitację SM. W ramach porozumienia chorey ma prawo do dokonywania zakupów, których zakres określają „Wskazówki dotyczące

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Leczenia i rehabilitacji SM”. Stowarzyszenie Chorych na Stwardnienie Rozsiane, na podstawie rachunków i faktur, opłaca chorym m.in. zakup leków, zabiegi rehabilitacyjne itp. **Źródłem finansowania działań są także:** dotacje, darowizny i składki członkowskie.

5.4. Zabezpieczenie społeczne

5.4.1. Ośrodki wsparcia

W ramach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej działają następujące jednostki organizacyjne:

- 1.Dom Dziennego Pobytu przy ul. Kocjana 15;**
- 2.Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Biernackiego 4a;**
- 3.Warsztat Terapii Zajęciowej przy ul. Kocjana 15.**

Skierowanie do powyższych placówek odbywa się na podstawie decyzji administracyjnej, wydanej po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego oraz skierowania Dyrektora MOPS jako jednostki prowadzącej w przypadku Warsztatu Terapii Zajęciowej.

Środowiskowy Dom Samopomocy

Środowiskowy Dom Samopomocy w Mielcu przy ulicy Biernackiego 4A jest Domem typu A i typu B, przeznaczony jest dla osób z zaburzeniami psychicznymi – osób przewlekle psychicznie chorych – typ „A” i osób z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim, znacznym i umiarkowanym, a także osób z lekkim upośledzeniem umysłowym, gdy jednocześnie występują inne zaburzenia, zwłaszcza neurologiczne – typ „B”. Liczba miejsc dotowanych w 2012 roku wynosiła 41, uczęszczających na zajęcia na koniec roku 43 osoby, a osób które uczęszczały łącznie 50 osób. Decyzje kierujące do Środowiskowego Domu Samopomocy wydaje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej na podstawie zaświadczeń lekarza psychiatry lub neurologa, lekarza pierwszego kontaktu i wywiadu środowiskowego.

Zasady pobytu w ŚDS określają: ustawa o pomocy społecznej, ustawa o ochronie zdrowia psychicznego, wytyczne Wojewody Podkarpackiego, regulamin organizacyjny rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

Osoby skierowane do ŚDS w roku 2012 korzystają z wielu usług i form realizacji dostosowanych do indywidualnych potrzeb. Do podstawowego zakresu usług świadczonych w Domu wchodzi: trening funkcjonowania w codziennym życiu, w tym trening dbałości o wygląd zewnętrzny, trening nauki higieny, trening kulinarny, trening umiejętności praktycznych, trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi; trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów, w tym: kształtowanie pozytywnych relacji uczestnika z osobami bliskimi, sąsiadami, z innymi osobami w czasie zakupów, w środkach komunikacji publicznej, w urzędach, instytucjach kultury; trening umiejętności spędzania czasu wolnego, w tym rozwijanie zainteresowań literaturą, audycjami radiowymi, telewizyjnymi, Internetem, udział w spotkaniach towarzyskich i kulturalnych; poradnictwo psychologiczne; pomoc w załatwianiu spraw urzędowych; pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych, w tym uzgadnianie i pilnowanie terminów wizyt u lekarza, pomoc w zakupie leków, pomoc w dotarciu do jednostek ochrony zdrowia; zapewnienie niezbędnej opieki; terapia ruchowa, w tym: zajęcia sportowe, turystykę i rekreację.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Formy zajęć:

- W ramach treningu funkcjonowania w codziennym życiu i treningu umiejętności praktycznych prowadzona jest terapia zajęciowa w następujących pracowniach (wg programów poszczególnych pracowni w dziennikach terapeutycznych): gospodarstwa domowego; ogólnotechniczna; plastyczna; komputerowa; muzykoterapii.
- Poradnictwo psychologiczne w ramach terapii indywidualnej i grupowej w formie spotkania grupy terapeutycznej.
- Poradnictwo socjoterapeutyczne w ramach zajęć grupowych i zajęć indywidualnych.
- Spotkania samorządu mieszkańców i zebrania społeczności.
- Zajęcia w ramach terapii ruchowej w sali rehabilitacyjnej.
- Zajęcia rekreacyjno-sportowe w następujących formach: zajęcia na basenie (co dwa tygodnie - grupa); zajęcia w hali sportowej – piłka siatkowa (co tydzień – grupa); zajęcia sportowo-rekreacyjne przy ośrodku; wycieczki rowerowe i rekreacyjne.
- Spotkania z opiekunami i rodzinami uczestników – indywidualnie i w formie spotkań grupowych opiekunów, rodziców, uczestników i kadry pracowniczej.
- Biblioterapia – zajęcia w czytelni Miejskiej Biblioteki Publicznej Samorządowego Centrum Kultury.

Dom Dziennego Pobytu

Dom Dziennego Pobytu w Mielcu jest ośrodkiem wsparcia przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej. Uczęszcza do niego około 40 osób, z czego przeważającą część stanowią mężczyźni. DDP zapewnia dzienny pobyt emerytom i rencistom, którzy ze względu na wiek, sytuację materialną oraz pozycję społeczną kwalifikują się do korzystania z tej formy pomocy i są skierowani przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Dom czynny jest od poniedziałku do piątku w godzinach od 7³⁰ do 15³⁰. zapewnia swoim podopiecznym: zaspakajanie potrzeb kulturalno-oświatowych, terapię zajęciową, terapię ruchową oraz wyżywienie osobom zakwalifikowanym do korzystania z tej formy pomocy.

Dom również przygotowuje posiłki obiadowe w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (ok. 25 osób). W 2012 r. zorganizowane zostały wycieczki, ogniska i zabawy taneczne, wspólnie z zaprzyjaźnionymi Domami Dziennego Pobytu z Tarnobrzega, Rzeszowa, Dębicy i Ropczyc. Spotkania z w/w placówkami zaowocowały nawiązaniem przyjaźni oraz wymianą doświadczeń. W DDP prowadzone są różne formy aktywizacji podopiecznych. Jedną z takich form jest terapia zajęciowa. Pensjonariusze chętnie korzystają z terapii, podczas której wykonywane są prace ze sznurka, styropianu, bibuły, skóry itp. Dużym zainteresowaniem cieszą się zajęcia florystyczne, prace wykonywane techniką dekupaż, wyplatanie z wikliny papierowej oraz robienie prostej biżuterii z koralików, filcu i drucików. Kolejną formą aktywizacji jest terapia ruchowa. Nową formą wprowadzoną w 2012 r. była muzykoterapia. Dzięki tym różnorodnym zajęciom pensjonariusze poprawiają swoją ogólną sprawność. W 2012 roku rozszerzono działalność z zakresu gastroterapii. Ponadto, pensjonariusze bardzo chętnie biorą udział w próbach domowego chóru. Grupa teatralna, która działa przy Domu przygotowuje i wystawia montaż słowno-muzyczny z okazji uroczystości związanych z funkcjonowaniem Domu. Widzami są nie tylko pensjonariusze Domu i zaprzyjaźnionych, ale również mieszkańcy Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego „Przystań”, mieszkańcy Domu Pomocy Społecznej oraz uczestnicy Klubu Seniora „Pogodna Jesień”. Organizowane są również wieczorki poetyckie, na których podopieczni sami przedstawiają swoje ulubione wiersze. Dom współpracuje z Klubem

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Seniora „Pogodna Jesień”, którego spotkania odbywają się dwa razy w tygodniu w pomieszczeniach DDP. Duża liczba podopiecznych Domu uczestniczy w tych spotkaniach, jak i również „klubowicze” biorą udział w zajęciach organizowanych przez Dom. Planowane jest wprowadzenie nowej formy terapeutycznej – sztuki składania papieru (orgiami).

Warsztaty Terapii Zajęciowej

Warsztat Terapii Zajęciowej w Mielcu jest placówką pobytu dziennego, realizującą zadania z zakresu rehabilitacji społecznej, zawodowej i ruchowej. Działalność ta zmierza do przygotowania niepełnosprawnych uczestników do w miarę ich możliwości samodzielnego, niezależnego, odpowiedzialnego i aktywnego funkcjonowania w najbliższym środowisku i społeczeństwie. Uczestnikami warsztatu są osoby cechujące się niepełnosprawnością intelektualną, ruchową oraz innymi współistniejącymi dysfunkcjami. Posiadają one znaczny i umiarkowany stopień niepełnosprawności i zostały skierowane do WTZ przez dyrektora MOPS na podstawie orzeczenia Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności. W 2012 r. w zajęciach rehabilitacyjnych brało udział 60 uczestników, z czego 26 z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności i 34 ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

Rehabilitacja prowadzona w WTZ realizowana jest poprzez: usprawnianie ogólne; rozwijanie podstawowych oraz w miarę możliwości specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających podjęcie pracy w warunkach chronionych lub na otwartym rynku pracy; nabywanie, rozwijanie i utrwalanie umiejętności wykonywania czynności dnia codziennego; kształtowanie psychofizycznych sprawności niezbędnych do wykonywania różnorodnych czynności zawodowych; rozwijanie zaradności osobistej m.in. poprzez: naukę dokonywania wyborów przy podejmowaniu różnych decyzji, rozwijanie umiejętności komunikowania się i planowania oraz decydowania o swoich sprawach.

Zajęcia terapeutyczne odbywają się w dziesięciu pracowniach tematycznych mieszczących się w budynku przy ulicy Kocjana 15 (8 pracowni – 50 uczestników) i w budynku przy ulicy Pogodnej 2 (2 pracowni – 10 uczestników).

Aktualnie w WTZ funkcjonują pracownie:

- 1) plastyczna,
- 2) tkacka,
- 3) gospodarstwa domowego,
- 4) introligatorsko–papiernicza,
- 5) krawiecko–dziewiarska,
- 6) stolarsko–tapicerska,
- 7) rękodzieła artystycznego,
- 8) komputerowa,
- 9) przystosowania do życia codziennego,
- 10) plastyczno-ogrodnicza.

Wszyscy uczestnicy warsztatu biorą udział w rehabilitacji ruchowej, która ma na celu głównie utrzymanie ich w miarę dobrej sprawności ogólnej, ruchowej i kondycyjnej. Ponadto każdy uczestnik korzysta w razie potrzeby z pomocy medycznej oraz objęty jest działaniami ze strony psychologa.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Formą rehabilitacji społecznej, która prowadzi do przystosowania uczestników do życia w społeczeństwie jest pomoc w załatwianiu prostych spraw urzędowych, udział w wycieczkach turystyczno-krajoznawczych, udział w spotkaniach integracyjnych z młodzieżą z Zespołu Szkół Technicznych oraz udział w różnych spotkaniach i imprezach okolicznościowych. Od 2003 r. uczestnicy biorą udział w wakacyjnej wymianie z młodzieżą ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Homok na Węgrzech. Z rodzicami i opiekunami uczestników warsztatu organizowane są spotkania mające na celu omawianie i uzgadnianie jednolitych działań opiekuńczo-pedagogicznych, a także pomoc w rozwiązywaniu trudnych problemów wychowawczych z pomocą psychologa.

5.4.2. Koło Mieleckie Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta

Organ uprawniony do reprezentowania podmiotu: Zarząd Główny Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta we Wrocławiu. Organem uprawnionym do reprezentowania podmiotu w Kole Mieleckim Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta jest Zarząd Koła.

Charakter działalności: Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta jest ogólnopolską, katolicką organizacją dobroczynną, działającą poprzez Koła Terenowe (aktualnie działają w Polsce 64 Koła Terenowe).

Nadrzędnym celem jest: zaspokojenie podstawowych potrzeb socjalno-bytowych osobom przebywającym w Schronisku dla Bezdomnych, tj. nocleg i skromne wyżywienie. W dalszej kolejności są to działania na rzecz osób bezdomnych, m.in. zapewnienie środków czystości i higieny osobistej, w miarę możliwości odzieży i obuwia oraz dostępu do podstawowych leków. Udzielana jest pomoc w kontaktach z Urzędami i podstawowymi kwestiami prawnymi oraz stosowane są różne metody mobilizacji do walki z uzależnieniami.

Źródła finansowania:

1. Dotacje z Gminy Miejskiej Mielec;
2. Dotacje z Powiatu Mieleckiego;
3. Dotacje Wojewody Podkarpackiego i Marszałka Województwa Podkarpackiego oraz granty celowe (uzyskiwane na podstawie sporządzanych wniosków i aplikacji);
4. Zbiórka publiczna – kwesta coroczna w dniu 1 listopada;
5. Wpłaty od osób prywatnych;
6. Odpłatność za pobyt w Schronisku;
7. Darowizny rzeczowe.

Grupą adresatów są: bezdomni i zagrożeni bezdomnością mężczyźni, wykluczeni społecznie ze względu na alkoholizm, bezrobotni ze względu na wiek, choroby i posiadane kwalifikacje. Możliwości działań Koła Mieleckiego TPBA ograniczają się w chwili obecnej jedynie do działań na rzecz bezdomnych i ubogich mężczyzn.

5.4.3. Parafialny Oddział Caritas Diecezji Tarnowskiej przy Parafii Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Mielcu

Organ uprawniony do reprezentowania podmiotu: Parafia Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Mielcu.

Parafialny Oddział obejmuje głównie swoim zasięgiem działania teren wymienionej wyżej parafii, ale również włącza się w działania poza parafią.

Charakter działalności: Parafialny Oddział Caritas udziela bezpłatnej pomocy potrzebującym w formie finansowej, dopłacając drobne kwoty do rachunków za prąd i gaz

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

oraz dofinansowując badania lekarskie i zabiegi, a także refundując częściowo zakup leków. Przekazuje także otrzymaną od ofiarodawców odzież oraz inne ofiarowane rzeczy. Rozprowadza żywność otrzymaną w ramach pomocy Unii Europejskiej (PEAD) (około 300 rodzin). Przeprowadza zbiórki żywności w sieciach sklepów, z których przygotowuje paczki żywnościowe (około 150 paczek). Prowadzi kuchnię dla ubogich przy al. Niepodległości, z której codziennie korzysta około 40 osób (ciepły posiłek i chleb). Corocznie organizuje wakacyjny wypoczynek dla dzieci z ubogich rodzin czy też doświadczonych różnymi patologiami (30-40 dzieci co roku).

Źródła finansowania: ofiary złożone przez osoby indywidualne czy firmy i instytucje, zbiórki w parafii oraz różnego rodzaju dotacje z Urzędu Miasta w Mielcu i Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Pomoc jest kierowana do wszystkich potrzebujących, niezależnie od wieku, którzy doświadczają różnych trudności materialnych i rodzinnych.

5.4.4. Dom Pomocy Społecznej im. ks. St. Kard. Wyszyńskiego w Mielcu

Organem prowadzącym jest: samorząd Powiatu Mieleckiego.

Terenem działania jest: Powiat Mielecki (mieszkańcami DPS mogą być osoby także spoza powiatu).

Zakres i poziom oferowanych usług uzależniony jest od indywidualnych potrzeb mieszkańca z poszanowaniem jego godności, wolności, intymności i zapewnieniem poczucia bezpieczeństwa. Całodobowa opieka pielęgniarska ukierunkowana jest na bieżącą obserwację i ocenę stanu zdrowia mieszkańców, wykonywanie pomiarów i badań, udzielanie pomocy w nagłych wypadkach i zachorowaniach, podawanie leków różnymi drogami, wykonywanie wstrzyknięć, opatrunków, zmianę cewników oraz stomii, a także zaopatrywanie mieszkańców w leki, środki ortopedyczne i pomocnicze. Natomiast całodobowe usługi opiekuńcze nakierowane są między innymi na pomoc w podstawowych czynnościach życiowych takich jak toaleta, kąpiele, ubieranie i karmienie. Dom świadczy opiekę osobom na stałe unieruchomionym w łóżku. Jakość tej opieki wspierana jest poprzez sterowane elektrycznie łóżka rehabilitacyjne zwiększające samodzielność mieszkańca oraz dźwigi transportowo – kąpielowe ułatwiające kąpiele. Opieka medyczna świadczona jest przez lekarzy rodzinnych. Porady i badania lekarskie odbywają się w gabinecie lekarskimi pokojach mieszkalnych. Funkcjonujący na terenie Domu gabinet stomatologiczny zapewnia mieszkańcom usługi stomatologiczne i protetyczne. Na konsultacje specjalistyczne mieszkańcy dowożeni są samochodem wyposażonym w windę. W uzasadnionych przypadkach konsultacje specjalistyczne odbywają się na terenie Domu. Organizację czasu wolnego zapewnia terapia zajęciowa, rozwijająca różne obszary aktywności mieszkańców z uwzględnieniem ich uzdolnień i możliwości psycho-fizycznych.

W trzech pracowniach terapii zajęciowej oraz pokojach mieszkalnych prowadzone są zajęcia plastyczne, hafciarskie, szydełkowanie, praca na drutach, gobelina, makrama, praca w skórce, drewnie, glinie, ze sznurkiem. Duże znaczenie ma praca terapeutyczna na świeżym powietrzu przy rabatach kwiatowych i w ogródku owocowo-warzywnym. Wszystkie zajęcia terapeutyczne mają pozytywny wpływ na samopoczucie osób w nich uczestniczących.

Sprawność fizyczna mieszkańców zwiększana jest poprzez zabiegi rehabilitacyjne. W gabinetach fizykoterapii wykonywane są mieszkańcom zabiegi z zakresu elektroterapii, magnetoterapii, laseroterapii, ultradźwięków, ciepłolecznictwa, hydroterapii i krioterapii. Indywidualnie dobrany program kinezyterapii, obejmujący ćwiczenia w uniwersalnym gabinecie usprawniania leczniczego czy na sali gimnastycznej i oparty na indywidualnej pracy fizjoterapeuty z pacjentem (PNF), przynosi szybkie i trwałe efekty zwłaszcza

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

u mieszkańców po udarach mózgowych oraz zabiegach ortopedycznych. Całość rehabilitacji uzupełniana jest poprzez masaż, ćwiczenia przyłóżkowe, naukę i doskonalenie chodu.

Posługę duszpasterską wśród mieszkańców pełni kapelan Domu a mieszcząca się w budynku Domu kaplica daje możliwość modlitwy i refleksji.

Swój wolny czas mieszkańcy spędzają na różnorodnych zajęciach i imprezach kulturalno-oświatowych. Program zajęć, dostosowany do możliwości, oczekiwań oraz do indywidualnych zainteresowań mieszkańców, pozwala na wykorzystanie potencjału rozwojowego, wiedzy i umiejętności. Na terenie Domu usytuowana jest biblioteka z profesjonalnie skatalogowanym przez wolontariuszkę i mieszkankę bogatym księgozbiorem, pozyskiwanym nieodpłatnie od społeczności lokalnej. Instruktor ds. kulturalno-oświatowych organizuje: wycieczki, pielgrzymki, wieczorki literacko-muzyczne i taneczne, spotkania okolicznościowe i z ciekawymi ludźmi, zwiedzanie wystaw, wyjście do kina, udział w koncertach, spektaklach teatralnych i operowych oraz wystawach. Kulturytuje się tradycje, organizując m.in. wspólną wieczerzę wigilijną, zabawę sylwestrową i śniadanie w Wielkanoc.

Prowadzone są kluby: brydżowo-szachowy, filmowy, grillowiczów i teatralny. Redagowana jest wewnętrzna gazetkę „Nasz mielecki Dom” i prowadzone Radio-Studio. Rozwój samorządności mieszkańców zabezpiecza wybrana Rada Mieszkańców, współpracująca z kierownictwem Domu w sprawach związanych z prawami i obowiązkami Mieszkańców.

Pracownicy socjalni w zakresie swojej pracy służą pomocą w: załatwianiu spraw osobistych mieszkańca w placówce i poza nią, utrzymywaniu bądź rozwijaniu kontaktów z rodziną, rozwiązywaniu problemów i konfliktów, pozytywnym wzmacnianiu i rozwijaniu aktywności oraz kształtowaniu zasad współżycia społecznego. W życiu Domu aktywnie uczestniczą wolontariusze, corocznie jest to grupa powyżej 20 osób o różnym przekroju wiekowym. Podejmują oni od kilku lat działania i inicjatywy na rzecz starszych i cierpiących, okazując dobre serca, radość i ciepło, mądre pomysły i pragnienie niesienia pomocy.

Źródłem finansowania jest: dotacja z budżetu państwa oraz opłaty wnoszone za pobyt przez mieszkańców, rodziny bądź gminy.

5.4.5. Świetlica Profilaktyczno-Wychowawcza Stowarzyszenia Rodzin Katolickich DT o/Parafia MBNP w Mielcu ul. Ks. H. Arczewskiego 5

Organ uprawniony do reprezentowania podmiotu: Zarząd Stowarzyszenia Rodzin Katolickich DT Oddział przy Parafii MBNP w Mielcu ul. Ks. H. Arczewskiego 5.

Terenem działania są osiedla: Niepodległości i Żeromskiego w Mielcu.

Charakter działalności: Świetlica prowadzona jest bez przerwy od lutego 1995 roku przez Oddział Stowarzyszenia Rodzin Katolickich Parafii MBNP w Mielcu dla dzieci z rodzin ubogich, dysfunkcyjnych, wielodzietnych, rozbitych, niepełnych i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.

Źródła finansowania: Parafia MBNP w Mielcu, Parafialny Oddział Caritas przy parafii MBNP w Mielcu, Gmina Miejska Mielec, Powiat Mielecki, darczyńcy, ofiarodawcy.

5.4.6. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Miejski w Mielcu

Organ uprawniony do reprezentowania podmiotu: Zarząd TPD w Mielcu.

Teren działania: miasto Mielec, Powiat Mielecki.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Działalność ma charakter opiekuńczo-wychowawczy w miejscu zamieszkania. Prowadzona jest w oparciu o m. in. terenowe placówki wsparcia dziennego TPD, w których organizuje się dla dzieci i młodzieży dożywanie, pomoc w nauce i zajęcia specjalistyczne. W porozumieniu z rodzinami i szkołami, dąży do eliminacji zagrożeń wychowawczych i opiekuńczych, mogących doprowadzić do powstawania i utrwalania się zachowań prowadzących w wielu przypadkach do marginalizacji w dorosłym życiu.

Placówki Wsparcia Dziennego prowadzone są: przy ul. Chopina (52 wychowanków), ul. Warneńczyka (30 wychowanków) i ul. MMR18 (1-15 wychowanków).

Proponowane działania obejmują w szczególności:

- troskę o jakość warunków życia dziecka, jego wszechstronny rozwój, zdrowie, bezpieczeństwo, podmiotowość i godność, równość szans życiowych;
- przeciwdziałanie zagrożeniom zdrowotnym i ekologicznym;
- upowszechnianie zdrowego stylu życia, kultury fizycznej i sportu, zachowań proekologicznych;
- ochrona dzieci przed niekorzystnymi zjawiskami związanymi z zachowaniami ryzykownymi, wykluczeniem społecznym, złym traktowaniem, dyskryminacją oraz wszelkimi formami przemocy, wykorzystywania i krzywdzenia dzieci;
- inicjowanie i upowszechnianie kultury pedagogicznej wśród rodziców i społeczeństwa;
- zapobieganie wychowywaniu się dziecka poza rodziną, upowszechnianie prorodzinnego modelu opieki; łagodzenie skutków sieroctwa, podejmowanie działań;
- łagodzenie skutków ubóstwa rodzin wychowujących dzieci i zapobieganie zmierzających do poprawy pozarodzinnej (instytucjonalnej) opieki nad dzieckiem, ich marginalizacji;
- wyrównywanie startu i szans życiowych dzieci, marginalizowanych z tytułu niepełnosprawności i przewlekłych chorób.

Źródła finansowania: Gmina Miejska Mielec, Powiat Mielecki, środki własne i z innych projektów.

TPD ma możliwość działań na rzecz klientów pomocy społecznej; rodzin, dzieci i młodzieży, osób niepełnosprawnych, osób w podeszłym wieku. Misją Towarzystwa jest bowiem pomoc rodzinom dzieciom i młodzieży w ramach działań integracyjnych prowadzonych w placówkach. Spotkania mające charakter międzypokoleniowej wymiany doświadczeń, na skutek wspólnie prowadzonych działań, spowodowałyby zbliżenie się grup społecznych, które na co dzień nie mają ze sobą bezpośrednich kontaktów. Pracując razem, młodzież, dzieci, ich rodzice i ludzie starsi mogliby poznać się bliżej i nabrać do siebie większego zaufania. Poprzez wspólne formy rekreacji czy spotkania muzyczno-teatralne z różnymi grupami, w tym osobami niepełnosprawnymi i w podeszłym wieku, stworzono by warunki do nawiązywania się więzi i przeżywania wspólnych chwil.

5.4.7. Mielecki Uniwersytet Trzeciego Wieku

Organ uprawniony do reprezentowania podmiotu: Zarząd MUTW.

Terenem działania jest: obszar Rzeczypospolitej Polskiej.

Mielecki Uniwersytet Trzeciego Wieku w Mielcu (MUTW) rozpoczął działalność w październiku 2007 roku przy Towarzystwie Miłośników Ziemi Mieleckiej. Od stycznia 2012 działa samodzielnie jako stowarzyszenie posiadające osobowość prawną. Prowadzi działalność wśród osób starszych.

Celem MUTW jest działalność o charakterze propagatorskim, edukacyjnym i promocyjnym, aktywizującym zdrowy tryb życia osób starszych.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Powyższe cele realizowane są przez cotygodniowe wykłady ogólne dla wszystkich słuchaczy oraz zajęcia dodatkowe w sekcjach i grupach zainteresowań, takich jak:

- grupa teatralna ,
- grupa kabaretowa,
- chór ECHO,
- lektorat języka angielskiego,
- gimnastyka rekreacyjna,
- sekcja ogrodnicza,
- Nordic Walking,
- pływanie,
- turystyka,
- wolontariat

Mielecki Uniwersytet Trzeciego Wieku w Mielcu umożliwia uzupełnienie i aktualizację wiedzy, poznawanie współczesnych osiągnięć nauki, sprzyja koleżeńskim kontaktom, daje wsparcie i włącza do pracy na rzecz drugiego człowieka.

Liczba członków: 301.

Źródła finansowania: dotacje Powiatu Mieleckiego, składki członkowskie i dotacje jednostek samorządu gminnego.

Adresatami działania są osoby starsze, emeryci, renciści, osoby niepełnosprawne.

5.4.8. Polski Związek Głuchych Koło Terenowe w Mielcu, ul. Kościuszki 2/4

Organ uprawniony do reprezentowania podmiotu: Zarząd Polskiego Związku Głuchych Koła Terenowego w Mielcu.

Terenem działania jest: Powiat Mielecki.

Charakter działalności: Podstawowymi zadaniami Związku są: zrzeszanie osób niesłyszących i osób z wadą słuchu, udzielanie im pomocy w sprawach życiowych, prowadzenie kompleksowej rehabilitacji osób niesłyszących i z wadą słuchu, wyrównywanie szans społecznych osób niesłyszących i pomoc w pełnieniu ról społecznych.

Podstawowe formy działalności to:

- 1) prowadzenie rehabilitacji słuchu, mowy u dzieci w wieku przedszkolnym i w wieku szkolnym;
- 2) sprawowanie opieki nad dziećmi i młodzieżą niesłyszącą i z wadą słuchu oraz nad dziećmi słyszącymi rodziców niesłyszących;
- 3) prowadzenie rehabilitacji w kierunku przystosowania osób niesłyszących i innych osób z wadą słuchu do życia społecznego i zawodowego;
- 4) organizowanie pracy oświatowej, zawodowej, kulturalnej i społecznej;
- 5) organizowanie i prowadzenie działalności szkoleniowej w różnych formach szkolnych i po/a szkolnych, w tym w szczególności w zakresie języka migowego;
- 6) organizowanie własnych form rekreacji ruchowej turystyki i sportu masowego;
- 7) prowadzenie zawodowej rehabilitacji osób niesłyszących i z wadą słuchu;
- 8) ochrona praw działalność interesów oraz udzielanie pomocy w sprawach socjalno-bytowych;

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

9) propagowanie w społeczeństwie problemów ochrony słuchu i rehabilitacji inwalidów słuchu oraz podejmowanie działań zmierzających do zapobiegania inwalidztwu słuchu;

10) współpraca z organizacjami i jednostkami takimi jak: Urząd Miasta, Urzędy Gmin, Starostwo Powiatowe i Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie oraz z Kościołem Katolickim i innymi.

Podstawowym źródłem utrzymania placówki na dzień dzisiejszy są składki członkowskie, darowizny.

5.4.9. Oddział Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża, ul. Żeromskiego 17

Organ uprawniony do reprezentowania podmiotu: Zarząd Podkarpackiego Oddziału Okręgowego PCK, 35-002 Rzeszów, ul. Jana III Sobieskiego 3.

Teren działania: Oddział Rejonowy PCK w Mielcu obejmuje swoim zasięgiem działania przede wszystkim obszar gminy miejskiej Mielec. Doraźnie w miarę możliwości, w przypadku określonych sytuacji w poszczególnych gminach powiatu mieleckiego, np. klęski żywiołowej, trudnej sytuacji materialnej mieszkańców danej gminy we współpracy z danym GOPS, tam również kieruje swoją pomoc.

Oddział Rejonowy PCK w Mielcu realizuje swoje zadania w oparciu o statut Polskiego Czerwonego Krzyża. Do głównych zadań PCK należą:

- o działania na rzecz rozwoju krwiodawstwa i krwiolecznictwa oraz pozyskiwanie honorowych dawców krwi z grupy dorosłych i młodzieży;
- o współpraca z kołami szkolnymi PCK w kierunku propagowania i rozwijania idei czerwonekrzyskich, zdrowego stylu życia, przeciwdziałania uzależnieniom oraz tematyczne konkursy, olimpiady i pogadanki;
- o działania charytatywne: zbiórki żywności, odzieży, wydawanie żywności w ramach programu PEAD.

Źródła finansowania: głównie ze składek członkowskich i darowizn.

PCK obejmuje działalnością dzieci i młodzież w zakresie upowszechniania zadań statutowych PCK, a ludzi dorosłych, ubogich, bezrobotnych, chorych i niepełnosprawnych wspiera charytatywną pomocą.

5.4.10. Powiatowy Urząd Pracy w Mielcu

Organ prowadzący: samorząd Powiatu Mieleckiego.

Terenem działania jest: powiat mielecki.

Charakter działalności: Powiatowy Urząd Pracy wykonuje swoje zadania na podstawie Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz na podstawie ponad 30 aktów wykonawczych do w/w Ustawy. Celem Ustawy jest określenie zadań państwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej. Ustawa określa zadania w zakresie polityki rynku pracy realizowane przez samorząd powiatu, a tym samym przez urząd pracy. Pierwszym wymienionym zadaniem jest opracowanie i realizacja programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy, stanowiącego część powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych.

Zadania, które Ustawa o promocji zatrudnienia nakłada na urzędy pracy, mają wspólny mianownik, którym jest aktywizacja lokalnego rynku pracy poprzez wdrażanie i organizowanie instrumentów rynku pracy, świadczenie usług rynku pracy w celu udzielania pomocy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy w znalezieniu zatrudnienia, a także pracodawcom

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

w pozyskiwaniu pracowników. Aby realizacja wyżej wymienionego celu był możliwa urząd pracy ma także za zadanie pozyskiwać środki umożliwiające realizację usług i instrumentów rynku pracy. Ponadto w zakres działalności urzędów pracy wpisuje się wiele działań związanych z wykonywaniem administracji publicznej, czyli z wydawaniem decyzji, prowadzeniem ewidencji, wydawaniem zaświadczeń, wypłacaniem zasiłków dla osób bezrobotnych itp.

Ustawa mówi również o współpracy, którą urząd pracy powinien nawiązać z różnymi instytucjami działającymi na lokalnym rynku pracy w celu jak najefektywniejszej realizacji swoich działań. Taka współpraca pozwala nie tylko aktywizować podmioty gospodarcze, ale co najważniejsze docierać do jak największej ilości pracodawców i osób zainteresowanych wykorzystaniem środków pozostających w dyspozycji urzędu pracy.

Głównymi adresatami pomocy świadczonej przez Powiatowy Urząd Pracy w Mielcu są osoby bezrobotne i poszukujące pracy oraz pracodawcy, którzy mają trudności w pozyskaniu odpowiednio wykwalifikowanych pracowników.

Głównymi beneficjentami objętymi wsparciem świadczonym przez PUP w Mielcu są osoby bezrobotne, które korzystają z najszerzej gamy usług świadczonych przez instytucje rynku pracy.

Usługi i instrumenty rynku pracy zostały podzielone na:

- dostępne dla wszystkich osób bezrobotnych {pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, informacja zawodowa, usługi EURES, szkolenia, pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy)
- oraz na takie instrumenty, które są kierowane do wymienionych w Ustawie osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy [tj. m.in. prace interwencyjne, staże, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy, roboty publiczne).

Drugą grupą osób, do których skierowane są działania prowadzone przez PUP w Mielcu są osoby poszukujące pracy. Są to osoby nie będące bezrobotnymi, ale zgłaszające gotowość do podjęcia pracy.

Trzecią grupą są pracodawcy, którzy są przede wszystkim partnerami instytucji rynku pracy, niemniej jednak pracodawcy ci również korzystają z pomocy PUP.

Oferta usług świadczonych przez PUP w Mielcu skierowana jest do:

- osób bezrobotnych,
- osób poszukujących pracy,
- osób zagrożonych utratą pracy,
- osób niepełnosprawnych,
- pracodawców.

Źródła finansowania: Zadania określone w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy finansowane są ze środków pochodzących z: dochodów budżetu państwa, dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego, Funduszu Pracy, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, budżetu Unii Europejskiej.

Klienci pomocy społecznej będący jednocześnie klientami Powiatowego Urzędu Pracy w Mielcu mogą być objęci następującymi usługami rynku pracy: pośrednictwem pracy, poradnictwem zawodowym i informacją zawodową, pomocą w aktywnym poszukiwaniu pracy, organizacją szkoleń, dofinansowaniem studiów podyplomowych. Ponadto mogą skorzystać z instrumentów rynku pracy takich jak: staż, prace interwencyjne, roboty publiczne, dofinansowanie wyposażenia miejsca pracy, dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

5.4.11. Nazwa instytucji: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mielcu

Organ prowadzący: samorząd Powiatu Mieleckiego.

Teren działania: Powiat Mielecki.

Zadania z zakresu pomocy społecznej realizowane przez PCPR:

- a) prowadzenie specjalistycznego poradnictwa;
- b) przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze;
- c) pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się;
- d) pomoc cudzoziemcom;
- e) prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób;
- f) prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy;
- g) prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej;
- h) szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu;
- i) doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu.

Zadania z zakresu administracji rządowej realizowane przez powiat:

- a) pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy,
- b) prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Zadania z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej realizowane przez PCPR jako organizatora rodzinnej pieczy zastępczej:

- a) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych;
- b) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze;
- c) tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych;
- d) organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka, rodzin pomocowych;
- e) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej.

Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych realizowane przez PCPR:

- 1) dofinansowanie:
 - a) uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych;

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

- b) sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych;
 - c) zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów;
 - d) likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych;
 - e) rehabilitacji dzieci i młodzieży;
- 2) dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej;
 - 3) przeprowadzanie procedur zlecania zadań zgodnie z art. 36 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowane przez PCPR:

1) z zakresu zadań własnych powiatu:

- o opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
 - o nadzór nad opracowaniem i realizacją programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
 - o zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
 - o zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej,
- 2) z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat:
- o opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Działania w ramach interwencji kryzysowej, m.in. dotyczące przemocy w rodzinie, realizowane są przez PCPR w godzinach urzędowania instytucji oraz przez funkcjonujący przy PCPR - Punkt Interwencji Kryzysowej, który mieści się w budynku Domu Pomocy Społecznej w Mielcu przy ul. Wyszyńskiego 16 i jest czynny w godzinach popołudniowych tj. od poniedziałku do piątku w godzinach 14⁰⁰ do 19⁰⁰. Interwencja kryzysowa, podejmowana w PIK, przebiega w formie: kontaktu telefonicznego, bezpośredniego kontaktu w Punkcie Interwencji Kryzysowej oraz zapewnienia osobie bądź rodzinie znajdującej się w kryzysie bezpieczeństwa i schronienia, specjalistycznego poradnictwa świadczonego przez psychologów i prawników pełniących dyżury w PIK oraz pracy socjalnej z osobą bądź rodziną znajdującą się w kryzysie. Znaczna część osób korzystających z pomocy specjalistów w PIK to osoby uwikłane w przemoc domową. Są to osoby, które doznają przemocy, są świadkami przemocy domowej bądź stosują przemoc wobec osób bliskich.

W Punkcie Interwencji Kryzysowej, mieszczącym się w Domu Pomocy Społecznej w Mielcu, są także miejsca noclegowe z przeznaczeniem na zapewnienie bezpiecznego schronienia. Do dyspozycji osób w kryzysie jest 6 pokoi, kuchnia i łazienka. W pomieszczeniach tych może jednorazowo przebywać ok. 7 osób. Okres udzielanego schronienia dla osób doznających sytuacji kryzysowej, w tym doznających przemocy może wynosić do 3 miesięcy.

Realizacja zadań własnych powiatu finansowana jest ze środków własnych, zaś na zadania zlecone powiat otrzymuje dotację. Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych realizowane są ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

5.5. Organizacje pozarządowe w Mielcu

Na terenie miasta Mielca działa wiele organizacji pozarządowych. Nadzór nad działalnością stowarzyszeń mających siedzibę na terenie Powiatu Mieleckiego sprawuje Starosta Powiatu Mieleckiego. Nie dotyczy to stowarzyszeń jednostek samorządu terytorialnego, które podlegają kontroli właściwego Wojewody (art. 8 ust. 5 Prawa o Stowarzyszeniach). Starosta Powiatu Mieleckiego sprawuje również kontrolę nad fundacjami, które korzystają ze środków publicznych na terenie ję Powiatu (art. 15a Ustawy o fundacjach).

Wśród organizacji pozarządowych działających na terenie miasta Mielca wymienić można, m.in.:

1. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci – Oddział Mielec ul. Mickiewicza 51,
2. Caritas – Parafialny Oddział Caritas przy Parafii Matki Bożej Nieustającej Pomocy ul. Ks. H. Arczewskiego 1,
3. Stowarzyszenie Rodzin Katolickich Diecezji Tarnowskiej ul. Bema 14,33-100 Tarnów,
4. „ARKA „Oddział Terenowy Stowarzyszenia w Mielcu ul. Ks. H. Arczewskiego 5a,
5. Fundacja „SOS Życie”
6. Fundacja Wspierania Profilaktyki i Edukacji Zdrowia „Źródełko”
7. Mielecki Uniwersytet Trzeciego Wieku
8. Towarzystwo Pomocy im. Brata Alberta- Koło w Mielcu ul. Sandomierska 19,
9. Polski Czerwony Krzyż Oddział Rejonowy w Mielcu ul. Żeromskiego 17
10. PKPS ul. Łukasiewicza 1,
11. Polski Związek Niewidomych- Okręg Podkarpacki Koło Powiatowe
12. Polski Związek Głuchych- Terenowy Ośrodek Rehabilitacji i Wsparcia Społecznego dla Osób Niesłyszących w Mielcu
13. Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym- Koło w Mielcu
14. Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Nowe Życie” ul. Chopina 8,
15. Stowarzyszenie Kulturalne J'ARTE, ul. Dworcowa 10/13,
16. Stowarzyszenie Hospicjum Domowe
17. Stowarzyszenie „Razem dla Ziemi Mieleckiej”
18. Klub Inteligencji Katolickiej ul. Fredry 5A
19. Polskie Towarzystwo Diabetyków Koło Powiatowe ul. Żeromskiego 17/3,
20. Mieleckie Stowarzyszenie Chorych na Stwardnienie Rozsiane ul. Łukasiewicza 1c
21. Stowarzyszenie Amazonki Powiatu Mieleckiego ul. Tańskiego 2,
22. Stowarzyszenie Rodziców Osób Niepełnosprawnych i Osób Wspierających przy WTZ, ul. Kocjana 15,
23. Polski Związek Emerytów i Rencistów i Inwalidów Zarząd Rejonowy w Mielcu
24. Związek Harcerstwa Polskiego- Hufiec Mielecki ul. Solkiego 1,

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Ekonomia społeczna

Obszarem posiadającym istotne możliwości w zakresie wsparcia potencjału III sektora jest ekonomia społeczna. Odgrywa ona znaczącą rolę w polskim społeczeństwie oraz w politykach publicznych, w szczególności poprzez stwarzanie szerokich możliwości w zakresie zwiększenia integracji i kapitału społecznego oraz dostarczania towarów i usług. Podmioty ekonomii społecznej realizują nie tylko potrzebę zatrudniania osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji życiowej, ale mogą także uzupełniać zakres usług i towarów dostarczanych przez rynek i państwo oraz rozwiązywać zróżnicowane problemy społeczne w wielu obszarach życia publicznego. Wyrazem takiego przekonania jest działalność podmiotów ekonomii społecznej oraz powstawanie planów dalszego wsparcia ich rozwoju w ramach licznych dokumentów i strategii programowych. W zależności od operacjonalizacji definicji podmiotu ekonomii społecznej czy przedsiębiorstwa społecznego do nurtu ekonomii społecznej w Polsce zalicza się od ok. 3,5 tys. do ok. 7–9 tys. podmiotów.

W ostatnich latach zauważany jest pewien wzrost świadomości społecznej dotyczącej ekonomii społecznej, jednakże konieczna jest dalsza edukacja i promocja wartości oraz tradycji, z jakich wyrasta idea przedsiębiorczości społecznej i promowanie tej formy działalności jako posiadającej potencjał w zakresie rozwiązywania problemów społecznych czy wpływania na ekonomizację III sektora.

Obywatele

Indywidualna aktywność społeczna wiąże się głównie z pojęciem wolontariatu. Jest ono najczęściej kojarzone z działalnością polegającą na nieodpłatnym i dobrowolnym wykonywaniu pracy wspierającej działalność różnego rodzaju organizacji, instytucji lub społeczności.

Zgodnie z UoDPPiW, wolontariusz to osoba fizyczna, ochotniczo i bez wynagrodzenia wykonująca świadczenia na rzecz organizacji pozarządowych, organów administracji publicznej i jednostek organizacyjnych im podległych, spółdzielni socjalnych, klubów sportowych i podmiotów prowadzących działalność leczniczą z wyłączeniem prowadzonych przez te podmioty działalności gospodarczych. Działalność wolontarystyczna ujmowana jest w badaniach z uwzględnieniem podziału na ogólną, dobrowolną i nieodpłatną pracę podejmowaną na rzecz otoczenia lokalnego oraz jako działalność wiążącą się z członkostwem w formalnej strukturze organizacyjnej. Z badań wynika, iż wśród Polaków umacnia się wiara w skuteczność działań realizowanych wspólnie. W 2002 r. pogląd, iż wspólnymi siłami można pomóc potrzebującym i rozwiązać niektóre problemy swojego środowiska, wsi lub miasta podzielało jedynie 50% badanych, w 2012 r. o sile sprawczej współdziałania przekonanych było aż 72% respondentów. Wiara w skuteczność wspólnych działań nie znajduje jednak odzwierciedlenia w zaangażowaniu Polaków w wolontariat i stanowi tym samym niewykorzystany potencjał III sektora. Zgodnie z badaniami przeprowadzonymi przez CBOS, w 2012 r. dobrowolną i nieodpłatną pracę na rzecz swojego środowiska, kościoła, osiedla, wsi, miasta albo osób potrzebujących w ciągu roku poprzedzającego badanie deklarowało 20% Polaków.

W Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego edukacja obywatelska jest definiowana jako ogół zorganizowanych, systematycznych działań edukacyjnych, które mają na celu wyposażenie młodzieży i dorosłych w wiedzę oraz umiejętności niezbędne do uczestnictwa w życiu politycznym i społecznym. Upowszechnienie i zakorzenienie postaw obywatelskich przekłada się na większe zaangażowanie członków społeczeństwa w sprawy publiczne.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

Wszechstronny rozwój różnych metod i technik edukacyjnych stworzy podstawę poprawy kompetencji obywatelskich, które wespół z wysokim przekonaniem Polaków o skuteczności wspólnie podejmowanych działań wpłynie pozytywnie na wzrost partycypacji obywatelskich w sprawach publicznych, działalności organizacji pozarządowych i w inicjatywach lokalnych.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

CZĘŚĆ III. STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

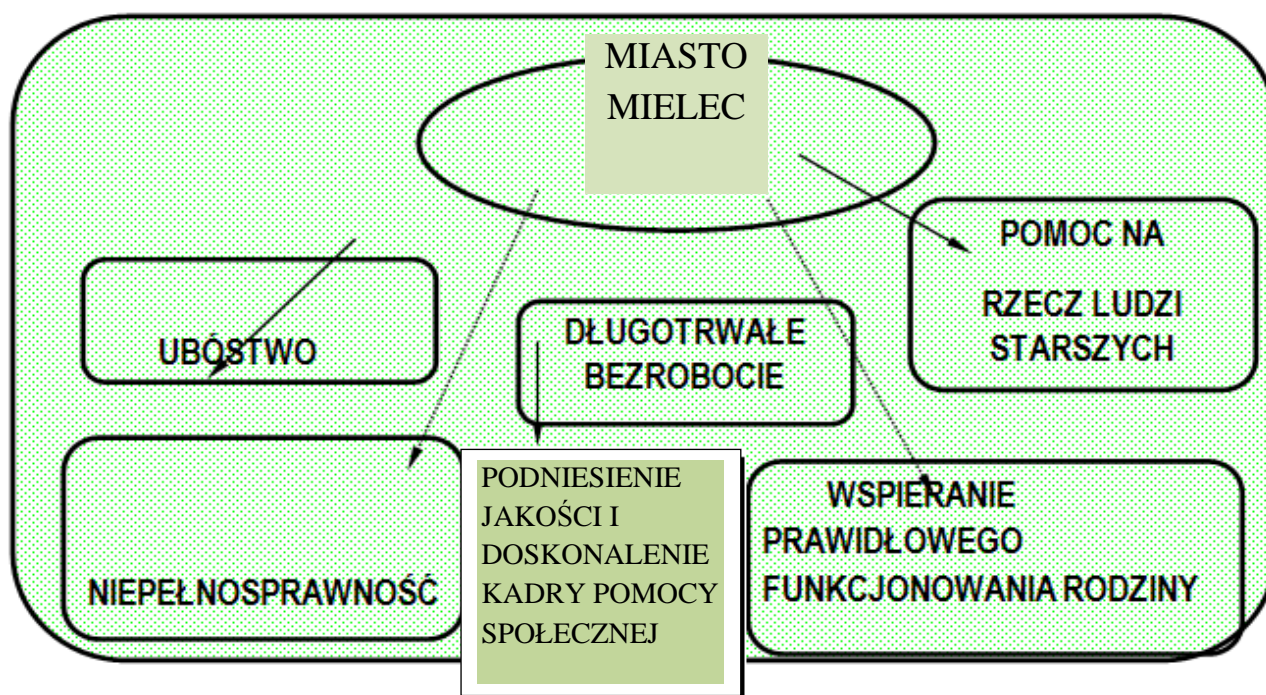
ROZDZIAŁ I. Misja i wizja gminy

Misja miasta Mielca w zakresie problemów społecznych koncentruje się na jej istotnych problemach, dostosowuje kierunki działań do długoterminowych celów, równocześnie pełni funkcje motywacyjne i promocyjne. Dalsze prace planistyczne opierają się na misji i z niej wynikają.

Jednym z głównych celów prowadzonej polityki społecznej miasta powinno być wyrobienie umiejętności społecznych w takim zakresie, aby mieszkańcy potrafili samodzielnie rozwiązywać pojawiające się przed nimi problemy i zagrożenia.

Misja określa obszary strategiczne i przybliżony czasookres realizacji planu.

Misją miasta Mielca jest przeciwdziałanie wykluczeniu i marginalizacji społecznej osób korzystających z form zabezpieczenia społecznego oraz zapewnienie mieszkańcom optymalnej jakości życia, rozwijanie nowych usług i form oparcia społecznego realizowanych przez podmioty publiczne i niepubliczne, grupy samopomocy, wysokokwalifikowaną kadrę i wolontariat.

Rozwiązywanie problemów społecznych stanowi jedno z najważniejszych zadań administracji publicznej. Działania w tym obszarze powinny być realizowane w ramach zintegrowanego systemu, w którym równorzędnymi partnerami administracji powinny być

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe oraz podmioty gospodarcze. Szczególnie istotna rola przypada tutaj samorządowi lokalnemu i jego jednostkom. Niezbędnymi warunkami efektywnego rozwiązania problemów społecznych są:

1. pełna diagnoza rzeczywistych problemów i potrzeb społecznych,
2. określenie możliwości finansowych, lokalowych i kadrowych gminy,
3. określenie współpartnerów podejmowanych działań,
4. długofalowy plan działań.

Z punktu realizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na osiągnięcie celów będą miały wpływ:

1. umacnianie rynków lokalnych, ich oddziaływanie na zewnętrzny rynek lokalny o dużym znaczeniu dla gminy,
2. współpraca instytucji realizujących strategię i wspierających rozwój społeczny Mielca.

Wizja

Głównym zadaniem Strategii jest sformułowanie wizji, której urzeczywistnienie decyduje o realizacji misji. Wizja nie jest terminem jednoznacznym. W teorii i praktyce kierowania, wizja definiowana jest jako „pozytywne wyobrażenie przyszłości organizacji lub osoby, wyprowadzone na podstawie uznawanych wartości i idei, z którego wywodzą się cele i plany działania”.

Wizja Miasta Mielca: W gminie funkcjonuje sprawny system pomocy społecznej odpowiadający współczesnym wymaganiom pracy socjalnej, umożliwiający osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

Realizowanie wizji odbywać się będzie m.in. poprzez:

- 1) ograniczanie sfery ubóstwa,
- 2) ograniczanie marginalizacji społecznej i wykluczenia,
- 3) podejmowanie działań w zakresie reintegracji społecznej,
- 4) podnoszenie poziomu wykształcenia mieszkańców gminy,
- 5) poprawę stanu zdrowia mieszkańców gminy.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

ROZDZIAŁ II. Cel główny, cele strategiczne, operacyjne i działania gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych

Cel główny strategii:

Sprawne funkcjonowanie systemu zabezpieczenia społecznego we współpracy z organizacjami pozarządowymi, zapewniającego komplementarną sieć usług w ramach nowoczesnego modelu pomocy społecznej.

Cele pośrednie:

- kompleksowe działania na rzecz rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej,
- utworzenie kompleksowych form wsparcia na rzecz umocnienia rodziny,
- organizowanie wsparcia dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin ze szczególnym uwzględnieniem osób z zaburzeniami psychicznymi,
- profilaktyka, prewencja, przeciwdziałanie przejawom patologii społecznej,
- zapewnienie usług osobom starszym i ich aktywizacja w ramach społeczności lokalnej,
- dostęp do edukacji dla dzieci niepełnosprawnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- rozwój pozaszkolnych form wsparcia dla dzieci i młodzieży,
- budowanie w oparciu o zasadę normalizacji systemu integracyjnego osób niepełnosprawnych,
- zapewnienie bezpieczeństwa i wsparcia dla osób zagrożonych przemocą.

Cele operacyjne:

1. rozwój budownictwa socjalnego i mieszkalnictwa chronionego,
2. rozwój świetlic socjoterapeutycznych,
3. wspieranie działania grup samopomocowych,
4. stworzenie osobom niepełnosprawnym możliwości udziału w życiu publicznym,
5. rozwój wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin, warsztaty terapii zajęciowej, klub wsparcia,
6. stworzenie systemu poradnictwa dla rodzin,
7. wsparcie finansowe i usługowe dla osób w trudnej sytuacji życiowej,
8. zwiększenie dostępności instytucji oświaty dla osób niepełnosprawnych,
9. profilaktyka poprzez edukację w zakresie zwiększenia świadomości dotyczącej zagrożeń związanych z alkoholizmem oraz narkomanią,
10. współpraca w zakresie usamodzielnienia wychowanków rodzin zastępczych oraz domów dziecka,
11. utworzenie ośrodków wsparcia dla osób starszych,
12. zapewnienie wszystkim potrzebującym minimum jednego posiłku,
13. rozwój ekonomii społecznej,
14. rozwój organizacji obywatelskich i wolontariatu,

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

15. promocja i profilaktyka zdrowia,
16. wzrost aktywności społecznej i samodzielności osób będących w niekorzystnej sytuacji społecznej i zawodowej.

Metody rozwiązywania zidentyfikowanych problemów społecznych:

- systematyczna diagnoza,
- monitoring i kontrola,
- stosowanie zasady pomocniczości,
- kompleksowość i komplementarność rozwiązań,
- działania w oparciu o wypracowane standardy,
- wymiana doświadczeń,
- konsekwencja w działaniu,
- optymalizacja i indywidualizacja metod i środków,
- zachowanie zasady partnerstwa klienta,
- realizacja dostępnych programów i projektów ze środków krajowych i funduszy unijnych,
- pozyskiwanie środków budżetowych i pozabudżetowych,
- propagowanie sponsoringu, działalności charytatywnej i wolontariatu,
- szeroka aktualna informacja oraz poradnictwo socjalne,
- priorytetowe potraktowanie profilaktyki,
- aktywność struktur pomocy społecznej,
- współpraca z innymi instytucjami administracji publicznej,
- rozwój form pomocy środowiskowej i form wsparcia dziennego,
- efektywność społeczna i ekonomiczna działań,
- realizowanie zasady polityki prorodzinnej.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

ROZDZIAŁ III. Cele strategiczne, operacyjne i kierunki działań

1. ZAPOBIEGANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU OSÓB I RODZIN DOTKNIĘTYCH PROBLEMEM UBÓSTWA

1.1.Cel operacyjny 1. Podjęcie działań łagodzących skutki ubóstwa

1.1.1. Działanie 1. Opracowanie Programu Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu

1.1.1.1. Działanie 2. Świadczenie pomocy finansowej

1.1.1.3.Metody działania:

- 1) pomoc finansowa, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej,
- 2) przyznawanie i wypłata świadczeń rodzinnych,
- 3) przyznawanie i wypłata dodatków mieszkaniowych, ryczałtów energetycznych,
- 4) przyznawanie i wypłacanie świadczeń na dożywianie.

1.1.1.4.Przewidywane efekty:

- 1) poprawa sytuacji materialnej i bytowej osób i rodzin,
- 2) prawidłowe rozpoznanie zagrożeń,
- 3) opracowanie diagnozy osób i rodzin,
- 4) poprawa skuteczności pomocy społecznej.

1.1.1.5.Podmioty realizujące:

- 1) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 2) Urząd Miejski.

1.1.1.6.Obszary ryzyka:

- 1) brak dostatecznego poziomu środków finansowych,
- 2) przenoszenie na samorządy nowych zadań bez dostatecznego zabezpieczenia środków finansowych na ich realizację,
- 3) częsta zmiana przepisów prawa z zakresie zabezpieczenia społecznego.

1.1.1.7.Termin realizacji:

- 1) realizacja ciągła.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

1.1.1.8. Źródła finansowania:

- 1) budżet gminy,
- 2) budżet państwa.

1.1.2. Działanie 3. Świadczenie pomocy w naturze

1.1.2.1. Metody działania:

- 1) dożywianie dzieci w stołówkach szkolnych,
- 2) pomoc rzeczowa w formie produktów żywnościowych,
- 3) świadczenie usług opiekuńczych,
- 4) zatrudnianie w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych oraz prac społecznie użytecznych, staży, zatrudnienia subsydiowanego,
- 5) rozdysponowanie żywności z Programu Pomocy Żywnościowej Unii Europejskiej – SEAD.

1.1.2.2. Spodziewane efekty:

- 1) poprawa sytuacji bytowej osób i rodzin dotkniętych problemem ubóstwa,
- 2) zmniejszenie skali niedożywienia,
- 3) poprawa skuteczności pomocy społecznej,
- 4) aktywizacja społeczna i zawodowa klientów pomocy społecznej.

1.1.2.3. Podmioty realizujące:

- 1) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 2) Urząd Miejski,
- 3) PUP
- 4) organizacje pozarządowe.

1.1.2.4. Partnerzy:

- 1) szkoły,
- 2) przedszkola,
- 3) właściciele prywatnych sklepów spożywczo-przemysłowych,
- 4) Podkarpacki Bank Żywności,

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

5) Caritas, parafie.

1.1.2.5. Obszary ryzyka:

- 1) niedostateczne zasoby rzeczowe i finansowe,
- 2) niezrozumienie klientów dla proponowanych form pomocy.

1.1.2.6. Termin realizacji:

- 1) realizacja ciągła.

1.1.2.7. Źródła finansowania

- 1) budżet państwa,
- 2) budżet gminy,
- 3) środki Unii Europejskiej,
- 4) darowizny.
- 5) zakłady pracy

1.2. Cel operacyjny 2. Zapobieganie zjawisku ubóstwa

1.2.1. Działanie 1. Wyrównywanie szans edukacyjnych

1.2.1.1. Metody działania:

- 1) przyznawanie i wypłata stypendiów szkolnych,
- 2) przyznawanie i wypłata wyprawek szkolnych.

1.2.1.2. Przewidywane efekty:

- 1) poprawa warunków edukacyjnych uczniów.

1.2.1.3. Podmioty realizujące:

- 1) Urząd Miejski.

1.2.1.4. Partnerzy:

- 1) szkoły,
- 2) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 3) Caritas, parafie.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

1.2.1.5 Obszary ryzyka:

- 1) niedostateczny poziom środków finansowych,
- 2) zmieniające się przepisy prawa.

1.2.1.6 Termin realizacji:

- 1) działania ciągle.

1.2.1.7 Źródło finansowania:

- 1) budżet państwa,
- 2) budżet gminy,
- 3) środki Unii Europejskiej.

1.2.2. Działanie 2. Organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży

1.2.2.1. Metody działania:

- 1) tworzenie świetlic socjoterapeutycznych,
- 2) organizowanie wypoczynku dzieci i młodzieży.

1.2.2.2. Przewidywane efekty:

- 1) możliwość spędzania wolnego czasu i odrabiania lekcji, poprawa wyników w nauce,
- 2) wypoczynek letni dzieci i młodzieży z rodzin najuboższych.

1.2.2.3. Podmioty realizujące:

- 1) Urząd Miejski,
- 2) Kuratorium Oświaty w Rzeszowie,
- 3) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1.2.2.4. Partnerzy:

- 1) szkoły,
- 2) Związek Harcerstwa Polskiego,
- 3) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 4) Caritas, parafie,

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

5) Samorządowe Centrum Kultury.

1.2.2.5 .Obszary ryzyka:

1) mała ilość środków w stosunku do chętnych dzieci.

1.2.2.6 .Termin realizacji:

1) realizacja ciągła.

1.2.2.7 .Źródła finansowania:

1) budżet państwa,

2) budżet gminy,

3) sponsorzy.

1.2.3. Działanie 3. Opracowanie Programu Aktywności Lokalnej. Wdrażanie aktywnych form wychodzenia z ubóstwa

1.2.3.1 Metody działania:

1) praca socjalno-mobilizacyjna do aktywnego poszukiwania zatrudnienia,

2) realizacja projektów z Europejskiego Funduszu Społecznego,

3) zawieranie kontraktów socjalnych.

1.2.3.2 Spodziewane efekty:

1) zmiana postaw biernych klientów pomocy społecznej,

2) poprawa warunków materialnych,

3) zwiększenie szans na rynku pracy,

4) ograniczenie zjawiska ubóstwa.

1.2.3.3 Podmioty realizujące:

1) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,

2) Urząd Miejski.

1.2.3.4 Partnerzy:

1) Powiatowy Urząd Pracy,

2) organizacje pozarządowe,

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

3) pracodawcy.

1.2.3.4.1. Obszary ryzyka:

- 1) konsumpcyjne nastawienie klientów pomocy społecznej,
- 2) niezrozumienie proponowanych form pomocy.

1.2.3.5. Termin realizacji:

- 1) działanie ciągłe.

1.2.3.6. Źródło finansowania:

- 1) budżet państwa,
- 2) budżet gminy,
- 3) środki Unii Europejskiej, m.in.: Program Operacyjny Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu, Program Operacyjny Wsparcia Ekonomii Społecznej, Regionalny Program Operacyjny.

2. PRZECIWDZIAŁANIE BEZROBOCIU ORAZ POMOC NA RZECZ OSÓB BEZROBOTNYCH

2.1. Cel operacyjny 1. System wsparcia na rzecz osób bezrobotnych

2.1.1 Działanie 1. Opracowanie Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej

2.1.1 Działanie 2. Poradnictwo dla osób poszukujących pracy oraz promowanie aktywnych form wychodzenia z bezrobocia.

2.1.1.3 Metody działania:

- 1) stosowanie kontraktu socjalnego w pracy z klientem;
- 2) działania z zakresu pracy socjalnej;
- 3) poradnictwo prawne, pedagogiczne, psychologiczne, socjalne;
- 4) doradztwo zawodowe;
- 5) mobilizacja do aktywnego poszukiwania pracy;
- 6) kształtowanie u bezrobotnych odpowiedzialności za swój los i umiejętności przystosowania się do samodzielnego życia w obecnej rzeczywistości np. uczenie prowadzenia gospodarstwa domowego, w nowej sytuacji, racjonalnego gospodarowania ograniczonymi środkami oraz planowania najbliższej przyszłości własnej rodziny;

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

- 7) szkolenia, staże, zatrudnienie subsydiowane z projektów z Europejskiego Funduszu Społecznego;
- 8) promocja przedsiębiorczości wśród osób bezrobotnych;
- 9) utworzenie grup wsparcia dla osób bezrobotnych;
- 10) aktywizacja młodzieży poprzez wolontariat w celu zdobycia doświadczenia zawodowego.

2.1.1.4 .Przewidywane efekty:

- 1) zmiana biernych postaw klientów pomocy społecznej,
- 2) poprawa warunków bytowych,
- 3) podjęcie przez część osób stałego zatrudnienia i ograniczenie lub zaprzestanie korzystania z pomocy społecznej,
- 4) rozwój wolontariatu i aktywizacja młodzieży,
- 5) zmniejszenie liczby bezrobotnych.

2.1.1.5 . Podmioty realizujące:

- 1) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 2) Urząd Miejski,
- 3) szkoły.

2.1.1.6 .Partnerzy:

- 1) Powiatowy Urząd Pracy,
- 2) jednostki organizacyjne gminy,
- 3) pracodawcy.

2.1.1.7 .Obszary ryzyka:

- 1) roszczeniowa postawa klienta i niezrozumienie proponowanych form pomocy,
- 2) brak ofert pracy,
- 3) brak lub niewystarczająca wysokość środków finansowych.

2.1.1.8 .Termin realizacji:

- 1) realizacja ciągła.

2.1.1.9 .Źródła finansowania:

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

- 1) budżet gminy,
- 2) budżet państwa,
- 3) środki Europejskiego Funduszu Społecznego, m.in. Program Operacyjny Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu.

2.1.2. Działanie 3. Opracowanie Programu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi. Budowanie sieci współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami działającymi na terenie gminy i powiatu w celu rozwiązywania problemu bezrobocia

2.1.2.1. Metody działania:

- 1) współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w celu udziału klientów w aktywnych programach przeciwdziałania bezrobociu typu kursy zawodowe, szkolenia, staże dla absolwentów;
- 2) współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy oraz Urzędem Miejskim w celu zwiększenia udziału klientów w organizowanych pracach interwencyjnych i robotach publicznych, pracach społecznie użytecznych;
- 3) stworzenie przyjaznych warunków do powstawania nowych miejsc pracy w gminie;
- 4) promowanie i wspieranie powstawania podmiotów ekonomii społecznej;
- 5) partnerska współpraca z pracodawcami.

2.1.2.2. Spodziewane efekty:

- 1) poprawa sytuacji bytowej osób i rodzin najbardziej dotkniętych problemem bezrobocia lub zredukowanie problemu bezrobocia na terenie gminy,
- 2) poprawa współpracy z partnerami publicznymi, społecznymi i prywatnymi na rzecz zmniejszenia skali bezrobocia.

2.1.2.3. Podmioty realizujące:

- 1) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 2) Urząd Miejski,
- 3) Powiatowy Urząd Pracy.

2.1.2.4. Partnerzy:

- 1) organizacje pozarządowe,
- 2) pracodawcy.

2.1.2.5. Obszary ryzyka:

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

- 1) niedostateczne zasoby rzeczowe i finansowe,
- 2) brak chęci do współpracy międzyinstytucjonalnej i międzysektorowej,
- 3) słabość organizacyjna partnerów.

2.1.2.6. Termin realizacji:

- 1) realizacja ciągła.

2.1.2.7. Źródła finansowania:

- 1) budżet państwa,
- 2) budżet gminy,
- 3) środki Unii Europejskiej – Europejski Fundusz Społeczny,
- 4) zasoby pracodawców.

2.2. Cel operacyjny 2. Przeciwdziałanie negatywnym skutkom pozostawania bez pracy

2.2.1. Działanie 1. Objęcie pomocą finansową rodzin dotkniętych problemem bezrobocia

2.2.1.1 Metody działania:

- 1) przyznawanie i wypłata świadczeń pieniężnych w oparciu o ustawę o pomocy społecznej,
- 2) świadczenia rodzinne,
- 3) dodatki mieszkaniowe i ryczałty energetyczne,
- 4) stypendia i wyprawki szkolne udzielane przez gminę,
- 5) zasiłki na dożywianie,
- 6) organizowanie szkoleń i staży, prac społecznie użytecznych, interwencyjnych, robót publicznych oraz zatrudnienie subsydiowane osób bezrobotnych w ramach projektów z EFS.

2.2.1.2. Przewidywane efekty:

- 1) poprawa sytuacji materialnej i bytowej rodzin,
- 2) ograniczenie zjawiska dziedziczenia bezrobocia.

2.2.1.3. Podmioty realizujące:

- 1) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 2) Urząd Miejski.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

2.2.1.4 .Partnerzy:

- 1) Powiatowy Urząd Pracy,
- 2) pracodawcy.

2.2.1.5 .Obszary ryzyka:

- 1) niedostateczny poziom środków finansowych,
- 2) często zmieniające się przepisy prawa w zakresie polityki społecznej.

2.2.1.5.Termin realizacji:

- 1) realizacja ciągła.

2.2.1.6.Źródło finansowania:

- 1) budżet gminy,
- 2) budżet państwa,
- 3) środki Unii Europejskiej.

2.2.2. Działanie 2. Objęcie pomocą rzeczową rodzin dotkniętych problemem bezrobocia

2.2.2.1.Metody działania:

- 1) dożywianie,
- 2) wydawanie żywności i odzieży.

2.2.2.2.Spodziewane efekty:

- 1) Poprawa sytuacji bytowej osób i rodzin najbardziej dotkniętych problemem bezrobocia.

1.1.1.1.Podmioty realizujące:

- 1) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 2) Urząd Miejski.

2.2.2.4.Partnerzy:

- 1) Polski Czerwony Krzyż,
- 2) szkoły podstawowe i gimnazja,
- 3) przedszkola,

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

- 4) Podkarpacki Bank Żywności,
- 5) parafie,
- 6) Polski Komitet Pomocy Społecznej,
- 7) organizacje społeczne.

2.2.2.5. Obszary ryzyka:

- 1) niedostateczne zasoby rzeczowe i finansowe,
- 2) niezrozumienie klientów dla proponowanych form pomocy.

2.2.2.6. Termin realizacji:

- 1) realizacja ciągła.

2.2.2.7. Źródło finansowania:

- 1) budżet państwa,
- 2) budżet gminy,
- 3) środki Unii Europejskiej,
- 4) darowizny.

3. WSPARCIE RODZINY W REALIZACJI FUNKCJI OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYCH, SZCZEGÓLNI W RODZINACH DYSFUNKCYJNYCH: WIELODZIETNYCH I NIEPEŁNYCH WYMAGAJĄCYCH POMOCY W ROZWIĄZYWANIU TRUDNOŚCI RZUTUJĄCYCH NA ROZWÓJ DZIECI I MŁODZIEŻY

3.1. Cel operacyjny 1. Wsparcie dziecka i rodziny, w tym dysfunkcyjnej

3.1.1. Działanie 1. Systematyczna praca socjalna z rodzinami z problemem opiekuńczo - wychowawczymi

3.1.1.1. Metody działania:

- 1) diagnoza deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, wydolności opiekuńczo - wychowawczej, zaniedbań względem dzieci;
- 2) diagnoza sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym i rówieśniczym;
- 3) pomoc rodzicom niewydolnym wychowawczo w przezwyciężaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych;

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

- 4) współpraca Ośrodka Pomocy Społecznej z placówkami oświatowymi (psychologiem i pedagogiem szkolnym) w celu bieżącej analizy sytuacji dzieci i młodzieży. Zatrudnienie dodatkowych asystentów rodziny w miarę potrzeb;
- 5) budownictwo socjalne dla rodzin żyjących w warunkach substandardowych;
- 6) realizacja Karty Dużej Rodziny;
- 7) utworzenie świetlic socjoterapeutycznych;
- 8) ponoszenie odpłatności za dzieci umieszczone w pieczy zastępczej;
- 9) współpraca z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej;
- 10) realizacja programów osłonowych.

3.1.1.2.Przewidywane efekty:

- 1) poprawa więzi emocjonalnych poprzez odtworzenie bądź wzmocnienie prawidłowej funkcji rodziny,
- 2) możliwość konstruktywnego spędzania wolnego czasu poprzez uczestnictwo dzieci i młodzieży w zajęciach organizowanych przez świetlice szkolne oraz świetlice socjoterapeutyczne zapewniające pomoc w rozwiązywaniu trudności szkolnych, opiekę pedagogiczną,
- 3) nabywanie przez dzieci i młodzież różnych umiejętności społecznych koniecznych do samodzielnego funkcjonowania w dorosłym życiu,
- 4) poprawa warunków lokalowych rodzin z dziećmi,
- 5) zwiększenie dostępu dzieci z rodzin wielodzietnych do dóbr kultury, sportu i rekreacji,
- 6) ochrona dzieci przed krzywdzeniem i brakiem opieki.

3.1.1.3.Podmioty realizujące:

- 1) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 2) szkoły podstawowe i gimnazja,
- 3) kuratorzy sądowi dla dzieci i młodzieży,
- 4) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- 5) Punkt Interwencji Kryzysowej,
- 6) świetlice szkolne,
- 7) Samorządowe Centrum Kultury,
- 8) Urząd Miejski.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

3.1.1.4.Obszary ryzyka:

- 1) brak poradnictwa specjalistycznego,
- 2) brak ciągłej pracy psychologicznej i socjoterapeutycznej,
- 3) brak dostatecznego poziomu środków finansowych na tworzenie świetlic socjoterapeutycznych i zatrudnienia asystentów rodziny i realizacji programów osłonowych.

3.1.1.5.Termin realizacji:

- 1) realizacja ciągła.

3.1.1.6.Źródła finansowania:

- 1) budżet gminy,
- 2) budżet państwa,
- 3) środki Europejskiego Funduszu Społecznego i innych funduszy pomocowych.

4.STWORZENIE ZINTEGROWANEGO SYSTEMU WSPARCIA NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH, DŁUGOTRWALE LUB CIĘŻKO CHORYCH, ZAPEWNIAJĄCEGO IM WŁAŚCIWĄ OPIEKĘ

4.1 .Cel operacyjny 1. Poprawa warunków materialno - bytowych osób niepełnosprawnych długotrwale lub ciężko chorych oraz ich rodzin

4.1.1.Działanie 1. Świadczenie pomocy finansowej

4.1.1.1.Metody działania:

- 1) przyznawanie i wypłata zasiłków świadczeń pieniężnych w oparciu o ustawę o pomocy społecznej,
- 2) przyznawanie i wypłata zasiłków pielęgnacyjnych i świadczeń opiekuńczych.

4.1.1.2 .Przewidywane efekty:

- 1) poprawa sytuacji materialnej i bytowej.

4.1.1.3 .Podmioty realizujące:

- 1) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

4.1.1.4 Obszary ryzyka:

- 1) zmieniające się przepisy prawa dotyczące polityki społecznej,
- 2) brak środków finansowych.

4.1.1.5 Termin realizacji:

- 1) realizacja ciągła.

4.1.1.6. Źródło finansowania:

- 1) budżet państwa,
- 2) budżet gminy.

4.2.Cel operacyjny 2. Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych oraz długotrwale lub ciężko chorych w środowisku lokalnym

4.2.1.Działanie 1. Integracja osób niepełnosprawnych i długotrwale lub ciężko chorych w środowisku lokalnym

4.2.1.1. Metody działania:

- 1) praca socjalna – wspieranie rodzin, w których występuje problem niepełnosprawności oraz długotrwałej choroby, wyrabianie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej osób niepełnosprawnych i długotrwale chorych;
- 2) poradnictwo i pomoc w załatwianiu formalności związanych z ustaleniem niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności, zasadami wsparcia ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
- 3) zapewnienie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych w środowisku lokalnym;
- 4) uwrażliwienie społeczności lokalnej na potrzeby osób niepełnosprawnych i długotrwale chorych;
- 5) wspieranie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych;
- 6) organizacja czasu wolnego osób niepełnosprawnych;
- 7) tworzenie warunków do organizacji wolontariatu i grup samopomocowych;
- 8) rozwój szkolnictwa integracyjnego;

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

- 9) umożliwienie kształcenia permanentnego osób niepełnosprawnych;
- 10) kierowanie i ponoszenie odpłatności za osoby umieszczone w domach pomocy społecznej.

4.2.1.2 .Przewidywane efekty:

- 1) poprawa funkcjonowania w społeczeństwie lokalnym osób niepełnosprawnych i długotrwale chorych,
- 2) zwiększenie dostępu do świadczeń należnych z tytułu niepełnosprawności lub długotrwałej choroby,
- 3) wzmocnienie organizacji pozarządowych,
- 4) samoorganizacja i samopomoc rodzin osób niepełnosprawnych i długotrwale chorych,
- 5) odciążenie rodzin w stałej opiece nad osobami zależnymi.

4.2.1.3 .Podmioty realizujące:

- 1) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 2) Urząd Miejski.

4.2.1.4 .Partnerzy:

- 1) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- 2) Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności,
- 3) Caritas, parafie i inne organizacje pozarządowe,
- 4) Samorządowe Centrum Kultury.

4.2.1.5 .Obszary ryzyka:

- 1) niedostateczny poziom środków finansowych,
- 2) niechęć niepełnosprawnych i ich rodzin do udziału w organizacji samopomocy,
- 3) słabość organizacji pozarządowych.

4.2.1.6 .Termin realizacji:

- 1) działanie ciągłe.

4.2.1.7 .Źródło finansowania:

- 1) budżet gminy,

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

- 2) budżet państwa,
- 3) Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- 4) środki Unii Europejskiej.

4.2.2. Działanie 2. Likwidowanie barier społecznych, psychologicznych i fizycznych dyskryminujących osoby niepełnosprawne

4.2.2.1. Metody działania:

- 1) likwidacja barier komunikacyjnych,
- 2) likwidacja barier architektonicznych w budynkach administracji publicznej i w miejscu zamieszkania,
- 3) zapobieganie osamotnieniu i izolacji poprzez umożliwienie udziału w życiu kulturalno-społecznym,
- 4) zwiększanie wiedzy społeczeństwa na temat osób niepełnosprawnych, długotrwale lub ciężko chorych,
- 5) współpraca z istniejącymi placówkami (Środowiskowy Dom Samopomocy, Warsztat Terapii Zajęciowej, Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy), zajmującymi się wspieraniem osób niepełnosprawnych i przewlekle psychicznie chorych na terenie Gminy.

4.2.2.2 Przewidywane efekty:

- 1) usprawnienie fizyczne i społeczne osób niepełnosprawnych i długotrwale lub ciężko chorych,
- 2) odciążenie rodzin z osobami niepełnosprawnymi i długotrwale lub ciężko chorymi,
- 3) zwiększenie mobilności osób niepełnosprawnych i ich rodzin,
- 4) poprawa dostępności obiektów użyteczności publicznej,
- 5) zmiana wizerunku osoby niepełnosprawnej wśród społeczności lokalnej.

4.2.2.3. Podmioty realizujące:

- 1) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 2) Urząd Miejski,
- 3) Środowiskowe Domy Samopomocy, Warsztat Terapii Zajęciowej, Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

4.2.2.4.Partnerzy:

- 1) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- 2) Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- 3) Powiatowy Urząd Pracy,
- 4) Samorządowe Centrum Kultury,
- 5) Zespół Opieki Zdrowotnej.

4.2.2.5.Obszary ryzyka:

- 1) niedostateczny poziom środków finansowych,
- 2) ograniczone możliwości w porozumiewaniu się w kontaktach społecznych.

4.2.2.6 .Termin realizacji:

- 1) działanie ciągłe.

4.2.2.7.Źródło finansowania:

- 1) budżet państwa,
- 2) budżet gminy,
- 3) Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,,
- 4) środki Unii Europejskiej,
- 5) darowizny sprzętu.

5. TWORZENIE GMINNEGO SYSTEMU PRZECIWDZIAŁANIA ALKOHOLIZMOWI, PRZEMOCY W RODZINIE I NARKOMANII

5.1. Cel operacyjny 1. Organizowanie wsparcia na rzecz osób i rodzin z problemem alkoholowym oraz przemocy w rodzinie

5.1.1.Działanie 1. Rozwój i modernizacja usług terapeutycznych dla osób uzależnionych i członków ich rodzin

5.1.1.1. Metody działania:

- 1) zmniejszenie rozmiarów aktualnie występujących problemów alkoholowych i/lub przemocy w rodzinie;

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

- 2) podejmowanie działań interwencyjnych, których celem jest uniemożliwienie dalszego krzywdzenia dziecka lub innych członków rodziny, informowanie pokrzywdzonych o przysługujących im prawach oraz możliwościach korzystania z pomocy i wsparcia ze strony wyspecjalizowanych instytucji, rejestracja środków i przebiegu wydarzeń oraz podjętych czynności, stały kontakt z zagrożoną rodziną, rozpoznawanie skali zjawiska i zagrożeń w rodzinie, motywowanie ofiar przemocy do żądania ochrony swoich praw i szukania pomocy;
- 3) rozszerzanie działań terapeutyczno-leczniczych, których celem jest minimalizowanie i usuwanie doznanych urazów i krzywd;
- 4) podejmowanie działań profilaktycznych dotyczących uruchamiania mechanizmów społecznych, prawnych, edukacyjnych, sprzyjających promowaniu dobrych relacji w zdrowej rodzinie (np. organizowanie wypoczynku dla dzieci z grup ryzyka);
- 5) intensyfikacja działań Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- 6) wsparcie prawne, psychologiczne, pedagogiczne i socjalne dla osób współzależnionych;
- 7) realizacja Procedury Niebieskiej Karty;
- 8) organizacja wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
- 9) organizacja działań interwencyjnych wobec sprawców przemocy w rodzinie.

5.1.1.2. Przewidywane efekty:

- 1) wdrożenie nowoczesnych metod pracy z rodzinami,
- 2) wzrost świadomości występujących zagrożeń w rodzinach,
- 3) eliminowanie norm, które usprawiedliwiają przemoc,
- 4) udzielenie wielowartościowego wsparcia moralnego, finansowego i prawnego,
- 5) tworzenie grup samopomocowych.

5.1.1.3. Podmioty realizujące:

- 1) Biuro Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Mielcu
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 3) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- 4) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej;
- 5) Policja;
- 6) szkoły, pedagodzy;

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

- 7) placówki służby zdrowia;
- 8) kuratorzy sądowi, społeczni;
- 9) świetlice szkolne, świetlice socjoterapeutyczne.

5.1.1.4. Obszary ryzyka:

- 1) niedostateczny poziom środków finansowych,
- 2) brak reakcji otoczenia na agresywne zachowania sprawcy upewnia go o bezkarności,
- 3) ryzyko wystąpienia przemocy zwiększa nadużywanie środków zmieniających świadomość,
- 4) nadużywanie środków zmieniających świadomość czynnikiem zwiększenia ryzyka występowania przemocy,
- 5) agresja i przemoc służą do osiągnięcia własnych celów.

5.1.1.5. Termin realizacji:

- 1) praca ciągła, systematyczna.

5.1.1.6. Źródło finansowania:

- 1) środki własne gminy, w tym Fundusz Przeciwalkoholowy,
- 2) budżet państwa,
- 3) środki Unii Europejskiej.

6. STWORZENIE SPRAWNEGO SYSTEMU POMOCY NA RZECZ DZIECI I RODZIN DOTKNIĘTYCH SIEROCTWEM, ZARÓWNO NATURALNYM JAK I SPOŁECZNYM

6.1.Cel operacyjny 1. System wsparcia na rzecz dzieci i rodzin dotkniętych problemem sieroctwa

6.1.1.Działanie 1. Świadczenie pomocy finansowej i rzeczowej

6.1.1. Metody działania:

- 1) przyznawanie i wypłata świadczeń pieniężnych w oparciu o ustawę o pomocy społecznej,
- 2) przyznawanie i wypłata obowiązkowych świadczeń rodzinnych,
- 3) przyznawanie i wypłata dodatków mieszkaniowych i ryczałtów energetycznych,
- 4) przyznawanie i wypłata stypendiów,

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

- 5) zapewnienie podstawowego wyposażenia do szkoły w celu wyrównywania szans edukacyjnych,
- 6) zapewnienie ciepłego posiłku w szkole,
- 7) możliwość uczestniczenia w zajęciach świetlicowych,
- 8) pomoc rzeczowa w formie żywności i odzieży,
- 9) dofinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

6.1.1.2.Przewidywane efekty:

- 1) poprawa sytuacji materialnej i bytowej rodzin dotkniętych problemem sieroctwa,
- 2) większa liczba dzieci pozostających w rodzinach naturalnych.

6.1.1.3.Podmioty realizujące:

- 1) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 2) Urząd Miejski.

6.1.1.4.Partnerzy:

- 1) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- 2) Polski Czerwony Krzyż,
- 3) szkoły,
- 4) Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna,
- 5) przedszkola,
- 6) Caritas, parafie,
- 7) inne organizacje społeczne.

6.1.1.5.Obszary ryzyka:

- 1) niedostateczny poziom środków finansowych,
- 2) często zmieniające się przepisy prawa w zakresie polityki społecznej.

6.1.1.6.Termin realizacji:

- 1) realizacja ciągła.

6.1.1.7.Źródło finansowania:

- 1) budżet gminy,
- 2) budżet państwa,

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

- 3) sponsoring,
- 4) darowizny.

6.1.2.Działanie 2. Doskonalenie systemu opieki nad dzieckiem dotkniętym problemem sieroctwa

6.1.2.1.Metody działania:

- 1) współpraca z organizacjami i instytucjami zajmującymi się opieką nad osieroconym dzieckiem,
- 2) szkolenia dla pracowników socjalnych na temat pracy w systemie rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności wczesnego rozpoznawania nieprawidłowości w funkcjonowaniu rodziny oraz zaznajamiania ze sposobami pracy z rodziną zastępczą.

6.1.2.2.Spodziewane efekty:

- 1) efektywniejsza opieka nad dzieckiem dotkniętym sieroctwem społecznym bądź naturalnym.

6.1.2.3.Podmioty realizujące:

- 1) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 2) Urząd Miejski.

6.1.2.4.Partnerzy:

- 1) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- 2) placówki opiekuńczo-wychowawcze,
- 3) organizacje społeczne.

6.1.2.5.Obszary ryzyka:

- 1) niedostateczne zasoby rzeczowe i finansowe

6.1.2.6.Termin realizacji:

- 1) realizacja ciągła

6.1.2.7.Źródło finansowania:

- 1) budżet państwa,
- 2) budżet gminy.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

7. ZWIĘKSZENIE AKTYWNOŚCI ŻYCIOWEJ LUDZI STARSZYCH POPRZEZ POMOC W ŁAGODZENIU TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z WIEKU I STWORZENIE MOŻLIWOŚCI UCZESTNICTWA W ŻYCIU SPOŁECZNYM

7.1. Poprawa jakości życia ludzi starszych. Wspieranie aktywności tych osób i ich rodzin

7.1.1. Działanie 1. Stworzenie optymalnych warunków do godnego starzenia się i aktywizacji osób w podeszłym wieku

7.1.1.1. Metody działania:

- 1) zapewnienie warunków zaspokajania potrzeb bytowych, zdrowotnych i społecznych,
- 2) uczenie się starości poprzez budowanie pozytywnych stereotypów,
- 3) tworzenie inicjatyw dla aktywności i ruchliwości społecznej tych osób – aktywności rodzin i środowiska lokalnego,
- 4) poprawa jakości i ilości świadczonych usług – rozszerzenie usług opiekuńczych o usługi specjalistyczne,
- 5) pomoc w tworzeniu nowych Klubów Seniora i grup samopomocowych osób starszych,
- 6) poradnictwo specjalistyczne w tym prawne, psychologiczne,
- 7) organizacja wolontariatu na rzecz osób w wieku podeszłym,
- 8) kierowanie i pokrywanie kosztów związanych z pobytem w Domu Pomocy Społecznej,
- 9) utworzenie filii domu dziennego pobytu.

7.1.1.2. Przewidywane efekty:

- 1) zapobieganie izolacji społecznej i psychicznej osób starszych,
- 2) przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu,
- 3) wzmacnianie więzi emocjonalnej z rodzinami osób w podeszłym wieku – trwała integracja międzypokoleniowa,
- 4) upowszechnianie wiedzy o starości zarówno jednostkowej, jak i społecznej,
- 5) rozwój infrastruktury społecznej,
- 6) aktywizacja społeczna osób starszych,
- 7) zwiększenie dostępu do opieki medycznej i rehabilitacji,
- 8) jak najdłuższe pozostawienie ludzi starszych w swoim naturalnym środowisku.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

7.1.1.3. Podmioty realizujące:

- 1) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 2) Urząd Miejski,
- 3) Samorządowe Centrum Kultury.

7.1.1.4. Partnerzy:

- 1) Polski Komitet Pomocy Społecznej,
- 2) organizacje działające na rzecz osób starszych,
- 3) Polski Związek Emerytów i Rencistów,
- 4) Zespół Opieki Zdrowotnej i Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej,
- 5) Caritas, parafie.

7.1.1.5. Obszary ryzyka:

- 1) niedostateczna więź z rodziną i ze środowiskiem zewnętrznym;
- 2) słaba identyfikacja z dokonującymi się przemianami powodującymi, że znaczna część starszego pokolenia żyje na uboczu zasadniczego nurtu życia społecznego;
- 3) brak kształcenia wyspecjalizowanych kadr zawodowych w dziedzinie gerontologii, geriatrii, geragogiki na terenie gminy czy powiatu.

7.1.1.6. Termin realizacji:

- 1) praca ciągła.

7.1.1.7. Źródło finansowania:

- 1) budżet gminy,
- 2) budżet państwa,
- 3) środki Unii Europejskiej.

8. ORGANIZACJA WSPARCIA OSÓB BEZDOMNYCH I ZAGROŻONYCH BEZDOMNOŚCIĄ

8.1. Zapobieganie bezdomności

- 8.1.1. Działanie 1. Przeciwdziałanie postawianiu zagrożenia wśród osób i rodzin utraty lokali mieszkalnych

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

8.1.1.1. Metody działania:

- 1) zapewnienie warunków zaspokajania potrzeb bytowych,
- 2) zapobieganie zadłużeniu lokali mieszkalnych,
- 3) budownictwo socjalne.

8.1.1.2 Przewidywane efekty:

- 1) zapobieganie dekapitalizacji lokali mieszkalnych,
- 2) utworzenie mieszkań chronionych,
- 3) zapewnienie lokali socjalnych dla rodzin o niskich dochodach.

8.1.1.3. Podmioty realizujące:

- 1) Urząd Miejski.
- 2) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,

8.1.1.4. Partnerzy:

- 1) podmioty prywatne.

8.1.1.5 Obszary ryzyka:

- 1) brak środków finansowych,
- 2) niska motywacja i kultura osób i rodzin do utrzymania lokalu.

8.1.1.6. Termin realizacji:

- 1) praca ciągła.

8.1.1.7 . Źródło finansowania:

- 1) budżet gminy,
- 2) budżet państwa,
- 3) środki Unii Europejskiej.

8.1.2. Działanie 2. Wsparcie osób bezdomnych

8.1.2.1 Metody działania:

- 1) zapewnienie warunków zaspokajania potrzeb bytowych,
- 2) umieszczenie w schronisku lub noclegowni w przypadku złych warunków atmosferycznych,

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

- 3) utworzenie mieszkań chronionych,
- 4) budownictwo socjalne,
- 5) rozbudowa istniejącego schroniska lub utworzenie noclegowni.

8.1.2.2. Przewidywane efekty:

- 1) zabezpieczenie osób bezdomnych przed utratą zdrowia lub życia,
- 2) umożliwienie wyjścia z bezdomności.

8.1.2.3 . Podmioty realizujące:

- 1) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 2) Urząd Miejski.

8.1.2.4 . Partnerzy:

- 1) podmioty prywatne,
- 2) Caritas,
- 3) Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta,
- 4) Starostwo Powiatowe,
- 5) organizacje społeczne.

8.1.2.5 . Obszary ryzyka:

- 1) brak środków finansowych,
- 2) niska motywacja i kultura osób i rodzin do utrzymania lokalu.

8.1.1.6 . Termin realizacji:

- 1) praca ciągła.

8.1.2.7 . Źródło finansowania:

- 1) budżet gminy,
- 2) budżet państwa,
- 3) środki Unii Europejskiej.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

9. PODWYŻSZANIE JAKOŚCI PRACY KADRY POMOCY SPOŁECZNEJ

9.1 . Poprawa kwalifikacji, organizacji i jakości pracy

Działanie 1. Poprawa kwalifikacji i jakości pracy

9.1.1.1.Metody działania:

- 1) kształcenie permanentne – studia, studia podyplomowe, kursy;
- 2) zatrudnienie asystentów rodziny;
- 3) realizacja programów wykorzystujących nowe metody pracy.

9.1.1.2 .Przewidywane efekty:

- 1) poprawa efektywności pracy,
- 2) zwiększenie systemu wsparcia dla rodzin problemowych,
- 3) mobilizacja osób i rodzin do aktywności społeczno-zawodowej.

9.1.1.3 .Podmioty realizujące:

- 1) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 2) Urząd Miejski.

9.1.1.4.Partnerzy:

- 1) organizacje pozarządowe,
- 2) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

9.1.1.5.Obszary ryzyka:

- 1) brak środków finansowych.

9.1.1.6.Termin realizacji:

- 1) praca ciągła.

9.1.1.7.Źródło finansowania:

- 1) budżet gminy,
- 2) budżet państwa,
- 3) środki Unii Europejskiej.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

ROZDZIAŁ IV. Zasady realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych

ZASADY STRATEGICZNE

1. **Zasada Zrównoważonego Rozwoju** – zasada ta przyjmuje, że rozwój społeczno-gospodarczy gminy w dłuższym okresie czasu powinien się odbywać przy zapewnieniu równowagi społecznej, ekologicznej i przestrzennej. Realizacja tej zasady jest warunkiem niezbędnym stabilności, właściwego poziomu życia i sprawnego funkcjonowania instytucji publicznych i niepublicznych w gminie.
2. **Zasada Rozwoju Wielokierunkowego** – w pierwszej fazie realizacji strategii wprowadzić należy realizację jej założeń wspierając różnorodne działania społeczne, wzmacniać dobrze funkcjonujące zasoby i przedsięwzięcia.

W następnym etapie należy wprowadzić innowacyjne formy, koncepcje i metody polityki społecznej. Przejście między tymi etapami powinno być płynne i wynikające z konstrukcji programów oraz możliwości gminy i jej partnerów.

3. **Zasada Orientacji na Mieszkańców** – respektuje ona fakt, że podstawowym podmiotem działań jest społeczność lokalna i poszczególni mieszkańcy; źródłem zmian i rozwoju są ludzie ich dążenia, umiejętności i wiedza.

Władze samorządowe, projektując strategię i zadania, powinny uwzględniać założenia, tworząc warunki sprzyjające aktywności mieszkańców miasta i gminy.

4. **Zasada Partnerstwa Publiczno-Społecznego** – system partnerstwa publiczno-społecznego sprzyja efektywnemu wykorzystaniu środków publicznych, łączy wysiłek finansowy i sprzyja korzystnym montażem środków, zwiększającym szanse efektywnej realizacji założeń społecznych i inwestycyjnych. System partnerstwa i montażu środków jest zgodny z zasadami dostępnymi w Unii Europejskiej.
5. **Zasada lokalnego zróżnicowania celów i narzędzi oddziaływań** – projektowanie i wdrażanie strategii powinno być zróżnicowane i odpowiadać charakterystyce gminnej społeczności lokalnej.

Należy określić własną hierarchię celów i kierunków działań szczególnie w programach operacyjnych. Lokalna polityka wsparcia podmiotów zabezpieczenia społecznego powinna być dostosowana do uwarunkowań lokalnych i zmian w nich zachodzących. Podstawą programów operacyjnych będą wskazane w strategii obszary problemowe w sferze zabezpieczenia społecznego, które będą realizowane poprzez różnorodne przedsięwzięcia z gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mielcu

ROZDZIAŁ V. Monitoring i ewaluacja

Realizacja strategii będzie uzależniona od takich czynników jak:

- otrzymywanie środków z budżetu państwa na zadania zlecone gminie przez administrację rządową,
- pozyskiwanie środków finansowych na zadania własne gminy w zakresie pomocy społecznej,
- aktywności mieszkańców gminy i stopnia zaangażowania lokalnych instytucji oraz organizacji pozarządowych,
- przygotowania profesjonalnego instytucji, kadr i służb,
- pozyskiwanie środków z Europejskiego Funduszu Społecznego i innych funduszy krajowych i zagranicznych.

Skuteczność funkcjonowania przyjętej strategii zależeć będzie od:

- monitoringu i ewaluacji,
- budowy programów celowych rozwijających przyjęte kierunki działań.

Monitoring i ewaluacja zapisów strategicznych polegają na systematycznej ocenie realizowanych działań oraz modyfikacji kierunków działania w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą pojawić się poprzez zmianę regulacji prawnych czy też narastanie poszczególnych dolegliwości społecznych.

Całościowa ocena wymaga odpowiedzi na pytania o zgodność ocenianej polityki z przyjętymi wartościami i zasadami. Ewaluacja jest działalnością z natury normatywną, gdyż z jednej strony wykorzystuje się w niej istniejące normy, z drugiej zaś w jej wyniku mogą pojawić się propozycje wprowadzenia nowych norm i procedur. Jest także działalnością instrumentalną, ponieważ jej podstawowym celem jest dostarczenie podmiotom polityki społecznej praktycznej wiedzy potrzebnej przy podejmowaniu decyzji.

Za sprawozdawczość, monitoring i ewaluację Strategii odpowiedzialne będzie Biuro Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Mielcu.

OCZEKIWANE REZULTATY I WSKAŹNIKI REALIZACJI GMINNEJ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

W ramach realizacji Strategii planuje się, że osiągnięte zostaną następujące rezultaty:

- poszerzenie i wzmocnienie funkcji gospodarczej gminy w regionie,
- wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu,
- zwiększanie dostępności do usług,
- wprowadzenie nowych form działalności gospodarczej,
- podniesienie poziomu przedsiębiorczości społeczności lokalnej,
- wzrost aktywności podmiotów gospodarczych,
- ożywienie inwestycyjne w gminie,
- zapewnienie powszechnego dostępu do informacji (w ramach budowy społeczeństwa informacyjnego),
- poprawa estetyki przestrzeni publicznej,
- zastosowanie przyjaznych środowisku technologii infrastrukturalnych,
- uwzględnianie potrzeb osób niepełnosprawnych,
- zwiększanie powierzchni w gminie terenów zieleni, rekreacji i wypoczynku,
- podniesienie poziomu wykształcenia mieszkańców gminy poprzez przedsięwzięcia oświatowe,
- stworzenie warunków do zdobycia nowych kwalifikacji,
- poprawienie mobilności zawodowej mieszkańców gminy,
- zachowanie dziedzictwa kulturowego.

Wskaźnikami oceny monitorowania Strategii będą:

- wymierne ilości zmodernizowanych obiektów i infrastruktury komunalnej dla funkcjonowania instytucji i organizacji ze sfery rozwiązywania problemów społecznych;
- ilość zlikwidowanych barier architektonicznych;
- ilość uruchomionych działalności gospodarczych;

- liczba osób bezrobotnych biorących udział w szkoleniach, stażach, pracach społecznie-użytecznych, pracach interwencyjnych, robotach publicznych, skierowanych do zatrudnienia subsydiowanego;
- ilość stworzonych nowych miejsc pracy, w tym dla osób niepełnosprawnych;
- ilość oddanych do użytkowania mieszkań (w tym socjalnych);
- wskaźniki tempa zagospodarowania terenu objętego realizacją Strategii;
- liczba osób, którym udało się wyjść z bezdomności;
- liczba osób mających problemy opiekuńczo-wychowawcze, którym skutecznie udzielono pomocy;
- liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, którym udzielono specjalistycznej pomocy;
- liczba osób, które podjęły leczenie odwykowe;
- ilość zorganizowanych kampanii na rzecz profilaktyki antynarkotykowej oraz liczba osób, do których dotarły materiały i ulotki informujące o zagrożeniu związanym z tą patologią w ramach systemu sieciowej pomocy;
- liczba atrakcji (zajęć, imprez, itp.) organizowanych, głównie dla dzieci i młodzieży, mających na celu rozwój zainteresowań oraz promocję zdrowego stylu życia;
- liczba osób, w tym dzieci objętych dożywianiem;
- liczba rodzin objętych różnymi formami pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej;
- liczba osób objętych usługami opiekuńczymi i ilość godzin świadczonych usług;
- liczba usamodzielnionych klientów pomocy społecznej;
- liczba osób spośród klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, których warunki mieszkaniowe uległy poprawie;
- liczba osób korzystających ze wsparcia w ramach grup samopomocowych dla osób niepełnosprawnych, z zaburzeniami psychicznymi,
- liczba osób korzystających ze wsparcia w ramach grup samopomocowych dla osób starszych.

Cechy programów i projektów

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych będzie skuteczna, o ile przedstawiciele samorządu lokalnego znajdą zasoby umożliwiające budowę i realizację

programów celowych zgodnych z przyjętymi kierunkami działań. Programy można realizować w okresach rocznych, dłuższych lub krótszych, w zależności od charakteru danego projektu.

Przy budowie projektów znaczenie będą miały środki, które Rada Miejska rocznie będzie przeznaczała na ten cel. Projekty można realizować w ramach:

- a) własnych zasobów samorządu (np. projekty Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej),
- b) poprzez organizacje pozarządowe,
- c) poprzez inne instytucje zewnętrzne.

Projekty i programy mogą być przyjmowane przez Radę Miejską stosownymi uchwałami, które winny przybierać formułę załączników do niniejszej Strategii.

Projekty i programy realizowane w ramach Strategii powinny być zgodne z przyjętymi kierunkami działań. Ponadto powinny je cechować: efektywność, skuteczność i celowość.

- 1) Efektywność – jest to jedna z najbardziej pożądanых cech polityki społecznej i jednocześnie kryterium jej oceny. Stosowana w polityce społecznej w znaczeniach nadawanych jej przez ekonomię, prakseologię i socjologię. Jest to relacja między osiągniętymi bądź planowanymi celami (korzyściami) danego działania a ponoszonymi lub planowanymi nakładami. Można tego dokonać dwoma sposobami: osiągając maksymalny stopień realizacji celu przy danym nakładzie zasobów (zwiększenie wydajności) lub używając minimalnego nakładu środków, by w jak największym stopniu zbliżyć się do realizacji celu (oszczędzanie zasobów). Efektywne programy realizowane w ramach strategii rozwiązują jedną kwestię społeczną, nie przyczyniając się do powstania nowych, służą zachowaniu równowagi między interesami różnych grup społecznych oraz podnoszą poziom zaspokajania potrzeb społeczeństwa, oszczędnie i wydajnie dysponując posiadanymi środkami.
- 2) Skuteczność – jest to zgodność między stanem rzeczy, określanym jako skutek danego działania, a zakładanym celem. Skuteczność jest stopniowalna: za skuteczne uznaje się nie tylko działania, których skutki są tożsame z celem, ale i te, które zbliżają do jego osiągnięcia. Skuteczność jest oceną, dla której punktem odniesienia jest wzorzec stanu docelowego. Ten stan docelowy w polityce społecznej może być postrzegany bardziej konkretnie – jako pożądane i zaplanowane zmiany w jakiejś dziedzinie życia społecznego (np. ograniczanie obszarów biedy).

- 3) Celowość – jest to cecha oznaczająca dotarcie z danym programem do środowiska osób rzeczywiście go potrzebujących. Powinna się opierać na rzetelnie przeprowadzonej diagnozie problemu.

Propozycje programów:

1. Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
2. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
3. Gminny Program Wspierania Rodziny
4. Program Rozwoju Ekonomii Społecznej
5. Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu
6. Program Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi
7. Karta Dużej Rodziny
8. Program Aktywności Lokalnej

Podsumowanie

Realizacja Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych przyczyni się do wdrożenia w Mielcu nowoczesnego modelu polityki społecznej. Strategia ta to przede wszystkim określenie długofalowych celów i zadań, wybór jej misji, kierunków działania, programów oraz alokację środków niezbędnych do realizacji tych celów. Strategia ta to swoisty drogowskaz, który ukierunkowuje działania władz samorządowych i instytucji pomocy społecznej, w tym Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, jako koncepcja kierunku posuwania się po skali, na której zostały zaznaczone obecne oraz przyszłe, czyli pożądane efekty.

Rozpoznanie kwestii społecznych nurtujących gminę stanowiło podstawę do opracowania strategii. Zatem analiza strategiczna SWOT obejmuje badanie sił i słabości instytucji oraz szans i zagrożeń otoczenia w podejściu z zewnątrz do wewnątrz i od wewnątrz na zewnątrz. Silne strony instytucji posłużyły za podstawę do budowania strategii, zaś identyfikacja słabych stron posłuży korekcji i unikaniu problemów.

W centrum zainteresowania strategii znajduje się rodzina a wspomaganie jej uznane zostało za priorytet działań instytucji samorządu. Jednym zaś z celów szczególnych strategii jest stymulowanie i wspomaganie inicjatyw lokalnych prowadzących do zmniejszenia rozmiarów ubóstwa.

Wobec zmian następujących w przepisach dotyczących pomocy społecznej, znacząco zmieniać się będzie jej rola, a także zadania, przed jakimi staną jej pracownicy. Zadaniem samorządów jest jak najlepsze przygotowanie służb społecznych do nowych wyzwań. W zwalczaniu negatywnych zjawisk społecznych, do jakich bez wątpienia zaliczyć należy ubóstwo, czynnikiem często najistotniejszym jest wzmocnienie potencjału społeczności lokalnych, rozumianego zarówno jako potencjał osobisty każdego z członków, jego osobiste umiejętności i wiara we własne siły, potencjał społeczności jako całości, ich zdolności do mobilizowania się do działania we wspólnym interesie i wzajemnej pomocy, jak i potencjał instytucji w tych społecznościach i na ich rzecz działających. We wzmacnianiu tego potencjału upatrywać będziemy przede wszystkim roli pomocy społecznej.

Rola samorządów wobec problemów biedy i pomocy społecznej jest dwojaka. Polega nie tylko na wspieraniu środowisk najbardziej potrzebujących w sposób bezpośredni (co staje się coraz trudniejsze i mniej skuteczne, gdyż wobec ograniczonych środków nie daje możliwości zaspokojenia rosnących potrzeb), ale również, i przede wszystkim, na budowaniu nowego podejścia do problemów społecznych, w którym większy nacisk kładzie się na aktywizację ludzi i wyposażenie lokalnych społeczności w umiejętności pozwalające na wywieranie większego wpływu na własne życie.

Dla przeciwdziałania problemom społecznym w środowisku lokalnym niezbędne są dwa rodzaje kapitału – ludzki (społeczny) i finansowy.

Kapitał ludzki miasta to przede wszystkim profesjonaliści w wielu dziedzinach życia społecznego, np. politycy, menadżerowie lokalni, pracownicy służb społecznych czy instytucji oświatowo-kulturalnych. Pobudzenie aktywności ekonomicznej ludności oraz rozwój gospodarczy mogą sprawić, że część problemów społecznych zostanie rozwiązana.

Najczęściej wymienianą cechą ludzi zmarginalizowanych jest niskie wykształcenie. W ramach programów pomocowych skierowanych do dzieci i rodzin ubogich dobrym rozwiązaniem są programy integracyjne, przeciwdziałające stygmatyzacji i izolacji społecznej młodzieży z biednych rodzin w środowisku lokalnym, np.: przez wyjazdy kolonijne, świetlice środowiskowe z elementami socjoterapii.

Wszystkie działania podejmowane na terenie gminy na rzecz aktywizacji zawodowej, samopomocy i samopomocy powinny opierać się na nieformalnych więziach sąsiedzkich,

które wzmacniają współpracę. W każdej społeczności jest potrzeba wolontariatu i wzajemnej pomocy.

Drugim zasobem potrzebnym do rozwoju gospodarczego Mielca jest kapitał finansowy. Pozyskanie tego kapitału jest najtrudniejsze. Dlatego też ważne jest uzyskanie środków finansowych z dodatkowych źródeł, jak subwencje lub dotacje państwowe, czy środki Unii Europejskiej. Inną możliwością jest skorzystanie z programów pomocowych i funduszy strukturalnych Unii Europejskiej adresowanych do regionów wiejskich, w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Strategia proponuje wdrożenie partnerstwa lokalnego między różnorodnymi partnerami społecznymi jako zasady rozwiązywania problemów społecznych mieszkańców Mielca, co pozwala na pogłębienie współpracy pomiędzy instytucjami, organizacjami i samorządem. Stwarza to szansę na usprawnienie instytucjonalnej sfery związanej z realizacją zadań pomocy społecznej, ograniczeniem negatywnych zjawisk społecznych, jak patologie, ubóstwo czy długoterminowe bezrobocie. Konieczne jest tu oddanie wielu kompetencji lokalnym organizacjom i podmiotom, by w ten sposób zapewnić efektywne rozwiązywanie problemów społecznych mieszkańców Mielca.

Strategia to wieloletni plan działania, który powinien podlegać wielowymiarowej ewaluacji, czyli systematycznemu sprawdzaniu, czy i jak zakładane cele są osiągnięte. W ramach strategii zaproponowano więc również monitoring i ciągłą ocenę skuteczności realizacji zadań strategicznych.